

EUROOPAN KESKUSPANKKI

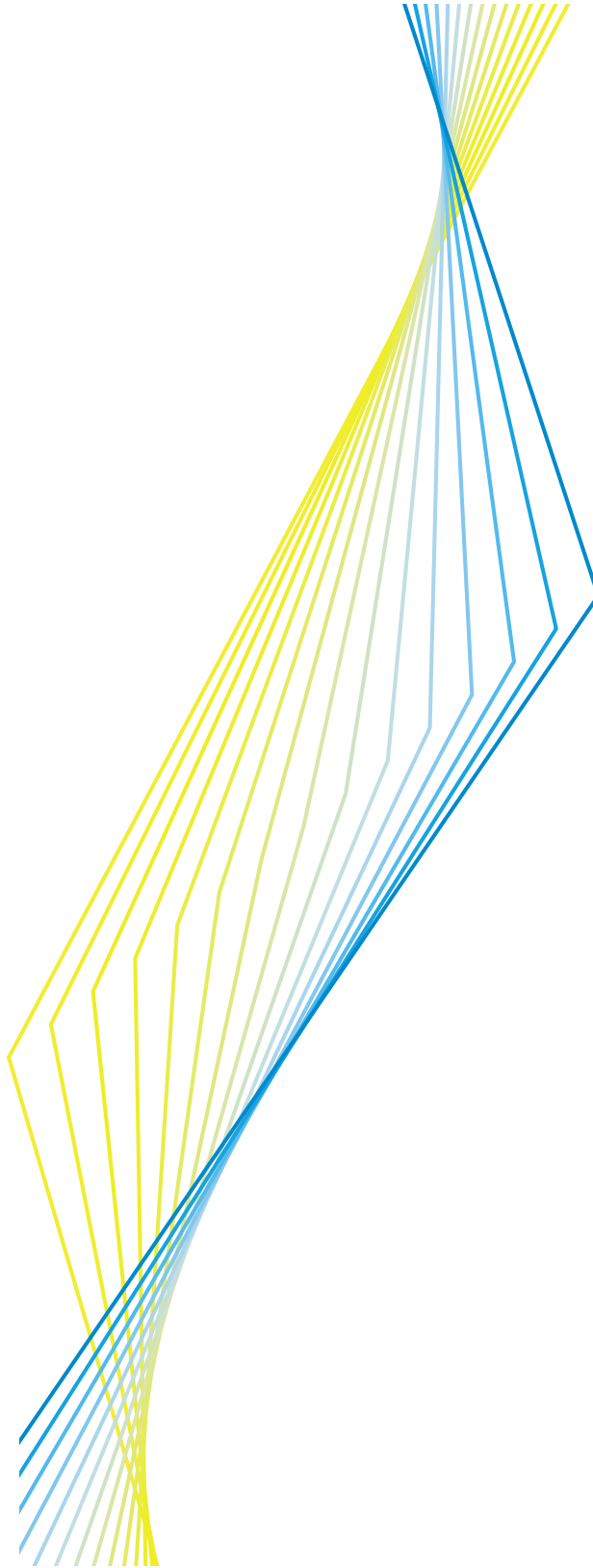
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Tammikuu 2000

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Tammikuu 2000

© Euroopan keskuspankki, 2000

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Kuukausikatsaus on pääkirjoitusta lukuun ottamatta käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

*Tämän numeron tilastot perustuvat 4.1.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.
ISSN 1561-0322*

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	7
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	7
Hintakehitys	21
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	23
Valuuttakurssit ja maksutase	30
Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset	35
Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot	51
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	53*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	57*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM4	IMF:n maksutasekäsikirja (4. laitos)
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
repo	takaisinosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

Tarkasteltuaan huolella raha- ja reaali-talouden kehitystä ja sen vaikutusta tulevaa hintavakautta uhkaaviin riskeihin EKP:n neuvosto päätti kokouksissaan 15.12.1999 ja 5.1.2000 pitää eurojärjestelmän rahapoliittisten instrumenttien korot ennallaan. Perusrahoitusoperaatioiden korko pidettiin siten edelleen 3,0 prosentissa, maksuvalmiusluoton korko 4,0 prosentissa ja talletuskorko 2,0 prosentissa. Lisäksi EKP:n neuvosto totesi kokouksessaan 5. tammikuuta, että euroalueen rahoitusmarkkinat olivat siirtyneet sujuvasti vuoteen 2000. Siirtyminen sujui ongelmitta, koska pankki- ja rahoitussektorilla oli valmistauduttu ajoissa ja koska eurojärjestelmä oli varautunut tilanteeseen mm. tarjoamalla rahamarkkinoille riittävästi likviditeettiä vuosisadan vaihteen tienoilla. Rahoitusmarkkinoiden avautuessa 3.1.2000 korkoihin viime kuukausina sisältynyt, vuoteen 2000 siirtymiseen liittyvistä huolista johtunut riskipremio oli kadonnut.

Marraskuun 1999 rahan määrää koskevat tiedot viittasivat siihen, että M3:n kasvu on nopeutunut vähitellen vuoden 1999 alusta lähtien. M3:n vuosikasvun viimeisin kolmen kuukauden keskiarvo (syyskuusta marraskuuhun 1999) oli 6,0 % eli hieman nopeampi kuin edellisellä, lokakuussa 1999 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla, jolloin kasvu oli 5,9 % (tarkistettu luku). M3:n kasvu oli siten edelleen noin 1½ prosenttiyksikköä 4½ prosentin viitearvoa nopeampaa. M3:n likvideimpien erien vuotuinen kasvu jatkui melko nopeana, vaikkakin viime kuukausia hitaampana. Yksityissektorille myönnettyjen luottojen määrän noin 10 prosentin kasvuvauhti oli edelleen nopea, mikä yhdessä M3:n vahvan kasvun kanssa viittaa siihen, että euroalueella on edelleen runsaasti likviditeettiä.

Rahoitusmarkkinoilla pitkät korot nousivat lähes 40 peruspistettä marraskuun 1999 lopun ja 4.1.2000 välillä. Korot seurasivat osin Yhdysvaltojen joukkovelkakirjalainojen tuottoja, mutta nousuun vaikuttivat myös myönteiset uutiset euroalueen taloudellisesta toimeliaisuudesta, jotka vahvistivat käsitystä talouden elpymisen jatkumisesta. Myös osakkeiden hintojen raju nousu vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä viittasi odotuksiin euroalueen taloudellisen toimeliaisuuden kohentumisesta, vaikka osakkeiden hinnat laskivatkin osin tammikuun 2000 alussa.

Maailmantalouden BKT:n määrän kasvu vahvistuu edelleen. Maailmantalouden ja -kaupan kasvua koskevia ennusteita onkin viime aikoina korjattu aiempaa suotuisammiksi. Euroalueen ulkopuolella tähän ovat vaikuttaneet sekä Yhdysvaltain vahvana jatkunut talouskasvu että muille teollisuusmaille yleisesti ennustettu tuotannon kasvun kiihtyminen ja Aasian kehittyvien markkinatalouksien voimakas elpyminen. Japanin elpymisestä kertovat merkit ovat viime aikoina kuitenkin olleet ristiriitaisempia.

Euroalueen viimeaikainen talouskehitys on myös osaltaan vaikuttanut maailmantalouden kasvunäkymien paranemiseen. Euroalueen BKT:n määrän kasvua koskevien Eurostatin arvioiden mukaan taloudellinen toimeliaisuus on kohentunut merkittävästi vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä. Teollisuuden kyselytiedot viittaavat siihen, että tuotannon kasvu on jatkunut vahvana myös vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä. Käytävissä olleet indikaattorit osoittivat yritysilmapiirin yleisesti parantuneen. Lisäksi kuluttajien korkeana pysynyt luottamus viittaa yksityisen kulutuksen kestäväan kasvuun, jota työllisyyden kasvun jatkumisen odotetaan tukevan.

Yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä (YKHI) mitattu vuotuinen inflaatiovauhti kiihtyi 0,2 prosenttiyksiköllä 1,6 prosenttiin marraskuussa 1999. Tähän vaikutti osaltaan myös YKHIn energiaerän vuotuisen muutosvauhdin jatkuva nopeutuminen. YKHIn kehitykseen vaikutti marraskuussa myös palvelujen hintojen muutosvauhdin kiihtyminen, mikä tosin saattaa olla vain väliaikaista. Ilman kausielintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu YKHIn vuotuinen muutosvauhti kiihtyi marraskuussa hieman eli 1,0 prosenttiin.

Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi pysyi jokseenkin ennallaan joulukuussa 1999, mutta vahvistui hieman vuoden 2000 tammikuun alussa. Euron nimellisen efektiivisen valuuttakurssin aiempi heikentyminen ja öljyn hinnan kallistuminen vuoden 1999 aikana ovat nostaneet euroalueen tuontihintoja. Tämä on johtanut mm. YKHIn energiaerään ja mahdollisesti myös väli-tuotteiden hintoihin kohdistuviin lyhytaikaisiin nousupaineisiin. Valuuttakurssin ja öljyn hinnan aikaisempi kehitys aiheuttaa jonkin verran YKHIn inflaation vuotuisen kasvuvauhdin aikasarjojen

heilahteluja vuoden 2000 aikana, mikä johtuu osittain siitä, että tiedot ilmoitetaan muutoksina edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta. Mikäli kuluttajahintoihin ei tulevalle ajanjaksolla kohdistu enää enempää näistä tekijöistä johtuvia nousupaineita, YKH:n vuotuisen kasvuvauhdin voitaisiin odottaa saavuttavan huippunsa vuoden 2000 alussa ja hidastuvan sen jälkeen. Ainoastaan edellä mainituista kehityssuunnauksista johtuvan YKH:n vuotuisen kasvuvauhdin kiihtymisen muutamana tulevana kuukautena ei siten pitäisi antaa aiheita huoleen siitä, että inflaatio kiihtyisi pysyvästi. Hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä kohdistuvat riskit riippuvat pääosin siitä, miten palkat reagoivat tähän kuluttajahintojen lyhytaikaiseen kehitykseen.

Kaiken kaikkiaan tuoreet tiedot vahvistavat EKP:n neuvoston aiemman arvion hintakehitysnäkymistä ja hintavakauteen kohdistuvista riskeistä. Marraskuuhun 1999 ulottuvat rahan määrää koskevat tiedot varmistivat, että euroalueella on edelleen runsaasti likviditeettiä. Öljyn hinnan kallis-

tuminen ja euron valuuttakurssin heikentyminen vuoden 1999 aikana vaikuttavat lyhyen aikavälin hintakehitykseen. Keskipitkän aikavälin hintavakausnäkyviä ajatellen on erittäin tärkeää, ettei kuluttajahintojen lyhyen aikavälin nousu johda yleisiin inflaatiopaineisiin ja ettei se erityisesti saa aikaan kerrannaisvaikutuksia, kuten liiallisia palkkavaatimuksia. EKP:n neuvosto seuraakin tilannetta jatkuvasti luottavaisena ja valppaasti.

EKP:n Kuukausikatsauksen tässä numerossa on vakioartikkelin lisäksi kaksi muuta artikkelia. Niistä toinen on ”Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset”, ja siinä tarkastellaan euroalueen talouden keskeisiä rakenteellisia piirteitä vuoden kuluttua talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkamisesta. Artikkelissa keskitytään erityisesti vuoden 1999 aikana tapahtuneisiin muutoksiin euroalueen rahoitusrakenteessa. Toisessa artikkelissa kerrotaan eurojärjestelmän valuuttavarannoista ja -operaatioista.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset

Joulukuun 15. päivänä 1999 ja tammikuun 5. päivänä 2000 pitämässään kokouksissa EKP:n neuvosto päätti pitää EKP:n voimassa olevat korot ennallaan. Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korko pidettiin 3,0 prosentissa, maksuvalmiusluoton korko 4,0 prosentissa ja talletuskorko 2,0 prosentissa (ks. kuvio 1).

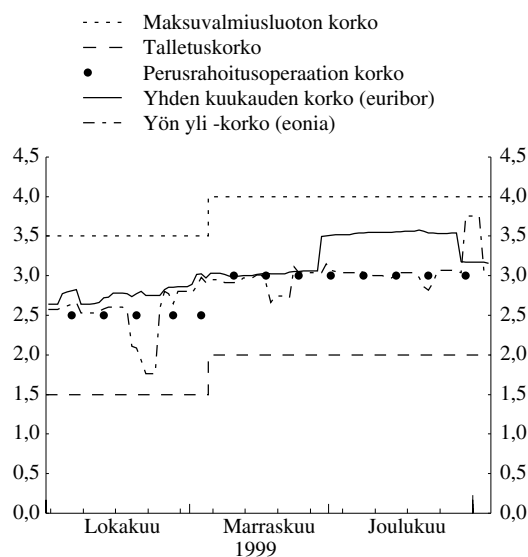
M3:n kasvuvauhti pysyi nopeana marraskuussa

Marraskuussa 1999 M3:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 6,2 prosenttiin lokakuun 5,8 prosentista (lukua on tarkistettu alaspäin 6,0 prosentista). M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo nousi 6,0 prosenttiin syyskuusta marraskuuhun 1999, kun se edellisen kolmen kuukauden jaksolla elokuusta lokakuuhun 1999 oli ollut 5,9 % (lukua on tarkistettu alaspäin 6,0 prosentista). Keskiarvo oli edelleen miltei 1½ prosenttiyksikön verran 4½ prosentin viitearvoa suurempi.

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavainnot)

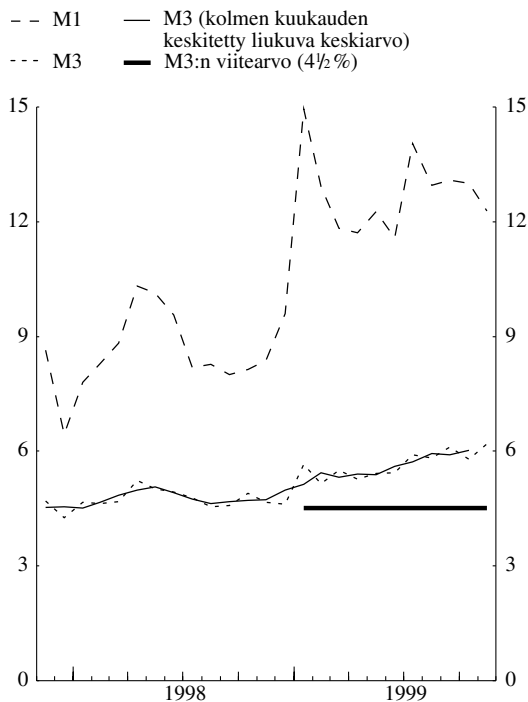

Lähde: EKP.

Kuvio 2.

Euroalueen raha-aggregaatit

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

M3:n vuotuisen kasvuvauhtiin vaikutti yhä yön yli -talletusten määrän poikkeuksellisen voimakas kasvu tammikuussa 1999. Tämä kasvu taittui vain osittain helmikuussa 1999. M3:n voimakas kasvu johtui myös rahan määrän edelleen jatku-neesta kasvusta helmikuuta seuraavina kuukau-sina. Tästä on osoituksena M3:n kausivaihteluista puhdistettu ja vuositasolle korotettu yhdeksän kuukauden kasvuvauhti, joka maaliskuusta marraskuuhun oli 5,9 %. Rahan määrän heilahtelut vuoden 1999 alussa eivät enää vaikuttaneet kyseisenä ajanjaksona. Kuten kuviosta 2 voidaan havaita, M3:n vuotuinen kasvuvauhti loittoni vuonna 1999 koko ajan viitearvostaan.

Kausivaihteluista puhdistamattomat tiedot kuukausittaisista muutoksista osoittavat, että M3 kasvoi 47 miljardia euroa marraskuussa 1999. Kasvusta noin puolet johtui kausivaihteluista.

Taulukko I.

M3 ja sen pääerät

(kausivaihteluista puhdistetut kuukauden lopun määrät ja kuukausimuutokset)

	Marraskuu 1999	Syyskuu 1999		Lokakuu 1999		Marraskuu 1999		Syys-marraskuu 1999	
	Määrä	Muutos		Muutos		Muutos		Muutos keskimäärin	
	Miljardia euroa	Miljardia euroa	%	Miljardia euroa	%	Miljardia euroa	%	Miljardia euroa	%
M3	4 689,0	27,4	0,6	18,1	0,4	24,2	0,5	23,2	0,5
Liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset (= M1)	1 907,4	12,4	0,7	8,4	0,4	4,5	0,2	8,4	0,4
Muut lyhytaikaiset talletukset (= M2-M1)	2 120,5	4,4	0,2	4,9	0,2	0,3	0,0	3,2	0,1
Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit (= M3-M2)	661,1	10,6	1,7	4,8	0,8	19,4	3,0	11,6	1,8

Lähde: EKP.

Huom. Pyöritysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n erien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

Kausivaihteluista puhdistettu M3 kasvoi marraskuussa 24 miljardia euroa eli noin 0,5 % (ks. taulukko I). Kausivaihteluista puhdistetun M3:n kasvu vastasi M1:n erien (liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset) ja jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien kasvua. Kausivaihteluista puhdistetun M1:n kuukausimuutos oli marraskuussa 5 miljardia euroa eli 0,2 % ja jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien 19 miljardia euroa eli 3,0 %. Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten kanta pysyi suurin piirtein ennallaan.

Liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti hidastui hieman marraskuussa 1999 eli 5,3 prosenttiin, kun se lokakuussa oli ollut 5,5 %. Yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti sitä vastoin hidastui huomattavasti eli 13,9 prosenttiin, kun se lokakuussa oli ollut 14,8 %. M3:n likvideimpien erien kysynnän pieneneminen marraskuussa voi osittain johtua lyhyiden markkinakorkojen noususta syyskuun lopun jälkeen, mikä on nostanut näiden likvidien instrumenttien hallussapidon vaihtoehtoiskustannuksia. Näiden muutosten seurauksena M1:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui marraskuussa 12,3 prosenttiin, kun se lokakuussa oli ollut 13,0 %. M1:n vuotuinen kasvuvauhti oli kuitenkin edelleen nopea, mikä liittyy edellä mainittuun yön yli -talletusten poikkeuksellisen voimakkaaseen kasvuun vuoden 1999 alussa, suhteellisen alhaisiin lyhyisiin kor-

koihin vuonna 1999 ja euroalueen talouden käynnissä olevaan elpymiseen.

Myös muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui marraskuussa eli 1,8 prosenttiin edellisestä 2,4 prosentista. M3:n tämän erän kasvuvauhdin hidastuminen johtui sekä enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten supistumisvauhdin kiihtymisestä 2,5 prosenttiin edellisestä 2,0 prosentista että irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden pituisten talletusten vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisesta 5,0 prosenttiin, kun se lokakuussa oli ollut 5,6 %. Lyhyiden markkinakorkojen ja näiden talletusten pankkikorkojen välisen eron suureneminen on voinut tilapäisesti johtaa sijoitusten siirtämiseen talletuksista lyhytaikaisiin arvopapereihin, mukaan lukien M3:een sisältyviin instrumentteihin. Liikkeessä olevan rahan ja kaikki lyhytaikaiset talletukset sisältävän väliaggregaatti M2:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui marraskuussa merkittävästi eli 6,5 prosenttiin edellisestä 7,1 prosentista.

Sitä vastoin M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien kysyntä kasvoi huomattavasti marraskuussa eli 4,0 prosenttiin, kun se lokakuussa oli ollut -2,2 %. Tämä on nopein kasvuvauhti 12 kuukauteen. Vuotuisen kasvuvauhdin kiihtyminen johtui hyvin merkittävästä kuu-

kausikasvusta marraskuussa (ks. taulukko 1). Kasvu oli seurausta M3:n tämän erän kaikkien instrumenttien kehityksestä. Rahamarkkinarahastojen ja rahamarkkinapaperien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi huomattavasti eli 17,7 prosenttiin, kun se lokakuussa oli ollut 13,8 %, kuten myös liikkeeseen laskettujen enintään kahden vuoden velkapaperien kasvuvauhti, joka kiihtyi 9,4 prosenttiin edellisvuodesta 6,8 prosentista. Takaisinostosopimusten vuotuinen supistumisvauhti hidastui marraskuussa 20,2 prosenttiin, kun se lokakuussa oli ollut 28,3 %. Kuten edellä todettiin, M3:een sisältyvien instrumenttien kysynnän kasvu on voinut liittyä lyhyiden markkinakorkojen viimeaikaiseen nousuun. Tässä yhteydessä on joitakin todisteita siitä, että rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja rahamarkkinapaperien kasvuvauhdin kiihtyminen marraskuussa johtui osittain euroalueen ulkopuolisten tekemistä ostoista. Vaikka M3 sisältääkin ainoastaan euroalueella olevien sijoitukset, euroalueen ulkopuolisten hallussa olevien rahalaitosten liikkeeseen laskemien jälkimarkkinakelpoisten arvopaperien määrää ei kyetä tilastollisista syistä tarkasti laskemaan. Niinpä jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien marraskuun voimakasta kasvua on tulkittava varoen.

Luotonannon kasvu yksityiselle sektorille edelleen voimakasta

Rahalaitossektorin konsolidoidussa taseessa olevista M3:n vastaeristä euroalueelle myönnettyjen luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi marraskuussa 1999 edelleen eli 8,5 prosenttiin edellisvuodesta 8,0 prosentista. Tämä johtui sekä yksityiselle että julkiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvuvauhdin kiihtymisestä. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui marraskuussa 11,0 prosenttiin, kun se lokakuussa oli ollut 10,5 %. Tämä johtui kuitenkin pääasiassa rahalaitosten hallussa olevien yksityisen sektorin liikkeeseen laskemien muiden arvopaperien kuin osakkeiden kasvuvauhdin kiihtymisestä (marraskuussa kasvuvauhti oli 8,4 %, kun se lokakuussa oli ollut 1,6 %) ja ainoastaan osittain kotitalouksille ja yrityksille myönnettyjen luottojen kasvuvauhdin kiihtymisestä (marraskuussa kasvuvauhti oli 10,1 %, kun se lokakuussa oli ollut 9,9 %). Rahalaitosten hallussa olevien osakkeiden ja osuuksien

vuotuinen kasvuvauhti pysyi nopeana eli noin 27 prosentissa, vaikka hidastuikin hieman.

Syksyn 1999 aikana pankkien aiempaa korkeampien antolainauskorkojen olisi itsessään pitänyt vaimentaa luotonkysyntää. Kysyntää lisäsivät kuitenkin muut tekijät: erityisesti talouden elpyminen ja suotuisat talousnäköymät, lukuisat fuusiot ja yritysostot euroalueella sekä luottojen ja kiinteistöjen hintojen nousun välinen vuorovaikutus joissakin euroalueen maissa ovat todennäköisesti vaikuttaneet yksityisten ja yritysten luotonoton nopeaan kasvuvauhtiin. Kehikosta I voidaan havaita, että yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen voimakas kasvu jakautui suhteellisen tasaisesti vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä ja että kotitalouksille myönnettyjen pitkäaikaisten asuntolainojen ja yrityksille myönnettyjen lyhytaikaisten ja keskipitkän ajan luottojen kasvuvauhti nopeutui erityisen voimakkaasti.

Julkiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi marraskuussa 1,8 prosenttiin, kun se lokakuussa oli ollut 1,3 %. Tämä johtui pääasiassa julkiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvuvauhdin kiihtymisestä.

Rahalaitossektorin pitkäaikaisten velkojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi marraskuussa 7,2 prosenttiin edellisvuodesta 6,9 prosentista. Tämä johtui pääasiassa yli 2 vuoden määräaikaistalletusten kysynnän kasvusta: näiden talletusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 5,5 prosenttiin lokakuun 4,1 prosentista. Myös oman pääoman ja varausten vuotuinen kasvuvauhti nopeutui ja oli marraskuussa 9,1 %, kun se lokakuussa oli ollut 8,6 %. Sitä vastoin alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli kahden vuoden velkapaperien kasvuvauhti hidastui marraskuussa 8,8 prosenttiin edellisvuodesta 9,3 prosentista. Vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen on voinut osittain liittyä siihen, että vertailuajankohtana eli marraskuussa 1998 näiden velkapaperien kysyntä heilahteli pääomamarkkinoilla syksyllä 1998 vallinneen levottomuuden vuoksi (niiden kannat supistuivat poikkeuksellisesti lokakuussa 1998 ja elpyivät marraskuussa 1998). Irtisanomisajaltaan yli kolmen kuukauden talletusten supistumisvauhti pysyi suurin piirtein ennallaan marraskuussa 1999 eli 8,1 prosentissa.

Kehikko 1.

Rahalaitosten lainat muille kuin rahoituslaitossektorille vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä

Kattavat neljännesvuosittaiset tilastotiedot rahalaitosten muille kuin rahoituslaitossektorille myöntämistä lainoista vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan eriteltynä ovat nyt käytettävissä vuoden 1998 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 1999 kolmanteen neljännekseen (ks. tilasto-osan taulukko 2.5). Kuten jo aiemmin on todettu (ks. lokakuun 1999 Kuukausikatsauksen kehikko 1, s. 10), tässä kehikossa käytettyjä, vuotuista kasvuvauhtia osoittavia lukuja ei voida suoraan verrata varsinaisessa tekstissä ilmoitettuihin rahalaitosten kaikkien luottojen kasvulukuihin. Erityisesti on huomattava, ettei lukuja ole puhdistettu transaktioihin liittymättömien arvonmuutosten vaikutuksista, vaikka joitakin uudelleenluokitte- luja on oheisessa taulukossa otettu huomioon. Lisäksi näiden vääristymien suuruus voi vaihdella sektorien, käyttötarkoituksen tai maturiteettien mukaan, mikä vaikeuttaa lukujen välisiä vertailuja. Ilmoitettuja lukuja on näin ollen tulkittava varoen. Parhaillaan selvitetään keinoja parantaa neljännesvuosittaisten lainatietojen laatua sekä niiden ja kuukausitietojen vastaavuutta.

Vuoden 1999 kolmannen neljänneksen lopussa rahalaitosten muille euroalueella oleville kuin toisille raha- laitoksille myöntämistä lainoista 94 % oli myönnetty kotitalouksille ja yrityksille (lopun 6 % oli myönnetty vakuutuslaitoksille, eläkerahastoille ja muille rahoituksenvälittäjille kuin rahalaitoksille). Lainoista 46 % oli myönnetty kotitalouksille (mukaan lukien kotitalouksia palvelevat, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt), 40 % yrityksille ja 14 % julkisyhteisöille. Suurin osa (80 %) kotitalouksille myönnettyistä lainoista oli alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli viiden vuoden pituisia, ja niistä kolme neljäsosaa oli asuntolainoja. Yrityksille myönnettyistä lainoista 49 % oli alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli viiden vuoden pituisia ja 35 % enintään yhden vuoden pituisia. Osavaltio- ja paikallishallinnolle myönnettyistä lainoista 90 % oli maturiteetiltaan yli viiden vuoden pituisia. (Valtiolle myönnettyistä lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaumaa.)

Oheisessa taulukossa esitetään rahalaitosten kotitalouksille ja yrityksille myöntämien lainojen kannat ja vuotuiset kasvuluvut (mukana eivät ole kotitalouksia palvelevat, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt). Koti- talouksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi suurin piirtein vakaana ja oli vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä 9,7 %. Vaikka kasvuvauhti olikin kokonaisuudessaan vakaa, kulutusluottojen kasvuvauhti hidastui (joskin erityisesti maturiteetiltaan keskipitkien eli yli yhden ja enintään viiden vuoden pituisten lainojen kasvuvauhti pysyikin nopeana) ja asuntolainojen kasvuvauhti kiihtyi hienoisesti. Asunto- lainojen kasvuvauhtiin liittyi asuntolainakorkojen nousu (ks. tilasto-osan taulukko 3.4), vaikka historialli- sesti tarkastellen korot pysyivät edelleen matalina. Lisäksi asuntolainojen kasvuvauhti kiihtyi tilanteessa, jossa omistushinnat nousivat useassa euroalueen maassa.

Yrityksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 1999 toisella neljänneksellä 8,1 %, josta se hidastui kolmannella neljänneksellä 7,0 prosenttiin. Pääasiassa tämä johtui alkuperäiseltä maturitee- tiltaan yli viiden vuoden pituisten lainojen kasvuvauhdin hidastumisesta (8,2 % vuoden 1999 toisella ja 6,0 % kolmannella neljänneksellä). Sen sijaan lyhytaikaisten (maturiteetiltaan enintään yhden vuoden pi- tuisten) lainojen kasvuvauhti pysyi lähes ennallaan ja keskipitkien (maturiteetiltaan yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden pituisten) lainojen kasvuvauhti nopeutui vähän. Lyhytaikaisten ja keskipitkien yri- tyslainojen jatkuvaan nopeaan kasvuun vaikuttivat todennäköisesti talouden elpyminen ja fuusioiden ja yri- tysostojen lisääntyminen euroalueella, kun taas pitkäaikaisten lainojen kasvun hidastuminen saattoi johtua pankkien luottokorkojen noususta (ks. tilasto-osan taulukko 3.4).

Julkisyhteisöille myönnettyjen lainojen kanta pysyi vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä suurin piirtein samana kuin vuoden 1998 kolmannella neljänneksellä. Julkisyhteisöille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti (0,2 %) oli hitaampi kuin vuoden 1999 toisella neljänneksellä (1,3 %), mikä johtui valtion lai-

nojen tuntuvasta supistumisesta (4,9 % kolmannella ja 2,3 % toisella neljänneksellä), osavaltiohallinnolle myönnettyjen lainojen aiempaa maltillisemmasta kasvusta ja sosiaaliturvarahastoille myönnettyjen lainojen aiempaa huomattavasti hitaammasta kasvusta. Sitä vastoin paikallishallinnolle myönnettyjen lainojen aiempi supistuminen muuttui kasvuksi.

Rahalaitosten lainat rahoituslaitossektoriin kuulumattomille eriteltyinä vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(kannat miljardia euroa, vuotuiset kasvuluvut prosentteina)

Lainat kotitalouksille ja yrityksille

	Kotitaloudet ²⁾									Yritykset ²⁾				
		Kulutusluotot ³⁾			Asuntoluotot ³⁾			Muu luoton- anto		Yritykset ²⁾				
		Enin- tään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enin- tään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enin- tään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enin- tään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			Enin- tään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enin- tään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		
Kanta ⁴⁾ 1999 III	2 642	435	85	154	195	1 636	19	67	1 550	571	2 338	829	364	1 145
Vuotuinen kasvuvauhti 1999 II	9,6	10,1	9,0	13,3	8,5	10,1	13,4	-2,8	10,5	8,5	8,1	9,0	7,5	8,2
III	9,7	8,3	6,5	11,4	7,1	10,4	11,8	-2,7	10,8	9,1	7,0	8,8	8,1	6,0

Lainat julkisyhteisöille

	Julkisyhteisöt										
	Valtio ²⁾	Muut julkisyhteisöt									
		Osavaltiohallinto ²⁾			Paikallishallinto ²⁾			Sosiaali- turva- rahastot ²⁾			
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta				
Kanta ⁴⁾ 1999 III	830	206	279	11	21	247	328	19	11	298	18
Vuotuinen kasvuvauhti 1999 II	1,3	-2,3	2,9	35,3	-2,1	2,1	-2,1	1,0	-79,8	15,0	203,5
III	0,2	-4,9	2,2	37,2	5,7	0,9	1,1	7,9	-78,9	16,4	18,4

Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhdit on laskettu kantojen muutosten perusteella, eikä niitä voida johtaa tämän Kuukausikatsauksen tilastoliitteen taulukon 2.5 kantatiedoista, koska niissä on korjattu joidenkin EMUn kolmannen vaiheen alussa tehtyjen uudelleenluokitusten vaikutuksia.

2) Vastaavat EKT95:n määritelmiä.

3) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.

4) Välisummien ja niiden erien väliset erot johtuvat pyöristyksistä.

Marraskuussa 1999 rahalaitossektorin ulkoinen nettoasema heikkeni absoluuttisten ja kausivaihteluista puhdistamattomien lukujen perusteella 14 miljardia euroa (lokakuussa 1999 se oli heikentynyt 33 miljardia euroa). Heikentyminen johtui siitä, että ulkomaisten velkojen kasvu (16 miljardia euroa) oli voimakkaampaa kuin ulkomaisten saamisten kasvu (2 miljardia euroa).

M3:n 272 miljardin euron suuruiseen kasvuun marraskuuhun 1999 ulottuvan 12 kuukauden jakson aikana liittyivät seuraavat muutokset (ks. taulukko 2). Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen 12 kuukauden kasvu oli 603 miljardia euroa ja julkiselle sektorille myönnettyjen luottojen vastaava kasvu oli ainoastaan 36 miljardia euroa. Rahalaitosten ulkomaiset saamiset supis-

Taulukko 2.

M3 ja sen vastaerät

(mrd. euroa)

	Kantatiedot		Virtatiedot 12 kuukaudelta				
	1999 Marras	1999 Kesä	1999 Heinä	1999 Elo	1999 Syys	1999 Loka	1999 Marras
1 Luotot yksityiselle sektorille	6 086,8	588,0	578,3	587,4	573,2	572,4	602,7
2 Luotot julkisyhteisöille	2 085,3	-5,4	-4,1	-3,4	14,3	25,7	36,0
3 Ulkomaiset saamiset, netto	269,0	-227,6	-202,1	-241,3	-223,7	-199,3	-197,9
4 Pitkäaikaiset velat	3 531,9	177,5	183,4	180,2	182,5	223,7	235,8
5 Muut vastaerät (nettovelat)	220,4	-58,7	-67,3	-88,8	-82,9	-76,9	-67,0
M3 (≡1+2+3-4-5)	4 689,0	236,2	256,0	251,3	264,2	252,1	272,0

Lähde: EKP.

Huom. Pyöritysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n vastaerien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

tuivat (198 miljardia euroa) ja pitkäaikaiset rahoitusvelat kasvoivat (236 miljardia euroa). Muut vastaerät (nettosaaamiset) supistuivat marraskuuhun 1999 ulottuvan 12 kuukauden jakson aikana 67 miljardia euroa.

Velkapapereiden liikkeeseenlasku vilkastui syyskuussa

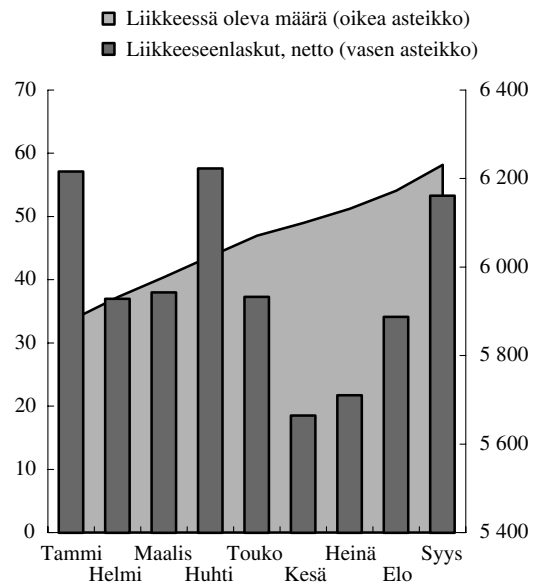
Syyskuussa 1999 euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden velkapapereiden bruttoemissioiden arvo oli yhteensä 315,4 miljardia euroa. Bruttoemissioiden arvo oli suurempi kuin vuoden 1999 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana keskimäärin (302,8 miljardia euroa). Koska velkapapereita lunastettiin syyskuussa 262,0 miljardin euron arvosta, nettoemissioiden arvo oli 53,3 miljoonaa euroa. Kuviosta 3 ilmenee, että nettoemissioiden arvo oli syyskuussa suurempi kuin vuoden 1999 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana keskimäärin (37,7 miljardia euroa). Euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden kanta oli syyskuun lopussa 6 231,1 miljardia euroa.

Suurin osa (92 %) syyskuun nettoemissioista oli pitkäaikaisia kuten useimpina muinakin kuukausina vuonna 1999. Euromääräisten velkapapereiden osuus nettoemissioista oli syyskuussa 80 %, kun se vuoden 1999 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana oli ollut keskimäärin 92 %.

Kuvio 3.

Euroalueella olevien vuonna 1999 liikkeeseen laskemat euromääräiset velkapaperit

(mrd. euroa)

Lähde: EKP.

Huom. Nettoluvut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun tai muiden tarkistusten vuoksi.

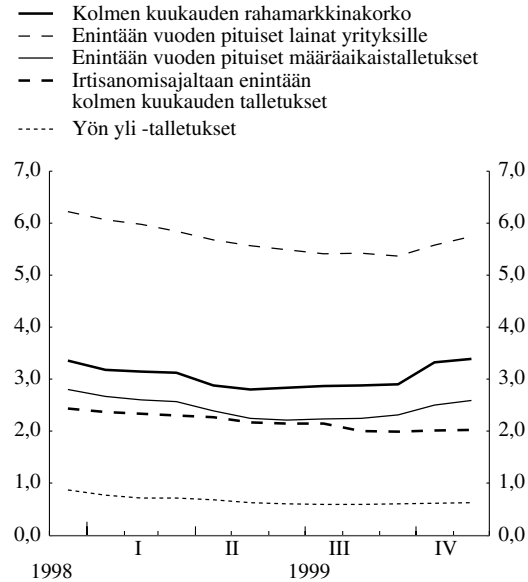
Pankkien lyhyet korot nousivat hieman marraskuussa

Pankkien lyhyet korot nousivat euroalueella hieman marraskuussa 1999 EKP:n nostettua korkojaan marraskuun alussa, joskin ne nousivat

Kuvio 4.

Pankkien lyhytaikaisten luottojen korot

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähde: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot.

kesän jälkeen vähemmän kuin lyhyet markkina-korot. Samaan aikaan euroalueen pankkien pitkät korot, jotka olivat olleet noususuunnassa toukokuun jälkeen, pysyivät vakaina tai laskivat hieman marraskuussa, kun pääomamarkkinoiden pitkät korot alenivat samoihin aikoihin kun EKP nosti korkojaan.

Elo-marraskuussa 1999 yön yli -talletusten keskikorko pysyi euroalueella verrattain vakaana ja oli noin 0,6 %. Vakaina pysyivät niin ikään irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten keskikorko, joka oli noin 2,0 %, sekä kulutusluottojen keskikorko, joka oli noin 9,3 % (ks. kuvio 4). Kaikki muut pankkien lyhyet korot kuitenkin nousivat marraskuussa. Enintään vuoden pituisten lyhytaikaisten määräaikaistalletusten keskikorko nousi euroalueella marraskuussa noin 10 peruspistettä eli 2,6 prosenttiin. Kumulatiivisesti tämä keskikorko nousi noin 35 peruspistettä elokuusta. Yrityksille myönnettyjen lyhytaikaisten luottojen korot nousivat euroalueella

marraskuussa keskimäärin 17 peruspistettä, ja tämän keskikoron kumulatiivinen nousu elokuusta oli 32 peruspistettä.

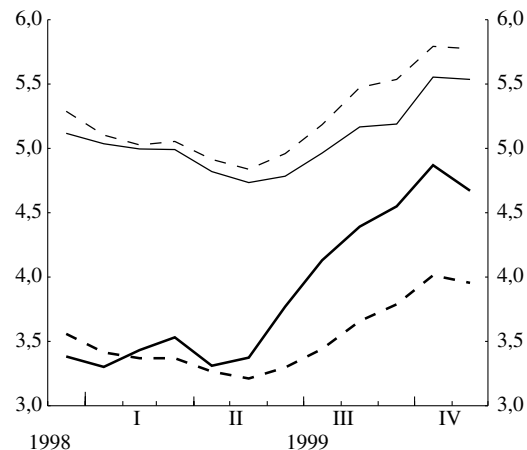
Osa pankkien pitkistä koroista laski hieman marraskuussa 1999, kun pääomamarkkinoiden korot laskivat (ks. kuvio 5). Näin ollen pitkissä talletus- ja antolainauskoroissa kesän alusta lähtien ilmennyt noususuuntaus taittui osittain. Yli kahden vuoden määräaikaistalletusten keskikorko euroalueella laski marraskuussa 6 peruspistettä eli 3,95 prosenttiin. Tämän keskikoron kumulatiivinen nousu toukokuusta lähtien oli 74 pistettä. Kotitalouksien asuntoluottojen keskikorko pysyi marraskuussa verrattain vakaana noin 5,8 prosentissa samoin kuin yrityksille myönnettyjen pitkäaikaisten lainojen keskikorko, joka oli marraskuussa noin 5,5 %. Asuntoluottojen keskikoron kumulatiivinen nousu toukokuusta oli 90 peruspistettä ja yritysluottojen keskikoron 80 peruspistettä.

Kuvio 5.

Pankkien pitkäaikaisten luottojen korot

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

- Valtion viiden vuoden joukkovelkakirjalainojen tuotot
- - Asuntolainat kotitalouksille
- - Yli kahden vuoden pituiset määräaikaistalletukset
- Yli vuoden pituiset lainat yrityksille

Lähde: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot.

Rahamarkkinakorot palasivat ennalleen vuoteen 2000 siirtymisestä huolestuneiden markkinoiden rauhoittuessa

Rahamarkkinoiden kehitykseen vuodenvaihteessa vaikutti rahoitusmarkkinoiden rauhoittuminen vuoteen 2000 siirtymiseen liittyvien huolien hälvettyä. Kuten Kuukausikatsauksen aiemmissa numeroissa on todettu, vuodenvaihteen yli ulottuviin transaktioihin liittyi riskipremio miltei koko vuoden 1999 ajan (ks. kehikko 3 Kuukausikatsauksen joulukuun 1999 numeron sivulla 19). Lyhyiden markkinakorkojen kehitys vuodenvaihteessa osoittaa, että tämä riskipremio pieneni huomattavasti joulukuun 1999 viimeisellä viikolla ja oli kokonaan hävinnyt, kun rahoitusmarkkinat avautuivat 3.1.2000.

Joulukuun aikana aina 29. päivään asti – se mukaan lukien – eoniakorkona mitattu yön yli -korko oli pysynyt suurimman osan aikaa lähellä 3,0 prosenttia. Joulukuun 30. päivänä eli vuoden 1999 viimeisenä kaupankäyntipäivänä eoniakorko kuitenkin nousi 3,75 prosenttiin (ks. kuvio 1). Vaikka yön yli -koron nousu vuoden lopussa onkin tavallinen ilmiö, joka johtuu siitä, että pankit tasapainottavat taseitaan, vuoden 1999 lopussa todettu yön yli -koron nousu oli huomattavasti suurempi kuin edeltävinä vuosina. Tämä johtui korostuneesta huolesta vuoteen 2000 siirtymisestä. Vaikka pankit käyttivät eurojärjestelmän maksuvalmiusluottoa runsaasti 30.12.1999, eoniakorko pysyi kuitenkin alempana kuin maksuvalmiusluoton 4 prosentin korko. Vuoden 2000 ensimmäiseen kaupankäyntipäivään eli 3.1. mennessä eoniakorko oli jo laskenut 3,06 prosenttiin, ja seuraavana päivänä se laski edelleen 3,01 prosenttiin. Jälkikäteen arvioituna vuoteen 2000 liittyvä korkopiikki oli paljon pienempi kuin edeltävinä kuukausina oli pelätty.

Vuoteen 2000 siirtymisen suhteellisen pieni vaikutus yön yli -korkoon johtui osaltaan myös EKP:n varotoimenpiteistä, joiden tarkoitus oli varmistaa, että rahamarkkinoiden käytettävissä olisi runsaasti likviditeettiä vuodenvaihteessa, ja eliminoida ongelmat, joita mahdollisesti liittyisi vuodenvaihteessa erääntyviin ja toteutettaviin suuriin rahoitusoperaatioihin. EKP:n neuvosto oli aiemmin vuonna 1999 päättänyt mukauttaa pe-

rusrahoitusoperaatioiden ja pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden aikataulua. Jo maaliskuussa 1999 EKP:n neuvosto oli päättänyt, että 30.9. toteutettavan pitempiaikaisen rahoitusoperaation erääntymispäivää aikaistetaan joulukuun 30. päivästä joulukuun 23. päivään 1999. Vastaavasti ne pitempiaikaisen rahoitusoperaation maksut, jotka oli alun perin tarkoitus suorittaa 30.12., päätettiin suorittaa viikkoa aiemmin eli 23.12 (ks. kehikko 2). EKP:n neuvosto ilmoitti lisäksi syyskuussa 1999, että vuoden 2000 ensimmäisellä viikolla ei toteuteta uusia perusrahoitusoperaatioita vaan sen sijaan vuoden 1999 kahden viimeisen perusrahoitusoperaation maturiteetit pidennetään kolmeksi viikoksi. Näiden operaatioiden aikataulujen muuttaminen osaltaan pienensi ennalta rahoitusmarkkinaosapuolten riskejä vuodenvaihteessa.

Eoniakoron kehitykseen vuodenvaihteessa vaikutti erityisesti EKP:n rahamarkkinoille tarjoama runsas likviditeetti. Jo lokakuussa 1999 oli päätetty, että vuoden 1999 kolmessa viimeisessä kuukausittaisessa pitempiaikaisessa perusrahoitusoperaatiossa jaettavan likviditeetin määrää nostetaan 15 miljardista eurosta 25 miljardiin euroon. EKP jakoi lisäksi runsaasti likviditeettiä perusrahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritettiin 30.12.1999, jotta likviditeettiä olisi riittävästi tyydyttämään euroalueen pankkien mahdolliset likviditeettitarpeet, mikäli vuoden 2000 alussa rahamarkkinoilla ilmenisi vakavia häiriöitä. Koska vuoteen 2000 siirtyminen sujui ongelmitta, ei runsaan likviditeetin varallapitoa ollut enää syytä jatkaa. Tammikuun 4. päivänä 2000, kun oli ilmeistä, että olosuhteet markkinoilla olivat palautuneet normaaleiksi ja että likviditeetti oli lisääntynyt merkittävästi riippumattomien tekijöiden vuoksi, EKP antoi ennakkoilmoituksen likviditeettiä vähentävästä hienosäätöoperaatiosta. Tämä oli ensimmäinen hienosäätöoperaatio euron käyttöönoton jälkeen. Koska seuraavan perusrahoitusoperaation maksut suoritettaisiin vasta 12.1., tämä hienosäätöoperaatio toteutettiin ja sen maksut suoritettiin 5.1. Operaatio toteutettiin vaihtuvakorkoisena pikahuutokauppana, jossa kerättiin maturiteetiltaan yhden viikon määräaikaistalletuksia. Tässä operaatiossa EKP vähensi rahamarkkinoiden likviditeettiä 14 miljardia euroa, ja sen tarkoitus oli vaikuttaa sekä likviditeettitilanteen palautumiseen normaaliksi

Kehikko 2.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.12.1999 päättyneenä pitoajanjaksona

Likviditeetin jakaminen rahapoliittisissa operaatioissa

Eurojärjestelmä toteutti neljä perusrahoitusoperaatiota ja kaksi pitempiaikaista rahoitusoperaatiota pitoajanjaksona 24.11.–23.12.1999. Kaikki perusrahoitusoperaatiot toteutettiin 3,00 prosentin kiinteällä korolla. Jaetun likviditeetin määrä vaihteli 57,0 miljardista 92,0 miljardiin euroon. Perusrahoitusoperaatioissa tehtyjen tarjousten määrä vaihteli 287 miljardista 1 505 miljardiin euroon. Viimeksi mainittu määrä liittyi 22.12.1999 toteutettuun operaatioon, joka on ensimmäinen vuonna 2000 erääntyvä perusrahoitusoperaatio. Perusrahoitusoperaatioissa tehtyjen tarjousten kokonaismäärien keskiarvo supistui 988,1 miljardiin euroon edellisen pitoajanjakson 1 171,7 miljardista eurosta. Perusrahoitusoperaatioiden jako-osuudet vaihtelivat 6,1 prosentista 19,9 prosenttiin, kun ne edellisenä pitoajanjaksona vaihtelivat 2,8 prosentista 18,3 prosenttiin.

Muutamia päiviä lukuun ottamatta eoniakorko vaihteli perusrahoituskoron molemmin puolin 2,97 prosentin ja 3,07 prosentin välillä. Pitoajanjakson kolmena viimeisenä pankkipäivänä eoniakorko laski jonkin verran, koska likviditeettiä oli tuolloin runsaasti.

Eurojärjestelmä toteutti pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot 24.11.1999 ja 22.12.1999. Kahden pitempiaikaisen rahoitusoperaation toteuttaminen ja suorittaminen samana pitoajanjaksona johtui siitä, että 30.12.1999 toteutettavaksi sovittu operaatio aikaistettiin tapahtuvaksi 22.12.1999. Tarkoituksena oli vähentää markkinaosapuolten työmäärää vuodenvaihteessa. Molemmat operaatiot toteutettiin vaihtuvakorkoisina huutokaupoina, joissa jaettavan likviditeetin määräksi oli ilmoitettu 25 miljardia euroa. Yhteensä 321 vastapuolta osallistui 24.11.1999 toteutettuun operaatioon ja 301 vastapuolta 22.12.1999 toteutettuun operaatioon. Marraskuisen operaation yhteydessä tehtyjen tarjousten kokonaismäärä oli 75,0 miljardia euroa, kun vastaava luku joulukuisen operaation yhteydessä oli 91,1 miljardia euroa. Marraskuisen huutokaupan tulokseksi saatiin 3,18 prosentin korko, ja painotettu keskikorko oli 3,27 %. Joulukuisen huutokaupan tulokseksi saatiin 3,26 prosentin korko, ja painotettu keskikorko oli 3,29 %. Näiden kahden koron välinen ero oli pienempi kuin 27.10.1999 toteutetussa operaatiossa syntynyt 23 peruspisteen ero, mutta suurempi kuin 1 peruspisteen ero, joka oli syntynyt aikaisemmissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa, joiden maturiteetti oli ennen vuotta 2000. Eron kaventuminen osoitti, että vuosituhannen vaihteeseen liittynyt epävarmuus oli vähentynyt.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.11.–23.12.1999

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Nettovaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	215,7	1,0	+214,7
Perusrahoitusoperaatiot	150,4	-	+150,4
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	65,0	-	+65,0
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,3	1,0	-0,7
Muut operaatiot	0,0	0,0	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	351,7	460,8	-109,1
Liikkeessä olevat setelit	-	354,3	-354,3
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	59,0	-59,0
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	351,7	-	+351,7
Muut tekijät, netto	-	47,5	-47,5
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (a) + (b)			105,6
(d) Varantovelvoite			104,9

Lähde: EKP.

Pyöristysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö

Maksuvalmiusluoton keskimääräinen käyttö oli 0,3 miljardia euroa eli 0,1 miljardia euroa vähemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Talletusmahdollisuuden keskimääräinen käyttö oli 1,0 miljardia euroa, mikä on 0,6 miljardia euroa enemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Talletusmahdollisuuden suurin käyttö osui pitoajanjakson viimeiselle päivälle, jolloin sitä käytettiin 12,7 miljardin euron edestä.

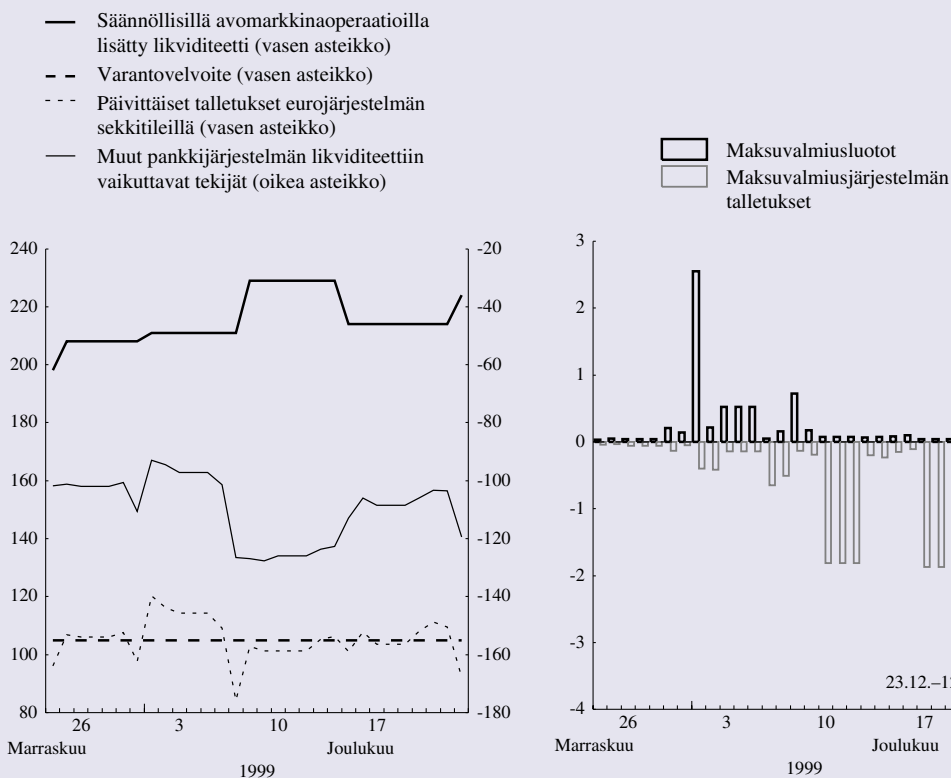
Muut kuin rahapolitiikkaan liittyvät likviditeettiin vaikuttavat tekijät

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavien riippumattomien tekijöiden (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien tekijöiden) likviditeettiä sitova nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 109,1 miljardia euroa, mikä on 18,9 miljardia euroa enemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Tämä johtuu pääasiassa liikkeessä olevien seteleiden määrän kausiluonteisesta lisääntymisestä. Liikkeessä olevien seteleiden määrä oli keskimäärin 11 miljardia euroa suurempi kuin edellisenä pitoajanjaksona. Lisäksi valtioiden talletukset eurojärjestelmässä olivat 7,5 miljardia euroa keskimääräistä suuremmat. Riippumattomien tekijöiden vaikutus vaihteli 92,9 miljardista eurosta 127,7 miljardiin euroon.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

23.12.1999 päättyvänä pitoajanjaksona

(mrd. euroa, päivähavainnot)

Lähde: EKP.

Vastapuolten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä

Sekkitilitalletukset olivat keskimäärin 105,6 miljardia euroa ja varantovelvoitteet 104,9 miljardia euroa. Keskimääräisten sekkitilitalletusten ja varantovelvoitteen välinen ero oli näin jälleen 0,7 miljardia euroa kuten edellisenä pitoajanjaksona. Tästä määrästä noin 0,2 miljardia euroa oli sekkitilitalletuksia, jotka eivät liity varantovelvoitteen täyttämiseen, ja noin 0,5 miljardia euroa oli varantovelvoitteen ylittäviä talletuksia.

että rahamarkkinoiden vakaaseen kehitykseen 23.1.2000 päättyvän vähimmäisvarantojen pitoajanjakson loppuaikana.

Muut rahamarkkinakorot laskivat huomattavasti 29.12.1999, koska ne tuona päivänä seurasivat 3.1.2000 erääntyviä pankkien välisiä talletuskorkoja. Lyhyet rahamarkkinakorot laskivat odotetusti eniten. Yhden viikon euriborkorko laski noin 100 peruspistettä, yhden kuukauden euriborkorko noin 25 peruspistettä ja kolmen kuukauden euriborkorko noin 10 peruspistettä (ks. kuvio 6). Sitä vastoin kuuden ja 12 kuukauden euriborkorot laskivat ainoastaan hieman.

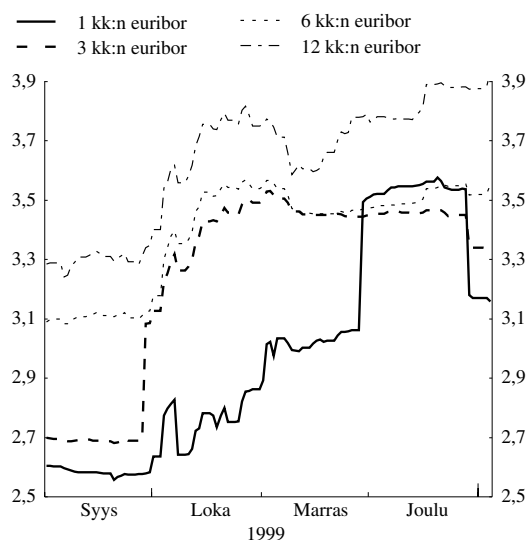
Tammikuun 4. päivänä 2000 kolmen kuukauden euriborkorko oli 3,34 % eli hieman korkeampi kuin marraskuun 1999 lopussa. Kuuden ja 12 kuukauden euriborkorot nousivat hieman marraskuun 1999 lopun ja tammikuun 2000 alun välisenä aikana: tammikuun 4. päivänä kuuden kuukauden euriborkorko oli 3,55 % ja kahdenkymmenen kuukauden 3,95 %. Tammikuun 4. päivänä 2000 maaliskuussa 2000 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu kolmen kuukauden euriborkorko oli 3,66 %, kesäkuussa 2000 erääntyvien pohjalta johdettu korko 4,05 % ja syyskuussa 2000 erääntyvien pohjalta johdettu korko 4,35 %. Vuoteen 2000 siirtymiseen liittyvät pelot eivät vaikuttaneet näihin futuurikorkoihin, ja joulukuussa 1999 ja tammikuun 2000 alussa ne nousivat noin 10–25 peruspistettä.

Pitkien joukkolainojen tuotot kasvoivat joulukuussa

Vuoden 1999 joulukuun alkupuolella euroalueen pitkien joukkovelkakirjalainojen tuotot supistui, mutta kasvoivat jälleen huomattavasti joulukuun lopussa ja vuoden 2000 tammikuun ensimmäisinä päivinä (ks. kuvio 7). Vuoden 2000 tammikuun 4. päivänä 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen keskimääräiset tuotot olivat 5,63 %, mikä on noin 35 peruspistettä enemmän kuin marraskuun 1999 lopussa. Euroalueen pitkien joukkolainojen tuotot olivat siten noin 60 peruspistettä suuremmat kuin marraskuun puolivälissä, jolloin ne vähän EKP:n korkopäätöksen jälkeen olivat erityisen pienet, ja palasivat näin lokakuun lopun huipputasolle.

Kuvio 6. Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivähavainnot)

Lähde: Reuters.

Euroalueen joukkovelkakirjalainamarkkinoiden viimeaikainen kehitys näyttää heijastelevan sekä kotimaisten että kansainvälisten joukkolainamarkkinoiden kehitystä aivan kuten aikaisemminkin vuonna 1999. Erityisesti Yhdysvaltojen pitkien joukkolainojen tuottojen tuntuva kasvu joulukuun loppupuolella näyttää aiheuttaneen huomattavia kasvupaineita euroalueen vastaaviin tuottoihin. Vuoden 2000 tammikuun 4. päivänä Yhdysvaltojen ja euroalueen 10 vuoden joukkolainojen tuottoero oli 103 peruspistettä eli hieman sama kuin marraskuun 1999 lopussa.

Tarkasteltaessa kansainvälisten joukkovelkakirjamarkkinoiden vaikutusta kotimaan markkinoihin voidaan havaita, että Yhdysvaltojen pitkien joukkolainojen tuotot pienenevät aluksi hieman joulukuun alkupuolella, mutta kasvoivat sitten huomattavasti kuun loppupuolella. Kaiken kaikkiaan Yhdysvaltojen 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat noin 35 peruspistettä marraskuun 1999 lopusta vuoden 2000 tammikuun 4. päivään, jolloin ne olivat 6,66 %. Näin Yhdysvaltojen 10 vuoden joukkolainojen tuotot olivat suurimmillaan vuoden 1997 puolivälin jälkeen ja noin 200 peruspistettä suuremmat kuin vuoden 1998 lopussa. Yksi tärkeimmistä syistä Yhdysvaltojen joukkolainojen tuottojen kasvun jatkumiseen joulukuussa 1999 näyttävät olleen rahoitusmarkkinaosapuolten epäilykset sen suhteen, voisiko Yhdysvaltojen talouskasvu jatkua nopeana ilman, että kasautuneet inflaatiopaineet purkautuisivat. Odotukset näyttivät muuttuneen samaan aikaan, kun usealta eri taholta saadut talousluvut viittasivat voimakkaan talouskasvun jatkumiseen ja yleisesti kireään työmarkkinatilanteeseen.

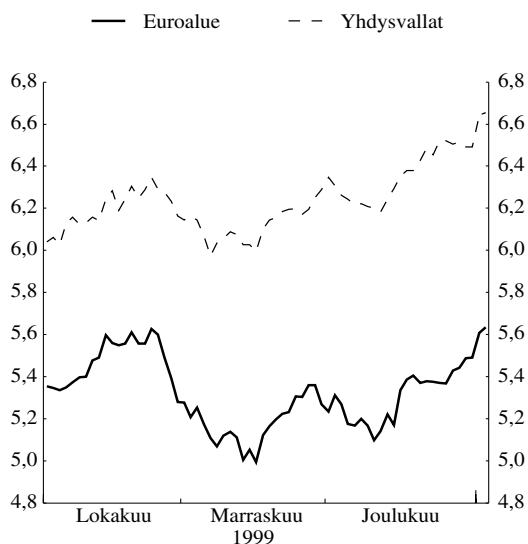
Japanin 10 vuoden joukkolainojen tuotot pienenevät 10 peruspistettä marraskuun 1999 lopusta vuoden 2000 tammikuun 4. päivään, jolloin ne olivat 1,73 %. Pitkät korot laskivat tilanteessa, jossa julkistetut talousluvut antoivat jossain määrin ristiriitaisia tietoja Japanin talouden elpymisvauhdista.

Myös muut tekijät kuin Yhdysvaltojen joukkolainojen tuottojen kasvu joulukuun loppupuolella näyttivät aiheuttaneen kasvupaineita euroalueen joukkolainojen tuottoihin. Erityisesti on huomattava, että joulukuussa julkistetut talousluvut antoivat viitteitä entistä myönteisemmästä talouskehityksestä euroalueella, mikä vastaa hyvin viime kuukausien kehityssuuntaa. Samalla kun rahoitusmarkkinaosapuolet ovat muuttaneet kasvuennusteitaan aiempaa optimistisemmiksi, ne ovat luultavasti entistä epävarmempia siitä, miten tämä kehitys vaikuttaa hintoihin. Euroalueen joukkovelkakirjamarkkinoiden edellä kuvatun kehityksen vuoksi euroalueen termiinikorkokäyrä jyrkkenei jonkin verran joulukuussa, koska keskipitkien ja pitkien joukkolainojen tuotot olivat kasvaneet (ks. kuvio 8).

Kuvio 7.

Valtion pitkien lainojen tuotot euroalueella ja Yhdysvalloissa

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

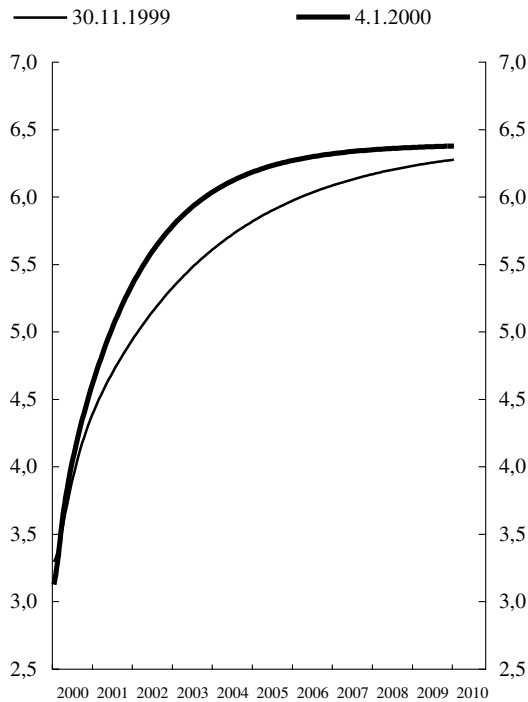
Huom. Pitkäaikaisilla valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

Ranskan indeksisidonnaisten joukkovelkakirjalainojen viimeaikainen hintakehitys antaa joitakin viitteitä euroalueen nimelliskorkoisten joukkovelkakirjalainojen tuottokehityksen taustalla olevista tekijöistä. Vuoden 1999 marraskuun lopusta vuoden 2000 tammikuun 4. päivään Ranskan 10 vuoden reaalikorkoisten joukkolainojen tuotot kasvoivat noin 10 peruspistettä. Samaan aikaan 10 vuoden "tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti" eli nimellis- ja reaalikorkoisten 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen tuottojen ero kasvoi 25 peruspistettä. Kehitys vastaa hyvin kasvuodotusten lisääntymistä sekä markkinaosapuolten entistä suurempaa epävarmuutta hintojen

Kuvio 8.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: EKP:n arvio. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinkorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihtosopimuksista.

nousuvauhdista. Kuten aikaisemmissa Kuukausikatsauksissa on esitetty, Ranskan indeksisidonnaisten joukkovelkakirjalainamarkkinoiden kehityksen pohjalta on syytä tehdä vain varovaisia päätelmiä euroalueen inflaatio-odotuksista, koska tulkintoihin sisältyy aina monia epävarmuuksia.

Euroalueen osakkeiden hinnat nousivat joulukuussa edelleen huomattavasti

Lokakuun 1999 puolivälissä alkanut osakkeiden hintojen voimakas nousuvauhti jatkui edelleen joulukuussa (ks. kuvio 9). Kehityksen syynä oli markkinaosapuolten entistä myönteisempi käsi-

tys euroalueen talousnäkymistä. Ennen parin kolmen viime kuukauden nousua osakkeiden hinnat olivat vuoden 1999 aikana nousseet suhteellisen vähän. Laajan Dow Jones Euro Stoxx -indeksin mukaan euroalueen osakkeiden hinnat nousivat yli 9 % vuoden 1999 marraskuun lopusta vuoden 2000 tammikuun 4. päivään, jolloin ne olivat nousseet noin 33 % vuoden 1998 lopusta. Yhdysvalloissa osakkeiden hinnat muuttuivat marraskuun 1999 lopusta vuoden 2000 tammikuun alkuaan vain vähän, kun taas Japanissa ne nousivat samana ajanjaksona hieman. Tämä viittaa siihen, että kotimaiset tekijät ovat eniten vaikuttaneet euroalueen osakkeiden viimeaikaiseen hintakehitykseen.

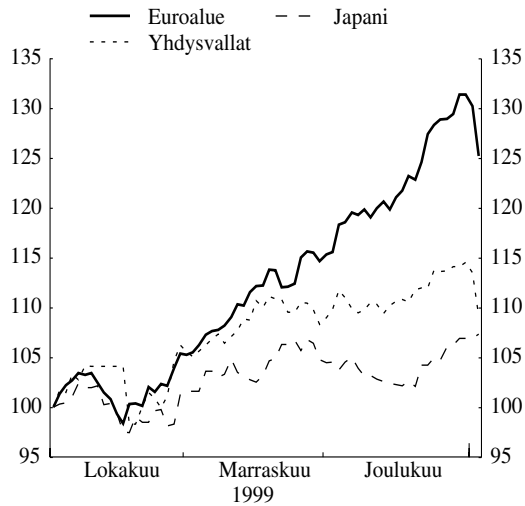
Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -indeksillä mitatut osakkeiden hinnat nousivat marraskuun 1999 lopusta vuoden 2000 tammikuun 4. päivään vajaan 1 prosentin. Vuoden 1998 lopusta vuoden 2000 tammikuun 4. päivään indeksi oli kumulatiivisesti noussut noin 14 %. Eniten myönteiseen kehitykseen vaikuttivat joulukuussa julkaistut talousluvut, jotka ennakoivat Yhdysvaltojen talouskasvun jatkuvan voimakkaana, sekä markkinaosapuolten myönteinen näkemys talouskasvun vaikutuksesta yritysten kannattavuuteen. Jossain määrin tilannetta tasoitti kuitenkin pitkien korkojen nousu. Kehitykseen vaikutti myös se, että käsitykset tietotekniikan yritysten tulospäätöksistä säilyivät optimistisina, kuten suurimman osan vuotta 1999, ja johtivat siihen, että Nasdaq 100 -indeksi nousi noin 16 % marraskuun 1999 lopusta vuoden 2000 tammikuun 4. päivään. Indeksillä oli 4.1.2000 noin 93 % korkeampi kuin vuoden 1998 lopussa. Japanin Nikkei 225 -indeksi nousi noin 2 % marraskuun 1999 lopusta vuoden 2000 tammikuun 4. päivään, jolloin se oli noussut noin 37 % vuoden 1998 lopusta. Japanin osakemarkkinoiden kokonaiskehitykseen joulukuussa 1999 näyttivät vaikuttaneen pitkien korkojen lasku sekä eri talousindikaattoreiden jonkin verran ristiriitaiset näkemykset siitä, miten nopeasti talous elpyy.

Merkille pantavaa on euroalueen osakkeiden hintojen voimakkaan nousun ajoittuminen tilanteeseen, jossa pitkät korot nousivat ja laajan Dow Jones Euro Stoxx -indeksin optiosopimuksista johdettu volatiliteetti lisääntyi tuntuvasti. Vaikka osakemarkkinoiden kehitys vastasi käsitystä, että

Kuvio 9.

Osakeindeksit

(1.10.1999 = 100, päivähavaintoja)

Lähteet: Reuters euroalueen ja Yhdysvaltojen osalta, kansalliset tiedot Japanin osalta.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx laaja -osakeindeksi euroalueen osalta, Standard and Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

markkinaosapuolet alkoivat joulukuussa pitää euroalueen talousnäkyimiä aiempaa myönteisempinä, kurssit eivät nousseet tasaisesti talouden eri sektoreilla. Suhteellisen suuri osa joulukuudesta kurssinoususta johtui siitä, että sekä tietotekniikan että televiestinnän (Internet-palvelut mukaan lukien) yritysten osakkeiden hinnat nousivat noin 20 %. Vuoden 2000 tammikuun 4. päivään mennessä tietotekniikan yritysten osakkeet olivat nousseet 125 % ja televiestinnän yritysten osakkeet 94 % vuoden 1998 lopusta.

2 Hintakehitys

Kuluttajahintojen nousuvauhti nopeutui marraskuussa edelleen hieman

Vuoden 1999 puolivälissä alkanut inflaatiovauhdin asteittainen nopeutuminen jatkui marraskuussa 1999, jolloin yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuisena nousuvauhtina mitattu inflaatiovauhti kiihtyi edelleen 0,2 prosenttiyksikköä 1,6 prosenttiin, kun se lokakuussa 1999 oli ollut 1,4 % ja syyskuussa 1,2 % (ks. taulukko 3). Kehitys on odotuksenmukaista siltä osin kuin se johtuu öljyn hintakehityksen ennakoitavista vaikutuksista. Myös palveluiden hintojen nousuvauhti kiihtyi marraskuussa, mikä johti siihen, että ilman kausielintarvikkeita ja energiaa laskettu YKHIn vuotuinen muutosvauhti kiihtyi 1,0 prosenttiin.

Kuten edellä todettiin, energian hintojen nousu vaikuttaa tällä hetkellä huomattavasti yleiseen hintakehitykseen. Energian hintojen vuotuinen nousuvauhti kiihtyi marraskuussa 7,2 prosenttiin, kun se syys- ja lokakuussa oli pysynyt vakana 6,4 prosentissa (ks. kuvio 10). Tämä 0,8 prosenttiyksikön kiihtyminen johtui pääasiassa siitä, että öljyn hinta nousi marraskuussa 23,5 euroon barreilta, kun se lokakuussa oli ollut 20,8 euroa barreilta. Öljyn hinnannousu vaikutti enimmäkseen polttoaineiden hintoihin, kun YKHIn muiden energiaerien kehitys oli sen sijaan vakaampaa tai laskevaa. Varsinkin sähkön hinnan laskusta oli edelleen nähtävissä merkkejä, mikä johtui sääntelyn purkamisesta joissakin euroalueen maissa. Vaikuttaa siltä, että YKHIn kokonaisindeksin nousuvauhti nopeutuu edelleen lähikuukau-

Taulukko 3.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1997	1998	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999
				I	II	III	IV	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi	1,6	1,1	.	0,8	1,0	1,1	.	1,1	1,2	1,2	1,4	1,6	.
<i>josta:</i>													
Tavarat	1,1	0,6	.	0,3	0,6	0,9	.	0,7	0,9	1,1	1,3	1,4	.
Elintarvikkeet	1,4	1,6	.	1,3	0,6	-0,1	.	-0,1	-0,2	-0,1	0,4	0,5	.
Jalostetut elintarvikkeet	1,4	1,4	.	1,2	0,9	0,7	.	0,7	0,7	0,7	0,9	0,9	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	1,4	2,0	.	1,5	0,3	-1,4	.	-1,4	-1,6	-1,2	-0,4	-0,2	.
Teollisuustuotteet	1,0	0,1	.	-0,2	0,6	1,5	.	1,1	1,5	1,7	1,8	2,0	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,5	0,9	.	0,8	0,6	0,5	.	0,6	0,6	0,4	0,5	0,5	.
Energia	2,8	-2,6	.	-3,8	0,8	4,9	.	3,2	5,0	6,4	6,4	7,2	.
Palvelut	2,4	2,0	.	1,7	1,6	1,5	.	1,6	1,5	1,4	1,3	1,5	.
Muut hinta- ja kustannusindikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat ¹⁾	1,1	-0,8	.	-2,6	-1,3	0,6	.	-0,1	0,6	1,3	2,1	.	.
Yksikkötyökustannukset ²⁾	0,7	0,0	.	1,6	1,7	.	.	-	-	-	-	-	-
Työn tuottavuus ²⁾	1,7	1,5	.	0,2	0,4	.	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/työntekijä ²⁾	2,4	1,6	.	1,8	2,1	.	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/tunti ³⁾	2,6	1,7	.	2,0	1,9	.	.	-	-	-	-	-	-
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁴⁾	17,1	12,0	17,1	10,3	15,0	19,7	23,0	18,1	19,2	21,8	20,8	23,5	24,8
Raaka-aineiden hinnat ⁵⁾	12,9	-12,5	-3,1	-16,0	-8,2	1,1	14,0	-2,3	-0,5	6,6	10,7	11,9	19,3

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, International Petroleum Exchange, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

1) Ei sisällä rakentamista.

2) Koko kansantalous.

3) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).

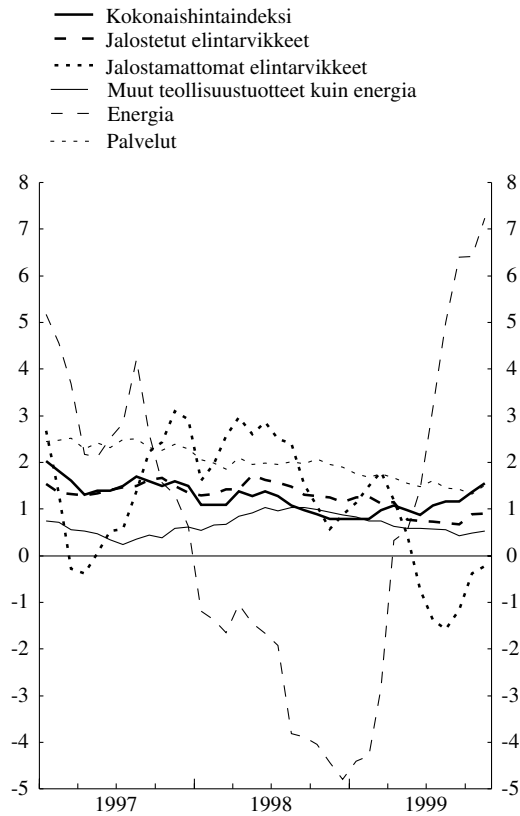
4) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti.

5) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euoina, joulukuuhun 1998 asti euoina.

Kuvio 10.

Euroalueen YKHI-inflaatio erittäin

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

sina. Öljyn hinnat nousivat jälleen vuoden 1999 joulukuussa 24,8 euroon barreilta, ja tämä todennäköisesti johtaa siihen, että myös energian hintojen vuotuinen muutosvauhti kiihtyy edelleen, etenkin kun otetaan huomioon vertailuajankohdan tilanne eli vuoden 1999 alku, jolloin energian hinnat olivat alimmillaan.

Jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat eivät myöskään tasoita energian hintojen nousua enää merkittävästi, sillä niiden vuotuinen laskuvauhti hidastui marraskuussa edelleen 0,2 prosenttiin. Tämä poikkeaa jyrkästi kehityksestä kesä-syyskuussa 1999, jolloin näiden hintojen vuotuinen laskuvauhti oli nopeampi. Viimeaikainen kehitys johtuu sekä siitä, että keskimääräistä voimakkaampi vihannesten hintojen kausiluonteinen lasku on päätynyt, sekä siitä, että lihan hinta on noussut tasaisesti (aiheesta tarkemmin Kuukau-

sikatsuksen joulukuun 1999 numeron kehikossa 5 ”Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen viimeaikainen kehitys”).

YKHIn laskeminen ilman energiaa ja kausielintarvikkeita ei yleensä täysin eliminoi luonteeltaan todennäköisesti tilapäistä tai kertaluonteista hintakehitystä. Varsinkin palveluiden hintojen nopea, 1,5 prosentin nousuvauhti marraskuussa – eli 0,2 prosenttiyksikön nousu lokakuusta – johtui pääasiassa yhden ainoan epävakaan erän (eli valmismatkojen) hintojen noususta. Tämän erän hinnat laskevat myöhemmin todennäköisesti saman verran. Valmismatkojen hintoja lukuun ottamatta palveluiden hintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi marraskuussa useimmissa euroalueen maissa vakaana tai hidastui joissakin maissa edelleen mm. tietoliikennealan vapauttamisesta johtuvien hinnankorjauksien vuoksi. Niinpä viimeaikainen kehitys ei osoita selvästi, että palveluiden hintojen nousuvauhdin hidastuminen, joka on jatkunut vakaana vuoden 1998 lopusta lähtien, olisi päätynyt. Tästä kehityksestä poiketen sekä muiden teollisuustuotteiden kuin energian että jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi samana lokakuusta marraskuuhun. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen nousuvauhti oli 0,5 % ja jalostettujen elintarvikkeiden 0,9 %.

Teollisuuden tuottajahintojen nousu johtui pääasiassa öljyn hinnan kallistumisesta

Euroalueen hinta- ja kustannuskehityksen muiden pääindikaattoreiden tarkastelu osoittaa, että teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti kiihtyi vuoden 1999 lokakuussa 2,1 prosenttiin, kun se syyskuussa oli ollut 1,3 % (ks. taulukko 3). Kehitys johtui pääasiassa öljyn hintojen nousun siirtymisestä välituotteiden hintoihin ja mahdollisesti myös euron nimellisen efektiivisen valuuttakurssin heikentymisen vaikutuksesta muiden raaka-aineiden kuin öljyn hintoihin vuonna 1999. Myös kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden hinnat vaikuttivat teollisuuden tuottajahintojen nousuun, joskin vähäisemmässä määrin. Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuista nousuvauhtia vuoden 1999 ensimmäisellä neljänneksellä tarkistettiin äsket-

täin alaspäin aiemmin arvioidusta 2,3 prosentista 2,0 prosenttiin ja vastaavasti vuoden toisella neljänneksellä 2,1 prosentista 1,9 prosenttiin. Käytettävissä oleviin kansallisiin tietoihin perustuvat, työtekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten nousuvauhtia vuoden 1999 ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä kuvaavat ensimmäiset arviot jotakuinkin vahvistavat käsityksen, jonka mukaan palkkakehitys oli maltillista vuoden 1999 ensimmäisellä puoliskolla. Yksikkötyökustannusten vuotuisen muutosvauhdin arvioidaan kuitenkin kiihtyneen vuositasolla 1,6 prosenttiin vuoden ensimmäisellä ja 1,7 prosenttiin vuoden toisella neljänneksellä tuottavuuden kas-

vun heikennyttyä vuoden 1999 ensimmäisellä puoliskolla.

Öljyn hintojen viimeaikainen nousu aiheuttaa YKHI-inflaatiovauhtiin lähikuukausina todennäköisesti edelleen kiihtymispaineita. Jos kuitenkin oletetaan, että öljyn hinnat ovat nyt huipussaan, nousuvauhdin kiihtymisen odotetaan jäävän tilapäiseksi, koska öljyn hintojen aiempi nousu ei enää vaikuta vuotuisen muutokseen. Näin ollen kuluttajahintainflaatio hidastuisi jälleen vuoden 2000 keväästä lähtien, mikäli tulevat palkanvotellut eivät aiheuta hintoihin pysyviä nousupaineita.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrän kasvu kiihtyi vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä

Joulukuun Kuukausikatsauksen jälkeen Eurostat on julkistanut euroalueen kansallisen tilinpidon vuoden 1999 kolmatta neljänestä koskevat ensimmäiset arviot. Nämä arviot viittaavat euroalueen talouskasvun vahvistumiseen edelleen

vuoden ensimmäisen puoliskon jälkeen jokseenkin syksyn 1999 ennusteiden mukaisesti. Euroalueen BKT:n määrän kasvuvauhdin arvioidaan neljännesvuositasolla kiihtyneen 1,0 prosenttiin vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä, kun se oli ollut 0,5 % vuoden 1999 ensimmäisellä ja 0,6 % vuoden 1999 toisella neljänneksellä (ks. taulukko 4).

Taulukko 4.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

	Vuosimuutos ¹⁾									Neljännesvuosimuutos ²⁾				
	1996	1997	1998	1998	1998	1999	1999	1999	1999	1998	1998	1999	1999	1999
				III	IV	I	II	III	III	IV	I	II	III	
Bruttokansantuotteen määrä josta:	1,3	2,2	2,7	2,6	1,9	1,7	1,8	2,3	0,5	0,2	0,5	0,6	1,0	
Kotimainen kysyntä	0,9	1,7	3,3	3,5	3,0	2,7	2,7	2,4	0,9	0,7	0,7	0,4	0,6	
Yksityinen kulutus	1,4	1,4	2,9	3,3	3,1	2,8	2,3	2,4	0,7	0,7	0,6	0,3	0,8	
Julkinen kulutus	1,8	0,5	1,3	1,1	1,1	1,4	1,1	1,6	0,0	-0,1	1,4	-0,2	0,5	
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	0,9	2,1	4,3	4,6	3,5	3,7	5,0	3,8	2,2	0,2	2,0	0,6	1,0	
Varastojen muutos ^{3) 4)}	-0,5	0,3	0,4	0,4	0,3	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,2	-0,4	0,2	-0,2	
Nettovienti ³⁾	0,5	0,6	-0,5	-0,8	-1,0	-0,9	-0,8	0,0	-0,3	-0,5	-0,2	0,2	0,4	
Vienti ⁵⁾	4,5	10,0	6,3	4,5	1,6	0,2	0,8	3,9	-0,2	-1,1	0,2	1,9	2,9	
Tuonti ⁵⁾	3,1	8,7	8,5	7,7	5,0	3,1	3,5	4,3	0,9	0,3	0,8	1,5	1,7	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuosimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksutasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

Ensimmäiset arviot viittaavat siihen, että euroalueen BKT:n kasvun kiihtyminen vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä johtui sekä nettoviennin kasvun jatkumisesta että kotimaisen kysynnän elpymisestä. Kotimainen kysyntähän oli kasvanut hieman vaimeammin toisella neljänneksellä. On erityisesti huomattava, että tavaroiden ja palveluiden viennin (sisältää euroalueen sisäisen kaupan) kasvuvauhti kiihtyi neljännesvuositasolla 2,9 prosenttiin, minkä johdosta nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun nousi 0,4 prosenttiyksikköön edellisen neljänneksen 0,2 prosenttiyksikköstä. Kotimaisen kysynnän kasvuvaikeus nousi 0,6 prosenttiyksikköön, kun se edellisenä neljänneksenä oli ollut 0,4 prosenttiyksikköä. Nämä luvut ovat lähellä vuoden 1999 ensimmäisen ja toisen neljänneksen kasvuvauhteja. Kokonaisuudessaan kotimaisen kysynnän kasvuvaikeus (ilman varastomuutoksia) oli hieman suurempi. Kotimaisen kysynnän vahvistuminen kolmannella neljänneksellä heijasteli sekä yksityisen että julkisen kulutuksen ja myös kiinteän pääoman muodostuksen entistä suurempaa kasvuvaikeutta. Kasvun kiihtyminen viittaa myös siihen, että kotimaisen kysynnän, erityisesti yksityisen kulutuksen kasvun, heikkeneminen toisella neljänneksellä oli luonteeltaan tilapäinen. Tilapäisyyttä korostaa myös yritysten ja kuluttajien luottamuksen tämänhetkinen vahvistuminen, jota tarkastellaan jäljempänä.

Kolmannella vuosineljänneksellä varastojen muutoksen vaikutus neljännesvuosikasvuun oli hieman negatiivinen. Varastojen odotetaan kuitenkin kasvavan edelleen talouskasvun elpymässä (ks. kehikko 3, jossa tarkastellaan varastoinvestointien viimeaikaista kehitystä ja vaikutuksia).

Teollisuustuotannon kasvu jatkuu

Eurostatin vuoden 1999 syyskuun loppuun saakka ulottuvat teollisuustuotannon tiedot, joista kerrottiin joulukuun 1999 Kuukausikatsauksessa, vahvistavat teollisuustuotannon kasvun jatkumisen (rakentamista lukuun ottamatta). Vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä teollisuustuotanto ilman rakentamista oli kasvanut 0,9 % toisesta neljänneksestä sen jälkeen, kun neljännesvuosikasvu toisella neljänneksellä oli ollut 0,4 % ja teollisuustuotanto oli pysynyt ennallaan vuoden 1999 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. taulukko 5). Kestokulutustavaroiden tuotannon kasvu oli tuntuvasti vahvempaa kuin tehdasteollisuuden muiden alojen tuotannon kasvu, mutta aivan viime kuukausina se on hieman vaihdellut.

Kuten joulukuun Kuukausikatsauksessa kerrottiin, tehdasteollisuuden kapasiteetin käyttöaste on hieman noussut viime kuukausien aikana ja oli 81,9 % lokakuussa 1999. Käyttöaste oli 0,3

Taulukko 5.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1997	1998	1999			1999			1999			1999		
			Heinä	Elo	Syys	Heinä	Elo	Syys	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	
														Kuukausimuutos
Koko teollisuus														
pl. rakentaminen	4,4	4,1	0,4	2,6	1,4	-0,1	0,4	0,1	0,7	0,4	0,9	0,9	0,9	
Tehdasteollisuus	5,0	4,6	0,3	2,6	1,4	0,1	1,2	-0,7	0,7	0,5	1,1	1,3	1,2	
<i>pääaloittain:</i>														
Väli tuotteet	5,4	3,7	0,8	2,3	1,9	-0,1	0,5	0,2	0,8	0,5	0,7	0,8	0,8	
Pääomahyödykkeet	5,0	6,7	-1,2	1,1	1,5	0,1	0,2	0,4	-0,1	0,0	0,2	0,4	0,5	
Kulutustavarat	2,7	3,1	1,3	4,6	0,8	0,5	1,4	-2,2	1,0	0,7	1,6	1,5	1,1	
Kestokulutustavarat	2,8	6,3	1,5	11,1	0,7	0,1	4,0	-4,0	1,4	1,5	2,2	2,7	2,0	
Ei-kestokulutustavarat	2,6	1,5	1,4	3,1	1,1	0,5	0,5	-0,1	0,5	0,4	0,5	0,8	1,0	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosenttimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon nähden on laskettu käyttämällä kausivaihteluista puhdistettuja ja työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.

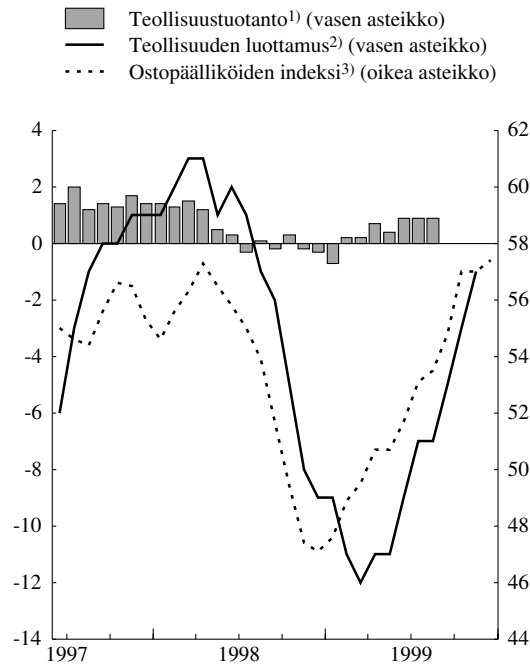
prosenttiyksikköä suurempi kuin kesäkuussa, vaikka se on yhä 0,1 prosenttiyksikköä alle tammikuun 1999 tason.

Yritysten ja kuluttajien luottamus vahvistui edelleen marraskuussa

Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt marraskuulta 1999 osoittavat yritysten ja myös kuluttajien luottamuksen edelleen parantuneen (ks. taulukko 6). Teollisuuden luottamus oli marraskuussa korkeimmillaan sitten elokuun 1998. Marraskuinen luottamuksen kohentuminen heijastui kaikkiin alaeriin, myös ennakoiviin kysymyksiin tuotanto-odotuksista ja tilauskanta-arvioista. Kun kuluttajien luottamus on pysynyt vahvana, kuluttajien ja yritysten luottamuksen välinen ero, joka näkyi alkuvuonna 1999 ja pieneni jatkuvasti vuoden toisen ja kolmannen neljänneksen aikana, on nyt suureksi osaksi hävinnyt. Ostopäällikköiden indeksin (Purchasing Managers' Index, PMI) kehitys vahvistaa käsityksen tehdasteollisuuden parantuneesta yritysilmastosta. Tämä yhdistelmäindeksi kehittyi vakaan suotuisasti vuoden 1999 aikana ja nousi edelleen joulukuussa (ks. kuvio 11).

Myös kuluttajien luottamus on kohentunut edellisistä kuukausista. Vaikka kuluttajien luottamus pitkällä aikavälillä tarkasteltuna pysyi vahvana koko vuoden 1999, se kuitenkin heikkeni hieman

Kuvio 11.
Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäällikköiden indeksi euroalueella
(kuukausihavainnot)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja Reuters.

- 1) Prosenttimuutos edellisen kolmen kuukauden liukuvasta keskiarvosta; kausivaihteluista puhdistettuja ja työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja; koko teollisuus ilman rakentamista.
- 2) Saldoluvut prosentteina.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index.

Taulukko 6.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat EU:n suhdannekyselyt

(kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

	1996	1997	1998	1998	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999
				IV	I	II	III	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	-2,7	2,4	3,1	-0,7	0,5	-0,4	0,1	0,0	0,5	-0,5	0,2	0,6	0,7
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	-9	-4	6	9	11	7	7	6	8	7	7	9	10
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	-8	4	7	1	-3	-2	2	-1	1	1	3	5	7
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	-14	-11	3	7	13	15	15	16	17	13	14	16	22
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	-5	-3	3	3	3	2	-1	-3	0	-1	-1	-3	-3
Kapasiteetin käyttöaste, % ³⁾	80,3	81,4	82,9	82,4	81,9	81,7	81,8	-	81,6	-	-	81,9	-

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Vuotuinen prosenttimuutos edellisestä kaudesta, indeksi 1985 = 100.

2) Saldoluvut prosentteina. Esitetyt tiedot on laskettu poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

3) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuosittaiset luvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot ovat neljännesvuosihavaintojen keskiarvoja.

Kehikko 3.

Varastoinvestointien viimeaikainen kehitys euroalueella

Varastojen muutokset ovat yleensä BKT:n vaihtelevin erä, ja vaikka niiden osuus kokonaistuotannosta on pieni, niiden kasvuvaihtelu yksittäisissä neljännesvuosissa on usein suhteellisen suuri, erityisesti lasku- ja nousukausien alkuvaiheissa. Näin ollen sekä varastojen muutosten vaikutuksista BKT:n kasvuun että niiden suhteesta BKT:hen voidaan saada hyödyllistä tietoa lyhyen aikavälin talousnäkyviä ajatellen. Tässä kehikossa tarkastellaan varastojen merkitystä taloudellisessa prosessissa ja varastoinvestointien viimeaikaista kehitystä ja niiden mahdollisia vaikutuksia.

Varastojen merkitys taloudellisessa prosessissa

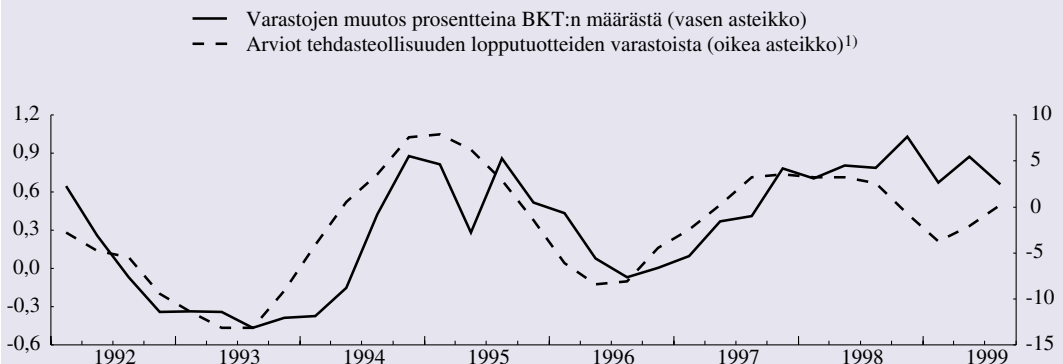
Varastoja pidetään useimmiten puskureina, jotka mahdollistavat tuotantoprosessin tasaisuuden kysynnän ja tarjonnan muutoksista riippumatta. Varastoihin sisältyvät lopputuotteet sekä välituotepanosina käytetyt hyödykkeet, ja ne voivat siten liittyä tuotantoprosessin eri vaiheisiin. Erityyppisten varastojen vaihtelut ja varastojen vaihtelut eri yrityksissä voivat siten osittain korvata toisiaan laskettaessa varastojen muutoksia yhteen. Vaikka myös maataloudessa ja valtionhallinnossa pidetään varastoja, tehdasteollisuuden ja vähittäiskaupan varastot muodostavat suurimman osan varastojen kokonaismäärästä. Yritysten ajatellaan yleensä hoitavan varastojaan siten, että varastot halutaan pitää tietyssä suhteessa tuotanto- ja myyntitodotuksiin. Varastojen muutokset heijastavatkin yleensä toteutuneen myynnin ja tuotannon eroja myynti- ja tuotanto-odotuksiin. Halutun varastojen ja myynnin suhteen voidaan otaksua olevan melko vakaa lyhyellä aikavälillä, mutta keskipitkällä aikavälillä siihen voivat vaikuttaa tuotantoprosessin ja logistiikan muutokset, kuten toimitukset juuri oikeaan aikaan eli ns. JOT-toimitukset ("just-in-time" deliveries). Varastoinvestointeihin saattavat siten vaikuttaa myös halutun varastojen ja myynnin suhteen muutokset.

Kansallisen tilinpidon varastomuutoksissa näkyy useiden erityyppisten varastojen kehitys

Kansallisen tilinpidon tilastoinnin yhteydessä kirjatut varastomuutokset heijastelevat monien erityyppisten varastojen kehitystä, mukaan lukien lopputuotteet, jälleenmyyntiin tarkoitetut hyödykkeet, materiaalit ja keskeneräiset työt. Käytännössä varastomuutokset saattavat myös kuvastaa kokonaistuotannon tilastojen laatimisesta johtuvia tilastollisia eroja ja selittää siten niitä suhteellisen suuria korjauksia, joita toisinaan tähän

Varastojen toteutunut ja ennakoitu muutos euroalueella

(prosenttimuutos, saldoluvut prosentteina, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja EKP:n laskelmat.

Huom. Varastojen muutokseen sisältyvät myös arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

1) Neljännesvuosikeskiarvot; käänneinen etumerkki; tiedot on laskettu poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

BKT-erään tehdään. Eurostatin arvioihin euroalueen varastomuutoksista sisältyvät lisäksi arvoesineiden kuten jalometallien ja taide-esineiden nettohankinnat, mutta nämä eivät todennäköisesti selitä varastoinvestointilukujen suuria vaihteluita.

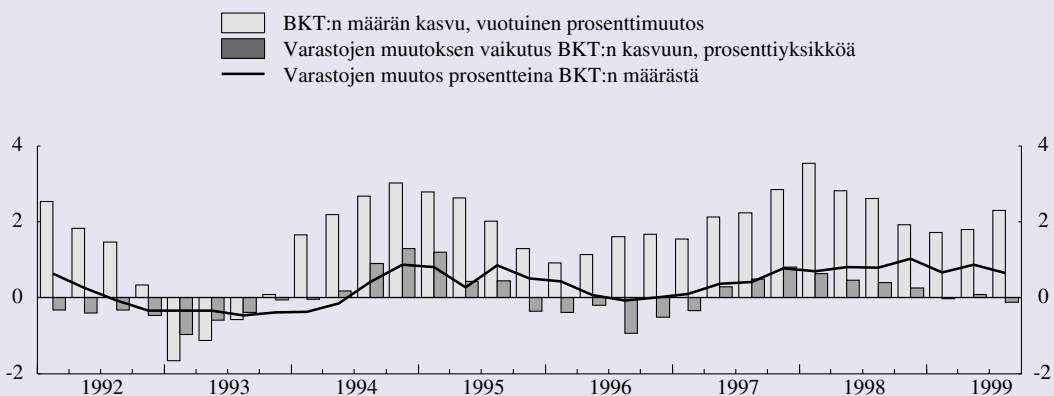
Euroalueen yhteenlasketuista varastomuutoksista ei ole käytettävissä erittelyä, mutta Euroopan komission yrityksiä koskevista suhdannekyselyistä on saatavissa joitakin tietoja siitä, miten tehdasteollisuusyritykset ja vähittäiskauppa ennakoivat varastojen kehittyvän. Lopputuotevarastoja ja jälleenmyyntiin tarkoitettujen hyödykkeiden varastoja koskevien arvioiden voidaan katsoa antavan tietoa nykyisestä varastojen tasosta suhteessa haluttuun. Joistakin pienistä viimeaikaisista eroista huolimatta vaikuttaa siltä, että tehdasteollisuuden lopputuotevarastoja koskevat arviot heijastelevat melko hyvin myös varastojen muutosten ja BKT:n välisen suhteen vaihteluita (ks. oheinen kuvio). Samalla vähittäiskaupan jälleenmyyntiin tarkoitettujen hyödykkeiden varastoja koskevat arviot eivät näytä kovinkaan tiiviisti seuraavan vaihteluita varastojen muutosten suhteessa BKT:hen. Pitkäaikaisen keskiarvonsa poikkeamina laskettuina tehdasteollisuuden ja vähittäiskaupan kyselytiedot viittaavat siihen, että yritykset pitävät nykyisiä varastojaan jokseenkin oikean suuruisina.

Viimeaikaiset tiedot viittaavat varastoinvestointien kasvun jatkumiseen BKT:n kasvun hidastumisesta huolimatta

Euroalueen kysynnän kehityksen myötä varastojen muutosten vaikutus BKT:n määrän kasvuun 1990-luvulla kääntyi negatiiviseksi sekä vuoden 1993 laman että vuosien 1995 ja 1996 taloudellisen toimeliaisuuden hidastumisen aikoina. Kasvuvaikutus oli myös hieman negatiivinen vuoden 1998 hitaan kasvun jälkeen (ks. oheinen kuvio). Varastojen muutosten viimeaikainen kasvuvaikutus on kuitenkin ollut suureksi osaksi positiivinen, ja varastojen muutosten osuus BKT:stä supistui vain vähän viimeisen kasvun hidastumisen aikana, mikä merkitsi varastojen kasvun jatkumista. Jossakin määrin tämä saattaa heijastaa edellä mainittuja tilastollisia eroja, ja varastojen muutoksia saatetaan joutua korjaamaan arvioitua pienemmiksi, samoin kuin myös BKT-tietoja jouduttaneen myöhemmin tarkistamaan. Nykyisessä varastojen kasvussa saattaa kuitenkin myös näkyä varastojen korjaaminen arvioitua suuremmiksi, jotta varastojen ja myyntien välinen suhde voidaan pitää halutulla tasolla, koska kotimaisen kysynnän kasvu on pysynyt suhteellisen vahvana kokonaiskasvun merkittävästä hidastumisesta huolimatta. Tämä olisi sopusoinnussa yritysten viimeaikaisten varastojen arvioiden kanssa; niiden mukaan varastot ovat jokseenkin oikean suuriset. Kun kokonaiskysynnän kasvu kiihtyy, varastoinvestointien voidaan odottaa edelleen kasvavan lähitulevaisuudessa.

Varastojen muutos ja BKT:n määrä euroalueella

(neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Varastojen muutokseen sisältyvät myös arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

vuoden alkupuoliskolla. Heikkeneminen kuitenkin taittui suureksi osaksi marraskuuta 1999 edeltävinä kuukausina, niin että kuluttajien luottamusindikaattori oli marraskuussa jälleen erittäin lähellä kaikkien aikojen ennätystään. Sekä luottamuksen heikkeneminen että sen myöhempi vahvistuminen johtuvat paljolti siitä, miten kuluttajat arvioivat yleisen taloustilanteen muuttuvan.

Sekä kuluttajien että teollisuuden luottamuksen vahvistumista heijastellen talouden luottamusindikaattori on nyt palautunut heinäkuun 1998 huippuunsa. Viimeksi tämä taso ylittyi heinäkuussa 1990. Samalla Euroopan komission suhdannekyselyjen mukainen vähittäiskaupan luottamus heikkeni vähitellen kautta vuoden 1999. Ottaen huomioon yksityisen kulutuksen kasvun elpymisen kolmannella vuosineljänneksellä vähittäiskaupan luottamuksen heikkeneminen saattaisi johtua muusta kehityksestä kuin kulutuskysynnästä, esimerkiksi voittomarginaaleihin kohdistuvista paineista vähittäiskaupan kiristyneen kilpailun takia.

Kaiken kaikkiaan hiljattain julkistetut tiedot ovat vahvistaneet aiemmat odotukset euroalueen talouskasvun voimistumisesta vuoden 1999 toisella puoliskolla. Vuoden 1999 viimeisestä neljänneksestä on toistaiseksi saatavissa vain vähän tietoja, mutta kyselytiedoista ilmenee, että nykyinen noususuuntaus todennäköisesti jatkuu tällä hetkellä käytettävissä olevien ennusteiden mukaisesti.

Työllisyyden kasvu vakaata vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä

Kansallisten tietojen perusteella koko työllisyyden arvioidaan kasvaneen 0,3 % vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä edellisen neljänneksen tilanteeseen verrattuna (ks. taulukko 7). Neljännesvuosikasvu pysyi kolmannella neljänneksellä samana kuin toisella neljänneksellä. Vain kattaakin siltä, että taloudellisen toimeliaisuuden vilkastuminen ei vielä näy koko työllisyyden kasvun kohenemisena vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä. Työllisyystilanteen on kuitenkin havaittu jo parantuneen teollisuudessa, joka on todennäköisesti hyötynyt muita aloja enemmän viennin elpymisestä vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä. Eurostatin tietojen mukaan kolmen peräkkäisen neljänneksen ajan heikentynyt teollisuuden työllisyys (lukuun ottamatta rakentamista) vakautui vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä. Tiedot viimeaikaisesta kehityksestä käyvät yksiin käytettävissä olevien Euroopan komission suhdannekyselyjen työllisyysodotuksia koskevien tietojen kanssa. Koko työllisyyden kasvuvauhdin pysyminen ennallaan viittaa siihen, että palvelualan työpaikkojen nettomäärän kasvuvauhti on mahdollisesti hieman hidastunut, mikä saattaa johtua yksityisen kulutuksen kasvun tilapäisestä hidastumisesta vuoden 1999 puolivälissä.

Taulukko 7.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1997	1998	1998	1999	1999	1999	1998	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999
			IV	I	II	III	IV	I	II	III	Heinä	Elo	Syys	
	Neljännesvuosimuutokset ¹⁾													
Koko kansantalous ²⁾	0,6	1,4	1,6	1,6	1,5	1,4	0,4	0,4	0,3	0,3	-	-	-	-
Koko teollisuus	-1,4	0,2	0,4	0,1	-0,1	.	0,1	-0,1	-0,1
Rakentaminen	-0,4	0,1	2,1	2,6	2,7	.	1,9	0,5	-0,3	.	3,0	2,8	.	.
Teollisuustuotanto														
pl. rakentaminen	-1,4	0,4	0,2	-0,2	-0,8	-0,8	-0,2	-0,2	-0,3	0,0	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Tehdasteollisuus	-1,0	0,8	0,5	0,1	-0,6	.	-0,2	-0,1	-0,3	.	-0,5	-0,5	.	.

Lähteet: Kansalliset tiedot ja Eurostat (Short-term Business Statistics).

1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä; kausivaihteluista puhdistettuja tietoja.

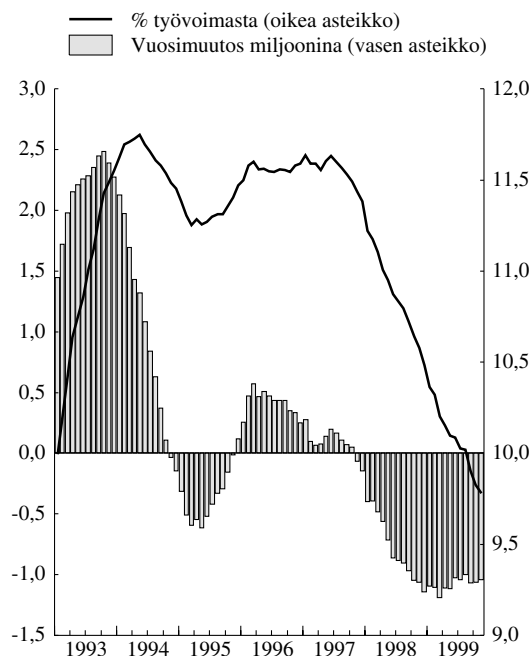
2) Ei sisällä Belgian ja Irlannin tietoja; kausivaihteluista puhdistettuja tietoja.

Standardoitu työttömyysaste oli vuoden 1999 marraskuussa 9,8 % (ks. taulukko 8) eli pysyi ennallaan lokakuun työttömyysasteeseen verrattuna; lokakuun työttömyysastetta – samoin kuin elo- ja syyskuun – on tarkistettu alaspäin 0,1 prosenttiyksikköä. Niinpä työttömyysasteen arvioidaan nyt laskeneen syyskuussa 1999 alle 10 prosenttiin – ensimmäistä kertaa joulukuun 1992 jälkeen. Tarkistettujen tietojen mukaan työttömyys väheni vuoden 1999 toukokuusta elokuuhun arvioitua hitaammin. Näyttää siltä, että syyskuussa alkanut työttömyysasteen lasku on koskenut enemmän nuoria kuin iäkkäämpiä. Pysyttyään neljä kuukautta käytännössä muuttumattomana alle 25-vuotiaiden työttömyysaste laski jälleen 0,7 prosenttiyksikköä syyskuusta marraskuuhun. Yli 25-vuotiaiden työttömyysaste laski vastaavana ajanjaksona vain 0,2 prosenttiyksikköä. Käytettävissä olevat avoimia työpaikkoja koskevat tiedot ja kansalliset suhdannekyselyt osoittavat, että monilla aloilla on alkanut samaan aikaan ilmetä pulaa työvoimasta.

Työpaikkojen nettomäärän kasvuvauhti, joka pysyi vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä muuttumattomana, on todennäköisesti kiihtynyt neljännellä neljänneksellä talouden elpymisen myötä. Työttömyysasteen lasku syyskuusta 1999 lähtien (ks. kuvio 12) tukee käsitystä, että työllisyyden kasvu on voimistumassa, mikä todettiin jo Kuukausikatsauksen joulukuun 1999 numerossa.

Kuvio 12. Euroalueen työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Taulukko 8.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

	1996	1997	1998	1998	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999
				IV	I	II	III	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras
Yhteensä	11,6	11,6	10,9	10,6	10,3	10,1	10,0	10,1	10,0	10,0	9,9	9,8	9,8
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	23,9	23,2	21,3	20,7	20,0	19,3	19,0	19,2	19,2	19,1	18,8	18,5	18,4
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat ²⁾	9,8	9,9	9,4	9,2	9,0	8,9	8,7	8,8	8,8	8,8	8,7	8,6	8,6

Lähde: Eurostat.

Huom. ILO:n suositusten mukaan.

1) Vuonna 1998 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 24,0 %.

2) Vuonna 1998 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 76,0 %.

4 Valuuttakurssit ja maksutase

Euron kurssi verrattain muuttumaton joulukuussa

Joulukuussa 1999 valuuttamarkkinat olivat hiljaiset, mikä on saattanut olla osasy suhteellisen suuriin päivänsisäisiin valuuttakurssimuutoksiin, vaikka euron bilateraaliset valuuttakurssit kokonaisuudessaan muuttuivat vähän joulukuussa. Loppuvuodelle tyypillisen hiljentymisen lisäksi markkinoiden vaimeneminen heijasteli myös huolta lähestyvään vuosituhannen vaihteeseen liittyvistä mahdollisista tietokoneongelmista. Koko joulukuun euron kurssi oli vuoden 1999 vaihteluvälin alapäässä, mutta tammikuun alkupuolella euro alkoi jälleen voimistua.

Yhdysvaltojen dollariin nähden euron kurssissa ei ollut selvää trendiä joulukuussa 1999. Euron dollarikurssi vaihteli vähän ja oli noin 1,01 (ks. kuvio 13). Valuuttamarkkinoiden vähäisen likvidi-

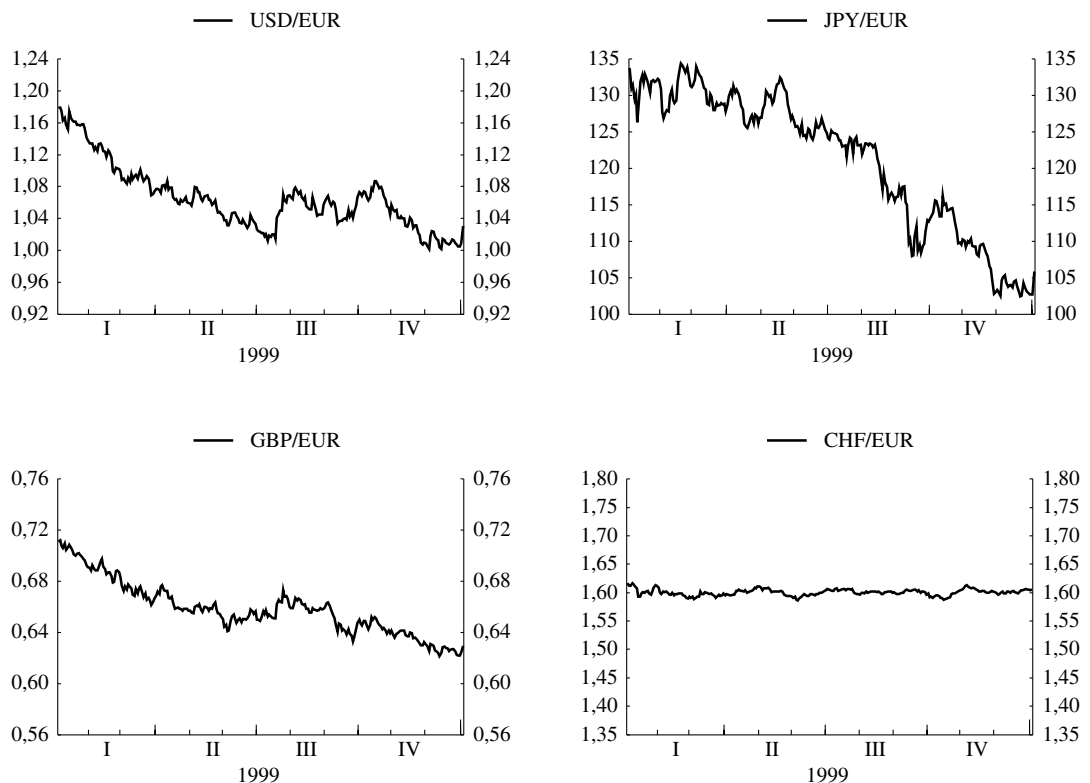
teetin lisäksi joulukuisten valuuttakurssimuutosten syynä saattoivat olla hieman suurentuneet pitkien korkojen erot Yhdysvaltojen ja euroalueen välillä, kun euroaluetta koskevat tiedot vahvistivat sen taloudellisen toimeliaisuuden voimistuneen. Vuoden 2000 alussa euron dollarikurssi nousi ja oli tammikuun 4. päivänä 1,03.

Joulukuussa Japanin jenin kurssi nousi korkeimmalle tasolle vuonna 1999 euroon ja Yhdysvaltojen dollariin nähden ja vaihteli suhteellisen vähän aikaisempiin kuukausiin verrattuna. Jenin kurssi nousi jatkuvasti koko vuoden Japanin parantuneen taloustilanteen ansiosta, eivätkä siihen vaikuttaneet merkittävästi Japanin melko heikot BKT:n kasvuluvut vuoden kolmannella neljänneksellä. Tammikuun 4. päivänä euro vahvistui myös jeniin nähden ja euron jenikurssi oli 106 eli noin 2½ % vahvempi kuin joulukuun alussa.

Kuvio 13.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

Myös Englannin punta oli verrattain vakaa euroon nähden joulukuussa 1999. Joulukuun alussa Ison-Britannian pitkät korot laskivat aluksi 40 peruspistettä noin 5,2 prosenttiin, mutta loppukuusta niiden nousu tuki Englannin puntaa. Vuoden 2000 alussa euron kurssi puntaan nähden nousi hieman ja oli 4. tammikuuta 0,630.

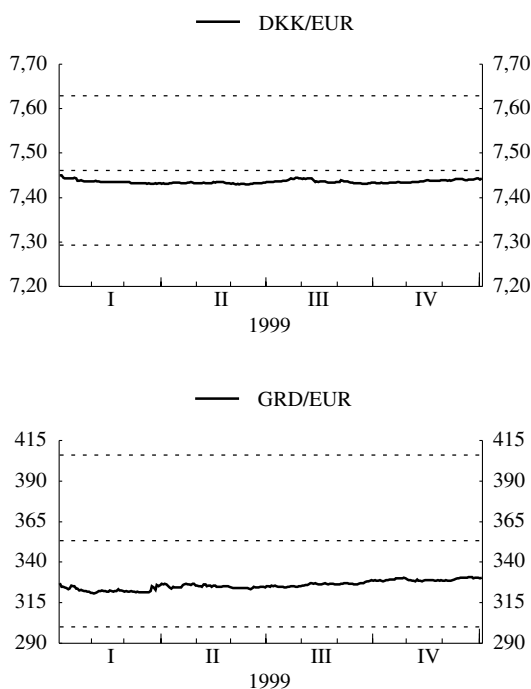
ERM II:een kuuluvat valuutat eli Tanskan kruunu ja Kreikan drakma olivat melko vakaat euroon nähden. Korkojen laskusta huolimatta Kreikan drakma oli tarkastelujakson aikana noin 7 % keskuskurssiaan vahvempi (ks. kuvio 14). Ruotsin kruunu oli myös verrattain vakaa euroon nähden joulukuussa 1999, ja 4. tammikuuta 2000 sen eurokurssi oli 8,62. Aikaisempien kuukausien tapaan Sveitsin frangin eurokurssi pysytteli joulukuussa 1,60:n tuntumassa.

Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi oli verrattain muuttumaton joulukuussa. Vuonna 1999 kokonaisuudessaan euron kurssi laski noin

Kuvio 14.

Valuuttakurssikehitys ERM II:ssa

(päivähavaintoja)

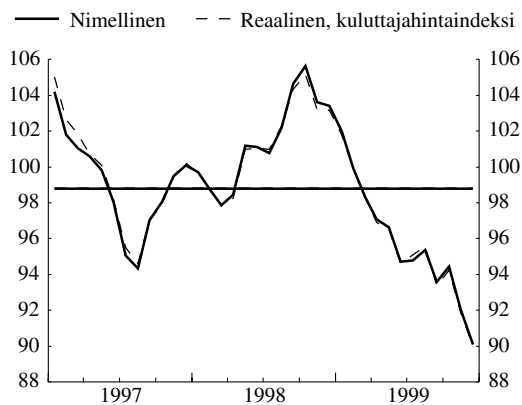
Lähde: EKP.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat keskuskurssia (DKK 7,46 ja GRD 353,1) ja vaihteluväliä (DKK ±2,25 % ja GRD ±15 %).

Kuvio 15.

Nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia keskiarvoja, indeksi 1999 I = 100)

Lähde: EKP.

1) Tiedot perustuvat EKP:n laskelmiin (ks. lokakuun 1999 Kuukausikatsauksen kehikko 5). Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Vaakasuorat viivat osoittavat tarkastelujakson (tammikuusta 1997 marraskuuhun 1999) keskiarvoja.

13½ %, ja joulukuussa sen kurssi oli keskimäärin noin 10 % heikompi kuin vuoden 1999 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 15). Suurin syy kurssin laskuun on euron heikkeneminen Yhdysvaltojen dollariin, Englannin puntaan ja Japanin jeniin nähden. Myös indeksissä painoarvoltaan pienemmät valuutat kuten Korean won, Kanadan dollari ja Australian dollari vaikuttivat osaltaan nimellisen efektiivisen valuuttakurssin heikkenemiseen. Viimeksi mainitut valuutat hyötyivät Aasian talouden elpymisestä ja raaka-aineiden hintojen noususta. Tammikuun alussa euro vahvistui noin 1,8 % vuoden 1999 lopun tasosta, koska sen kurssi Yhdysvaltojen dollariin, Englannin puntaan ja Japanin jeniin nähden nousi.

Vaihtotaseen ylijäämä lokakuussa lähes sama kuin vuotta aiemmin; vienti elpynyt edelleen

Lokakuussa 1999 euroalueen vaihtotaseen ylijäämä oli 3,6 miljardia euroa eli lähes sama kuin vuotta aiemmin. Sitä edeltävinä kuukausina ylijäämä oli ollut merkittävästi pienempi kuin vuo-

den 1998 vastaavina kuukausina. Tavarakaupan ylijäämä supistui hieman (0,4 miljardia euroa), ja tuotannontekijäkorvausten alijäämä kasvoi, mutta sekä palvelujen että tulonsiirtojen alijäämien pieneminen tasoitti näiden muutosten vaikutukset lähes kokonaan (ks. taulukko 9).

Vaikka tavarakaupan ylijäämä oli lokakuussa 1999 pienempi kuin lokakuussa 1998, ylijäämä ei kuitenkaan supistunut yhtä paljon kuin edellisinä kuukausina. Osaksi tämä johtui siitä, että tavaroiden vienti elpyi edelleen ulkomaisen kysynnän lisääntyttyä ja euroalueen hintakilpailukyvyyn kohennuttua. Tavaroiden viennin arvo oli loka-

kuussa lähes 7 % ja tuonnin arvo 9 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Tuontitavaroiden arvon edelleen jatkunut nousu näyttää pitkälti johtuvan siitä, että euroalueen talouskasvu on nopeutunut viime kuukausina, tuontihinnat ovat nousseet jyrkästi öljyn kallistumisen myötä ja euron vaihtokurssi on heikentynyt. Öljyn hintojen suhteellista vaikutusta kuvaa se, että alustavien laskelemien mukaan koko tuonnin hintojen noususta vuoden 1998 lopusta vuoden 1999 alkupuoliskolle noin neljännes johtui öljyn hintojen ja noin puolet teollisuustuotteiden tuonnin hintojen noususta.

Taulukko 9.

Euroalueen maksutase¹⁾

(mrd. euroa, vuonna 1998 mrd. ecua, kausivaihteluista puhdistamaton)

	1998 Tammi-lokakuu	1998 Lokakuu	1999 Tammi-lokakuu	1999 Elokuu	1999 Syyskuu	1999 Lokakuu
Vaihtotase	49,8	3,7	38,1	1,5	-1,9	3,6
Tulot	1 053,0	105,7	1 049,5	96,0	106,8	111,2
Menot	1 003,2	101,9	1 011,4	94,5	108,7	107,6
Tavarat	98,4	10,6	83,3	7,0	6,5	10,2
Vienti	643,7	67,1	637,8	57,3	66,6	71,7
Tuonti	545,4	56,5	554,4	50,3	60,2	61,6
Palvelut	-0,7	-1,0	-5,3	-1,1	-1,3	-0,6
Tulot	193,3	19,4	192,1	19,9	19,8	19,7
Menot	193,9	20,4	197,4	21,0	21,1	20,4
Tuotannontekijäkorvaukset	-10,5	-1,0	-7,3	0,4	-2,5	-1,9
Tulonsiirrot	-37,3	-4,9	-32,7	-4,8	-4,6	-4,0
Pääomatase	9,8	0,8	9,5	0,6	0,4	1,6
Rahoitustase²⁾	-42,7	-9,7	-34,2	32,9	-32,8	30,5
Suorat sijoitukset	-64,1	-18,0	-98,3	-5,9	-7,0	-11,6
Ulkomaille	-126,0	-13,0	-151,5	-9,4	-10,5	-18,5
Euroalueelle	62,0	-5,0	53,2	3,5	3,5	6,9
Arvopaperisijoitukset ²⁾	-76,3	-30,7	-51,1	1,8	20,2	-14,4
Saamiset	-250,3	-9,6	-223,2	-20,7	-17,2	-15,3
Velat	174,1	-21,1	172,1	22,5	37,5	0,8
Johdannaiset ²⁾	-5,8	-2,9	-0,9	1,5	-0,7	-1,4
Muut sijoitukset ²⁾³⁾	104,6	44,8	102,4	34,9	-47,0	57,9
Valuuttavaranto ²⁾	-1,1	-2,9	13,7	0,5	1,7	0,1
Virheelliset ja tunnistamattomat erät²⁾	-16,9	5,3	-13,3	-35,0	34,3	-35,7

Lähde: EKP.

Huom. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku pääoman vientiä.

Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisääntymistä ja positiivinen luku valuuttavarannon vähennyttä.

Yksityiskohtaiset tilastot esitetään tämän Kuukausikatsauksen tilastoliitteen taulukoissa 8.1–8.6.

1) Pyöristysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

2) Havainnot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa.

3) Virtatiedot tammikuuta 1999 edeltävältä ajalta sisältävät arvioita. Erää tarkistetaan.

Vuoden 1999 kymmenenä ensimmäisenä kuukautena tavarakaupan ylijäämä supistui 15,1 miljardia euroa viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. Supistuminen näyttää osaksi johtuvan tuonin kallistumisesta, mutta myös tavaroiden viennin vähäisyydestä vuoden 1999 alkupuoliskolla, kun ulkomainen kysyntä oli vuonna 1998 jyrkästi heikentynyt etenkin Japanissa ja muualla Aasiassa. Vaikka tavarakaupan ylijäämän pieneneminen vaikutti eniten siihen, että vaihtotaseen ylijäämä oli tammikuusta lokakuuhun 1999 pienempi kuin edellisvuoden vastaavana ajanjaksona, vaikutusta tasoittivat jonkin verran sekä tuotannon-tekijäkorvausten että tulonsiirtojen taseiden aiempaa pienemmät alijäämät.

Pääoman nettovienti jatkui vuoden 1999 kymmenenä ensimmäisenä kuukautena

Vuoden 1999 kymmenenä ensimmäisenä kuukautena suoriin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti oli 149,4 miljardia euroa, kun se vuotta aiemmin oli ollut 140,4 miljardia ecua.

Suoriin sijoituksiin liittyvä nettovienti kasvoi vuoden 1999 kymmenenä ensimmäisenä kuukauden aikana edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta yli 50 % eli 64,1 miljardista ecusta 98,3 miljardiin euroon. Euroalueella olevien sijoitukset ulkomaille kasvoivat: vuoden 1999 kymmenenä ensimmäisenä kuukauden aikana niitä oli 151,5 miljardin euron arvosta, kun edellisvuoden vastaavana ajanjaksona sijoituksia oli 126 miljardin ecun arvosta. Ulkomaisten sijoittajien suorat sijoitukset euroalueelle vähenivät samaan aikaan hieman eli vuoden 1998 kymmenenä ensimmäisenä kuukau-

den 62,0 miljardista ecusta 53,2 miljardiin euroon vuoden 1999 vastaavana ajanjaksona. Lokakuussa 1999 pääomaa vietiin suorina sijoituksina nettomääräisesti 11,6 miljardia euroa.

Arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti sen sijaan väheni vuoden 1999 kymmenenä ensimmäisenä kuukauden aikana 51,1 miljardiin euroon edellisvuoden vastaavan ajanjakson 76,3 miljardista ecusta. Tämä johtui pitkälti siitä, että euroalueella olevien arvopaperisijoitukset ulkomaille vähenivät ja olivat lokakuussa vähäisemmät kuin kertaakaan sitä ennen vuonna 1999 (15,3 miljardia euroa). Ensimmäisellä vuosipuoliskolla euroalueella olevien ulkomaisiin velkapapereihin tekemät sijoitukset olivat kuukausitietojen perusteella nettomääräisesti selvästi suuremmat kuin ulkomaalaisten vastaavat sijoitukset euroalueelle. Viime kuukausina velkapaperisijoitusten nettovienti on ollut huomattavasti vähäisempää, kun Yhdysvaltojen ja euroalueen valtion pitkien joukkolainojen tuottoerot ovat kesäkuukausista lähtien supistuneet. Viime kuukausina euroalueella olevien sijoitukset ulkomaisille osakemarkkinoille ovat myös hieman vähentyneet, kun euroalueen osakemarkkinat ovat samaan aikaan kehittyneet suhteellisen suotuisasti.

Arvopaperisijoitusten nettotuonti euroalueelle pysyi vuoden 1999 kymmenenä ensimmäisenä kuukauden aikana lähes samana kuin edellisvuoden vastaavana ajanjaksona. Lokakuussa ulkomaiset sijoittajat ostivat euroalueen arvopapereita huomattavasti aiempaa vähemmän eli vain 0,8 miljardin euron arvosta, kun vastaava arvo syyskuussa oli 37,5 miljardia euroa. Syynä oli se, että ulkomaiset sijoittajat pienensivät sijoituksiaan euroalueen joukkolainoihin.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset

Euro otettiin onnistuneesti käyttöön vuosi sitten. EKP:n neuvosto on vuoden 1999 alusta toteuttanut euroalueen yhteistä rahapolitiikkaa, joka perustuu koko alueen talouskehitykseen. Yhteisen rahan käyttöönoton ajan olosuhteita tarkasteltiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen artikkelissa, jossa luotiin katsaus euroalueen joihinkin keskeisiin rakenteellisiin piirteisiin, kuten talouden ja rahoitusjärjestelmän kokoon ja avoimuuteen. Artikkelissa todettiin, että nämä piirteet eroavat suuresti niistä rakenteellisista piirteistä, joita yksittäisissä maissa oli ennen euroalueeseen osallistumista. Nämä erot on siksi tärkeää pitää mielessä euroalueen taloutta analysoitaessa. Monet koko euroalueen talouden rakenteelliset piirteet eivät juuri ole muuttuneet vuoden aikana, mutta yhteisen rahan käyttöönotto on vaikuttanut merkittävästi euroalueen rahoitusmarkkinoiden rakenteeseen ja kehitykseen. Tässä artikkelissa kuvataan euroalueen talouden keskeisiä rakenteellisia ominaisuuksia ja tärkeimpiä muutoksia, joita rahoitusmarkkinoilla on tapahtunut. Tällaisia muutoksia ovat ennen kaikkea kansallisten rahamarkkinoiden nopea yhdistyminen euroalueen markkinoiksi ja euromääräisten yksityisten joukkovelkakirjalainojen markkinoiden nopea kasvu, joka euroalueella tarjoaa yritysrahoitukselle useita vaihtoehtoja.

I Euroalueen makrotalouden keskeiset piirteet

Euroalueen painoarvo maailmantaloudessa huomattava

Eri lähteistä saatujen tuoreiden tietojen perusteella on taulukkoon I koottu useita euroalueen makrotalouden keskeisiä piirteitä. Euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin väliset vertailut pohjautuvat yleensä kansallisiin tietoihin, jotka on muunnettu euroiksi vastaavan ajankohdan kurssseja käyttäen, ellei toisin ole ilmoitettu. Kuten tammikuun 1999 Kuukausikatsauksessa todettiin, euroalue on maailmanlaajuisessa vertailussa ”suuri talous”, jolla on merkittävä ostovoima. Ainoastaan Yhdysvaltojen ostovoima on sitä suurempi. Tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen mukaan euroalueen jäsenmaiden yhteenlaskettu osuus koko maailman BKT:stä on noin 15½ %. Osuus on pienempi kuin Yhdysvaltojen vastaava osuus (20¾ %), mutta suurin piirtein kaksi kertaa suurempi kuin Japanin osuus (noin 7½ %). Vertailun vuoksi todettakoon, että arvioiden mukaan euroalueen suurimman yksittäisen maan osuus maailman BKT:stä on vain 4½ %.

Koko euroalueen talouden sektorijakaumaa koskevat tuoreimmat käytettävissä olevat tiedot viit-

taavat siihen, että euroalueen tuotanto on rakenteeltaan pitkälti samankaltainen kuin Yhdysvaltojen ja Japanin. Palvelusektori on suurin, ja sen osuus kokonaistuotannosta on noin 67 %. Vastaava osuus on suurempi Yhdysvalloissa (72 %), mutta pienempi Japanissa (60 %). Euroalueella teollisuustuotannon (mukaan lukien rakentaminen) osuus on hiukan vajaa kolmannes koko tuotannosta ja siten suurempi kuin Yhdysvalloissa, mutta hieman pienempi kuin Japanissa. Alkutuotannon, kuten maa-, kala- ja metsätalouden, osuus on kaikilla kolmella talousalueella samankaltainen, noin 2 % kokonaistuotannosta.

Euroalueen osuus maailmankaupasta merkittävä

Euroalueella on suurin osuus maailmankaupasta: koko maailman viennistä euroalueen viennin osuus (19½ %) on suurempi kuin sekä Yhdysvaltojen (15 %) että Japanin (8½ %) osuudet. Talouden avoimuus, jota mitataan BKT:hen suhteutettuna tavaroiden ja palvelujen viennin ja tuonnin keskiarvona, on euroalueella 16 %, kun se Yhdysvalloissa on 12 % ja Japanissa 10½ %. Lisäksi suu-

rin osa euroalueen yksittäisten maiden kaupasta käydään euroalueen muiden maiden kanssa. Tarcasteltaessa koko aluetta tämä on sisäistä kauppaa, eivätkä siihen silloin vaikuta euron kurssivaihtelut muihin valuuttoihin nähden. Ennen rahanliittoa yksittäiset jäsenmaat katsottiin ”pieniksi tai keskiuuriksi avoimiksi talouksiksi”, joiden tavaraviennin ja -tuonnin keskiarvo oli nykyistä merkittävästi suurempi suhteessa BKT:hen. Koko euroalueen tavaraviennin osuus BKT:stä oli vuonna 1998 hiukan yli 13 %, kun taas tavarantuonnin osuus oli hieman yli 11 %. Palvelujen ulkomaankauppa on merkittävä, joskin vähäisempää kuin tavara-kauppa: palvelujen viennin ja tuonnin osuus BKT:stä on noin 4 %.

Koko euroalueen kaupassa merkittävää on myös sen maantieteellinen jakautuminen (ks. kuvio 1). Ison-Britannian, Yhdysvaltojen, Sveitsin ja Japanin (kauppaosuuksien mukaisessa järjestyksessä lueteltuina) yhteenlaskettu osuus euroalueen koko ulkomaankaupasta on noin 43 %. Muiden euroalueen ulkopuolisten EU-maiden osuus on 8 %. Lisäksi Venäjä ja Kiina ovat merkittäviä kauppakumppaneita, ja Aasian neljän muun maan, Taiwanin, Etelä-Korean, Hongkongin ja Singaporen yhteenlaskettu osuus on 5½ % euroalueen koko ulkomaankaupasta. Keski- ja Itä-Euroopan maiden osuus on noin 7 %. Kaupan tavararyhmistä tärkeimmät ovat koneet ja laitteet, kulkuneuvot, muut teollisuustuotteet ja kemialliset tuotteet.

Taulukko 1.

Euroalueen keskeisiä tunnuslukuja

	Raportointi- kausi	Yksikkö	Euroalue	Yhdysvallat	Japani
Väkiluku ¹⁾	1998	Milj.	291	271	126
BKT (osuus maailmantalouden BKT:stä) ²⁾	1998	%	15,0	20,8	7,4
Tuotantosektorit ³⁾					
Maa-, kala- ja metsätalous	1995	% BKT:stä	2,2	1,8	1,9
Teollisuus (ml. rakentaminen)	1995	% BKT:stä	30,8	26,3	38,0
Palvelut	1995	% BKT:stä	66,8	71,9	60,0
Julkinen talous					
Tulot	1999	% BKT:stä	47,1	36,1	30,5
Menot	1999	% BKT:stä	48,6	33,9	38,7
Tavaravienti ⁴⁾	1998	% BKT:stä	13,2	7,9	9,9
Tavaroiden ja palvelujen vienti ⁴⁾	1998	% BKT:stä	17,1	11,0	11,5
Tavarantuonti ⁴⁾	1998	% BKT:stä	11,1	10,8	6,7
Tavaroiden ja palvelujen tuonti ⁴⁾	1998	% BKT:stä	15,1	12,9	9,6
Vienti (osuus maailmankaupan viennistä) ⁴⁾	1998	%	19,6	15,0	8,5
Työhönohallistumisaste	1998	%	66,4	77,4	72,6
Työllisyysaste ⁵⁾	1998	%	59,4	73,8	69,5
Työttömyysaste (osuus työvoimasta) ⁶⁾	Loka 1999	%	9,9	4,1	4,6
Julkinen talous					
Ylijäämä (+) tai alijäämä (-)	1999	% BKT:stä	-1,6	2,2	-8,2
Bruttovelka	1999	% BKT:stä	72,9	57,7	127,8
Vaihtotase	1998	% BKT:stä	1,0	-2,6	3,2

Lähteet: Eurostat (väkiluku ja työttömyys); Euroopan komissio: syksyn 1999 ennusteet (julkisen talouden tiedot [kalenteri-vuosittain]); OECD (tuotantosektorit, työhönohallistumisaste ja työllisyysaste); EKP:n laskelmat (euroalueen tiedot); IMF (osuudet maailmantalouden BKT:stä, vienti, tuonti, vienti osuutena maailmankaupan viennistä, Yhdysvaltojen ja Japanin bruttovelka sekä vaihtotase); kansalliset tiedot (Yhdysvaltojen ja Japanin työttömyys) ja EKP (euroalueen vienti, tuonti ja vaihtotase).

1) 1.1.1999 alkaen.

2) Osuudet BKT:stä lasketaan arvostamalla kunkin valtion BKT ostovoimapariteettikurssiin.

3) Euroalue: vuoden 1995 tiedot tai tuoreimmat käytettävissä olevat vuositiedot. Yhdysvallat: vuoden 1994 tiedot.

4) Lukuihin ei sisälly euroalueen sisäinen kauppa. Vienti: job-hinnat, tuonti: cif-hinnat.

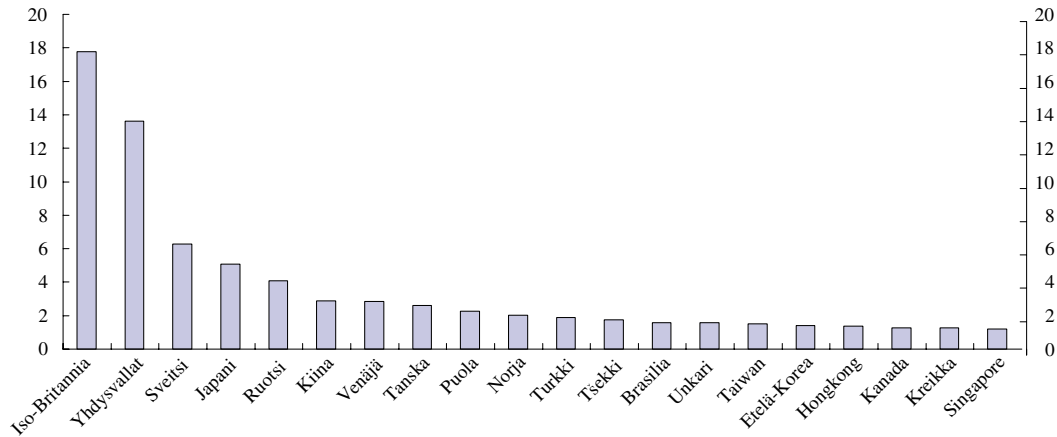
5) Työllisten 15–64-vuotiaiden osuus työikäisestä väestöstä.

6) Yhdysvallat: marraskuun 1999 tiedot.

Kuvio 1.

Euroalueen tärkeimpien ulkomaankauppakumppanien painot

(%; keskiarvo vuosina 1995–1998)

Lähde: Eurostatin ulkomaankauppatilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

Huom. Viennin ja tuonnin kokonaismäärä osuutena euroalueen koko viennistä ja tuonnista.

Muiden talouksien suhteellisen suuri merkitys euroalueen kilpailukyvyn kannalta ei kuitenkaan liity yksinomaan suoraan vientiin ja tuontiin, vaan myös niin sanottuun kolmansien markkinoiden vaikutukseen (eli kilpailuun, johon eurooppalaiset viejät joutuvat kolmansilla markkinoilla muiden viejien ja kotimaisten tuottajien kanssa). Tämä on otettu huomioon esimerkiksi EKP:n efektiivisen vaihtokurssin laskelmissa. Tällä perusteella Yhdysvallat on Isoa-Britanniaa tärkeämpi kauppakumppani ja myös Aasian maiden merkitys kasvaa.

Merkittäviä eroja euroalueen kansallisilla työmarkkinoilla

Koko euroalueella työttömiä oli vuonna 1999 keskimäärin hiukan yli 13 miljoonaa eli hieman yli 10 % työvoimasta. Työttömyysaste on merkittävästi suurempi kuin Yhdysvalloissa tai Japanissa. Nämä erot ovat olleet työmarkkinoilla pitkään (ks. kuvio 2). Työmarkkinoiden eroa kuvastaa myös osallistumisaste (eli työllisten ja työttömien yhteenlaskettu osuus työikäisestä väes-

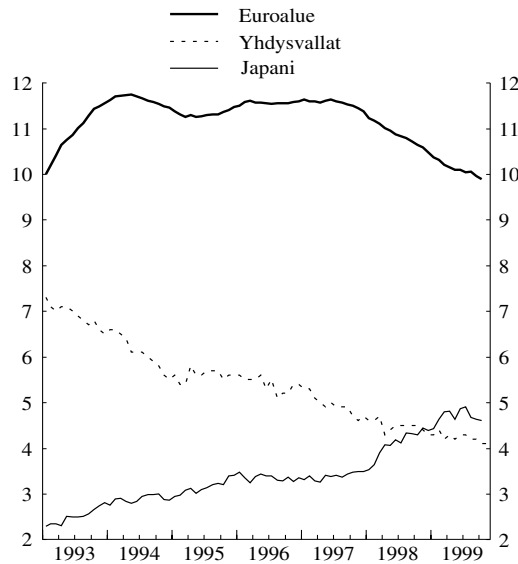
töstä). Osallistumisasteen arvioidaan olevan noin 66½ % euroalueella, kun se Japanissa on yli 72½ % ja Yhdysvalloissa yli 77 %. Erot työllisten osuuksissa työikäisestä väestöstä ovat vielä suuremmat: työllisyysaste on euroalueella alle 60 %, lähes 70 % Japanissa ja lähes 74 % Yhdysvalloissa.

Euroalueen kansallisissa työmarkkinoissa on suuria rakenteellisia eroja, jotka liittyvät palkkakustannuksiin, palkkojen sivukuluihin, työsuojelulainsäädäntöön, osa-aikatyöhön sekä työttömyyskorvausten suuruuteen ja kestoon. Jäsenmaiden väliset merkittävät erot eivät käy ilmi koko euroaluetta koskevista tiedoista. Kasvu ja työpaikkojen syntyminen on joissakin maissa ollut nopeampaa kuin toisissa, mikä on johtunut työ- ja hyödykemarkkinoiden aiemmista rakenteellisista uudistuksista ja suhdanne-eroista. Työttömyysasteiden eroja ilmentää se, että kun työttömyys vuonna 1999 oli Yhdysvaltojen työttömyyttä vähäisempää vain kahdessa jäsenmaassa (Luxemburgissa ja Alankomaissa), se oli yli 10 % neljässä muussa maassa (Espanjassa, Ranskassa, Italiassa ja Suomessa).

Kuvio 2.

Euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin työttömyys

(% työvoimasta, kuukausihavaintoja, kausivaihteluista puhdistetut tiedot)

Lähteet: Eurostat ja kansalliset tiedot.

Julkista taloutta vakautettava edelleen

Koko euroalueella velan suhde BKT:hen ylittää edelleen selvästi viitearvon, joka sille on Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa asetettu. Euroopan komissio arvioi keskimääräisen velkasuhteen pienentyneen hieman ja olleen 72,9 % vuonna 1999. Samaan aikaan julkisen talouden alijäämän suhde BKT:hen on koko euroalueella kohentunut vain vähän. Vuonna 1999 sen arvioidaan olleen euroalueella keskimäärin 1,6 %. Kuvioista 3 nähdään, että sekä alijäämä- että velkasuhteissa on merkittäviä eroja eri euroalueen maissa. Vain muutaman maan julkisen talouden rahoitusasema oli vuonna 1999 ylijäämäinen ja velkasuhde alle 60 %.

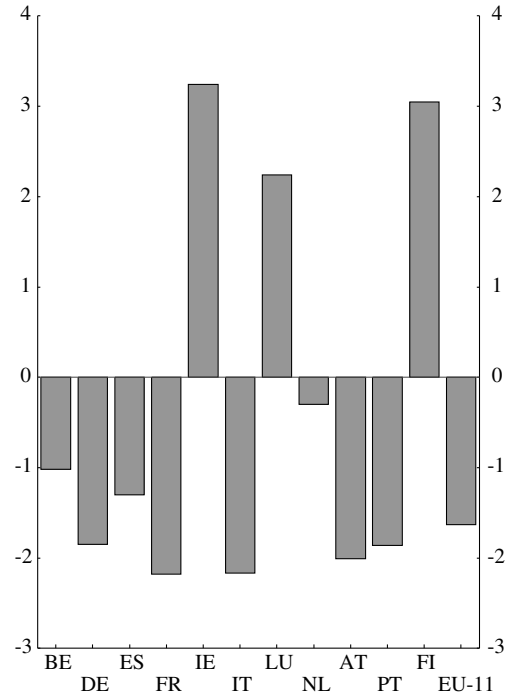
Kaiken kaikkiaan julkisen talouden epätasapaino ja velkaantuneisuus olivat koko euroalueella suu-

Kuvio 3.

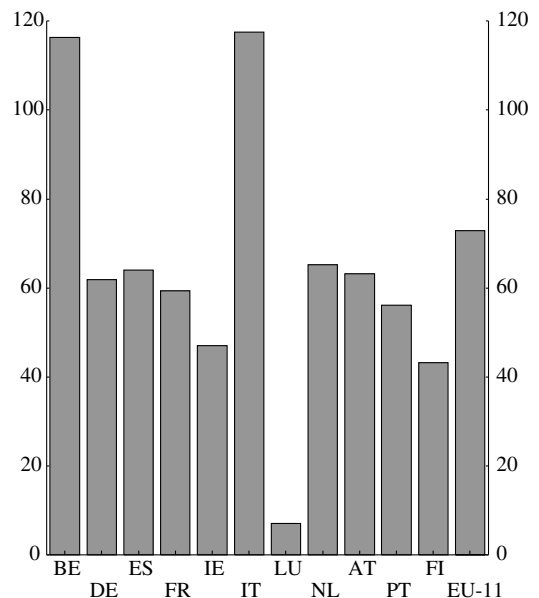
Euroalueen julkisen talouden rahoitusasema vuonna 1999

(% BKT:stä)

(a) Julkisen talouden rahoitusjäämä

(b) Julkisen talouden bruttovelka

Lähde: Euroopan komissio (syksyn 1999 ennusteet).
Huom. Luvut ovat arvioita.

remmat kuin Yhdysvalloissa, mutta pienemmät kuin Japanissa. Vertailuissa Yhdysvaltoihin ja Japa-

niin vaikuttavat kuitenkin niiden hyvin erilaiset suhdannetilanteet. On myös syytä muistaa, että pitkällä aikavälillä väestöjen ikääntyminen merkitsee vakavaa haastetta rahastomattomien eläkejärjestelmien kestävyydelle. (Tällaisia järjestelmiä on niin euroalueella kuin Yhdysvalloissa ja Japanissakin.)

Julkisen sektorin koko ja rakenne ovat huomattavan erilaiset euroalueella kuin Yhdysvalloissa ja Japanissa. Julkisten menojen osuus BKT:stä on merkittävästi suurempi euroalueella (49 %) kuin

Japanissa (39 %) tai Yhdysvalloissa (34 %). Julkiset tulonsiirrot kotitalouksille ovat suhteellisen suuret euroalueen maissa, mikä johtuu pitkälti sosiaaliturvajärjestelmien piirteistä. Myös julkisten palvelujen tuotannon BKT-osuus on euroalueella suurempi kuin sekä Yhdysvalloissa että Japanissa. Julkisista tuloista sosiaaliturvamaksut ovat euroalueella ja Japanissa suuremmat kuin Yhdysvalloissa ja muodostavat niistä noin kolmanneksen. Välillisen verotuksen merkitys on suuri euroalueella, kun sen sijaan Yhdysvalloissa ja Japanissa välitön verotus on tärkeämpää.

2 Euroalueen rahoitusrakenne

Epäsuora rahoitus etusijalla euroalueella

Vaikka euroalueen rahoitusrakenne on joiltakin osin muuttumassa, sitä voidaan yhä tällä hetkellä pitää varsin pankkikeskeisenä. Kotimaisten pankkilainojen arvo suhteessa BKT:hen oli vuonna 1999 suurempi kuin kotimaisten velkapaperien avulla hankitun rahoituksen: kesäkuun lopussa

lainojen arvo oli 100 % ja velkapaperien 89 % suhteessa BKT:hen. Velkapaperit ovat pääosin julkisen sektorin liikkeeseen laskemia (ks. taulukko 2). Euroalueen osakkeiden markkina-arvo suhteessa BKT:hen oli 71 % lokakuussa 1999. Yhdysvaltojen rahoitusrakenteen voidaan sen sijaan katsoa painottuneen arvopapereihin, koska selvästi suurempi osa rahoituksesta tapahtuu

Taulukko 2.

Euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin rahoitusrakenne

	Raportointi- kausi	Yksikkö	Euroalue	Yhdysvallat	Japani
Pankkitalletukset ¹⁾	Kesäkuu 1999	mrd. euroa	4 752,2	4 742,8	4 467,5
	Kesäkuu 1999	% BKT:stä	77,8	55,2	111,7
Pankkilainat ²⁾	Kesäkuu 1999	mrd. euroa	6 136,1	4 154,8	4 280,8
	Kesäkuu 1999	% BKT:stä	100,4	48,4	107,0
Kotimaisten velkapaperien kanta	Kesäkuu 1999	mrd. euroa	5 422,7	14 140,8	5 061,1
	Kesäkuu 1999	% BKT:stä	88,8	164,6	126,5
– yritysten liikkeeseen laskemat	Kesäkuu 1999	mrd. euroa	202,3	2 493,8	583,4
– rahalaitosten liikkeeseen laskemat	Kesäkuu 1999	mrd. euroa	1 891,5	3 900,1	753,7
– julkisen sektorin liikkeeseen laskemat	Kesäkuu 1999	mrd. euroa	3 329,0	7 746,8	3 723,9
Osakkeiden markkina-arvo ³⁾	Lokakuu 1999	mrd. euroa	4 346,0	13 861,1	6 275,8
	Lokakuu 1999	% BKT:stä	71,1	163,3	137,7

Lähteet: BIS (kotimaiset velkapaperit); EKP (pankkitalletukset ja rahalaitosten luotot euroalueella); IMF (pankkitalletukset ja Yhdysvaltojen ja Japanin BKT-ennusteet); Eurostat (euroalueen BKT-ennuste ja osakkeiden markkina-arvo); Yhdysvaltojen keskuspankki (pankkilainat Yhdysvalloissa) ja Japanin keskuspankki (pankkilainat Japanissa).

1) Euroalue: lukuihin sisältyvät muihin rahalaitoksiin kuin kansallisiin keskuspankkeihin ja EKP:hen tehdyt vaadittaessa maksettavat, määräaikais- ja irtisanomisehtoiset talletukset. Yhdysvallat: kaikkiin pankkeihin tehdyt vaadittaessa maksettavat, määräaikais- ja säästötalletukset. Japani: talletuspankkeihin tehdyt vaadittaessa maksettavat ja määräaikaistalletukset. Japanin lukuihin eivät sisälly muiden, talletuksia läheisesti muistuttavia instrumentteja tarjoavien rahalaitosten tiedot.

2) Euroalue: luvut käsittävät euroalueen rahalaitosten konsolidoituun taseeseen sisältyvät luotot euroalueelle. Yhdysvallat: lukuihin sisältyvät liikepankkien, säästöpankkilaitosten ja luottoyhdistysten myöntämät luotot (lähde: Yhdysvaltojen keskuspankin varallisuusvirtoja koskeva Flow of Funds -tilinpito). Japani: lukuihin sisältyvät talletuspankkien myöntämät lainat (lähde: Japanin keskuspankin kysely).

3) Erilaisten raportointisääntöjen ja laskentamenetelmien vuoksi tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

kotimaisten velkapaperien kuin pankkien kautta (kesäkuussa 1999 velkapaperirahoituksen arvo oli 165 % ja pankkirahoituksen 48 % suhteessa BKT:hen). Suhteessa BKT:hen kotimaisten velkapaperien kanta ja osakkeiden markkina-arvo ovat Yhdysvalloissa huomattavasti suurempia kuin euroalueella. Japanin rahoitusrakenne näyttää olevan vähemmän arvopaperisidonnaista kuin Yhdysvaltojen mutta enemmän kuin euroalueen, mikä johtuu osittain siitä, että Japanissa julkisen sektorin liikkeeseen laskemien velkapaperien osuus kaikista liikkeessä olevista velkapapereista on suhteellisen suuri.

Seuraavassa käsitellään euroalueella parhaillaan tapahtuvaa rahoitusalan keskittymistä. Sen jälkeen tarkastellaan tärkeimpiä muutoksia, jotka koskevat sekä euroalueen rahamarkkinoita, joilla käydään kauppaa lyhytaikaisilla eli maturiteetiltaan alle vuoden pituisilla velkapapereilla, että pääomamarkkinoita, jotka keskittyvät pitkäaikaiseen rahoitukseen (joukkovelkakirjalainoihin ja osakkeisiin). Markkinoita tarkastellaan mm. niiden koon, laajuuden ja syvyyden näkökulmasta. Myös uusia euromääräisiä rahoitusinstrumentteja käsitellään. Lopuksi kuvaillaan euromääräisten valuuttamarkkinoiden rakennetta. Osaksi tarkastelu perustuu EKP:ssä tehtyihin analyyseihin.

Rahoituspalvelusektori keskittyy edelleen

Rahoituspalvelusektori on euroalueella keskittynyt merkittävästi vuoden 1999 aikana. Joulukuusta 1998 marraskuuhun 1999 euroalueen rahalaitosten lukumäärä pieneni noin 4 % 9 856:sta 9 443:een. Rahalaitosten suurimman ryhmän eli luottolaitosten lukumäärä väheni lähes 5 %, kun se marraskuussa 1999 oli 7 906 oltuaan edellisen vuoden lopussa 8 320. Luottolaitosten määrän supistuminen on jatkunut jo yli kymmenen vuoden ajan.

Pankkisektorin keskittyminen johtuu pankkien reaktioista markkinoiden muutoksiin Euroopassa. Muutokset puolestaan johtuvat useista tekijöistä, joista useimmiten mainitaan tekninen kehitys, säännöstelyn purkaminen, markkinoiden vapauttaminen ja globalisoituminen. Euron käyttöönoton nähdään voimistavan näiden tekijöiden

vaikutusta. On syytä korostaa, että muutokset ovat hyvin erilaiset pankkitoiminnan eri alueilla. Huomattavimmat muutokset ovat olleet tukku-pankkitoiminnassa, kun suuret ja yhdenmukaiset pankkien väliset markkinat ovat syntyneet euroalueella. Vähittäispankkitoiminnan katsotaan sen sijaan muuttuvan vähitellen. Muutoksista tärkeimpiä vuonna 1999 oli suurten kotimaisten pankkien syntyminen.

Rahamarkkinoiden kehitys

Euron käyttöönotto ja uusi rahapolitiikan toimintaympäristö ovat huomattavasti yhdentäneet ja yhdenmukaistaneet rahamarkkinoita eri puolilla euroaluetta. Tästä huolimatta integroituneisuus vaihtelee vielä markkinoiden eri lohkoilla. Pitkälle integroituneita ovat vakuudettomien talletusten markkinat, joilla pankit välittävät lyhytaikaista likviditeettiä ilman vakuuksia, ja johdannaismarkkinat. Suhteellisen löyhästi yhdentyneitä lohkoja ovat repomarkkinat, joihin osallistuvat välittävät lyhytaikaista likviditeettiä vakuuksia vastaan, ja lyhytaikaiset arvopaperimarkkinat (valtion velkasitoumuslainat, yritys- ja talletustodistukset).

Tarve tasata eurojärjestelmän rahoitusoperaatioissaan tarjoamaa likviditeettiä ja muuta likviditeettiä II euroalueen maan kesken on edistänyt maiden välisen transaktioiden kehitystä rahamarkkinoilla. Tällä hetkellä tällaisten transaktioiden osuus on yli 50 % rahamarkkinoiden kaikkien lohkojen yhteenlasketusta toiminnasta. Kehitystä on edistänyt se, että TARGET-järjestelmä on toiminut sujuvasti suurten maksujen siirroissa koko euroalueella ja muissa EU:n jäsenmaissa. TARGETilla on ollut keskeinen merkitys likviditeetin jakamisessa euroalueella ja arbitrasitoiminnassa, jonka avulla rahamarkkinoiden eri lohkoilla vallitsevat hinnat tasoittuvat koko euroalueella. Toiminnan ulottuminen aiempaa enemmän maasta toiseen on erityisen huomattavaa vakuudettomilla ja swapsopimusten lohkoilla ja osaltaan selittää niiden selvän homogeenisuuden ja suuren likviditeetin. Homogeenisuus näkyy siinä, että erot euroalueen yksittäisten maiden yön yli -koroissa ovat erittäin pienet. Tämä heijastuu yön yli -markkinoiden keskeiseen viitekorkoon, eoniakorkoon (euro overnight index average),

joka määräytyy euroalueen maiden aktiivisimpien pankkien korkojen perusteella.

Maiden rajat ylittävän toiminnan lisääntymisen ohella euroalueen rahamarkkinoilla on myös muita rakenteellisia muutoksia. Näitä on ensinnäkin se, että markkinaosapuolet keskittävät kassanhallintatoimintojaan enemmän kuin aiemmillä epäyhtenäisillä rahamarkkinoilla. Muita muutoksia ovat kohentunut kilpailukyky, yksittäisille pankeille todellisuudessa mahdollisten vastapuolten aiempaa suurempi lukumäärä ja jälkimarkkinoiden likviditeetin lisääntyminen.

Vakuudettomien talletusten markkinat pitkälti yhdentyneet

Pisimmälle euromääräisten rahamarkkinoiden eri lohkoista ovat integroituneet vakuudettomien talletusten markkinat. Tällä loholla likviditeetti keskittyy pääasiassa lyhyisiin maturiteetteihin ja suurimmaksi osaksi yön yli -talletuksiin. Keskitäminen on lisääntynyt merkittävästi vuoden 1999 alusta lähtien, ja yön yli -talletusten määrä kasvoi peräti 40 % vuoden 1998 lopusta vuoden 1999 puoliväliin. Markkinoiden täysipainoista yhdentymistä on edistänyt se, että markkinoille on syntynyt yhtenäinen perusta hinnoittelulle. Tähän puolestaan on keskeisesti vaikuttanut se, että kaikki markkinaosapuolet hyväksyivät välittömästi ja varauksetta eoniakoron ja euriborkoron (euro interbank offered rate, euromääräisten rahamarkkinoiden viitekorko enintään vuoden maturiteeteille). Markkinoiden yhdentymistä osoittaa, että euroalueen eri maiden osallistujien riskipainotetut lyhyet korot ovat lähes identtiset.

Jotkin merkittävät rahamarkkinaosapuolet, jotka aiemmin keskittyivät kotimaisille markkinoilleen tai aktiivisimmille Euroopan markkinoille, ovat luonnollisesti laajentaneet toimintaansa koko euroalueelle. Samalla keskittymisprosessin kiihtyminen on edistänyt kassanhallinta- ja rahamarkkinatoiminnan keskittymistä. Suuret osapuolet ovat näyttäneet vahvistaneen markkinaosuuttaan, kun ne ovat hyötäneet sekä aiempaa suuremmista ja likvideimmistä markkinoista että sisäisestä uudelleen organisoitumisestaan, joka on parantanut niiden kilpailuasemia. Näyttää siltä,

että on kehittymässä kokoon perustuvaa erikoistumista, jossa suuret pankit ovat tavallisesti aktiivisia koko alueen laajuisilla rahamarkkinoilla rajat ylittävissä kaupoissa. Tämä lisää markkinoiden yhdentymistä ja takaa yhtäläiset mahdollisuudet pienempien pankkien varainhankinnalle. Jonkin verran tällaista segmentoitumista oli jo olemassa ennen euron käyttöönottoa, eikä se näytä vaikeuttaneen pienten pankkien varainhankintaa.

Repomarkkinat eivät vielä täysin yhdentyneet

Vakuudettomien talletusten markkinoihin verrattuna repomarkkinat eivät ole euroalueella vielä täysin yhdentyneet päätellen hintaeroista ”yleisillä vakuudellisilla” markkinoilla (eli sillä markkinoiden osalla, jolla käteiseen vaihdettavat arvopaperit hyväksytään yleensä koko markkinoilla niiden suhteellisen samanlaisten ominaisuuksien vuoksi). Tärkeimmät tilanteeseen vaikuttavat syyt ovat seuraavat:

- Taustalla olevien joukkolainojen hinnoissa ja likviditeeteissä on eroja.
- Reposopimuksiin sovellettavaa lainsäädäntöä ei ole yhdenmukaistettu.
- Vakuuksien hoitamisessa ja selvittämisessä maasta toiseen on käytännön ongelmia.
- Joukkovelkakirjalainojen verotuksessa on eroja.
- Vakuuksia on saatavissa epätasaisesti euroalueen eri maissa.

Pitkien maturiteettien reposopimuksia näytetään suosivan, koska ne ovat muita turvallisempia. Repomarkkinoiden kasvu näyttää euron käyttöönoton lisäksi liittyvän tarpeeseen rajoittaa luottoriskiä ja vähentää pääomantarvetta. Vakiosopimusten koko on myös kasvanut, kun 50–100 miljoonan euron sopimukset ovat käyneet tavallisiksi.

Joitakin muutoksia havaittu lyhytaikaisten arvopaperien markkinoilla

Euroalueen maiden lyhytaikaisten arvopaperien markkinoilla uusemissioiden bruttoarvo oli vuo-

den 1999 alkupuoliskolla suurempi kuin edellisvuoden jälkipuoliskolla. Tämä ei koskenut valtion lyhytaikaisia kiinteäkorkoisia arvopapereita, joiden bruttoemissiot pienenivät samana aikana noin 7 %. Valtion lyhytaikaiset joukkolainat ovat silti yhä näiden markkinoiden tärkein lohko vaihdon ja liikkeessä olevan määrän mukaan laskettuna. Uusia valtion lyhytaikaisia joukkovelkajalainoja on euroalueella laskettu liikkeeseen vähemmän kuin pankkien ja yritysten liikkeeseen laskemia lyhytaikaisia kiinteäkorkoisia arvopapereita eli talletus- ja yritystodistuksia, koska maiden julkinen talous on kohentunut ja julkista velkaa on muutettu pitkäaikaiseksi. Talouskasvun nopeutuminen ja suuntaus siirtyä pankkitalletuksista tuottavampiin arvopapereihin ovat myös vaikuttaneet siihen, että yksityisiä lyhytaikaisia arvopapereita on laskettu aiempaa enemmän liikkeeseen.

Vaikka käytettävissä olevat tiedot eivät ole täydellisiä, on viitteitä siitä, että – toisin kuin vakuudettomien talletusten markkinat ja jossain määrin myös joukkolainojen markkinat – lyhytaikaisten arvopaperien markkinat ovat euroalueella edelleen melko epäyhtenäiset. Niillä tilanne tammikuussa 1999 oli hyvin toisenlainen kuin vakuudettomilla markkinoilla, jotka EMUn kolmannen vaiheen alusta lähtien olivat erittäin likvidit ja standardoidut ja jotka saattoivat hyödyntää TARGET-järjestelmän infrastruktuuria. Lyhytaikaisten arvopaperien ensi- ja jälkimarkkinat olivat puolestaan useimmissa euroalueen maissa alikehittyneitä tai niitä ei ollut ollenkaan olemassa, ja maasta toiseen tehtävien transaktioiden merkitys oli hyvin pieni.

Syynä lyhytaikaisten arvopaperien markkinoiden – kuten myös repomarkkinoiden – vähäiseen integroituneisuuteen pidetään yleisimmin sitä, että maiden välisten kauppohen selvitysjärjestelmiä ei ole ja ettei kotimaisten kauppohen selvitykseen käytettäviä järjestelmiä ja niihin sovellettavaa lainsäädäntöä ole riittävästi yhdenmuikaistettu (ks. oheinen kehikko).

Tästä huolimatta yksityisten velkapaperien markkinoilla on EMUn kolmannen vaiheen jälkeen ollut joitakin merkkejä vilkastumisesta ja jonkinasteisesta yhdentymisestä. Tällaisena merkinä voidaan pitää valtion lyhyiden joukkolainojen mark-

kinoiden suuntausta hajauttaa sijoituksia aiempaa enemmän maiden välillä ja lisäksi sitä, että vuoden 1999 alkupuoliskolla talletustodistusten uudet bruttoemissiot kasvoivat 52 % ja yritystodistusten 20 % vuoden 1998 jälkipuoliskosta. Parhaillaan etsitään myös mahdollisia ratkaisuja, joilla arvopaperimarkkinoiden nykyistä infrastruktuuria voitaisiin nopeasti vahvistaa. Nämä merkit viittaavat siihen, että lyhytaikaisten arvopaperien markkinoiden voidaan odottaa yhdentyvän ja kehittyvän nykyistä pidemmälle, kun edellä mainitut ongelmat vähitellen ratkeavat.

Lyhytaikaisten johdannaisten markkinat kehittyneet merkittävästi

EMUn kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen lyhytaikaisten johdannaisten markkinoista on tullut huomattavasti aiempaa syvemmät, integroituneemmat ja standardoituneemmat. Kaupankäynti euromääräisillä koronvaihtosopimuksilla eli korkoswapeilla (joissa kiinteään korkoon perustuvat korkomaksut vaihdetaan vaihtuvaan korkoon perustuviin korkomaksuihin) on kasvanut tuntuvasti keskimääräisissä päivittäisissä transaktioissa. Korkoswapmarkkinoiden, ja hintojenkin, yhdennyttyä täydellisesti markkinoista on tullut selvästi syvemmät ja likvidimmät, mitä ilmentää yhteinen, koko euroalueen kattava tuottokäyrä. Kaupankäynti maasta toiseen on kasvanut ja muodostaa nyt suurimman osan koko kaupankäynnistä. Markkinoiden kasvanut likviditeetti näkyy tavanomaisista indikaattoreista eli ensiksikin osto- ja myyntihintojen välisistä erotuksista, jotka ovat kaventuneet siitä, mitä ne olivat vastaavilla markkinoilla ennen EMUn kolmannen vaiheen alkua, ja ovat tällä hetkellä 1–2 peruspistettä, sekä toiseksi tavanomaisen kauppaerän koosta, joka kasvoi keskimäärin 50 miljoonaan euroon – myös hyvin suuria kauppohen (esimerkiksi 5 miljardia euroa) on tehty yleisesti.

Swapmarkkinoilla käydään aktiivisimmin kauppohen ”yön yli -indeksiswapeilla”, joissa kiinteäkorkoinen komponentti vaihdetaan vaihtuvaan yön yli -korkoon (eoniakorkoon) perustuvaan komponenttiin.

Muiden johdannaisten osalta kaupankäynti rahamarkkinafutuureilla on vilkastunut ja niiden markkinoiden likviditeetti on kasvanut. Koska euribo-

Taulukko 3.

Yksityisen sektorin liikkeeseen laskemat euromääräiset joukkolainat liikkeeseenlaskijoittain (brutto) vuonna 1999¹⁾

(vuotuinen prosenttikasvu)

	Pankit	Yritykset	Rahoituslaitokset	Peruspalveluja tuottavat	Yhteensä
I	49,4	231,7	22,8	116,4	62,9
II	49,4	248,2	24,5	2 541,7	76,4
III	52,3	476,5	168,2	7,0	99,2
Tammi-syyskuu	50,2	294,4	47,1	187,6	77,2

Lähde: Capital Data Bondware.

Huom. EKP julkistaa sektorikohtaiset tiedot liikkeeseenlaskuista vuoden 2000 alkupuolella.

1) Liikkeeseenlaskut on laskettu nimellisarvon perusteella.

rista on tullut ainoa viitekorko, euriboriin perustuvat futuurisopimukset ovat korvanneet kaikki aikaisemmat sopimukset.

Joukkolainamarkkinoiden kehitys

Euromääräisten joukkolainamarkkinoiden silmiinpistävin kehityspiirre vuonna 1999 on ollut yksityisen sektorin joukkolainamarkkinoiden nopea kasvu. Kasvuvauhti on ylittänyt useiden yksityisen sektorin joukkolainamarkkinoita seuraavien tahojen odotukset (ks. taulukko 3). Vuoden 1999 alkupuoliskolla toteutettuihin suurehkoihin fuusioihin ja yritysostoihin liittyneet mittavat velkaemissiot vauhdittivat joukkolainamarkkinoiden kasvua. Yksityisen sektorin euromääräiset joukkolainamarkkinat pystyivät absorboimaan nämä velkaemissiot melko sujuvasti ja nopeasti, mitä pidettiin laajalti merkkinä siitä, että markkinoista oli tullut entistä syvemmät. Joukkolainamarkkinoita olisi kuitenkin mahdollista integroida vielä pitemmälle euroalueen sisällä (ks. oheinen kehikko).

Vaikka yksityisen sektorin euromääräisten joukkolainamissioiden kokonaismäärä on ollut edelleen suhteellisen pieni – erityisesti kun sitä verrataan euromääräisiin kotimaisiin luottoihin euroalueella ja/tai Yhdysvaltojen yksityisen sektorin joukkolainamarkkinoiden kokoon (sekä yritykset että rahoituslaitokset mukaan lukien) – niiden vuotuinen kasvuvauhti on ollut huomattavan nopea.

Kasvu on ollut vilkasta erityisesti yksityisten yritysten ja yksityisten peruspalveluja tuottavien yhtiöiden emissioissa. Kuten taulukosta 3 ilmenee, vuoden 1999 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana yksityisten yritysten joukkolainamissiot kasvoivat 294 % verrattuna vastaavaan ajanjaksoon vuonna 1998 ja yksityisten yleishyödyllisten yhtiöiden emissiot kasvoivat samana ajanjaksona 188 %. Pankkien emissiot muodostivat suurimman osan eli yli puolet yksityisen sektorin joukkolainamissioiden kokonaismäärästä vuonna 1999. Toiseksi suurin osuus oli muilla kuin rahoitusalan yrityksillä, ja sen jälkeen tulivat muut rahoitusyhtiöt ja yleishyödylliset yhtiöt. Yksityisten yritysten pääomanhankinnan suuntautuminen aiempaa enemmän joukkolainamarkkinoille näkyi myös siinä, että vuoden 1999 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana rahalaitosten yrityksille myöntämien luottojen osuus niiden luotoista koko yksityissektorille pieneni (ks. tilasto-osan taulukko 2.5).

Yritysten uudelleenjärjestelyjen vaikutus yritysten joukkolainamarkkinoiden kasvuun

Euron käyttöönotolla on ollut osuutensa yksityisen sektorin euromääräisten joukkolainamarkkinoiden nopeaan kasvuun, mutta sen lisäksi kasvua ovat vilkastuttaneet monet muutkin tekijät, joiden ansiosta yksityisen sektorin joukkolainamarkkinat ovat nyt aiempaa suuremmat ja likvidimmät ja houkuttelevat laajempia sijoittajapii-

Kehikko.

Euroalueen joukkovelkakirjamarkkinoiden integroituminen

Euron käyttöönotto on merkittävästi muuttanut Euroopan joukkovelkakirjamarkkinoita. Aiemmat kansalliset markkinat ja erityisesti valtion joukkovelkakirjamarkkinat ovat integroituneet edelleen, ja sekä ensi- että jälkimarkkinoiden kaupankäynti on lisääntynyt. Markkinoiden eri osa-alueet eivät ole samaan aikaan riittävästi kehittyneet syvyydeltään, tehokkuudeltaan ja kattavuudeltaan. Tähänastisesta merkittävästä kehityksestä huolimatta käynnissä olevien suurten muutosten vaikutus tulee näkymään vasta pitkän ajan kuluttua, ja joukkolainamarkkinoiden täydellistä integroitumista on pidettävä enemmänkin keskipitkän ajan prosessina kuin pikaisena muutoksena.

Koska investointeja maasta toiseen tyypillisesti rajoittavaa valuuttakurssiriskiä ei euroalueella enää ole, sijoittajat ovat voineet huomattavasti enemmän hajauttaa joukkovelkakirjasijoituksiaan koko euroalueelle vuonna 1999; nämä sijoituksethan olivat aiemmin pääosin keskittyneet kotimaisiin joukkovelkakirjoihin. Vaikka useat eurooppalaiset sijoittajat ovatkin vaihtaneet vertailuindeksinsä (jotka ovat eri varallisuusvaateista koostuvia indeksejä, joiden perusteella sijoituksia hajautetaan) euroalueen laajuisiksi indekseiksi, hajauttamisvaihdeissa on kuitenkin havaittavissa eroja sijoittajan sijaintimaan ja tyyppin mukaan. Erityisesti pienten maiden sijoittajat näyttävät hajauttaneen sijoituksiaan nopeammin kuin suurten.

Joukkovelkakirjojen hintojen tarkastelu osoittaa eri valtioiden liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjojen hintaeroihin vaikuttavien tekijöiden suhteellisten merkitysten muuttuneen. Ennen EMUn kolmannen vaiheen alkamista luotonotto, inflaatio ja valuuttakurssiriskeihin liittyvät erot aiheuttivat merkittävimmät joukkovelkakirjojen tuottoerot, kun taas kolmannessa vaiheessa likviditeetistä on luottoriskien ohella tullut merkittävä sijoituspäätöksiin vaikuttava tekijä. Vaikka sijoittajilla on yleensä taipumus hajauttaa sijoituksensa euroalueen eri maiden joukkovelkakirjalainoihin, ovat eräät markkinoiden osa-alueet – erityisesti muita vähemmän likvidit osa-alueet – edelleen hyvin suurelta osin kansallisia, eikä niissä ole tapahtunut suuria muutoksia. Tästä huolimatta viime vuosina toteutunut jäsenvaltioiden julkisen talouden vakauttaminen sekä vakaus- ja kasvusopimus ja markkinoiden integroituminen ovat vaikuttaneet eri valtioiden joukkovelkakirjojen tuottoerojen merkittävään pienenemiseen. Nämä tuottoerot ylittivät vain satunnaisesti 30 peruspistettä vuoden 1999 aikana. Luottoriskipreemioiden eroja voidaan pienentää pysyvästi ainoastaan saavuttamalla vakaa julkinen talous.

Kansallisten markkinoiden integroitumisen lisäksi julkisen sektorin liikkeeseenlaskijoiden välinen kilpailu on lisääntynyt merkittävästi. Tästä syystä valtiot (ja ylikansalliset liikkeeseenlaskijat) ovat tarkistaneet liikkeeseenlaskupolitiikkaansa ja jälkimarkkinoiden toimintaan vaikuttavia organisatorisia tekijöitä. Liikkeeseenlaskutavat näyttävät lähentyneen kohti tehokkainta mahdollista. Uudistusten tarkoituksena on yleensä ollut liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjojen likviditeetin parantaminen suurentamalla yksittäisiä emisioita, ja uudistukset ovat usein parantaneet ulkomaisten sijoittajien ostomahdollisuuksia.

EU:n joukkovelkakirjamarkkinoiden integroitumiselle on kuitenkin vielä muutamia esteitä. Vielä on toteutettava varallisuus oikeuksien sääntelyn riittävä yhdenmukaistaminen (tämä koskee etenkin niitä joukkovelkakirjoja, joiden kelpoisuusluokitus on heikko), tilinpitösääntöjen ja yritysten hallintojärjestelmien yhdenmukaistaminen, asianmukainen talletuksia ja maksujen selvittämistä koskeva sääntely sekä takaisinosotopimusten markkinoita koskevan sääntelyn ja oikeudellisten asiakirjojen yhdenmukaistaminen. Toisin kuin pankkeja koskeva sääntely, jonka säännöt ovat melko lailla standardoituja, arvopapereita koskeva sääntely ei pysty läheskään luomaan yhtäläisiä kilpailuedellytyksiä. Euroopan komissio korosti euroalueen pääomamarkkinoiden integroitumisen edistämisen tarvetta vuonna 1998 julkistetussa rahoituspalveluita koskevassa toimintaohjelmassaan. Toimintaohjelmassa kannustetaan luomaan yhtenäiset tukkurahoitusmarkkinat, mahdollistamaan vähittäisrahoituspalveluiden tarjoaminen maasta toiseen ja tehostamaan vakauden valvontaa koskevaa sääntelyä. Eurojärjestelmä tutkii myös, millä sen toimialaan liittyvillä alueilla integraatiota voitaisiin edistää. Eurojärjestelmä suunnittelee niin ikään seurantatoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on kotimaisten selvitysmenettelyiden yhdenmukaistaminen ja toisessa maassa sijaitsevien vakuuksien siirtämisen ja selvityksen kehittäminen.

reja. Tärkeimpiä tekijöitä ovat olleet Euroopassa meneillään olevat yritysten uudelleenjärjestelyt, joiden seurauksena yksityisellä yrityssektorilla on ollut voimakas rahoituskentarve. Kun euron käyttöönotto vilkastutti euroalueen pääomamarkkinoiden integroitumista, yritykset, joilla on ollut fuusioita tai yritysostoja tai esimerkiksi lainoitettuja yritysostoja – yhtiön osto rahoitetaan laskemalla liikkeeseen korkeatuottoinen joukkolaina – ovat rahoittaneet kaupat suureksi osaksi suurilla euromääräisillä velkapaperiemissioilla. Näillä emissioilla on usein maksettu takaisin operaatioissa käytettyä tilapäisrahoitusta (useimmiten syndikoituja lainoja). Toiminta on johtanut muutamiin erittäin suuriin emissioihin, joiden kokoisia ei ole aiemmin toteutettu Euroopan pääomamarkkinoilla. Kaiken kaikkiaan euroalueen yritysten fuusiot ja yritysostot lisääntyivät vuonna 1999 voimakkaasti sekä pankkialalla että muussa yritystoiminnassa (ks. taulukko 4).

Yksityisten tietolähteiden mukaan yrityssektorin fuusiot ja yritysostot, joissa oli mukana euro-

alueella sijaitsevia yrityksiä joko emoyhtiöinä tai kohdeyhtiöinä, kasvoivat vuonna 1999 (23.11. mennessä) arvoltaan 153 % verrattuna niiden arvoon koko vuonna 1998. Pankkisektorissa vastaava kasvu oli 35 %. Euron käyttöönotosta seurannut euroalueen pankkien fuusio- ja pankkiostoaalto johti siihen, että euroalueen pankkien fuusiot ja pankkiostot olivat nimellismäärältään yhdysvaltalaisia suuremmat. Tilanne oli näin ollen aivan päinvastainen kuin vuonna 1998, jolloin euroalueen pankkien väliset toteutuneet kaupat olivat alle puolet Yhdysvalloissa toteutettujen vastaavien kauppojen määrästä. Vastaavasti euroalueen yrityssektorin fuusiot ja yritysostot vastasivat vuonna 1998 määrältään noin neljännestä vastaavista kaupoista Yhdysvalloissa, mutta vuonna 1999 vastaava osuus kasvoi jo noin puoleen.

Japanissa taloudellisen toimeliaisuuden hidastuminen viime vuosina näyttää johtaneen yritysten uudelleenjärjestelyjen aaltoon vuonna 1999 (vuoteen 1998 verrattuna tämä toiminta pankeissa on vuonna 1999 kasvanut 446 % ja muissa yri-

Taulukko 4.

Fuusiot ja yritysostot euroalueella, Yhdysvalloissa ja Japanissa¹⁾

(mrd. euroa, kauppojen lukumäärä ja prosenttikasvu edellisvuotisesta)

		Euroalue		Yhdysvallat		Japani ³⁾	
		Pankit ²⁾	Muut	Pankit ²⁾	Muut	Pankit ²⁾	Muut
Kauppojen arvo, mrd. euroa	1997	41,1	174,3	86,0	857,9	1,9	15,2
	1998	110,2	335,3	271,7	1 309,5	1,5	17,1
	1999 ⁴⁾	148,7	847,6	88,1	1 645,7	7,9	40,4
Kauppojen arvon vuotuinen prosenttimuutos	1998	168,0	92,3	215,9	52,7	-22,0	12,1
	1999 ⁴⁾	34,9	152,8	-67,6	25,7	445,9	136,6
		Pankit ²⁾	Muut	Pankit ²⁾	Muut	Pankit ²⁾	Muut
Kauppojen lukumäärä	1997	199	4 323	596	12 325	26	497
	1998	245	5 167	651	13 757	19	564
	1999 ⁴⁾	245	6 138	481	10 778	71	1171
Kauppojen lukumäärän vuotuinen prosenttimuutos	1998	23,1	19,5	9,2	11,6	-26,9	13,5
	1999 ⁴⁾	0	18,8	-26,1	-21,7	273,7	107,6

Lähde: Securities Data Company.

1) Luokiteltu ostettavan yrityksen sijaintimaan mukaan.

2) EKP:n määritelmän mukainen rahalaitos-käsite ja Securities Data Companyn määritelmän mukainen pankki-käsite poikkeavat toisistaan.

3) Dai-Ichi Kangyon, Fujin ja Industrial Bank of Japanin välinen, jo ilmoitettu kauppa ei sisälly Japanin lukuihin vuodelta 1999.

4) Tilanne 23.11.1999.

tyksissä 137 %). Japanilaiset fuusiot ja yritysostot ovat kuitenkin edelleen arvoltaan suhteellisen pieniä verrattuna fuusioihin ja yritysostoihin Yhdysvalloissa ja euroalueella.

Muita yritysten joukkolainamarkkinoiden kehitykseen vaikuttaneita tekijöitä

Euron käyttöönottoa seuranneen fuusio- ja yritysostoaallon ohella myös sijoittajien käyttäytyminen on vaikuttanut yksityisen sektorin euromääräisten joukkolainamarkkinoiden kasvuun. Institutionaaliset sijoittajat alkoivat euron käyttöönoton jälkeen sijoittaa aiempaa enemmän korkeampituottoisiin joukkolainoihin, sillä valtion joukkolainoissa mahdollisuudet riskien hajuttamiseen euroalueen sisällä pienenevät edelleen, eikä valuuttojen hajuttamisen avullakaan ollut enää mahdollisuuksia saada suurempia tuottoja riskiprofiililtaan tietynlaisille sijoituksille. Eläke-rahastojen kiinnostusta yksityisen sektorin joukkolainoihin on lisäksi tukenut Euroopan eläkevaikutusmarkkinoiden ja sijoitusrahastojen voimakas kasvu sekä Euroopan korkea säästämisaste. Markkinoiden kehitystä on saattanut edistää myös yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen kysyntä vakuutusyhtiöiden sijoituskohteiksi – vakuutusyhtiöthän ovat perinteisesti sijoittaneet merkittävän osan varoistaan yrityslainoihin ja pörssissä noteeraamattomiin velkapapereihin (mikä kuvastaa osaltaan koko Euroopan laajuisien yritysten joukkolainamarkkinoiden kehittymättömyyttä).

On itse asiassa väitetty, että likviditeettisyys ovat aiempaa enemmän johtaneet siihen, että vähittäis-sijoittajat ostavat yritysten liikkeeseen laskemia joukkolainoja sijoitusrahastojen kautta. Tämä on puolestaan institutionalisoinut rahoitusrakennetta entisestään ja helpottanut suurienkin emissioiden absorboitumista pääomamarkkinoilla. Tähän ei ole syynä ainoastaan rahaliitto vaan myös tekninen kehitys, jonka ansiosta yritysten joukkolainamarkkinat ovat nyt syvemmat ja tehokkaammat. Aiemmin näiden markkinoiden teknistä puolta on ollut vaikea kehittää liikkeeseenlaskijoiden ja sijoittajien heterogeisuuden takia.

Tarkasteltaessa valintaa suoran ja epäsuoran rahoituksen välillä, saattaa olla, että yksityisen sek-

torin euromääräisten joukkolainojen liikkeeseenlasku liittyy itse euroalueen rahoitusrakenteeseen. Rahoituksen välittäjien vakavaraisuuteen kohdistuvat riskit ovat nyt aiempaa suuremmat kilpailun kiristymisen ja sääntelyn purkamisen takia sekä siksi, että pankkien saatavat kehittyviltä markkinoilta ovat kasvaneet kymmenen viime vuoden aikana. Tällaisessa ympäristössä useat rahoitusta hankkineet euroalueen yritykset ovat viime aikoina huomanneet, että niiden luottoriskiluokitukset ovatkin paremmat kuin rahoituksen välittäjillä.

Yksityisen sektorin euromääräisten joukkolainamarkkinoiden kasvu on merkki siitä, että suora rahoitus on muodostumassa aiempaa merkittävämmäksi, sekä siitä, että euroalueen rahoitusrakenne on arvopaperistumassa. Fuusioiden, yritysostojen ja lainoitettujen yritysostojen nopea kasvu Euroopan markkinoilla sekä aiempaa suotuisimmat talousnäkyvät näyttävät kasvattaneen rahoituksen tarvetta vuoden 1999 aikana, mikä ilmenee siten, että yksityisen sektorin euromääräisten joukkolainaemissioiden määrän vuotuinen kasvu on ollut voimakasta.

Osakemarkkinoiden kehitys

Euroalueen osakemarkkinoiden yhteenlaskettu markkina-arvo oli vuoden 1999 lokakuun lopussa 4 346 miljardia euroa eli 71 % euroalueen BKT:stä (ks. taulukko 2). Vuoden 1998 lopussa yhteenlaskettu markkina-arvo oli ollut 3 624 miljardia euroa. Kasvuun on vaikuttanut osakehintojen nousun lisäksi se, että euroalueen pörssiin listautuneiden yritysten määrä on tasaisesti kasvanut vuoden 1999 aikana. Tämäkin osoittaa suoran rahoituksen merkityksen kasvavan euroalueella ja on lisätodisteena siitä, että euroalueen rahoitusrakenne saattaa olla arvopaperistumassa.

Euron käyttöönotto näyttää toimineen katalyysaattorina ns. kasvuyhtiöiden osakkeiden markkinoiden syntymiselle ja näiden markkinoiden kansainväliselle yhteistyölle. Markkinoista on apua yrityksille, joilla on aiemmin ollut vaikeuksia saada pankkirahoitusta ja jotka voivat nyt hankkia tulojensa riskiprofiiliin paremmin sopivaa oman pääoman ehtoista rahoitusta. Muutaman kasvu-

yhtiöitä listoilleen keräävän eurooppalaisen säännellyn pörssin muodostamat yhteiset EURO.NM-markkinat kasvoivat merkittävästi vuonna 1999. EURO.NM-yhteenliittymään, joka perustettiin vuoden 1997 lopussa, kuului marraskuussa 1999 viisi eurooppalaista kasvuyhtiöiden osakkeilla kauppaa käyvää pörssiä: Le Nouveau Marché (Pariisi), Neuer Markt (Frankfurt), NMAX (Amsterdam), EURO.NM Belgium (Bryssel) ja Nuovo Mercato (Milano). Useat muutkin vastaavat eurooppalaiset pörssit ovat kiinnostuneita yhteenliittymän jäsenyydestä. EURO.NM:ään listautuneiden yhtiöiden yhteenlaskettu määrä kasvoi 76 % (165:sta 291:een) vuoden 1998 joulukuun lopusta vuoden 1999 syyskuun loppuun; samana ajanjaksona yhtiöiden yhteenlaskettu markkina-arvo kasvoi 31,5 miljardista eurosta 57,4 miljardiin euroon eli 80 % (ks. kuvio 4).

Muita uusia hankkeita osakemarkkinoilla on Nasdaq-Europe, jonka toiminnan on määrä alkaa vuonna 2000 ja josta on tarkoitus tulla Euroopan laajuinen foorumi eurooppalaisten kasvuyhtiöiden listautumisanneille, sekä EASDAQ, joka on Brysselistä käsin toimiva kansainvälinen pörssi, joka houkuttelee listoilleen Eurooppaan tai kansainvälisille markkinoille suuntautuvia keskisuu-

ria kasvuyhtiöitä. Viimeksi mainittuun pörssiin listautuneiden yhtiöiden markkina-arvo oli 26.11.1999 yhteensä 30,3 miljardia euroa. Kaiken kaikkiaan nämä viime vuosina ilmenneet uudet hankkeet ovat merkki siitä, että valmistautuminen EMUn kolmanteen vaiheeseen sekä kolmannen vaiheen alkaminen ovat antaneet kimmokkeita yksityisyritteliäisyydelle Euroopassa ja että yhä useammat yritykset valmistautuvat hankkimaan oman osuutensa talous- ja rahaliiton suomista eduista.

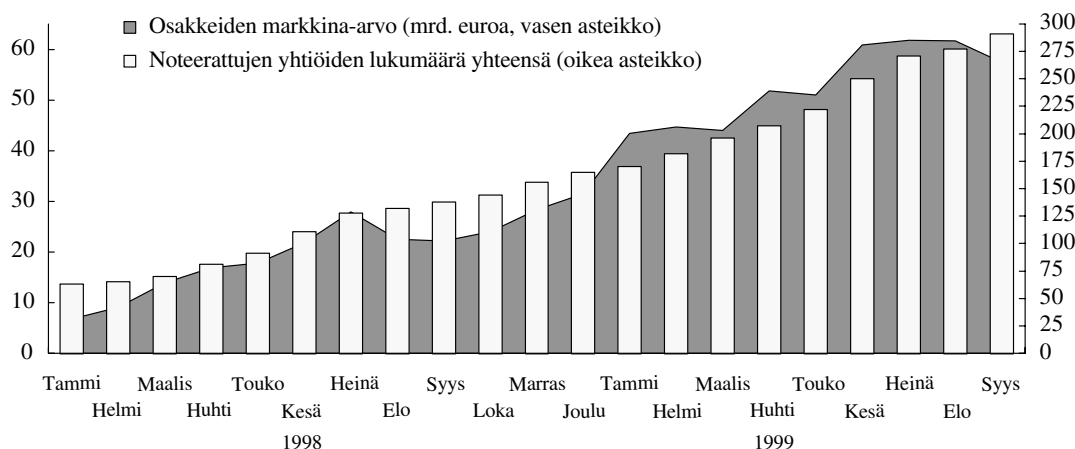
Uusia rahoitusinstrumentteja euromääräisillä pääomamarkkinoilla

Yksityisen sektorin euromääräisten joukkolainamarkkinoiden kasvun ohella yritysrahoituksen rakenne monipuolistui vuonna 1999 useiden euroalueen pääomamarkkinoiden lohkojen kehittyessä edelleen. Tässä yhteydessä on syytä mainita korkeatuottoiset joukkolainat (eli heikon luottoriskiluokituksen saaneiden yritysten tai yhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkolainat). Korkeatuottoisten joukkolainojen markkinoiden kehitystä ovat edistäneet fuusioihin, yritysostoihin ja lainoitettuihin yritysostoihin liittynyt yksi-

Kuvio 4.

EURO.NM-markkinoilla noteerattujen yhtiöiden osakkeiden markkina-arvo ja lukumäärä¹⁾

(ajanjakson lopussa)

Lähde: EURO.NM.

1) EURO.NM (European Alliance of Stock Markets) on kasvuyrityksiin keskittyvä Euroopan pörssien yhteenliittymä. Sen jäseniä ovat nykyisin seuraavat pörssit (kunkin pörssin kasvuyritysten markkinoiden nimi sulkeissa): Paris Bourse (Le Nouveau Marché), Deutsche Börse (Neuer Markt), Amsterdamin pörssi (NMAX), Brysselin pörssi (EURO.NM Belgium) ja Italian pörssi (Nuovo Mercato).

tyisen sektorin emissioiden lisääntyminen ja korkeatuottoisten joukkolainojen voimakas kysyntä institutionaalisten sijoittajien piirissä. Lisäksi on syytä todeta, että riskien hajuttamismahdollisuuksia on pienentänyt euroalueen valtioiden joukkolainojen välisten tuottoerojen merkittävä kapeneminen sen vuoksi, että valmistauduttiin euron käyttöön ottoon ja se otettiin käyttöön.

Yhä enemmän suhteellisen pieniä ja luottoluokituksestaan heikkoja yrityksiä on uskaltanut yksityisen sektorin euromääräisille joukkolainamarkkinoille, joilla ne ovat laskeneet liikkeeseen suhteellisen korkeatuottoisia joukkolainoja. Korkeatuottoisten joukkolainamarkkinoiden kasvu on ollut voimakasta (ks. taulukko 5). Emissiot, joilla on Moody'sin luottoluokitus BAA tai sitä heikompi luokitus, kasvoivat 171 % vuoden 1999 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana. Luottoluokituksestaan näin heikkojen yritysten emissioiden suhteellinen merkitys on kuitenkin vielä huomattavasti vähäisempi kuin vastaavien emissioiden osuus Yhdysvaltain markkinoilla.

Fuusioiden ja yritysostojen voimakas lisääntyminen euroalueella vuonna 1999 on myös elvyttänyt syndikoitujen lainojen markkinoita. Syndikoitu laina on useamman pankin muodostaman ryhmän eli syndikaatin myöntämä laina sellaisissa tapauksissa, joissa lainan määrän on katsottu olevan yhdelle pankille liian suuri. Syndikoidun lainan etuna on se, että se voidaan järjestää nopeammin kuin velkapaperiemissio ja että lainavelvoitteet pystytään purkamaan, jos fusio tai yritysosto ei toteudukaan.

Joukkolainajohdannaisten markkinat, joilla käydään kauppaa sekä suojaus- että riskinottomiellessä, ovat pääasiassa likviditeettisistä keskitty-

neet vain yhteen sopimukseen (Bund-sopimukseen, jolla käydään kauppaa Eurexissa). Lisäksi korkoswapeja on käytetty yhä enemmän mm. suojaamiseen. Euroopan laajuisiin osakeindeksihin perustuvia osakefutuureja on myös tullut markkinoille. Näistä suurin vaihto on ollut Dow Jonesin Euro Stoxx -indeksiin perustuvalla sopimuksella.

Osana euroalueen pääomamarkkinoiden innovaatioita ovat uudet sähköiset kaupankäyntijärjestelmät. Niiden avulla voidaan tehostaa markkinoiden toimintaa ja lisätä avoimuutta. Selvitys-järjestelmät ovat kuitenkin edelleen pirstoutuneet euroalueella, minkä katsotaan haittaavan maasta toiseen tehtävien repokauppojen kehitystä, jota käsiteltiin edellä rahamarkkinoita koskevassa osassa.

Euron valuuttamarkkinoiden rakenteellinen kehitys

Infrastruktuuri, jonka puitteissa eurolla käydään kauppaa valuuttamarkkinoilla, kehittyi nopeasti vuonna 1999. Uuden valuutan käyttöönoton aikoihin valuuttamarkkinoilla tapahtui muitakin merkittäviä likviditeettiä, kaupankäynnin määrään ja osapuoliin vaikuttaneita muutoksia. Vaikka näiden muutosten pääasiallisena käynnistäjänä ovat olleet globaalit tekijät – kuten pankki-fuusiot, riskinottohalukkuuden väheneminen ja sähköisen kaupankäynnin käytön lisääntyminen – siirtyminen EMUun on myös ollut yksi keskeisimmistä katalysaattoreista valuuttamarkkinoiden rationalisointiprosessissa. Seuraavassa käsitellään merkittävimpiä tähän mennessä havaituista valuuttamarkkinoiden muutoksista.

Taulukko 5.

Yksityisen sektorin liikkeeseen laskemat euromääräiset joukkolainat liikkeeseenlaskijan luottoluokituksen mukaan vuonna 1999, brutto¹⁾

(vuotuinen prosenttikasvu)

	AAA	AA	A	BBA tai heikompi
I	194,5	48,8	79,4	413,7
II	156,1	59,5	71,8	247,5
III	60,1	44,6	114,0	42,1
Tammí-syyskuu	120,5	50,9	85,1	171,2

Lähde: Capital Data Bondware.

1) Luokitus: Moody's.

Suositus euron noteerauskäytännöksi, jossa euro on perusyksikkönä ("certain for uncertain" eli 1 euro = x yksikköä valuuttaa "y") on otettu laajalti käyttöön. Euroalueen maiden kansallisia valuuttoja ei enää juurikaan noteerata pankkien välisillä markkinoilla tai suuria yritysasiakkaita varten. Yksityisasiakkaat ja pienet yritysasiakkaat kuitenkin pyytävät ajoittain pankeilta kansallisten valuuttojen noteerauksia, ja tällaisen kysynnän odotetaan jatkuvan siihen asti, kunnes kirjanpitojärjestelmät on täysin mukautettu euron käyttöön.

Markkinaosapuolten määrä on pienentynyt pankkifusioiden takia sekä siksi, että pankkien kaupankäynti euroilla sekä treasury -toiminnot ovat keskittyneet. Euron syntymisen myötä paineet Euroopan pankkisektorin rationalisoimiseksi ovat kasvaneet huomattavasti, ja näitä paineita todennäköisesti ilmenee tulevaisuudessakin.

Valuuttakaupan perinteinen markkinatakaajatoiminta sekä pankkien halukkuus hinnoitella toisilleen kursseja vastavuoroisesti ovat myös vähentyneet. Toisin sanoen nyt on vähemmän sellaisia valuuttakauppiaita, jotka sitoutuvat noteeraamaan vastapuolilleen osto- ja myyntikursseja milloin tahansa (eli ovat valmiita ostamaan tai myymään tiettyä valuuttaa milloin tahansa vastapuolen pyynnöstä). Keskeisten valuuttojen, mukaan lukien euro, pääasialliset spotmarkkinat toimivatkin nyt sähköisissä kaupankäyntijärjestelmissä, joissa valuuttakauppiat voivat kirjata kaup-

poja ilman, että niiden tarvitsee noteerata vastapuolilleen osto- ja myyntikursseja.

Osaksi edellä mainituista syistä valuuttakaupan volyymit ovat maailmanlaajuisesti pienentyneet. Joissakin eurorahoituskeskuksissa pieneminen on kuitenkin ollut merkittävämpää kuin muualla – joissakin niistä valuuttakaupan vaihto on pienentynyt jopa yli 30 %. Huomattava osa tästä tuntuva supistumisesta johtuu euron käyttöönoton mekaanisesta vaikutuksesta eli euroalueen maiden kansallisten valuuttojen välisen kaupan katoamisesta. Pienenemiseen saattaa myös vaikuttaa se seikka, että tällaisia kansallisten valuuttojen välisiä kauppia tehtiin usein Yhdysvaltain dollarin kautta.

Euromääräisten valuuttakauppojen osto- ja myyntikurssien väliset erot kaventuivat yleensä nopeasti, kun markkinat tottuivat käymään kauppaa ja tekemään kirjauksia uudella valuutalla. Eurolla tehdyissä peruskauppaerän suuruisissa valuuttakaupoissa, joissa toisena valuuttana oli Yhdysvaltain dollari, Englannin punta tai muita euroalueen ulkopuolisia valuuttoja, kurssierot kaventuivat prosentteina mitattuna pian suurin piirtein samansuuruisiksi kuin aikaisemmissa Saksan markkaa vastaan tehdyissä vastaanlaisissa kaupoissa. Merkittävin poikkeus ovat euron ja Japanin jenin väliset valuuttakaupat, joissa kurssierot ovat pysyneet laveina ja vaihtelevampina kuin aiemmin Saksan markan ja Japanin jenin välisissä kaupoissa.

3 Päätelmät

Euron käyttöönotto 1.1.1999 muutti reaalityöntä ja rahoitusmarkkinaympäristöä huomattavasti. Vuoden 1999 aikana merkittävimpiä muutoksia tapahtui euroalueen rahoitusrakenteessa, ja ne antoivat viitteitä siitä, että euroalueen rahoitusrakenteesta on tulossa markkinaehtoisempi. Kansallisten rahamarkkinoiden integroituminen yhteiseksi euroalueen lyhytaikaisen likviditeetin markkinoiksi eteni sujuvasti. Yksityisen sektorin euromääräisten joukkolainamarkkinoiden nopea kasvu ja siihen liittyvä rahoitusinstrumenttien, kuten korkeatuottoisten joukkolainojen,

kehittyminen ovat monipuolistaneet euroalueen yritysten mahdollisuuksia hankkia rahoitusta. Tulevina vuosina nämä muutokset saattavat muuttaa euroalueen rahoitusrakennetta vielä perusteellisemmin. Markkinoiden integroitumisen eteneminen tehostaa euroalueen rahoitusmarkkinoiden toimintaa, mistä on hyötyä sekä rahoituksen hankkijoille että sijoittajille. Nämä muutokset on syytä ottaa huomioon sekä euroalueen yhdentoista maan yhteisessä rahapolitiikassa että kunkin maan kansallisten viranomaisten vastuulla harjoitettavassa talouspolitiikassa.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot

Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa (perustamissopimus) ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännössä (EKPJ:n perussääntö) määrätään, että eurojärjestelmä, joka koostuu Euroopan keskuspankista (EKP) ja euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden kansallisista keskuspankeista, vastaa jäsenvaltioiden valuuttavarantojen hallussapidosta ja hoidosta. Sekä EKP:llä että kansallisilla keskuspankeilla on valuuttavarantoja. Eurojärjestelmän valuuttavaranto on tällä hetkellä noin 350 miljardia euroa, josta EKP:n osuus on noin 45 miljardia euroa. Eurojärjestelmä pitää valuuttavarantoa monista syistä. Tärkeimpiä operaatioita, joihin EKP:n valuuttavarantoa saatetaan periaatteessa tarvita, ovat valuuttainterventiot. Valuuttavarannon mahdollista käyttöä ajatellen ovat varannon sijoittamisen perustavoitteina sijoitusten turvallisuus ja likvidiys. Näissä rajoissa EKP:n valuuttavarantoa hoidetaan sen arvon maksimoimiseksi. Nämä tavoitteet heijastuvat myös EKP:n valuuttavarannon hoitoon tarvittavaan toimintakehikkoon, jota tässä artikkelissa tarkastellaan. Tällä hetkellä kansalliset keskuspankit hoitavat EKP:n valuuttavarantoa hajautetusti EKP:n puolesta EKP:n ohjeiden mukaan. Vaikka kansalliset keskuspankit hoitavatkin omia valuuttavarantojaan itsenäisesti, niiden operaatiot valuuttamarkkinoilla edellyttävät tietyn rajan ylittäessään EKP:n hyväksyntää sen varmistamiseksi, että operaatiot ovat sopusoinnussa eurojärjestelmän yhteisen rahapolitiikan kanssa. Perustamissopimuksessa edellytetään, että kansalliset keskuspankit siirtävät tarvittaessa lisää valuuttavarantosaamisia EKP:lle.

I Johdanto: institutionaalinen kehikko

Eurojärjestelmän valuuttavarantoon sisältyvät talous- ja rahaliiton (EMU) kolmannen vaiheen alussa kansallisista keskuspankeista siirretyt EKP:n valuuttavarannot ja kansallisten keskuspankkien omat valuuttavarannot. Se institutionaalinen kehikko, jonka puitteissa näitä valuuttavarantoja hoidetaan ja valuuttaoperaatioita toteutetaan, on määritelty perustamissopimuksessa ja EKPJ:n perussäännössä (ks. kehikko I).

Perustamissopimuksen mukaan EKP:n mahdolliset valuuttaoperaatiot tulisi nähdä yhteisen rahapolitiikan osana, jota sitoo sama ensisijainen tavoite eli hintavakauden ylläpitäminen. Näin olleen kaikkia valuuttainterventioita ja muita valuuttaoperaatioita tulisi tarkastella eurojärjestelmän rahapolitiikan strategian näkökulmasta. Erityisesti rahapolitiikan strategian mukaisen tulevan hintakehityksen laajan arvioinnin yhteydessä valuuttakurssia analysoidaan ja seurataan tarkasti ja sitä pidetään tärkeänä indikaattorina.¹

Eurojärjestelmä vastaa siis jäsenvaltioiden virallisten valuuttavarantojen hallussapidosta ja hoidosta ja kaikista valuuttaoperaatioista, erityisesti mahdollisista interventioista.

Eurojärjestelmä voi tarvittaessa toteuttaa valuuttainterventioita joko yksin (yksipuolinen interventio) tai koordinoitusti muiden keskuspankkien kanssa (koordinoitu interventio). Interventiossa käytettävät valuuttavarannot ovat EKP:hen koottuja varantoja, mutta intervention voi toteuttaa joko suoraan EKP ja/tai sen voivat toteuttaa EKP:n puolesta sen edustajina toimivat kansalliset keskuspankit. Sillä, toteutetaanko interventio keskitetysti vai hajautetusti, ei ole merkitystä operaation perimmäisen tavoitteen kannalta. On myös huomattava, että EKP voi tarvittaessa rahoittaa intervention muulla tavoin kuin käyttämällä valuuttavarantoaan. EKP voi esimerkiksi käyttää valuuttaswapeja ja myös swapeja muiden keskuspankkien kanssa. EKP:n mahdollisuudet toteuttaa tarvittaessa valuuttainterventioita eivät siten rajoitu sen valuuttavarantoon.

¹ Eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiaa on selostettu yksityiskohtaisesti tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia".

Kehikko I.

Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa (perustamissopimus) ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännössä (EKPJ:n perussääntö) määritelty institutionaalinen kehikko

Perustamissopimuksen artiklassa 105 määrätään, että yksi eurojärjestelmän tärkeimmistä perustehtävistä on jäsenvaltioiden virallisten valuuttavarojen hallussapito ja hoito tämän kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden hallitusten mahdollisuutta pitää hallussaan ja hoitaa valuuttamääräisiä käyttövaroja. Näin ollen euroalueella ei ole mitään muita virallisia valuuttavaroja kuin eurojärjestelmän hallussa olevat varannot. EKPJ:n perussäännössä säädetään valuuttavarojen hallussapidosta ja hoidosta sekä Euroopan keskuspankissa (EKP) että kansallisissa keskuspankeissa.

Sekä EKP:llä että kansallisilla keskuspankeilla on valuuttavaroja. EKPJ:n perussäännössä edellytetään, että kansalliset keskuspankit siirtävät EKP:lle aluksi osan valuuttavaroistaan, ja todetaan, että EKP voi tarvittaessa esittää valuuttavaroista koskevia lisävaatimuksia (artikla 30). EKP pitää hallussaan ja hoitaa sille siirrettyjä valuuttavaroja EKPJ:n perussäännössä määrättyihin tarkoituksiin. Kansalliset keskuspankit pitävät hallussaan ja hoitavat niiden käyttöön jääneitä valuuttavaroja EKPJ:n perussäännön artiklan 31 määräysten mukaisesti.

EKP:n ja kansallisten keskuspankkien valuuttavaroihin mahdollisesti vaikuttavat ulkopuoliset toimet on määritelty EKPJ:n perussäännön artiklassa 23. EKP ja kansalliset keskuspankit voivat ensinnäkin luoda suhteet muiden maiden keskuspankkeihin ja rahoituslaitoksiin sekä tarvittaessa kansainvälisiin järjestöihin. Ne voivat myös ostaa ja myydä avista- tai termiinkaupalla kaikenlaisia valuuttasaamisia ja jalometalleja. Lisäksi ne voivat hoitaa hallussaan pitämiä varoja ja suorittaa kaikenlaisia pankkitoimia kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa, myös anto- ja ottolainausta.

Kansallisten keskuspankkien valuuttavaroja voidaan käyttää sellaisten nykyisten ja tulevien sitoumusten täyttämiseksi, joita kansalliset keskuspankit ovat tehneet omasta puolestaan tai kansallisten hallitusten puolesta kansainvälisille organisaatioille, kuten Kansainväliselle järjestelypankille (BIS) ja Kansainväliselle valuuttarahastolle (IMF). Kansalliset keskuspankit voivat myös toteuttaa muita operaatioita toimiessaan asiakkaidensa, esimerkiksi kansallisten hallitusten, edustajina. Lisäksi kansalliset keskuspankit voivat tehdä arvopaperisijoituksia osana yleistä varainhallintaansa ja muuttaa valuuttavarojensa määrää.

Merkittävin valuuttaoperaatio, joka voisi vaikuttaa EKP:n valuuttavarannon määrään, on valuuttamarkkinoilla toteutettava interventio.

Valuuttainterventio voidaan mm. toteuttaa euron ja Euroopan unionin ulkopuolisten maiden valuuttojen, esimerkiksi Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin, institutionaalisten valuuttakurssisuhteiden rajoissa. Perustamissopimuksen artiklassa 111 (ent. artikla 109) määritellään kaksi mahdollista vaihtoehtoista institutionaalista menettelyä. Ecofin-neuvosto voi ensinnäkin solmia muodollisia sopimuksia euron valuuttakurssijärjestelmästä. Toiseksi Ecofin-neuvosto voi laatia yleiset suuntaviivat valuuttakurssipolitiikasta. EKP on mukana kummassakin institutionaalisessa menettelyssä joko antamalla suosituksen Ecofin-neuvostolle tai saamalla mahdollisuuden tulla kuulluksi Ecofin-neuvostossa. Nämä institutionaaliset menettelyt eivät saa kuitenkaan rajoittaa hintavakauden ylläpitämisen ensisijaista tavoitetta. Kumpaankaan menettelyyn ei ole toistaiseksi turvaututtu. Luxemburgissa 13.12.1997 pitämässään kokouksessa Eurooppa-neuvosto korosti, että euron valuuttakurssi tulisi nähdä tuloksena talouskehityksestä ja harjoitetusta talouspolitiikasta eikä itsenäisesti asetettavana tavoitteena. Tämän pohdinnan perusteella Eurooppa-neuvosto totesi, että euroalueen valuuttakurssipolitiikan yleiset suuntaviivat laadittaisiin vain poikkeustapauksissa eurojärjestelmän itsenäisyyttä rajoittamatta.

Interventiot ovat mahdollisia myös uudessa valuuttakurssimekanismissa ERM II:ssa. ERM II käynnistyi EMUn kolmannen vaiheen alussa. ERM II perustuu pääasiassa kahteen oikeudelliseen asiakirjaan eli Eurooppa-neuvoston 16.6.1997 antamaan päätöslauselmaan sekä EKP:n ja euroalueen ulkopuolisten EU-jäsenvaltioiden keskuspankkien välillä 1.9.1998 solmittuun sopimukseen. Tanskan ja Kreikan kansalliset keskuspankit osallistuvat nykyisin ERM II:een. Interventio EU-valuutoilla toteutettaisiin rajoittamatta EKP:n ensisijaista hintavakauden ylläpitämiseen tähtäävää tavoitetta, ja sen toteutuksesta vastaisi eurojärjestelmä tiiviissä yhteistyössä asianomaisten euroalueen ulkopuolisten keskuspankkien kanssa erityisesti intervention rahoituksen osalta. Tämä poistaa tarpeen pitää EU-valuuttojen määräistä valuuttavarantoa.

2 EKP:n valuuttavaranto

Valuuttavarannon määrä

EKP:n neuvoston päätöksen mukaisesti valuuttavarantojen siirto tuli toteuttaa aivan vuoden 1999 alussa täysimääräisenä eli perustamissopimuksen sallimana 50 miljardina eurona vähennettynä euroalueen ulkopuolelle kolmannen vaiheen alussa jäävien maiden kansallisten keskuspankkien osuuksilla EKP:n pääomasta. Siirron määräksi tuli näin ollen noin 78,92 % 50 miljardista eurosta eli suunnilleen 39,46 miljardia euroa. Tästä määrästä 15 % siirrettiin kultana ja loput 85 % kahtena päävaluuttana (Yhdysvaltain dollarina ja Japanin jeninä). Valuuttavarannon osuus EKP:n taseen vastaavaa-puolesta on hyvin suuri. Tämä korostaa sellaisen toiminnallisen kehikon merkitystä, joka varmistaa valuuttavarannon turvallisen ja tehokkaan hoidon.

EKP:n valuuttavarannon hoito

Kuten edellä selostettiin, EKP:n valuuttavarannon hoidon tavoitteena on varmistaa, että EKP:llä on aina käytössään valuuttainterventioon tarvittavat likvidit varat. Tämä merkitsee sitä, että likvidiys ja turvallisuus ovat varannon sijoittamisen perustavoitteita. Näissä rajoissa EKP:n valuuttavarantoa tulee hoitaa siten, että sen arvo maksimoidaan. Nämä tavoitteet heijastuvat EKP:n valuuttavarannon hoitoon tarvittavaan toiminta-kehikkoon.

EKP:n valuuttavarantoa hoidetaan hajautetusti. Sijoittamisen strategisesta ja taktisesta puolesta päättävät kuitenkin EKP:n päätöksentekuelimet keskitetysti. Näihin päätöksiin kuuluvat valuuttajakauma, korkoriskin ja tuoton välinen suhde, luottoriski ja likviditeettivaatimukset. Sijoituspäätökset välitetään normisalkkuina ja rajoitteina kansallisille keskuspankeille, jotta nämä toteuttaisivat ne. Toteuttaessaan EKP:n sijoituspäätöksiä kansalliset keskuspankit toimivat EKP:n puolesta sen edustajina siten, että EKP:n vastapuolet kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla voivat erottaa kansallisten keskuspankkien EKP:n puolesta tekemät operaatiot kansallisten keskuspankkien omien varantojensa hoitamiseksi tekemistä operaatioista.

EKP:n neuvosto on määritellyt EKP:n valuuttavarannon valuuttajakauman ennakoitujen operationaalisten tarpeiden perusteella. Näitä voidaan kuitenkin tarvittaessa muuttaa. Varannon valuuttajakaumaa ei kuitenkaan sijoitusmielessä hoideta aktiivisesti, jotta välttyttäisiin puuttumasta eurojärjestelmän yhteiseen rahapolitiikkaan.

EKP määrittelee valuuttavarantonsa sijoittamiselle neljä keskeistä parametriä: 1) kutakin valuuttata koskeva kaksitasoinen normisalkku (eli strateginen ja taktinen normisalkku), 2) sallitut poikkeamat normisalkusta korkoriskin osalta, 3) luettelo hyväksyttävistä instrumenteista ja operaatioista ja 4) luottoriskirajat. Parametrien yksityis-

kohtia ei julkisteta, jottei rahoitusmarkkinoihin vaikutettaisi tarpeettomasti.

EKP:n neuvosto määrittää ensin kullekin valuutalle strategisen normisalkun, joka on EKP:n sijoituspolitiikan keskeisin ohjenuora. Tämä normisalkku kuvastaa EKP:n sijoituspolitiikan pitkän aikavälin tavoitteita ja riski- ja tuottopreferenssejä. Toiseksi EKP määrittää taktisen normisalkun. Taktinen normisalkku, joka on pidettävä strategisen normisalkun mukaisissa ennalta asetetuissa rajoissa, kuvastaa EKP:n lyhyen ja keskipitkän aikavälin riski- ja tuottopreferenssejä vallitsevassa markkinatilanteessa. Kaikki nämä neljä parametria tiedotetaan kansallisille keskuspankeille, jotka toteuttavat EKP:n sijoituspolitiikkaa. Valuuttavarannon päivittäisessä hoidossa kansallisilla keskuspankeilla on tietty harkinnanvara EKP:n määrittelemissä rajoissa. Tällä pyritään maksimoimaan EKP:n valuuttavarannon hoidon tehokkuus. Varainhallintajärjestelmä, joka käyttää EKP:tä varten rakennettua tietoverkkoa, tuottaa EKP:lle ajantasaista tietoa kaikkien kansallisten keskuspankkien sen puolesta tekemistä kaupoista.

Käyttöönotostaan eli vuoden 1999 alusta saakka tämä toimintakehikko on osoittanut toimivuutensa. EKP ja kansalliset keskuspankit käyvät kuitenkin jatkuvaa keskustelua toimintakehikon kehittämiseksi ja parantamiseksi. Tämä koskee erityisesti vastapuolten valintaa sellaisiin operaatioihin, joissa käytetään valuuttavarantoja, hyväksytyjen sijoituskohteiden valintaa ja uusien instrumenttien hyväksymistä.

EKP valitsee valuuttavarantoja koskevilla operaatioissa käytettävät vastapuolet ja välittäjät kansallisten keskuspankkien kokemusten perusteella. Valinnoissaan EKP noudattaa yhdenmukaista lähestymistapaa, joka perustuu pääasiassa kah-

dentyypisiin kriteereihin. Toisaalta kriteerit koskevat erityisesti vastapuolten luottokelpoisuuden arviointia ja toisaalta ne liittyvät tehokkuusnäkökohtiin, mm. tutkimustarjontaan, hintakilpailukykyyn ja vastapuolten kykyyn käydä kauppaa suurilla määrillä kaikissa markkinatilanteissa. EKP:n vastapuolten kanssa tehtyihin transaktioihin sovelletaan vakiomuotoisia markkinasopimuksia. EKP on myös laatinut nettoutusta koskevan yleissopimuksen, jonka vastapuolet ovat hyväksyneet. EKP muuttaa aika ajoin valuuttavarannon hoidossa käytettävien instrumenttien listaa. Instrumenttien valinta riippuu EKP:n valuuttavarannon hoidon yleisistä vaatimuksista ja tähtää yhä kehittyneempiin ratkaisuihin tinkimättä turvallisuuden ja likvidiyden korkeasta tasosta.

On myös pantava merkille, että EKP:n valuuttavarannon hoito sallii EKP:n jatkuvasti päivittää tietojaan sijoittajien käyttäytymisestä ja markkinatekniikoista. Tämä mahdollistaa reaaliaikaisen ja rahoitusmarkkinoiden analysoinnin, mutta näin voidaan myös yhä paremmin ja syvällisemmin ymmärtää ja ennakoida sitä, mitkä tekijät rahoitusmarkkinaosapuolten päätöksissä kulloinkin painottuvat.

EKP:n kultavaranto

Valuuttavarantojen ensimmäisen siirron perusteella EKP:llä on noin 750 tonnia kultaa. Kullan siirto kansallisista keskuspankeista EKP:lle ei vaikuttanut mitenkään koko eurojärjestelmän konsolidoituun kultavarantoon. EKP on osapuolena keskuspankkien kultasopimuksessa (1999 Central Bank Gold Agreement), jonka 15 keskuspankia, mukaan lukien eurojärjestelmän keskuspankit, allekirjoitti 26.9.1999 (ks. kehikko 2).

Kehikko 2.

Keskuspankkien kultasopimus (1999 Central Bank Gold Agreement)

Selventääkseen kultavarantoja koskevia suunnitelmiaan allekirjoittaneet laitokset ovat antaneet seuraavan lausunnon:

1. Kulta pysyy maailmanlaajusten rahavarantojen keskeisenä osatekijänä.
2. Allekirjoittaneet laitokset eivät tule toimimaan markkinoilla myyjinä jo päätettyjä myyntejä lukuun ottamatta.
3. Jo päätetyt kullan myynnit toteutetaan yhteisellä myyntiohjelmalla viiden lähivuoden aikana. Vuotuiset myynnit tulevat olemaan enintään noin 400 tonnia ja koko ajanjakson myynnit yhteensä enintään 2 000 tonnia.
4. Tämän sopimuksen allekirjoittajat ovat sopineet, että tänä ajanjaksona ne eivät lisää kultalainaustaan eivätkä kultafutuuriin ja -optioiden käyttöä.
5. Tätä sopimusta tarkistetaan viiden vuoden kuluttua.

European Central Bank
Oesterreichische Nationalbank
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique
Suomen Pankki
Banque de France
Deutsche Bundesbank
Central Bank of Ireland
Banca d'Italia
Banque centrale du Luxembourg
De Nederlandsche Bank
Banco de Portugal
Banco de España
Sveriges Riksbank
Schweizerische Nationalbank
Bank of England

3 Kansallisten keskuspankkien valuuttavarannot

Kuten edellä todettiin, perustamissopimuksen mukaan kansalliset keskuspankit pitävät hallussaan ja hoitavat niitä valuuttavarantoja, joita ei siirretty EKP:lle EMUn kolmannen vaiheen alussa. Kansalliset keskuspankit suorittavat valuuttavarannoillaan monenlaisia operaatioita ja valuuttatransaktioita, mutta useimmilla operaatioilla ei ole merkittävää vaikutusta varantojen kokonaismäärään. Käytännössä kansallisten keskuspankkien transaktiot liittyvät enimmäkseen omien va-

luuttavarantojen hoitoon ja asiakastransaktioihin (esim. operaatiot kansallisten valtiokonttorien tai kansainvälisten instituutioiden puolesta). Asiakastransaktiot voivat liittyä ulkomaanvaluutan määräisen julkisen velan hoitoon (esim. keskuspankin ulkomaanvaluutan ostot valtion ulkomaisen velan hoitamiseksi). Kansallisten keskuspankkien operaatioiden tavoitteena voi myös olla valuuttavarantojen määrän muuttaminen.

Marraskuun 1999 lopussa kansallisten keskuspankkien valuuttavarannot olivat 307,5 miljardia euroa. Taulukossa I kuvataan EKP:n ja kansallisten keskuspankkien valuuttavarantojen kehitystä tämän vuoden alusta lukien. Kansallisten keskuspankkien euromääräisten valuuttavarantojen kokonaismäärä on toistaiseksi kasvanut vuoden 1999 aikana pääasiassa uudelleenarvostusten ja omien valuuttavarantojen hoidosta kertyneiden tulojen takia, mutta siihen ovat myös vaikuttaneet sellaiset operaatiot, joita jotkin kansalliset keskuspankit ovat tehneet vähentääkseen valuuttavarantojen osuutta taseistaan. EKP:n euromääräinen valuuttavaranto on kasvanut pääasiassa uudelleenarvostusten vuoksi, mutta varantoa ovat kasvattaneet myös varantojen hoitoon liittyvistä operaatioista kertyneet tulot. Jos eurojärjestelmä olisi toteuttanut valuuttainterventioita, ne olisivat vaikuttaneet EKP:n valuuttavarantoon. Toistaiseksi valuuttainterventioita ei ole kuitenkaan tehty.

EKP:n perussäännön artiklan 31 mukaisesti kansallisten keskuspankkien valuuttavarannoilla tehtävät valuuttamarkkinaoperaatiot, jotka saattavat vaikuttaa valuuttakursseihin tai kotimaan likviditeettitilanteeseen, on tietyt rajat ylittäessään toteutettava EKP:n neuvoston antamien suuntaviivojen mukaisesti ja edellyttävät EKP:n hyväksyntää sen varmistamiseksi, että ne ovat sopu- soinnussa eurojärjestelmän yhteisen rahapolitiikan kanssa. Kansallisten keskuspankkien sijoitusoperaatiot kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla eivät edellytä EKP:n hyväksyntää, koska ne eivät

vaikuta eurojärjestelmän yhteiseen rahapolitiikkaan. EKP:n hyväksyntää ei myöskään tarvita kansallisten keskuspankkien transaktioihin kansainvälisille organisaatioille tehtyjen sitoumusten täyttämiseksi. Samanlaista käytäntöä noudatetaan jäsenvaltioiden transaktioissa, joita ne tekevät ulkomaanvaluutan määräisillä käyttövaroillaan. EKP:n sisäiset suuntaviivat, joissa näiden operaatioiden rajat täsmennetään, ovat olleet voimassa euron käyttöönotosta lähtien.

Perustamissopimuksessa siis edellytetään, että kansalliset keskuspankit siirtävät EKP:lle tietyn määrän valuuttavarantoja, mutta siinä viitataan myös selkeästi valuuttavarantojen lisäsiirtoihin EKP:lle. EKP:n perussäännön artiklassa 30 itse asiassa todetaan, että vaatimukset ensimmäisen siirron määrän ylittävistä valuuttavarantosaamisista ovat mahdollisia. Siinä tapauksessa, että valuuttavarantosaamia vaaditaan lisää, kunkin kansallisen keskuspankin osuus määräytyy suhteessa sen osuuteen EKP:n merkitystä pääomasta, kuten ensimmäisessä siirrosta. Perustamissopimuksessa todetaan, että näistä vaatimuksista on säädettävä yhteisön sekundäärilainsäädännössä. Tätä tarkoitusta varten EKP on antanut Ecofinneuvostolle suosituksen, jossa valuuttavarantojen lisävaatimusten määräksi esitetään samansuuruista määrää kuin kansallisten keskuspankkien ensimmäisen siirron määrä EKP:lle (eli 50 miljardia euroa). Suositus on parhaillaan käsiteltävänä. EKP:lle voidaan tarvittaessa siirtää lisää valuuttavarantoja myös yhteisön muun sekundäärilainsäädännön perusteella.

Taulukko I.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto (ml. kulta)

(ajanjakson lopun kanta, miljardia euroa; uudelleenarvostukset kunkin neljännesvuoden lopussa)

1999	EKP	Kaikki kansalliset keskuspankit	Eurojärjestelmä
Tammikuu	39,2	289,1	328,3
Helmikuu	39,4	285,4	324,8
Maaliskuu	42,3	302,1	344,4
Huhtikuu	42,4	300,4	342,8
Toukokuu	42,5	297,1	339,6
Kesäkuu	43,6	299,2	342,8
Heinäkuu	43,5	298,7	342,2
Elokuu	43,7	299,8	343,5
Syyskuu	44,1	307,4	351,5
Lokakuu	44,1	307,3	351,4
Marraskuu	44,3	307,5	351,8

4 Valuuttavaranto eurojärjestelmän konsolidoidussa viikkotaseessa

Eurojärjestelmän konsolidoitu viikkotase, jossa näkyy kunkin perjantain rahoitusasema päivän päättyessä, julkistetaan EKP:n kotisivuilla seuraavan viikon tiistaina (neljännesvuositase seuraavana keskiviikkona). Konsolidoitujen viikkotaseiden yhteydessä annetaan lehdistötiedote, jossa kerrotaan eri tase-erien keskeisistä muutoksista. Lehdistötiedotteessa eritellään rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät ja muut kuin rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät erät. Muita kuin rahapoliittisiin operaatioihin liittyviä eriä käsittelevässä tiedoteosassa kommentoidaan erityisesti eurojärjestelmän nettovaluuttaposition viikoittaisia

muutoksia. Koska nämä EKP:n ja euroalueen 11 kansallisen keskuspankin taseet ovat konsolidoituja, EKP:n valuuttavarannon muutoksia ei voida johtaa viikkotaseista. Eurojärjestelmän valuuttavarannon viikoittaisia muutoksia ei siis voida kohdistaa yhteenkään 12:sta eurojärjestelmän muodostavasta keskuspankista.

EKP:n Kuukausikatsauksessa tullaan tämän vuoden alusta lähtien ilmoittamaan kuukausittain EKP:n valuuttavaranto erikseen koko eurojärjestelmän positiosta.

Euroalueen tilastot

Tilastot

1	Rahapolitiikkatilastot	
1.1	Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	4*
1.2	EKP:n maksuvalmiusjärjestelmän korot	6*
1.3	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	6*
1.4	Vähimmäisvarantotilastot	7*
1.5	Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	8*
2	Euroalueen rahatalous	
2.1	Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	10*
2.2	Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	11*
2.3	Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	12*
2.4	Raha-aggregaatit	14*
2.5	Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	17*
2.6	Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain	18*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
3.1	Rahamarkkinakorot	20*
3.2	Valtion lainojen tuotot	21*
3.3	Osakeindeksit	22*
3.4	Pankkien luotto- ja talletuskorot	23*
3.5	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	24*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
4.1	Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	26*
4.2	Muut hinnat ja kustannukset	27*
5	Euroalueen reaalityt	
5.1	Kansantalouden tilinpito	28*
5.2	Muita keskeisiä reaalityttilouden tilastoja	29*
5.3	Suhdannekyselyt	30*
5.4	Työmarkkinat	31*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	32*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	33*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
8.1	Maksutase	34*
8.2	Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	35*
8.3	Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	36*
8.4	Maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	37*
8.5	Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	38*
8.6	Ulkomainen varallisuus	40*
9	Euroalueen ulkomaankauppa	41*
10	Valuuttakurssit	44*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	45*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
12.1	Taloudellinen kehitys	46*
12.2	Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	47*
	Tekninen huomautus	48*
	Yleistä	49*
	EKP • Kuukausikatsaus • Tammikuu 2000	3 *

I Rahapolitiikkatilastot

Taulukko I.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja kultasaamiset	Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Luotot euroalueen rahoitus-sektorille	Perusrahoitus-operaatiot	Pitempiaikaiset rahoitus-operaatiot	Käänteiset hienosäätö-operaatiot
1999 elo	6.	101 754	245 853	13 027	4 162	194 731	149 018	45 001	0
	13.	101 754	245 650	12 724	4 107	189 871	143 990	45 001	0
	20.	101 754	246 057	12 640	4 261	186 895	141 042	45 001	0
	27.	101 754	245 415	12 580	4 116	205 150	159 071	44 996	0
syys	3.	101 754	245 588	11 915	4 281	197 748	152 043	44 996	0
	10.	101 754	245 034	12 887	4 686	193 931	147 991	44 996	0
	17.	101 754	245 923	12 472	5 028	188 657	142 932	44 994	0
	24.	101 754	246 058	13 054	4 919	198 458	152 955	44 994	0
loka	1.	114 988	240 223	13 357	5 066	192 534	146 988	44 994	0
	8.	114 988	240 037	13 649	5 026	191 099	145 071	44 994	0
	15.	114 988	239 967	13 748	5 084	185 829	140 104	44 994	0
	22.	114 988	240 735	13 741	5 084	171 707	125 054	44 994	0
	29.	114 988	240 177	13 684	5 670	205 293	149 004	54 995	0
marras	5.	114 988	240 305	13 702	5 832	195 860	140 104	54 995	0
	12.	114 988	238 617	13 749	5 336	196 193	140 111	54 995	0
	19.	114 988	240 349	13 229	5 313	198 821	143 029	54 995	0
	26.	114 987	239 561	12 846	5 340	208 995	143 046	64 999	0
joulu	3.	114 986	239 060	13 111	5 254	212 237	146 067	64 999	0
	10.	114 955	240 344	13 728	4 394	230 117	164 018	64 999	0
	17.	114 836	241 732	13 422	5 412	214 957	148 970	64 999	0
	24.	114 745	242 368	13 795	4 998	225 423	148 972	74 996	0
	31.	116 483	254 880	14 383	4 822	250 079	161 988	74 996	0

2. Vastattavaa

		Liikkeessä olevat setelit	Euromääräiset velat euroalueen rahoitus-sektorille					Vakuuksien muutos-pyyntöihin liittyvät talletukset	Liikkeeseen lasketut sijoitus-todistukset
			RTGS-tilit (ml. vähimmäis-varanto-talletukset)	Talletus-mahdollisuus	Määräaikais-talletukset	Käänteiset hienosäätö-operaatiot	7		
		1	2	3	4	5	6	7	8
1999 elo	6.	348 034	106 144	105 807	292	0	0	45	10 158
	13.	346 223	103 115	103 001	96	0	0	18	10 158
	20.	342 257	100 588	95 691	4 883	0	0	14	10 158
	27.	340 626	110 453	110 439	13	0	0	1	10 158
syys	3.	344 193	106 110	106 037	49	0	0	24	10 158
	10.	344 254	100 011	99 984	20	0	0	7	10 158
	17.	342 188	98 993	98 237	750	0	0	6	10 158
	24.	340 327	103 953	103 863	76	0	0	14	10 158
loka	1.	343 179	109 898	109 679	154	0	0	65	8 606
	8.	345 322	102 086	101 938	85	0	0	63	8 606
	15.	343 752	109 329	109 011	184	0	0	134	8 606
	22.	340 852	98 656	92 529	6 027	0	0	100	8 606
	29.	343 584	109 886	109 399	395	0	0	92	8 606
marras	5.	345 416	100 927	100 826	13	0	0	88	7 876
	12.	344 556	98 280	98 208	21	0	0	51	7 876
	19.	342 495	106 871	106 052	748	0	0	71	7 876
	26.	343 342	106 344	106 129	57	0	0	158	7 876
joulu	3.	353 009	114 526	114 227	143	0	0	156	7 876
	10.	357 245	103 295	101 332	1 815	0	0	148	7 876
	17.	361 633	105 625	103 606	1 870	0	0	149	7 876
	24.	370 789	105 127	105 000	111	0	0	16	7 876
	31.	374 953	117 121	114 493	2 618	0	0	10	7 876

Lähde: EKP.

							Yhteensä			
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut luotot	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	Muut saamiset				
9	10	11	12	13	14	15	16			
0	240	47	425	25 939	60 156	77 342	722 964	elo	6.	
0	149	70	661	26 033	60 156	75 965	716 260		13.	
0	186	99	567	26 087	60 156	75 529	713 379		20.	
0	304	115	664	25 966	60 156	78 829	733 966		27.	
0	3	52	654	25 838	60 156	79 848	727 128	syys	3.	
0	236	43	665	25 551	60 156	77 271	721 270		10.	
0	46	125	560	25 163	60 156	78 761	717 914		17.	
0	36	102	371	25 414	60 156	78 787	728 600		24.	
0	151	90	311	24 700	60 156	79 592	730 616	loka	1.	
0	334	94	606	24 631	60 156	79 827	729 413		8.	
0	195	76	460	24 309	60 156	80 277	724 358		15.	
0	1 111	46	502	24 102	60 156	79 433	709 946		22.	
0	650	69	575	23 428	60 156	79 228	742 624		29.	
0	73	116	572	23 490	60 121	82 843	737 141	marras	5.	
0	302	95	690	23 856	60 121	80 988	733 848		12.	
0	72	43	682	24 123	60 121	77 851	734 795		19.	
0	44	206	700	23 896	60 121	77 306	743 052		26.	
0	523	58	590	23 931	60 121	78 337	747 037	joulu	3.	
0	78	224	798	24 055	60 153	76 701	764 447		10.	
0	39	152	797	23 868	59 649	79 341	753 217		17.	
0	96	401	958	23 991	59 649	75 700	760 669		24.	
0	11 429	404	1 262	23 521	59 180	79 844	803 192		31.	

								Yhteensä			
Euro-määräiset velat muille euroalueella oleville	Euro-määräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Arvonmuutos-tili	Pääoma ja rahastot	Muut velat				
9	10	11	12	13	14	15	16	17			
45 219	6 988	1 037	10 032	6 192	82 510	53 218	53 432	722 964	elo	6.	
44 255	8 186	924	9 604	6 192	82 510	53 219	51 874	716 260		13.	
47 592	7 618	952	9 701	6 192	82 510	53 220	52 591	713 379		20.	
57 773	7 545	1 000	9 264	6 192	82 510	53 220	55 225	733 966		27.	
53 401	7 509	905	8 372	6 192	82 510	53 221	54 557	727 128	syys	3.	
54 393	7 398	904	8 958	6 192	82 510	53 221	53 271	721 270		10.	
52 897	7 180	855	9 696	6 192	82 510	53 221	54 024	717 914		17.	
58 991	7 260	872	10 460	6 192	82 510	53 222	54 655	728 600		24.	
45 950	7 433	1 078	9 840	6 229	89 826	53 220	55 357	730 616	loka	1.	
51 323	7 214	1 040	9 687	6 229	89 826	53 221	54 859	729 413		8.	
41 971	7 127	1 039	9 909	6 229	89 827	53 223	53 346	724 358		15.	
40 259	7 648	1 071	10 610	6 229	89 835	53 225	52 955	709 946		22.	
59 464	7 132	1 282	9 842	6 229	89 835	53 225	53 539	742 624		29.	
59 276	7 119	1 205	9 470	6 229	89 835	53 228	56 560	737 141	marras	5.	
61 257	7 143	986	8 363	6 229	89 835	53 231	56 092	733 848		12.	
56 974	7 339	874	9 504	6 229	89 835	53 232	53 566	734 795		19.	
65 713	7 269	965	8 653	6 229	89 835	53 236	53 590	743 052		26.	
54 635	6 874	914	8 279	6 229	89 835	53 237	51 623	747 037	joulu	3.	
76 886	6 054	1 261	9 794	6 229	89 835	53 241	52 731	764 447		10.	
56 129	7 322	977	11 116	6 229	89 835	53 242	53 233	753 217		17.	
52 373	7 343	1 027	12 008	6 229	89 835	53 243	54 819	760 669		24.	
60 614	7 834	926	11 901	6 531	107 348	53 374	54 714	803 192		31.	

Taulukko 1.2

EKP:n maksuvalmiusjärjestelmän korot

(korke vuosittaisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

	Talletusmahdollisuus		Maksuvalmiusluotto	
	Korko 1	Muutos 2	Korko 3	Muutos 4
1999 tammi 1.	2,00	-	4,50	-
4. ¹⁾	2,75	0,75	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	4,50	1,25
huhti 9.	1,50	-0,50	3,50	-1,00
marras 5.	2,00	0,50	4,00	0,50

Lähde: EKP.

1) EKP ilmoitti 22. joulukuuta 1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena on helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.

Taulukko 1.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisista korkoa)

Perusrahoitusoperaatiot						
Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä) 1	Hyväksytyt tarjoukset (määrä) 2	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää 6
			Kiinteä korko 3	Marginaalikorko 4	Painotettu keskikorko 5	
1999 loka 6.	1 655 341	90 000	2,50	-	-	14
13.	1 289 972	50 000	2,50	-	-	15
20.	1 107 860	75 000	2,50	-	-	14
28.	1 937 221	74 000	2,50	-	-	13
marras 3.	2 344 082	66 000	2,50	-	-	14
10.	404 857	74 000	3,00	-	-	14
17.	484 348	69 000	3,00	-	-	14
24.	687 973	74 000	3,00	-	-	14
joulu 1.	1 018 950	72 000	3,00	-	-	14
8.	1 141 163	92 000	3,00	-	-	14
15.	286 824	57 000	3,00	-	-	15
22.	1 505 405	92 000	3,00	-	-	21
30.	485 825	70 000	3,00	-	-	20

Pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot						
Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä) 1	Hyväksytyt tarjoukset (määrä) 2	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää 6
			Kiinteä korko 3	Marginaalikorko 4	Painotettu keskikorko 5	
1999 tammi 14.	79 846	15 000	-	3,13	-	42
14.	39 343	15 000	-	3,10	-	70
14.	46 152	15 000	-	3,08	-	105
helmi 25.	77 300	15 000	-	3,04	-	91
maalisk. 25.	53 659	15 000	-	2,96	2,97	98
huhti 29.	66 911	15 000	-	2,53	2,54	91
touko 27.	72 294	15 000	-	2,53	2,54	91
heinä 1.	76 284	15 000	-	2,63	2,64	91
29.	64 973	15 000	-	2,65	2,66	91
elo 26.	52 416	15 000	-	2,65	2,66	91
syys 30.	41 443	15 000	-	2,66	2,67	84
loka 28.	74 430	25 000	-	3,19	3,42	91
marras 25.	74 988	25 000	-	3,18	3,27	98
joulu 23.	91 088	25 000	-	3,26	3,29	98

Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot							
Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi 1	Tehdyt tarjoukset (määrä) 2	Hyväksytyt tarjoukset (määrä) 3	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää 7
				Kiinteä korko 4	Marginaalikorko 5	Painotettu keskikorko 6	
2000 tammi 5.	Likviditeettia ²⁾ vähentävä	14 420	14 420	-	3,00	3,00	7

Lähde: EKP.

1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetyistä (sarakkeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.

2) Määräaikaistalletusten kerääminen. Tavoitemäärä oli 33 miljardia euroa.

Taulukko 1.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1) 2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina- paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi	8 607,7	4 838,6	83,1	146,0	1 105,5	510,6	1 923,9
helmi	8 638,8	4 801,1	86,9	148,9	1 111,6	543,9	1 946,5
maalis	8 684,9	4 803,1	88,8	151,2	1 125,6	549,8	1 966,4
huhti	8 741,1	4 827,6	93,3	160,3	1 129,3	542,0	1 988,6
touko	8 797,6	4 867,1	101,1	158,7	1 130,8	541,0	1 999,0
kesä	8 857,3	4 916,6	106,3	152,0	1 145,5	517,6	2 019,3
heinä	8 848,9	4 895,7	109,2	155,5	1 153,5	513,8	2 021,2
elo	8 856,3	4 893,0	113,2	165,4	1 164,9	484,8	2 035,0
syys	8 969,1	4 912,7	120,6	170,0	1 166,5	537,2	2 062,1
loka	9 083,6	4 967,3	129,0	178,5	1 180,3	554,2	2 074,5
marras ⁹⁾	9 251,1	5 072,9	135,6	203,0	1 195,1	558,1	2 086,6

Lähde: EKP.

1) Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista 10 prosentin suuruisen vähennyksen.

2) Pitoajanjaksot alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko, % ⁶⁾
	1	2	3	4	5
1999 helmi	98,3	99,3	1,1	0,1	3,00
maalis	100,6	101,5	0,9	0,1	3,00
huhti	100,1	100,7	0,6	0,0	2,84
touko	100,2	101,0	0,8	0,0	2,50
kesä	100,9	101,5	0,6	0,0	2,50
heinä	102,0	102,7	0,8	0,0	2,50
elo	102,8	103,5	0,6	0,0	2,50
syys	102,6	103,0	0,5	0,0	2,50
loka	102,8	103,3	0,6	0,0	2,50
marras	103,4	104,0	0,5	0,0	2,73
joulu	104,9	105,4	0,5	0,0	3,00
2000 tammi ⁹⁾	107,7	-	-	-	-

Lähde: EKP.

1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päättäneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.

2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttösammavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.

3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.

4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.

5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.

6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko 1.3).

Taulukko I.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päättyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät				Luottolaitosten sekkitilit ⁴⁾	Perusraha (keskuspankkiraha) ⁵⁾
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletusmahdollisuus	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit eurojärjestelmässä	Muut tekijät (netto) ³⁾		
	Eurojärjestelmän kulta- ja valuuttasaamiset (netto)	Perusrahoitusoperaatiot	Pitempi-ajaiset rahoitusoperaatiot	Muut operaatiot ²⁾	Maksuvalmiusluotto						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1999 helmi	328,2	104,6	34,2	30,6	3,8	1,3	329,3	41,1	29,5	100,2	430,8
maalis	323,6	136,4	45,0	0,0	0,4	1,4	326,9	49,8	25,0	102,2	430,5
huhti	338,4	130,1	45,0	0,0	0,7	0,3	331,0	42,9	39,0	101,1	432,3
touko	342,5	121,6	45,0	0,0	0,8	0,4	333,9	36,3	38,0	101,2	435,5
kesä	339,8	132,0	45,0	0,0	0,4	0,6	337,0	40,4	37,2	101,9	439,6
heinä	342,4	143,1	45,0	0,0	0,4	0,5	342,1	45,7	39,5	102,9	445,6
elo	343,2	150,1	45,0	0,0	0,5	1,0	344,8	47,3	42,1	103,6	449,4
syys	343,5	150,4	45,0	0,0	0,2	0,7	342,1	51,4	41,6	103,2	446,0
loka	349,7	143,0	45,0	0,0	0,3	0,6	342,5	45,4	45,9	103,5	446,7
marras	351,8	140,5	53,7	0,0	0,3	0,4	343,1	51,5	47,3	104,1	447,5
joulu	351,7	150,4	65,0	0,0	0,3	1,0	354,3	59,0	47,5	105,6	460,6

Lähde: EKP.

- 1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkitilialojen yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.
- 2) Sisältää kansallisten keskuspankkien EMU:n toisessa vaiheessa tekemät rahapoliittiset operaatiot, joiden eräänäytminen ajoittuu kolmanteen vaiheeseen.
- 3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.
- 4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–9) erotus.
- 5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 7) ja sekkitilien (erä 10) summa tai vaihtoehtoisesti likviditeettiä lisäävien erien (erät 1–5) summan ja valtion tilien (erä 8) ja muiden erien (erä 9) summan erotus.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase ¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

		Lainat euro-alueelle				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Ulko-maiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
1998	huhti	224,9	203,3	21,2	0,4	102,5	1,4	100,2	0,9	3,0	0,4	2,6	327,8	7,6	43,7	709,5
	touko	227,0	205,6	21,2	0,3	101,9	1,6	99,4	0,9	3,0	0,4	2,6	331,0	7,7	46,9	717,4
	kesä	293,4	272,1	21,1	0,2	105,4	4,8	99,7	0,8	3,2	0,6	2,6	337,2	7,8	47,9	794,9
	heinä	314,2	292,9	21,1	0,2	87,8	1,1	85,9	0,8	4,8	2,1	2,8	333,2	8,0	49,8	798,0
	elo	313,9	292,6	21,1	0,2	88,1	0,9	86,3	0,9	4,8	2,0	2,8	333,1	8,0	54,8	802,7
	syys	302,8	281,5	21,1	0,2	82,7	1,0	81,0	0,7	4,8	2,0	2,8	329,4	8,0	50,0	777,6
	loka	305,1	283,8	21,1	0,2	73,3	0,9	71,7	0,7	4,8	1,9	2,9	334,7	8,1	49,7	775,7
	marras	300,6	279,1	21,1	0,4	78,0	1,0	76,3	0,6	4,8	1,9	2,9	341,9	8,1	51,5	785,0
	joulu	225,2	204,6	20,4	0,1	87,8	1,1	86,2	0,5	5,5	1,8	3,7	322,3	7,9	49,3	698,0
1999	tammi	524,2	503,6	20,4	0,2	89,2	1,3	87,3	0,6	8,2	4,1	4,1	416,8	9,3	57,1	1 104,7
	helmi	647,3	626,7	20,4	0,2	90,7	1,5	88,6	0,5	8,3	4,2	4,1	365,2	9,3	56,8	1 177,7
	maalis	608,6	587,9	20,4	0,2	94,0	1,5	91,9	0,6	8,1	4,0	4,1	426,0	9,3	52,2	1 198,3
	huhti	540,8	520,2	20,4	0,2	93,2	1,2	91,3	0,7	8,1	4,0	4,1	435,7	9,6	52,8	1 140,2
	touko	481,2	460,6	20,4	0,2	93,1	1,6	90,8	0,7	8,2	4,0	4,2	387,6	9,6	51,1	1 030,9
	kesä	788,9	768,3	20,4	0,2	92,4	1,5	90,0	0,9	8,7	4,4	4,3	499,4	9,7	47,1	1 446,1
	heinä	755,2	734,7	20,4	0,2	92,3	1,5	89,9	0,9	8,7	4,4	4,3	452,0	9,8	51,6	1 369,8
	elo	531,0	510,4	20,4	0,2	91,9	1,1	90,0	0,7	8,8	4,4	4,4	423,0	9,9	52,8	1 117,3
	syys	457,1	436,5	20,4	0,2	92,4	1,4	89,9	1,1	8,7	4,3	4,4	427,8	9,8	47,9	1 043,8
	loka	567,1	546,6	20,4	0,2	92,4	1,9	89,4	1,2	8,6	4,3	4,3	432,4	9,9	53,9	1 164,2
	marras ^(p)	508,4	487,8	20,4	0,2	92,6	2,1	89,4	1,1	8,8	4,2	4,6	410,3	9,9	56,0	1 086,0

2. Velat

		Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahamarkkinat			Rahamarkkinapaperit	Liikkeeseen lasketut velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ²⁾	Muut velat	Yhteensä
				Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden						
1998	huhti	343,8	131,3	84,8	44,3	2,2	14,6	14,4	106,5	32,6	66,3	709,5
	touko	346,1	141,8	90,9	47,0	4,0	14,7	13,7	106,2	32,1	62,8	717,4
	kesä	345,5	217,8	159,1	54,2	4,5	14,4	13,3	114,3	27,2	62,5	794,9
	heinä	350,4	215,8	148,8	64,0	3,0	15,1	13,0	112,9	24,0	66,7	798,0
	elo	344,7	222,8	149,5	69,7	3,5	13,4	12,5	112,7	23,6	73,0	802,7
	syys	341,5	211,8	140,2	67,1	4,5	11,9	12,0	109,6	23,2	67,6	777,6
	loka	342,4	213,3	144,3	64,7	4,3	11,8	11,7	108,6	22,6	65,3	775,7
	marras	344,1	225,7	162,5	56,8	6,4	13,0	11,0	105,3	20,0	65,8	785,0
	joulu	359,1	152,0	94,2	55,0	2,9	8,5	5,3	97,1	18,6	57,4	698,0
1999	tammi	343,8	467,5	410,9	50,3	6,2	6,3	5,3	125,7	99,3	56,8	1 104,7
	helmi	342,4	594,2	532,5	55,0	6,7	6,3	5,3	122,9	50,5	56,0	1 177,7
	maalis	348,3	549,5	486,6	55,1	7,9	4,9	5,3	137,9	97,9	54,5	1 198,3
	huhti	349,6	486,1	440,9	38,8	6,3	4,9	5,3	138,9	105,0	50,5	1 140,2
	touko	353,0	419,7	369,5	42,7	7,4	4,9	5,3	137,4	61,5	49,2	1 030,9
	kesä	355,8	724,3	672,3	44,1	7,8	4,9	5,3	140,7	171,4	43,8	1 446,1
	heinä	363,6	682,7	620,6	56,4	5,7	4,9	5,3	139,9	124,3	49,2	1 369,8
	elo	358,6	463,8	403,4	54,5	5,9	4,9	5,3	139,8	93,9	51,0	1 117,3
	syys	359,4	390,6	333,0	50,7	6,9	3,3	5,3	146,3	88,8	50,1	1 043,8
	loka	361,2	500,6	440,8	50,9	8,8	3,3	5,3	150,6	93,8	49,4	1 164,2
	marras ^(p)	362,9	443,0	368,3	65,0	9,7	3,3	4,6	150,3	69,5	52,4	1 086,0

Lähde: EKP.

1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista. Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi.

2) Tammikuun 1999 alusta alkaen mukaan lukien TARGETin toimintaan liittyvät eurojärjestelmän väliaikaiset bruttosaamiset ja -velat euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisiin keskuspankkeihin nähden. Tammikuun 1999 lopun tilanne oli noin 75 miljardia euroa, helmikuun 1999 lopun tilanne noin 27 miljardia euroa, maaliskuun 1999 lopun tilanne noin 77 miljardia euroa, huhtikuun 1999 lopun tilanne noin 84 miljardia euroa, toukokuun 1999 lopun tilanne noin 40 miljardia euroa, kesäkuun 1999 lopun tilanne noin 149 miljardia euroa, heinäkuun 1999 lopun tilanne noin 101 miljardia euroa, elokuun 1999 lopun tilanne noin 72 miljardia euroa, syyskuun 1999 lopun tilanne noin 66 miljardia euroa, lokakuun 1999 lopun tilanne noin 71 miljardia euroa ja marraskuun 1999 lopun tilanne noin 47 miljardia euroa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

		Lainat				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat osakkeet ja osuudet				Ulko-maiset		Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		euro-alueelle	Raha-laitoksille	Julkis-yhteisöille	Muille	Raha-laitosten	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Raha-markkina-paperit	Raha-laitosten	Muiden	saamiset	saamiset	saamiset				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998	huhti	8 617,1	2 999,7	810,9	4 806,5	1 975,6	661,8	1 114,8	199,1	108,2	396,1	114,0	282,1	1 634,0	238,2	830,8	13 800,0	
	touko	8 618,2	2 994,0	799,7	4 824,4	1 998,3	669,1	1 126,5	202,7	107,4	404,0	116,3	287,7	1 632,9	247,0	845,6	13 853,4	
	kesä	8 752,6	3 070,5	805,8	4 876,4	2 013,7	680,5	1 137,6	195,5	104,9	401,0	118,2	282,8	1 674,8	240,2	736,3	13 923,5	
	heinä	8 732,2	3 013,8	801,4	4 917,0	2 034,4	696,2	1 137,2	201,0	105,3	392,2	117,2	275,1	1 632,7	235,3	779,7	13 911,9	
	elo	8 756,1	3 035,8	803,9	4 916,4	2 040,5	702,9	1 136,0	201,6	104,7	386,4	118,2	268,3	1 641,1	236,3	768,9	13 933,9	
	syys	8 837,5	3 073,2	807,8	4 956,5	2 047,7	707,5	1 136,3	203,9	105,7	380,3	108,9	271,4	1 654,4	236,9	783,3	14 045,8	
	loka	8 973,6	3 169,0	813,7	4 990,9	2 074,5	715,9	1 151,2	207,4	106,0	387,3	115,0	272,3	1 636,3	239,0	780,2	14 196,9	
	marras	9 102,1	3 246,3	817,8	5 038,0	2 071,5	721,9	1 147,2	202,4	113,5	401,8	116,0	285,8	1 681,3	241,2	797,1	14 408,5	
	joulu	9 083,6	3 171,9	820,5	5 091,3	2 016,7	728,0	1 095,4	193,3	107,1	422,2	120,9	301,3	1 591,4	243,8	778,3	14 243,1	
1999	tammi	9 304,1	3 382,6	820,4	5 101,0	2 046,8	736,8	1 103,1	206,9	108,0	430,4	112,8	317,6	1 634,5	244,7	933,8	14 702,3	
	helmi	9 200,4	3 269,5	820,9	5 110,0	2 063,4	744,9	1 115,5	202,9	112,2	441,5	117,4	324,0	1 589,9	243,4	952,4	14 603,2	
	maalis	9 256,7	3 284,4	818,7	5 153,5	2 086,4	759,3	1 129,5	197,5	99,1	467,9	125,4	342,5	1 644,1	244,6	882,2	14 680,9	
	huhti	9 301,1	3 312,1	811,4	5 177,7	2 103,8	773,4	1 128,5	201,9	104,8	481,1	126,0	355,1	1 632,4	246,3	845,2	14 714,7	
	touko	9 315,8	3 290,4	810,3	5 215,1	2 141,5	786,2	1 147,1	208,3	102,8	496,8	127,8	369,0	1 620,8	247,5	828,2	14 753,4	
	kesä	9 457,2	3 335,2	816,9	5 305,1	2 131,4	798,6	1 120,2	212,6	101,9	484,8	124,6	360,2	1 639,9	250,0	865,2	14 930,3	
	heinä	9 467,0	3 323,7	808,5	5 334,8	2 124,9	800,6	1 108,3	215,9	108,2	483,5	126,3	357,3	1 628,0	254,5	845,4	14 911,5	
	elo	9 488,5	3 352,9	804,6	5 331,0	2 147,7	808,5	1 114,8	224,4	110,4	482,8	126,9	355,9	1 629,6	255,4	830,7	14 945,2	
	syys	9 561,5	3 377,7	810,1	5 373,7	2 169,2	822,9	1 126,9	219,4	110,8	483,4	129,2	354,2	1 660,5	257,5	811,6	15 054,5	
	loka	9 684,1	3 449,0	819,2	5 415,8	2 192,9	835,1	1 140,7	217,1	114,4	486,5	131,0	355,5	1 690,6	259,6	841,2	15 269,4	
	marras ^{p)}	9 842,7	3 526,2	832,1	5 484,4	2 215,4	845,6	1 143,5	226,3	127,3	500,0	129,7	370,2	1 762,6	263,8	877,9	15 589,6	

2. Velat

		Liikkeessä oleva raha				Talletukset euro-alueelta				Muiden julkis-yhteisöjen/muiden				Raha-markkina-rahastojen rahasto-osuudet		Liikkeen lasketut velka-paperit		Raha-markkina-paperit		Oma pääoma ja varaukset	Ulko-maiset velat		Muut velat	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16							
1998	huhti	0,4	7 876,3	3 088,8	97,2	4 690,3	1 225,3	1 912,4	1 346,0	206,6	258,3	2 001,5	156,3	702,6	1 483,3	1 321,3	13 800,0							
	touko	0,4	7 898,9	3 101,7	88,2	4 708,9	1 242,3	1 910,6	1 347,9	208,2	261,2	2 013,3	150,9	712,2	1 476,3	1 340,2	13 853,4							
	kesä	0,4	7 999,4	3 174,8	94,0	4 730,5	1 289,8	1 890,8	1 346,5	203,4	259,8	2 042,4	145,9	718,7	1 496,1	1 260,8	13 923,5							
	heinä	0,4	7 961,8	3 163,3	92,4	4 706,1	1 250,8	1 893,9	1 345,9	215,5	259,8	2 063,1	152,8	720,1	1 472,9	1 281,2	13 911,9							
	elo	0,4	7 982,0	3 183,7	95,4	4 702,9	1 241,8	1 905,4	1 347,6	208,2	264,7	2 074,7	152,9	720,1	1 475,8	1 263,3	13 933,9							
	syys	0,4	8 037,9	3 234,0	90,0	4 714,0	1 264,3	1 890,8	1 347,6	211,3	260,3	2 093,9	154,1	721,7	1 490,4	1 287,0	14 045,8							
	loka	0,4	8 136,8	3 313,1	90,8	4 732,9	1 270,7	1 889,2	1 350,8	222,3	258,4	2 096,9	161,1	725,9	1 530,6	1 286,8	14 196,9							
	marras	0,4	8 245,3	3 398,7	91,9	4 754,6	1 309,9	1 888,9	1 353,5	202,4	259,6	2 112,8	169,5	727,6	1 598,3	1 294,9	14 408,5							
	joulu	0,4	8 263,1	3 311,9	95,7	4 855,5	1 382,7	1 909,7	1 385,9	177,2	241,1	2 113,9	160,8	738,9	1 505,3	1 219,6	14 243,1							
1999	tammi	0,4	8 398,8	3 451,7	81,8	4 865,3	1 407,7	1 975,8	1 310,6	171,2	272,0	2 148,4	169,6	748,5	1 590,4	1 374,2	14 702,3							
	helmi	0,4	8 298,7	3 361,7	85,3	4 851,7	1 382,1	1 973,0	1 312,6	183,9	286,5	2 173,8	174,7	753,2	1 589,5	1 326,4	14 603,2							
	maalis	0,5	8 346,7	3 406,1	79,1	4 861,5	1 383,8	1 988,0	1 310,8	178,9	279,8	2 193,6	180,5	759,3	1 618,1	1 302,4	14 680,9							
	huhti	0,5	8 348,4	3 395,7	77,8	4 874,9	1 403,5	1 984,9	1 314,2	172,3	297,4	2 223,8	190,1	769,5	1 632,6	1 252,5	14 714,7							
	touko	0,5	8 375,4	3 400,1	78,8	4 896,5	1 434,7	1 975,2	1 314,1	172,5	296,7	2 247,9	190,2	777,4	1 657,1	1 208,2	14 753,4							
	kesä	0,5	8 447,3	3 440,4	82,1	4 924,7	1 478,2	1 961,5	1 318,6	166,5	305,3	2 269,0	182,9	782,1	1 661,6	1 281,6	14 930,3							
	heinä	0,5	8 452,6	3 442,8	79,0	4 930,9	1 467,7	1 978,6	1 320,9	163,7	302,3	2 275,3	183,9	788,4	1 640,7	1 267,7	14 911,5							
	elo	0,6	8 451,4	3 458,0	83,3	4 910,1	1 439,5	1 987,9	1 320,1	162,6	307,2	2 291,1	194,6	788,2	1 675,2	1 237,0	14 945,2							
	syys	0,6	8 494,4	3 489,2	82,3	4 922,8	1 468,9	1 977,5	1 318,0	158,4	305,0	2 330,0	200,7	792,6	1 685,3	1 245,9	15 054,5							
	loka	0,6	8 594,5	3 572,1	85,4	4 936,9	1 469,2	1 997,6	1 314,4	155,8	305,0	2 356,2	210,4	798,7	1 748,2	1 255,7	15 269,4							
	marras ^{p)}	0,7	8 721,1	3 660,2	82,0	4 978,8	1 502,6	2 008,7	1 309,6	157,9	306,5	2 375,3	240,0	803,3	1 834,4	1 308,3	15 589,6							

Lähde: EKP.

1) Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi.

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä¹⁾)

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

		Lainat			Hallussa			Hallussa	Ulkomaiset	Kiinteä	Muut	Yhteensä
		euro- alueelle	Julkis- yhteisöille	Muille	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Julkis- yhteisöjen	Muiden	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	saamiset ³⁾	omaisuus	saamiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1998	huhti	5 639,0	832,1	4 806,9	1 414,9	1 215,0	199,9	284,7	1 961,8	245,8	845,1	10 391,2
	touko	5 645,6	820,9	4 824,7	1 429,4	1 225,9	203,5	290,3	1 963,9	254,7	863,2	10 447,1
	kesä	5 703,4	826,9	4 876,6	1 433,7	1 237,3	196,3	285,4	2 012,1	248,0	753,8	10 436,4
	heinä	5 739,7	822,5	4 917,2	1 424,9	1 223,1	201,8	277,9	1 965,9	243,3	799,4	10 451,2
	elo	5 741,6	825,0	4 916,6	1 424,8	1 222,4	202,4	271,1	1 974,1	244,3	793,6	10 449,5
	syys	5 785,6	828,9	4 956,7	1 421,9	1 217,3	204,6	274,2	1 983,7	244,9	803,2	10 513,5
	loka	5 825,9	834,8	4 991,1	1 431,0	1 222,9	208,1	275,2	1 971,0	247,1	800,5	10 550,6
	marras	5 877,2	838,8	5 038,4	1 426,5	1 223,5	203,0	288,7	2 023,2	249,3	818,3	10 683,2
	joulu	5 932,3	840,8	5 091,4	1 375,5	1 181,6	193,9	305,0	1 913,7	251,8	791,7	10 569,9
1999	tammi	5 942,1	840,8	5 101,2	1 397,9	1 190,4	207,6	321,7	2 051,3	254,0	959,8	10 926,8
	helmi	5 951,5	841,3	5 110,2	1 407,6	1 204,1	203,5	328,1	1 955,2	252,7	979,1	10 874,2
	maalis	5 992,8	839,1	5 153,7	1 419,5	1 221,5	198,0	346,6	2 070,1	254,0	903,2	10 986,2
	huhti	6 009,6	831,8	5 177,8	1 422,4	1 219,8	202,6	359,2	2 068,1	255,9	867,5	10 982,7
	touko	6 046,0	830,8	5 215,2	1 446,8	1 237,9	209,0	373,2	2 008,4	257,1	847,2	10 978,7
	kesä	6 142,6	837,3	5 305,3	1 423,7	1 210,2	213,4	364,5	2 139,3	259,6	879,6	11 209,2
	heinä	6 163,9	828,9	5 335,0	1 415,1	1 198,2	216,8	361,6	2 080,0	264,4	864,6	11 149,5
	elo	6 156,1	825,0	5 331,2	1 430,0	1 204,9	225,2	360,3	2 052,6	265,2	850,5	11 114,7
	syys	6 204,4	830,5	5 373,9	1 437,3	1 216,8	220,5	358,7	2 088,3	267,3	826,6	11 182,6
	loka	6 255,6	839,6	5 416,0	1 448,3	1 230,1	218,3	359,8	2 123,0	269,5	862,6	11 318,8
	marras ^(p)	6 337,1	852,5	5 484,6	1 460,3	1 232,8	227,4	374,8	2 172,9	273,7	900,2	11 519,0

2. Velat: kannat

		Liik- keessä oleva raha	Valtion talletuk- set	Muiden julkisyh- teisöjen/ muiden talletuk- set euro- alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markki- napaperit	Liikke- eseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1998	huhti	314,8	141,6	4 692,5	1 227,5	1 912,4	1 346,0	206,6	321,0	1 352,6	694,7	1 515,9	1 387,6	-29,4	10 391,2
	touko	317,2	135,1	4 713,0	1 246,3	1 910,6	1 347,9	208,2	319,4	1 356,2	701,7	1 508,4	1 403,0	-7,0	10 447,1
	kesä	315,5	148,2	4 735,0	1 294,3	1 890,8	1 346,5	203,4	315,1	1 370,3	714,3	1 523,3	1 323,3	-8,7	10 436,4
	heinä	320,7	156,4	4 709,1	1 253,8	1 893,9	1 345,9	215,5	322,3	1 378,7	713,8	1 496,9	1 347,9	5,4	10 451,2
	elo	314,9	165,2	4 706,4	1 245,3	1 905,4	1 347,6	208,2	326,3	1 383,4	712,7	1 499,4	1 336,4	4,8	10 449,5
	syys	311,7	157,1	4 718,5	1 268,8	1 890,8	1 347,6	211,3	320,6	1 397,5	720,4	1 513,6	1 354,6	19,5	10 513,5
	loka	313,3	155,5	4 737,2	1 275,0	1 889,2	1 350,8	222,3	325,3	1 391,8	717,6	1 553,3	1 352,1	4,7	10 550,6
	marras	314,2	148,8	4 761,0	1 316,2	1 888,9	1 353,5	202,4	328,7	1 400,9	714,9	1 618,3	1 360,7	35,8	10 683,2
	joulu	323,6	150,7	4 858,4	1 385,6	1 909,7	1 385,9	177,2	303,4	1 390,1	713,3	1 523,9	1 277,0	29,6	10 569,9
1999	tammi	313,2	132,1	4 871,5	1 413,9	1 975,8	1 310,6	171,2	339,9	1 415,6	757,3	1 689,7	1 431,0	-23,6	10 926,8
	helmi	312,7	140,4	4 858,4	1 388,8	1 973,0	1 312,6	183,9	355,3	1 432,6	754,4	1 640,0	1 382,4	-2,0	10 874,2
	maalis	317,5	134,2	4 869,4	1 391,7	1 988,0	1 310,8	178,9	366,0	1 438,0	767,8	1 716,0	1 356,9	20,3	10 986,2
	huhti	319,5	116,6	4 881,2	1 409,8	1 984,9	1 314,2	172,3	387,5	1 454,5	778,4	1 737,7	1 302,9	4,4	10 982,7
	touko	321,3	121,5	4 903,9	1 442,1	1 975,2	1 314,1	172,5	388,9	1 465,4	783,1	1 718,5	1 257,4	18,6	10 978,7
	kesä	323,7	126,3	4 932,5	1 486,0	1 961,5	1 318,6	166,5	391,2	1 474,1	793,8	1 833,0	1 325,4	9,3	11 209,2
	heinä	331,8	135,4	4 936,6	1 473,4	1 978,6	1 320,9	163,7	382,8	1 478,5	797,6	1 765,0	1 316,8	5,0	11 149,5
	elo	326,2	137,8	4 916,0	1 445,4	1 987,9	1 320,1	162,6	396,1	1 486,8	796,7	1 769,0	1 288,0	-2,0	11 114,7
	syys	327,0	133,1	4 929,7	1 475,8	1 977,5	1 318,0	158,4	398,2	1 510,9	805,4	1 774,1	1 296,0	8,1	11 182,6
	loka	329,3	136,4	4 945,8	1 478,0	1 997,6	1 314,4	155,8	404,3	1 524,5	814,0	1 842,0	1 305,1	17,4	11 318,8
	marras ^(p)	329,8	147,0	4 988,6	1 512,3	2 008,7	1 309,6	157,9	422,6	1 532,1	819,7	1 903,9	1 360,7	14,5	11 519,0

Lähde: EKP.

1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista. Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi.

2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

3) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 2.

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton)

3. Saamiset: virrat²⁾

												Yhteensä
		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		1	2	3	4	5	6					
1998	huhti	39,9	5,1	34,8	7,9	7,5	0,4	8,6	-4,4	0,3	23,1	75,3
	touko	8,3	-11,1	19,4	14,8	11,1	3,8	5,6	16,1	9,0	17,9	71,7
	kesä	66,7	5,9	60,8	2,9	10,7	-7,8	-6,0	32,0	-6,7	-104,5	-15,7
	heinä	39,9	-4,2	44,2	-11,7	-17,3	5,7	-6,8	-23,6	-4,7	45,9	39,1
	elo	1,5	2,4	-0,9	-0,4	-0,9	0,5	-6,7	-1,8	1,0	-6,0	-12,5
	syys	50,8	4,2	46,5	-2,4	-5,0	2,6	3,1	79,7	0,6	-4,4	127,4
	loka	40,2	5,8	34,4	7,7	4,5	3,2	1,0	-22,0	2,3	-2,6	26,5
	marras	53,4	3,9	49,5	-4,7	0,5	-5,2	13,5	25,3	2,4	17,5	107,4
	joulu	64,9	2,1	62,8	-50,1	-40,9	-9,2	16,2	-102,5	2,6	-26,2	-95,0
1999	tammi	70,8	0,9	69,9	17,7	17,1	0,7	10,6	107,0	-0,1	155,0	360,9
	helmi	7,0	0,3	6,6	9,2	13,5	-4,3	6,5	-132,4	-1,3	19,2	-91,8
	maalisk	36,0	-2,9	39,0	28,0	25,6	2,4	18,2	65,2	1,3	-86,5	62,2
	huhti	15,3	-8,9	24,2	3,7	-0,7	4,4	12,5	-17,1	2,0	-35,7	-19,2
	touko	35,4	-1,1	36,5	24,2	18,0	6,2	14,0	-71,8	1,2	-20,3	-17,3
	kesä	97,8	6,5	91,3	-24,3	-28,7	4,3	-9,3	116,3	2,3	32,0	214,7
	heinä	24,3	-8,3	32,6	-8,3	-11,9	3,6	-2,9	-22,6	4,7	-15,0	-19,7
	elo	-8,7	-4,0	-4,6	14,2	6,2	8,0	-1,5	-48,6	0,9	-14,1	-57,7
	syys	50,0	5,6	44,4	6,6	11,3	-4,7	-1,6	36,2	2,1	-17,1	76,1
	loka	48,1	9,0	39,1	10,3	12,8	-2,5	1,1	9,6	1,9	36,0	107,0
	marras ^(p)	77,0	12,6	64,4	10,8	2,1	8,7	15,0	2,1	4,2	37,7	146,9

4. Velat: virrat²⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkisyhteisöjen/muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määräaika-	Irtisanomiset	Repot	Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahamarkkinapaperit	Liikkeeseen lasketut velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ³⁾	Muut velat	Rahalaitosten väliset velat, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	huhti	3,0	2,0	26,2	15,0	17,2	-0,3	-5,6	10,1	8,2	-11,1	-0,1	52,3	-15,4	75,3
	touko	2,4	-6,5	21,9	19,4	-1,0	1,9	1,6	-1,4	6,2	7,4	2,8	16,6	22,3	71,7
	kesä	-1,7	13,1	20,7	47,4	-20,5	-1,4	-4,8	-4,4	14,5	15,4	3,1	-77,2	0,6	-15,7
	heinä	5,2	8,2	-23,6	-39,7	4,4	-0,6	12,1	7,4	11,6	-1,1	-8,9	24,8	15,6	39,1
	elo	-5,7	8,8	-3,8	10,8	1,6	-7,3	3,8	3,1	-0,2	-6,4	-11,6	-0,5	-12,5	
	syys	-3,2	-8,1	18,6	25,6	-10,5	0,2	3,2	-5,0	6,9	8,7	72,7	22,3	14,4	127,4
	loka	1,5	-1,6	18,0	5,8	-2,0	3,2	11,0	4,8	-2,5	35,9	-5,5	-15,1	26,5	
	marras	0,9	-6,7	21,3	40,3	-1,7	2,6	-19,9	3,1	7,6	-1,8	40,4	11,5	31,2	107,4
	joulu	9,4	1,9	99,9	70,0	22,7	32,5	-25,2	-24,8	-11,1	-2,0	-84,0	-78,8	-5,6	-95,0
1999	tammi	-9,4	-6,6	39,0	28,1	-2,0	14,8	-1,9	13,6	26,9	13,4	157,8	163,7	-37,4	360,9
	helmi	-0,6	8,3	-23,3	-26,3	-11,7	2,0	12,7	15,1	13,1	-2,1	-83,7	-47,0	28,4	-91,8
	maalisk	4,8	-6,0	7,8	1,6	13,2	-1,9	-5,1	6,5	7,4	12,5	48,9	-35,6	16,0	62,2
	huhti	2,0	-17,5	10,6	17,7	-3,9	3,4	-6,6	20,9	15,3	11,0	8,7	-54,6	-15,6	-19,2
	touko	1,8	4,9	21,5	31,9	-10,4	-0,2	0,2	1,3	9,4	5,5	-31,2	-44,7	14,2	-17,3
	kesä	2,4	4,8	27,1	43,3	-14,7	4,4	-6,0	1,1	7,1	12,5	99,6	70,4	-10,2	214,7
	heinä	8,1	9,1	7,2	-11,4	19,0	2,4	-2,8	-7,9	7,3	4,6	-33,3	-10,0	-4,8	-19,7
	elo	-5,6	2,5	-22,6	-28,8	8,2	-0,9	-1,1	13,1	5,5	-0,2	-14,0	-30,1	-6,4	-57,7
	syys	0,8	-4,7	14,4	30,9	-10,2	-2,1	-4,2	1,7	24,1	4,3	11,5	13,8	10,1	76,1
	loka	2,3	3,3	13,7	1,3	18,6	-3,6	-2,7	5,5	10,7	6,1	43,0	14,4	8,0	107,0
	marras ^(p)	0,5	10,6	38,3	32,6	8,5	-4,9	2,1	17,7	3,8	1,7	15,8	61,2	-2,9	146,9

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kannat ajanjakson lopussa

		M1								M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit
				Yhteensä		Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾					
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset		Joulukuu 1998 = 100 ²⁾									
		1	2	3	4	5	6	7	8					
1998	huhti	314,8	1 295,9	1 610,7	90,56	892,5	1 185,1	3 688,4	94,57	206,6	321,0	86,4		
	touko	317,2	1 313,0	1 630,3	91,69	888,8	1 189,2	3 708,3	95,11	208,2	319,4	88,7		
	kesä	315,5	1 361,7	1 677,2	94,30	871,2	1 189,0	3 737,5	95,83	203,4	315,1	87,8		
	heinä	320,7	1 321,7	1 642,3	92,38	872,5	1 189,7	3 704,6	95,04	215,5	322,3	93,5		
	elo	314,9	1 312,6	1 627,5	91,53	879,3	1 192,9	3 699,7	94,89	208,2	326,3	88,8		
	syys	311,7	1 334,7	1 646,5	92,71	864,8	1 193,8	3 705,1	95,17	211,3	320,6	80,5		
	loka	313,3	1 339,7	1 653,0	93,06	867,2	1 197,3	3 717,5	95,48	222,3	325,3	81,5		
	marras	314,2	1 380,7	1 694,9	95,37	871,1	1 199,9	3 765,8	96,66	202,4	328,7	80,0		
	joulu	323,6	1 453,0	1 776,6	100,00	885,8	1 231,6	3 894,0	100,00	177,2	303,4	67,8		
1999	tammi	313,2	1 481,7	1 795,0	101,08	881,7	1 247,8	3 924,5	100,71	171,2	339,9	55,0		
	helmi	312,7	1 452,9	1 765,6	99,36	868,0	1 251,6	3 885,2	99,63	183,9	355,3	56,8		
	maalis	317,5	1 465,2	1 782,7	100,24	878,3	1 250,4	3 911,3	100,23	178,9	366,0	48,6		
	huhti	319,5	1 480,1	1 799,6	101,17	871,9	1 255,3	3 926,8	100,60	172,3	387,5	53,4		
	touko	321,3	1 509,9	1 831,2	102,92	862,5	1 259,3	3 953,0	101,24	172,5	388,9	59,2		
	kesä	323,7	1 548,7	1 872,3	105,21	841,4	1 265,1	3 978,9	101,87	166,5	391,2	58,9		
	heinä	331,8	1 542,3	1 874,0	105,36	853,3	1 269,9	3 997,2	102,41	163,7	382,8	62,7		
	elo	326,2	1 513,3	1 839,5	103,38	856,6	1 270,2	3 966,2	101,57	162,6	396,1	64,9		
	syys	327,0	1 538,0	1 865,0	104,84	844,0	1 268,2	3 977,2	101,87	158,4	398,2	81,8		
	loka	329,3	1 542,4	1 871,7	105,17	859,1	1 265,9	3 996,7	102,28	155,8	404,3	79,7		
	marras ³⁾	329,8	1 577,6	1 907,4	107,08	859,2	1 261,3	4 027,9	102,98	157,9	422,6	80,6		

2. Virrat³⁾

		M1				M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit		
				Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ³⁾	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset				Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ³⁾
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset									
		1	2	3	4	5	6				7	8
1998	touko	2,4	17,7	20,0	10,1	-3,0	4,1	21,1	5,3	1,6	-1,4	2,6
	kesä	-1,7	48,1	46,4	9,6	-18,2	-0,2	28,0	5,3	-4,8	-4,4	-1,0
	heinä	5,2	-39,2	-34,1	8,2	2,4	0,7	-31,0	4,4	12,1	7,4	6,0
	elo	-5,7	-9,4	-15,2	8,3	6,3	3,2	-5,7	4,3	-7,3	3,8	-4,8
	syys	-3,2	24,3	21,1	8,0	-11,3	1,1	10,9	4,7	3,2	-5,0	-7,4
	loka	1,5	4,6	6,2	8,1	2,2	3,5	11,8	4,6	11,0	4,8	0,7
	marras	0,9	40,1	41,0	8,4	2,7	2,5	46,2	5,0	-19,9	3,1	-1,8
	joulu	9,4	72,8	82,3	9,6	16,3	31,4	130,0	6,0	-25,2	-24,8	-12,3
1999	tammi	-9,4	28,6	19,2	14,9	-7,4	15,8	27,6	7,6	-1,9	13,6	-1,1
	helmi	-0,6	-30,0	-30,5	12,9	-15,3	3,7	-42,1	6,4	12,7	15,1	1,3
	maalis	4,8	10,9	15,7	11,8	9,0	-1,4	23,3	6,9	-5,1	6,5	-1,6
	huhti	2,0	14,4	16,5	11,7	-7,0	5,0	14,5	6,4	-6,6	20,9	1,9
	touko	1,8	29,4	31,2	12,3	-9,9	3,9	25,2	6,4	0,2	1,3	5,6
	kesä	2,4	38,2	40,6	11,6	-21,7	5,8	24,7	6,3	-6,0	1,1	-0,5
	heinä	8,1	-5,3	2,8	14,1	13,2	4,9	20,8	7,8	-2,8	-7,9	4,2
	elo	-5,6	-29,8	-35,3	12,9	2,4	0,2	-32,7	7,0	-1,1	13,1	1,9
	syys	0,8	25,2	26,1	13,1	-12,4	-1,9	11,7	7,0	-4,2	1,7	5,3
	loka	2,3	3,5	5,8	13,0	12,4	-2,4	15,8	7,1	-2,7	5,5	-2,5
	marras ³⁾	0,5	33,5	34,0	12,3	-1,7	-4,7	27,6	6,5	2,1	17,7	0,1

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille. Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi.
- 2) Kun joulukuun 1998 (kausivaihteluista puhdistamaton) kanta = 100, indeksi osoittaa virroista lasketun kumulatiivisen prosenttimuutoksen kyseisenä ajankohtana, kuten alaviiteessä 4 on esitetty. Indeksien prosenttimuutos kahden ajankohdan välillä vastaa aggregaatin muutosta uudelleenluokitellun ja muiden vastaavien tekijöiden vaikutusta.
- 3) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus sivulla 48*.

M3			Lisätieto: rahalaitosten muut kuin monetaariset velat								
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾		Talletukset				Yli 2 vuoden velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Yhteensä		
12	13	14	15	Yli 2 vuoden määräaikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	17	18	19	20		
4 302,4	96,68		1 235,2	1 020,5	214,7	1 266,2	694,7	3 196,2	1998	huhti	
4 324,6	97,22		1 235,3	1 022,3	213,0	1 267,5	701,7	3 204,6		touko	
4 343,9	97,62		1 232,2	1 020,2	212,0	1 282,5	714,3	3 228,9		kesä	
4 335,9	97,50		1 232,6	1 021,8	210,8	1 285,2	713,8	3 231,7		heinä	
4 323,0	97,18		1 236,5	1 026,5	209,9	1 294,6	712,7	3 243,8		elo	
4 317,5	97,22		1 235,8	1 026,5	209,3	1 317,0	720,4	3 273,2		syys	
4 346,7	97,86		1 231,5	1 022,4	209,1	1 310,2	717,6	3 259,3		loka	
4 376,9	98,48		1 227,8	1 018,3	209,5	1 320,9	714,9	3 263,6		marras	
4 442,4	100,00		1 239,1	1 024,4	214,6	1 322,3	713,3	3 274,7		joulu	
4 490,6	100,86		1 218,0	1 094,9	123,1	1 360,6	757,3	3 335,9	1999	tammi	
4 481,3	100,57		1 227,6	1 105,8	121,8	1 375,8	754,4	3 357,8		helmi	
4 504,9	101,09		1 231,4	1 110,5	120,9	1 389,4	767,8	3 388,7		maalis	
4 540,0	101,77		1 232,7	1 114,0	118,7	1 401,1	778,4	3 412,2		huhti	
4 573,6	102,50		1 228,8	1 113,7	115,2	1 406,3	783,1	3 418,1		touko	
4 595,4	102,93		1 235,2	1 121,0	114,2	1 415,3	793,8	3 444,3		kesä	
4 606,4	103,25		1 238,0	1 126,0	112,0	1 415,8	797,6	3 451,4		heinä	
4 589,8	102,83		1 243,0	1 132,0	111,0	1 421,9	796,7	3 461,7		elo	
4 615,7	103,16		1 245,4	1 134,2	111,2	1 429,1	805,4	3 480,0		syys	
4 636,4	103,52		1 249,6	1 139,0	110,6	1 444,8	814,0	3 508,4		loka	
4 689,0	104,58		1 260,6	1 150,0	110,7	1 451,5	819,7	3 531,9		marras ^(p)	

M3			Lisätieto: rahalaitosten muut kuin monetaariset velat								
Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ³⁾	3 kk:n liukuva keskiarvo	Talletukset				Yli 2 vuoden velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Yhteensä		
12	13	14	15	Yli 2 vuoden määräaikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	17	18	19	20		
23,9	5,0	5,1	0,2	1,9	-1,7	3,6	7,4	11,2	1998	touko	
17,9	4,9	4,9	-3,3	-2,3	-1,0	15,5	15,4	27,7		kesä	
-5,4	4,8	4,8	0,7	1,9	-1,2	5,6	-1,1	5,2		heinä	
-14,1	4,5	4,6	3,6	4,5	-0,9	7,9	-0,2	11,4		elo	
1,7	4,6	4,7	0,3	0,8	-0,6	14,4	8,7	23,3		syys	
28,3	4,9	4,7	-4,4	-4,1	-0,2	-9,8	-2,5	-16,6		loka	
27,5	4,7	4,7	-4,0	-4,4	0,4	9,4	-1,8	3,5		marras	
67,7	4,6	5,0	11,9	6,4	5,5	1,3	-2,0	11,1		joulu	
38,2	5,7	5,1	4,6	5,6	-1,0	28,0	13,4	46,0	1999	tammi	
-12,9	5,2	5,4	2,3	3,6	-1,3	11,7	-2,1	12,0		helmi	
23,1	5,5	5,3	3,5	4,3	-0,8	9,0	12,5	24,9		maalis	
30,7	5,3	5,4	1,1	3,3	-2,2	13,3	11,0	25,4		huhti	
32,3	5,4	5,4	-4,1	-0,6	-3,5	3,8	5,5	5,2		touko	
19,3	5,4	5,6	6,1	7,1	-1,0	7,6	12,5	26,1		kesä	
14,4	5,9	5,7	3,3	5,5	-2,2	3,1	4,6	11,0		heinä	
-18,8	5,8	5,9	4,7	5,7	-1,0	3,7	-0,2	8,2		elo	
14,6	6,1	5,9	2,5	2,3	0,2	18,8	4,3	25,6		syys	
16,2	5,8	6,0	5,3	6,0	-0,6	13,1	6,1	24,6		loka	
47,5	6,2	-	10,3	10,2	0,1	3,7	1,7	15,7		marras ^(p)	

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾

(miljardia euroa; prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Kausivaihteluista puhdistetut kannat

		M2						M3			
		M1				Yhteensä	Indeksi ²⁾	Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Indeksi ²⁾
		Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾				Yhteensä			
		1	2	3	4	5	6			7	8
1998	huhti	1 626,3	91,44	2 063,8		3 690,1	94,66	604,2		4 294,3	96,60
	touko	1 634,7	91,94	2 071,4		3 706,2	95,10	602,2		4 308,3	96,95
	kesä	1 650,0	92,77	2 074,0		3 724,0	95,53	604,0		4 328,0	97,36
	heinä	1 643,3	92,44	2 068,9		3 712,3	95,28	630,3		4 342,6	97,75
	elo	1 651,6	92,89	2 074,0		3 725,7	95,60	613,8		4 339,5	97,65
	syys	1 661,3	93,55	2 077,5		3 738,8	96,08	613,2		4 352,0	98,09
	loka	1 675,5	94,33	2 078,4		3 753,9	96,45	633,2		4 387,1	98,86
	marras	1 682,0	94,65	2 094,6		3 776,7	96,98	614,3		4 391,0	98,89
	joulu	1 697,2	95,53	2 107,4		3 804,6	97,74	577,1		4 381,7	98,73
1999	tammi	1 791,9	100,91	2 101,0		3 892,8	99,94	572,9		4 465,7	100,40
	helmi	1 787,7	100,61	2 096,8		3 884,5	99,65	592,3		4 476,8	100,57
	maalis	1 800,6	101,25	2 129,6		3 930,2	100,75	590,1		4 520,3	101,53
	huhti	1 816,3	102,11	2 113,1		3 929,4	100,70	602,6		4 531,9	101,69
	touko	1 835,2	103,15	2 118,9		3 954,1	101,31	606,1		4 560,2	102,30
	kesä	1 846,9	103,78	2 119,2		3 966,0	101,59	613,8		4 579,9	102,68
	heinä	1 869,3	105,10	2 131,3		4 000,6	102,54	609,1		4 609,7	103,43
	elo	1 869,4	105,06	2 128,5		3 997,9	102,42	615,2		4 613,1	103,45
	syys	1 881,3	105,76	2 132,7		4 014,0	102,85	637,8		4 651,8	104,07
	loka	1 890,6	106,23	2 140,3		4 030,9	103,19	643,5		4 674,4	104,47
	marras ⁵⁾	1 896,8	106,48	2 142,5		4 039,3	103,32	664,3		4 703,7	105,01

4. Kausivaihteluista puhdistetut virrat⁵⁾

		M2						M3		Muutos edellisestä kuukaudesta, %	
		M1				Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾			Yhteensä
		Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾				Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %		
		1	2	3	4	5	6				7
1998	huhti	20,7	1,3	1,4	0,1	22,2	0,6	-0,2	0,0	21,9	0,5
	touko	8,9	0,5	8,3	0,4	17,3	0,5	-1,6	-0,3	15,7	0,4
	kesä	14,7	0,9	2,0	0,1	16,7	0,5	1,6	0,3	18,3	0,4
	heinä	-5,9	-0,4	-4,0	-0,2	-9,8	-0,3	26,9	4,5	17,1	0,4
	elo	8,0	0,5	4,6	0,2	12,5	0,3	-16,8	-2,7	-4,3	-0,1
	syys	11,8	0,7	6,9	0,3	18,7	0,5	1,0	0,2	19,7	0,5
	loka	13,8	0,8	0,6	0,0	14,5	0,4	19,8	3,2	34,3	0,8
	marras	5,7	0,3	15,0	0,7	20,7	0,6	-19,5	-3,1	1,2	0,0
	joulu	15,6	0,9	14,1	0,7	29,8	0,8	-36,8	-6,0	-7,0	-0,2
1999	tammi	95,5	5,6	-10,1	-0,5	85,4	2,2	-11,5	-2,0	73,9	1,7
	helmi	-5,3	-0,3	-5,7	-0,3	-11,1	-0,3	18,5	3,2	7,5	0,2
	maalis	11,5	0,6	31,3	1,5	42,8	1,1	0,1	0,0	43,0	1,0
	huhti	15,2	0,8	-17,1	-0,8	-1,9	0,0	9,1	1,5	7,2	0,2
	touko	18,5	1,0	5,3	0,3	23,8	0,6	3,2	0,5	27,0	0,6
	kesä	11,1	0,6	-0,5	0,0	10,7	0,3	6,4	1,1	17,1	0,4
	heinä	23,5	1,3	13,6	0,6	37,1	0,9	-3,8	-0,6	33,3	0,7
	elo	-0,7	0,0	-3,7	-0,2	-4,4	-0,1	5,6	0,9	1,2	0,0
	syys	12,4	0,7	4,4	0,2	16,8	0,4	10,6	1,7	27,4	0,6
	loka	8,4	0,4	4,9	0,2	13,3	0,3	4,8	0,8	18,1	0,4
	marras ⁵⁾	4,5	0,2	0,3	0,0	4,8	0,1	19,4	3,0	24,2	0,5

Lähde: EKP.

1) Ks. sivu 14* alaviite 1.

2) Ks. sivu 14* alaviite 2. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus sivulla 48*.

3) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

4) Jälkimarkkinakelpoisiin instrumentteihin kuuluvat reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahamarkkinapaperit sekä enintään 2 vuoden velkapaperit.

5) Ks. sivu 14* alaviite 3.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

1. Lainat muille kuin rahoituslaitossectorille ja julkisyhteisöille

	Yritykset ²⁾				Kotitaloudet ²⁾	Kulutusluotot ³⁾			Asuntoluotot ³⁾			Muu luotonanto			Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ²⁾
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
1998 I	2 163,1	770,9	319,8	1 072,5	2 318,2	75,0	119,0	185,9	28,0	49,0	1 320,7	108,2	76,6	355,8	37,7
II	2 200,2	785,4	317,8	1 096,9	2 374,5	77,9	122,1	190,2	28,4	49,2	1 346,0	113,4	77,4	369,8	37,6
III	2 222,2	774,3	324,0	1 123,8	2 419,2	80,2	125,9	195,1	28,9	48,6	1 378,8	111,6	86,5	363,6	36,7
IV	2 284,9	810,7	320,1	1 154,0	2 478,7	84,7	128,2	199,8	28,2	45,9	1 415,9	114,2	84,8	376,9	37,0
1999 I	2 279,1	816,3	347,0	1 115,7	2 526,2	86,1	147,5	187,3	15,4	70,5	1 460,4	131,5	100,3	327,2	35,8
II	2 339,0	842,7	355,2	1 141,1	2 592,1	84,9	152,3	193,0	18,7	67,8	1 508,8	138,1	98,2	330,1	35,8
III ^{o)}	2 337,9	829,0	363,9	1 145,1	2 642,7	85,4	154,3	195,5	18,8	67,3	1 550,3	136,3	100,6	334,2	36,2

2. Lainat muille rahoituslaitossectoriin kuuluville kuin rahalaitoksille

	Muut rahoituslaitokset ²⁾				Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾			
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
	16	17	18	19	20	21	22	23
1998 I	240,4	146,1	50,0	44,3	23,5	17,5	2,0	4,0
II	244,6	146,4	51,0	47,2	23,4	16,4	2,2	4,8
III	246,4	142,6	54,0	49,8	35,1	27,1	2,4	5,6
IV	262,2	157,3	52,8	52,1	27,9	19,2	2,5	6,3
1999 I	275,9	174,6	52,8	48,5	36,6	27,5	3,1	6,0
II	297,9	193,8	49,6	54,5	40,4	29,0	2,7	8,8
III ^{o)}	310,0	190,1	54,2	65,6	43,2	31,6	2,7	8,9

3. Lainat julkisyhteisöille

	Julkisyhteisöt ²⁾										
	Valtio ⁴⁾	Muut julkisyhteisöt									Sosiaaliturvarahastot
		Osavaltiohallinto					Paikallishallinto				
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			
24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1998 I	828,0	221,2	269,2	9,9	14,6	244,6	327,0	19,9	52,4	254,7	10,6
II	827,5	217,2	271,3	8,5	14,5	248,3	333,3	19,8	54,0	259,6	5,7
III	829,5	216,4	272,9	7,8	14,0	251,1	325,0	17,7	50,7	256,6	15,2
IV	841,0	202,6	290,5	11,3	13,7	265,6	333,8	19,1	51,2	263,6	14,0
1999 I	839,1	221,7	277,8	11,0	21,1	245,6	326,0	19,0	12,6	294,4	13,6
II	837,3	212,3	279,3	11,5	20,6	247,1	328,4	20,0	10,9	297,5	17,3
III ^{o)}	830,3	205,9	278,9	10,7	21,2	247,0	327,5	19,1	10,7	297,6	18,0

Lähde: EKP.

1) Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi. Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin.

2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.

3) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.

4) Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaamaa.

Taulukko 2.6

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998 I	3 180,6	2 809,4	43,5	327,7	234,5	27,0	44,9	21,3	4 816,8	4 658,3	21,1	137,3	103,3	15,1	10,3	8,6
II	3 280,6	2 929,7	41,8	309,1	223,0	21,8	43,6	20,6	4 887,4	4 734,8	18,6	134,0	99,0	15,6	10,1	9,3
III	3 316,5	2 927,2	42,4	346,8	241,3	27,9	45,2	32,4	4 877,0	4 726,3	19,5	131,2	94,0	12,6	13,6	11,0
IV	3 405,9	3 010,1	43,3	352,6	247,0	27,5	51,3	26,8	5 009,1	4 864,9	19,4	124,8	89,6	13,0	13,2	9,0
1999 I	3 892,6	3 466,7	48,9	377,0	265,9	27,7	54,7	28,6	5 003,5	4 851,8	23,6	128,1	89,0	13,9	14,5	10,7
II	4 112,7	3 711,3	43,7	357,6	255,1	27,1	51,5	23,9	5 058,3	4 897,8	25,7	134,8	96,8	15,0	12,5	10,5
III ³⁾	3 823,1	3 415,6	46,6	360,9	253,6	30,1	56,2	21,0	5 058,7	4 896,7	27,0	135,0	96,8	15,9	12,0	10,3

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998 I	1 161,9	470,3	121,0	570,6	448,6	44,0	52,5	25,6	388,7	150,1	39,0	199,6	145,7	22,4	13,9	17,7
II	1 150,4	470,0	122,6	557,7	435,9	42,7	51,3	27,7	370,7	145,0	34,6	191,1	142,8	18,4	11,5	18,3
III	1 174,7	468,4	129,1	577,2	443,7	47,5	54,1	32,0	332,6	143,1	30,6	158,9	122,3	13,8	11,2	11,6
IV	1 158,3	458,9	124,0	575,4	441,4	55,8	52,5	25,8	364,7	153,5	33,4	177,8	130,7	22,4	12,1	12,6
1999 I	1 291,9	557,0	128,9	605,9	467,3	53,5	53,2	31,9	417,4	179,5	38,9	198,9	148,0	24,4	12,5	14,0
II	1 374,6	611,9	136,0	626,7	498,9	39,4	52,2	36,2	452,0	192,0	40,8	219,2	168,2	24,6	11,7	14,8
III ³⁾	1 301,2	547,7	128,4	625,1	494,1	42,9	53,4	34,8	457,5	197,4	43,6	216,5	163,1	27,2	11,4	14,9

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velka- ja rahamarkkinapaperit

	Velkapaperit								Rahamarkkinapaperit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998 I	2 001,2	1 784,0	20,7	196,6	110,7	38,9	31,2	15,8	163,5	151,0	0,3	12,2	10,6	0,9	0,4	0,4
II	2 055,0	1 835,8	22,5	196,7	112,5	37,4	30,5	16,3	160,2	144,2	0,7	15,3	10,9	1,8	1,2	1,3
III	2 105,1	1 892,6	26,0	186,5	104,7	33,3	32,7	15,8	166,1	147,9	0,6	17,6	15,5	1,0	0,7	0,3
IV	2 117,8	1 902,1	26,4	189,4	106,3	35,2	33,0	14,9	169,4	155,4	0,6	13,4	11,3	0,9	1,1	0,1
1999 I	2 198,9	1 966,9	25,3	206,7	111,6	32,8	31,6	30,7	185,4	169,8	0,8	14,9	12,6	0,8	1,3	0,2
II	2 274,2	2 026,9	30,1	217,2	114,3	31,8	32,1	38,9	187,8	169,9	1,4	16,5	13,8	1,1	1,5	0,2
III ³⁾	2 336,6	2 078,9	31,9	225,8	118,1	34,7	32,7	40,2	204,0	184,2	1,2	18,6	13,5	2,7	2,2	0,2

Lähde: EKP.

- 1) Tilastot on tarkistettu uusien tietojen mukaisiksi. Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin.
- 2) Sisältää euron kansalliset ilmentymät.
- 3) Termillä "pankit" tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	3 188,6	-	-	-	-	-	-	-	5 604,6	5 437,2	26,6	140,8	86,0	15,3	36,9	2,6
II	3 342,6	-	-	-	-	-	-	-	5 704,2	5 541,9	25,5	136,8	81,6	13,9	38,2	3,0
III	3 354,7	-	-	-	-	-	-	-	5 786,7	5 624,1	26,4	136,3	77,8	12,7	42,8	3,0
IV	3 376,5	-	-	-	-	-	-	-	5 931,9	5 758,7	26,3	146,9	79,2	15,1	48,9	3,7
1999 I	3 872,4	-	-	-	-	-	-	-	5 992,8	5 797,4	19,7	175,7	99,0	18,5	53,7	4,5
II	4 103,5	-	-	-	-	-	-	-	6 142,6	5 931,2	21,4	190,0	109,4	19,5	57,9	3,2
III ⁹⁾	3 814,2	-	-	-	-	-	-	-	6 203,9	5 984,7	22,8	196,5	106,5	23,9	61,6	4,5

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseen laskijat

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	654,7	625,7	6,7	22,2	14,6	2,7	1,2	3,8	1 407,7	1 366,7	8,2	32,8	16,8	6,9	2,6	6,5
II	686,3	657,0	6,2	23,2	14,7	2,6	1,2	4,7	1 433,7	1 390,2	8,8	34,7	17,2	7,2	2,7	7,5
III	708,8	680,3	7,4	21,1	13,7	3,0	1,4	3,0	1 421,9	1 384,3	10,2	27,2	15,0	7,6	2,4	2,2
IV	729,0	686,0	18,0	25,0	16,9	3,7	1,8	2,6	1 375,5	1 338,2	10,6	26,4	14,4	8,6	2,3	1,1
1999 I	760,9	725,4	7,7	27,7	18,3	5,5	1,3	2,6	1 419,5	1 387,0	3,9	28,6	15,2	10,5	2,0	0,9
II	800,1	766,2	6,5	27,4	18,1	5,2	1,1	3,1	1 423,7	1 393,8	3,2	26,7	13,5	10,2	2,1	1,0
III ⁹⁾	823,9	790,4	6,9	26,6	17,5	4,5	1,7	2,9	1 437,3	1 407,5	3,1	26,6	13,5	10,0	2,3	0,9

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	1 081,2	441,5	83,8	555,9	426,6	63,7	29,8	35,8	420,7	190,9	25,5	204,3	171,7	5,7	11,0	15,9
II	1 053,1	429,6	88,5	535,0	404,9	66,8	29,6	33,8	384,9	179,5	23,0	182,4	162,8	4,5	11,2	3,9
III	1 026,9	423,6	100,6	502,6	365,2	67,5	26,7	43,2	380,2	174,6	26,0	179,6	156,5	5,3	11,9	5,9
IV	972,0	380,2	76,7	515,1	375,5	73,9	27,1	38,7	378,7	152,3	27,0	199,4	173,2	8,3	13,3	4,5
1999 I	1 008,1	467,1	81,4	459,6	328,2	62,7	26,8	41,9	385,5	137,1	28,9	219,5	191,7	7,7	14,5	5,5
II	1 018,8	471,8	79,5	467,5	347,3	53,2	26,2	40,9	416,6	139,2	35,0	242,4	211,9	8,0	16,3	6,3
III ⁹⁾	948,0	427,7	77,0	443,3	320,8	53,8	28,3	40,5	413,5	143,3	35,5	234,7	200,7	10,4	17,9	5,7

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 I	71,5	15,9	4,5	51,1	38,2	3,7	0,6	8,6	262,9	38,8	29,6	194,6	148,1	23,9	3,9	18,8
II	88,2	17,1	4,7	66,4	38,1	4,4	0,7	23,2	274,4	49,5	25,6	199,4	138,7	20,2	3,8	36,6
III	77,0	19,5	3,9	53,7	39,7	5,2	1,0	7,8	286,0	41,4	31,1	213,5	158,5	29,9	4,3	20,8
IV	65,3	18,8	5,1	41,5	27,9	5,0	0,8	7,7	316,2	47,3	30,6	238,3	179,7	34,6	4,2	19,6
1999 I	75,6	19,7	5,7	50,2	35,0	5,4	0,9	9,0	410,1	52,5	30,8	326,8	255,4	37,6	4,4	29,4
II	82,7	21,7	6,3	54,8	39,2	5,6	1,2	8,8	413,0	66,8	33,7	312,4	247,6	37,1	4,9	22,8
III ⁹⁾	82,6	23,1	6,7	52,8	38,1	5,8	1,0	7,9	412,0	70,3	34,9	306,8	242,0	38,5	4,8	21,6

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

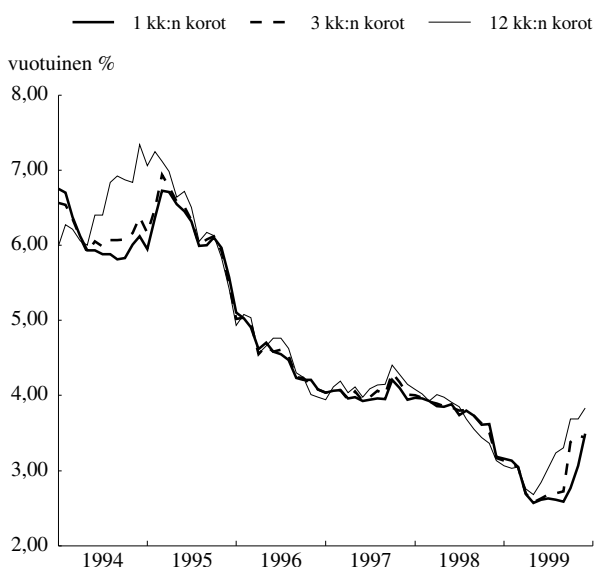
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina) ²⁾

	Euroalue ^{3) 4)}					Yhdysvallat ⁵⁾	Japani ⁵⁾
	Yön yli- talletukset 1	1 kk:n talletukset 2	3 kk:n talletukset 3	6 kk:n talletukset 4	12 kk:n talletukset 5	3 kk:n talletukset 6	3 kk:n talletukset 7
1995	5,62	5,57	5,49	5,62	5,42	5,44	0,50
1996	4,04	4,08	4,08	4,06	3,98	5,43	0,31
1997	3,98	3,94	4,01	4,05	4,15	5,62	0,36
1998	3,09	3,18	3,17	3,14	3,13	5,00	0,18
1999	2,74	2,86	2,96	3,05	3,18	5,41	0,22
1998 joulukuu	3,09	3,18	3,17	3,14	3,13	5,00	0,18
1999 tammikuu	3,14	3,16	3,13	3,10	3,06	4,99	0,35
1999 helmikuu	3,12	3,13	3,09	3,04	3,03	5,00	0,38
1999 maaliskuu	2,93	3,05	3,05	3,02	3,05	4,99	0,20
1999 huhtikuu	2,71	2,69	2,70	2,70	2,76	4,97	0,18
1999 toukokuu	2,55	2,57	2,58	2,60	2,68	4,98	0,12
1999 kesäkuu	2,56	2,61	2,63	2,68	2,84	5,17	0,10
1999 heinäkuu	2,52	2,63	2,68	2,90	3,03	5,30	0,12
1999 elokuu	2,44	2,61	2,70	3,05	3,24	5,46	0,13
1999 syyskuu	2,43	2,58	2,73	3,11	3,30	5,56	0,14
1999 lokakuu	2,50	2,76	3,38	3,46	3,68	6,20	0,24
1999 marraskuu	2,94	3,06	3,47	3,48	3,69	6,09	0,31
1999 joulukuun alku	3,04	3,49	3,44	3,51	3,83	6,15	0,39
1999 joulukuun 3.	3,04	3,52	3,45	3,48	3,78	6,15	0,38
1999 joulukuun 10.	3,00	3,55	3,46	3,49	3,77	6,12	0,25
1999 joulukuun 17.	3,04	3,56	3,46	3,54	3,89	6,19	0,49
1999 joulukuun 24.	3,07	3,54	3,45	3,55	3,88	6,10	0,90
1999 joulukuun 31.	3,75	3,17	3,34	3,52	3,88	5,98	0,16

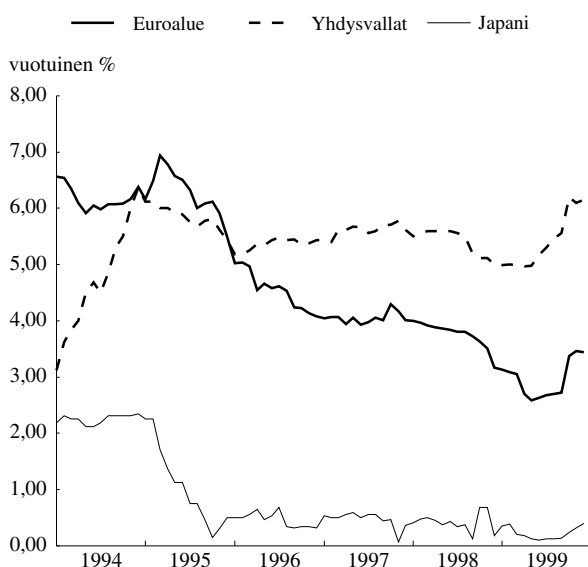
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen antolainauskorot (offered rates).
- 2) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 3) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 4) Sarakkeessa 1 esitetään eoniaikoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen; muut euroalueen rahamarkkinakorot ovat euriborkorkoja tammikuusta 1999 alkaen. Vuoden 1999 viimeinen eoniaikorko noteerattiin 30.12.
- 5) Helmikuusta 1999 alkaen liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

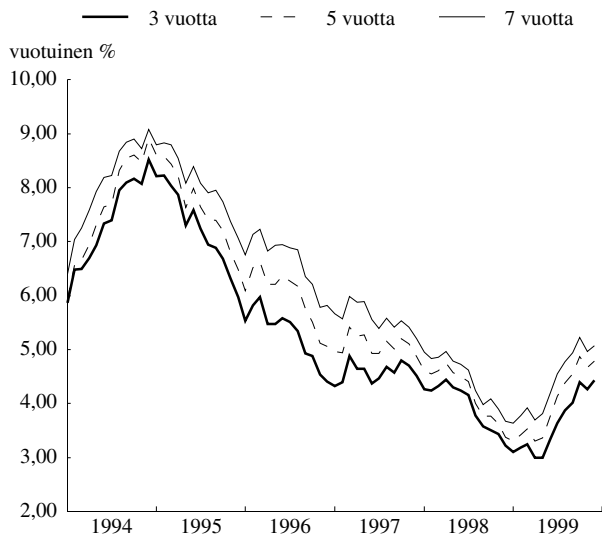
Valtion lainojen tuotot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
1995	5,69	5,97	6,48	7,06	8,73	6,69	3,32
1996	4,17	4,41	5,06	5,82	7,23	6,54	3,03
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30
1999	3,39	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75
1998 joul	3,16	3,22	3,38	3,67	3,95	4,69	1,39
1999 tammi	2,98	3,11	3,30	3,64	3,82	4,78	2,07
helmi	3,05	3,19	3,43	3,78	3,98	4,99	2,09
maalis	3,08	3,25	3,53	3,92	4,18	5,23	1,72
huhti	2,83	3,00	3,31	3,70	4,04	5,18	1,55
touko	2,82	3,00	3,37	3,81	4,21	5,54	1,36
kesä	3,09	3,34	3,77	4,20	4,53	5,90	1,60
heinä	3,30	3,64	4,13	4,55	4,86	5,80	1,69
elo	3,56	3,87	4,39	4,78	5,06	5,94	1,89
syys	3,68	4,02	4,55	4,94	5,24	5,91	1,75
loka	4,07	4,40	4,87	5,23	5,47	6,10	1,78
marras	3,99	4,27	4,67	4,97	5,18	6,03	1,81
joul	4,18	4,43	4,79	5,07	5,30	6,26	1,73
1999 joul 3.	4,12	4,37	4,76	5,04	5,27	6,17	1,78
10.	4,04	4,27	4,60	4,87	5,10	6,08	1,76
17.	4,28	4,53	4,87	5,15	5,39	6,31	1,75
24.	4,25	4,51	4,83	5,13	5,37	6,42	1,73
31.	4,29	4,58	4,97	5,25	5,49	6,37	1,63

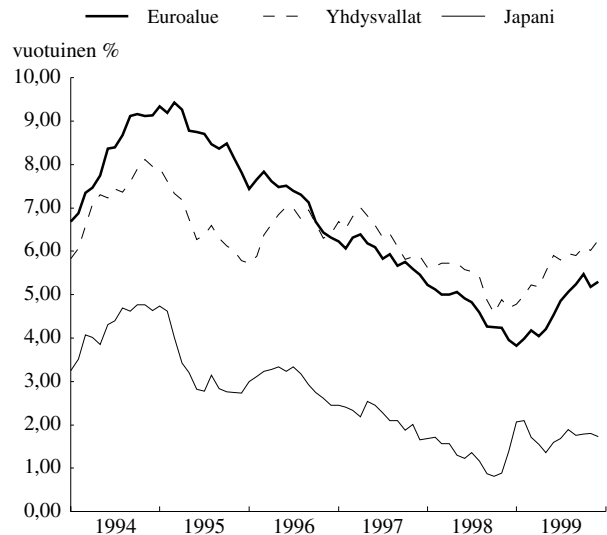
Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

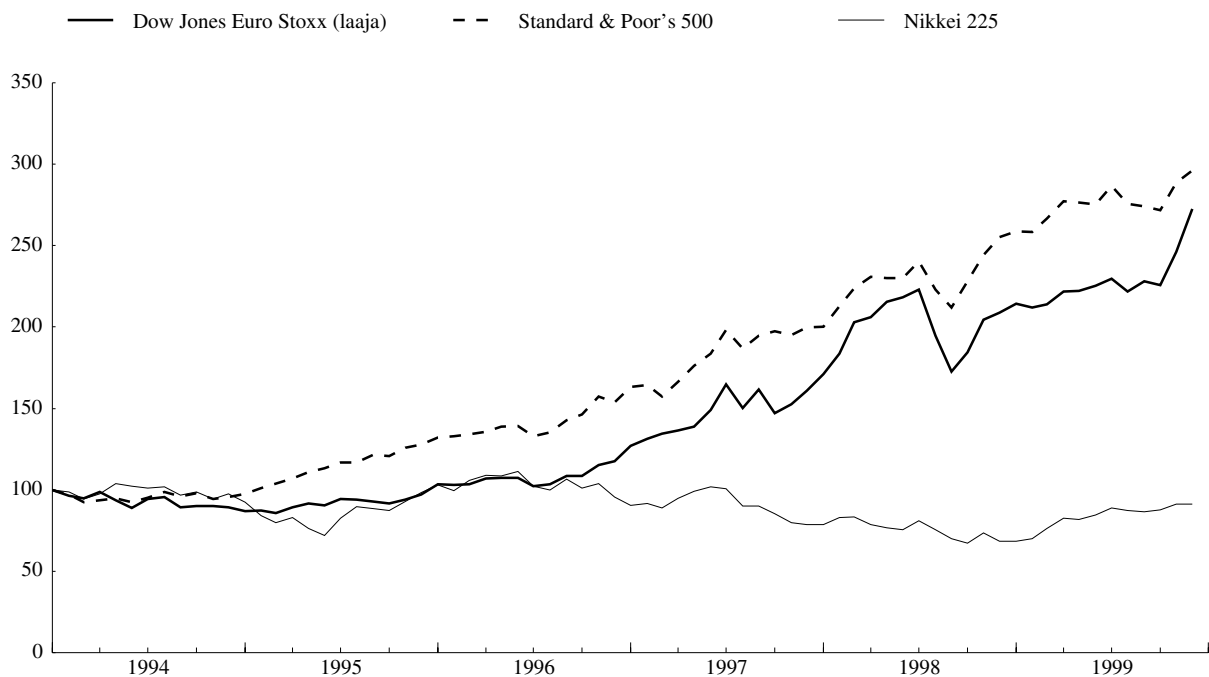
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit											Yhdys- vallat	Japani
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit										
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (syklinen)	Kulutus- tavarat (ei- syklinen)	Energia	Rahoitus	Moniala	Teollisuus	Tekniikka	Yleis- hyödylli- set yhtiöt		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1995	138,37	1 506,82	137,78	111,06	181,13	145,46	117,66	133,05	136,18	145,57	152,09	614,57	19 417,95
1996	167,75	1 850,32	145,11	120,25	274,94	180,64	137,84	156,11	171,05	153,17	192,40	743,25	20 147,27
1997	229,86	2 531,99	166,33	159,82	324,06	249,22	188,87	210,33	204,75	248,37	225,11	962,37	15 917,07
1998	298,37	3 342,32	147,10	156,74	485,39	232,87	250,29	218,78	283,76	353,38	329,50	1 229,23	13 842,17
1999	325,23	3 779,57	183,87	162,80	493,34	285,35	249,69	259,77	366,91	468,28	306,21	1 327,39	16 802,27
1998 joul	298,37	3 342,32	147,10	156,74	485,39	232,87	250,29	218,78	283,76	353,38	329,50	1 229,23	13 842,17
1999 tammi	306,01	3 486,40	146,59	152,92	498,08	226,40	254,13	229,20	301,23	367,41	339,23	1 246,89	13 859,26
helmi	302,69	3 450,87	149,74	152,16	496,17	225,01	246,99	229,33	312,25	366,43	330,00	1 244,93	14 168,83
maalis	305,52	3 524,19	153,81	155,94	480,73	254,11	249,73	229,77	311,75	374,45	318,57	1 284,56	15 459,81
huhti	316,39	3 671,80	172,06	162,67	493,62	276,64	257,18	238,42	334,72	403,94	306,87	1 335,79	16 689,65
touko	317,05	3 669,07	176,93	167,47	482,10	291,29	253,77	257,12	344,94	413,34	300,15	1 330,72	16 533,26
kesä	321,66	3 749,45	177,95	168,33	487,77	299,00	251,77	268,06	365,11	440,22	300,26	1 325,93	17 135,96
heinä	328,07	3 846,24	190,82	168,19	487,34	316,01	246,24	277,97	379,94	481,62	302,28	1 380,99	18 008,62
elo	316,78	3 691,33	204,66	162,31	468,57	314,74	235,93	278,08	365,94	455,23	289,80	1 327,49	17 670,31
syys	325,88	3 772,79	199,93	161,67	500,44	312,33	242,61	273,47	380,45	480,77	296,06	1 318,21	17 532,78
loka	322,44	3 742,62	193,96	159,46	482,52	295,41	238,87	262,05	381,39	488,96	281,85	1 312,60	17 697,85
marras	351,17	4 159,97	200,99	164,75	508,19	305,69	259,69	275,80	418,69	589,93	297,38	1 391,61	18 440,35
joulu	389,11	4 590,11	239,03	177,78	534,58	307,61	259,32	297,94	506,52	757,03	312,07	1 428,96	18 430,57
1999 joul	374,92	4 449,47	229,84	171,79	526,56	305,32	259,35	280,73	482,69	704,06	304,58	1 433,30	18 368,14
10.	377,09	4 458,04	224,33	168,22	526,41	298,05	256,36	279,62	491,31	744,82	317,08	1 417,04	18 271,85
17.	385,59	4 538,23	252,37	177,02	520,10	318,15	256,80	295,46	507,21	761,16	306,17	1 421,03	18 095,12
24.	406,42	4 781,16	246,03	186,57	548,39	311,54	266,17	330,87	523,17	791,68	323,96	1 458,34	18 584,95
31.	416,23	4 904,46	251,60	192,65	574,19	314,24	267,35	331,74	543,53	830,66	320,71	1 469,25	18 934,34

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Ajanjakson lopun tiedot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.

Taulukko 3.4

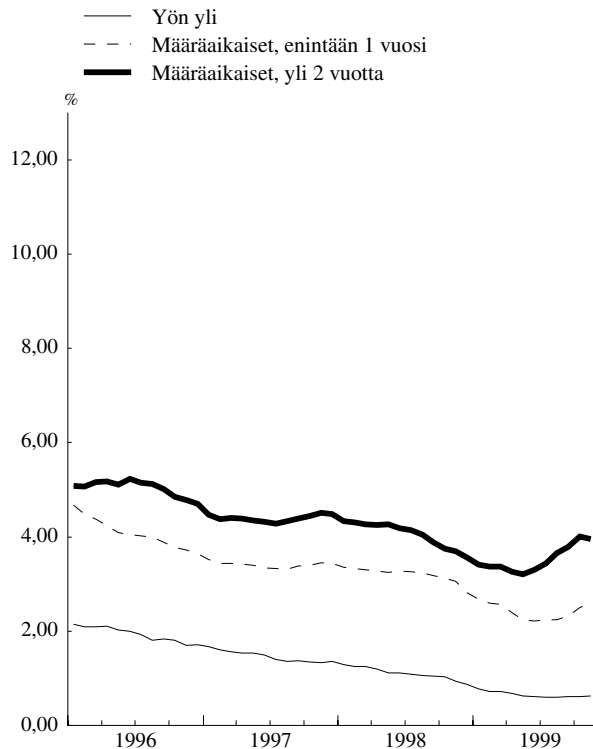
Pankkien luotto- ja talletuskorot

(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot						Luottokorot			
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet	
		Enintään 1 vuosi	Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Kulutus- luotot	Asunto- luotot
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1996	1,94	4,08	4,68	5,04	3,05	3,16	8,84	-	11,56	7,46
1997	1,46	3,41	3,63	4,40	2,80	3,09	7,58	6,64	10,61	6,63
1998	1,10	3,20	3,22	4,06	2,61	3,25	6,74	5,80	10,05	5,87
1998 marras	0,94	3,06	3,05	3,70	2,48	3,12	6,38	5,43	9,68	5,43
joulu	0,87	2,81	2,81	3,56	2,44	3,03	6,22	5,11	9,61	5,29
1999 tammi	0,77	2,67	2,67	3,41	2,37	2,86	6,07	5,04	9,61	5,10
helmi	0,72	2,60	2,59	3,37	2,34	2,78	5,98	5,00	9,54	5,02
maalis	0,71	2,57	2,56	3,37	2,31	2,79	5,85	4,99	9,50	5,05
huhti	0,68	2,39	2,39	3,26	2,27	2,61	5,68	4,82	9,37	4,91
touko	0,63	2,25	2,25	3,21	2,16	2,48	5,57	4,73	9,31	4,84
kesä	0,61	2,22	2,22	3,30	2,15	2,45	5,49	4,78	9,29	4,96
heinä	0,60	2,24	2,24	3,44	2,15	2,63	5,41	4,96	9,21	5,18
elo	0,60	2,24	2,25	3,66	2,01	2,73	5,42	5,16	9,31	5,47
syys	0,60	2,32	2,32	3,79	1,99	2,80	5,37	5,19	9,29	5,53
loka	0,61	2,50	2,51	4,01	2,01	2,93	5,57	5,55	9,36	5,79
marras	0,63	2,59	2,60	3,95	2,03	3,01	5,74	5,53	9,36	5,77

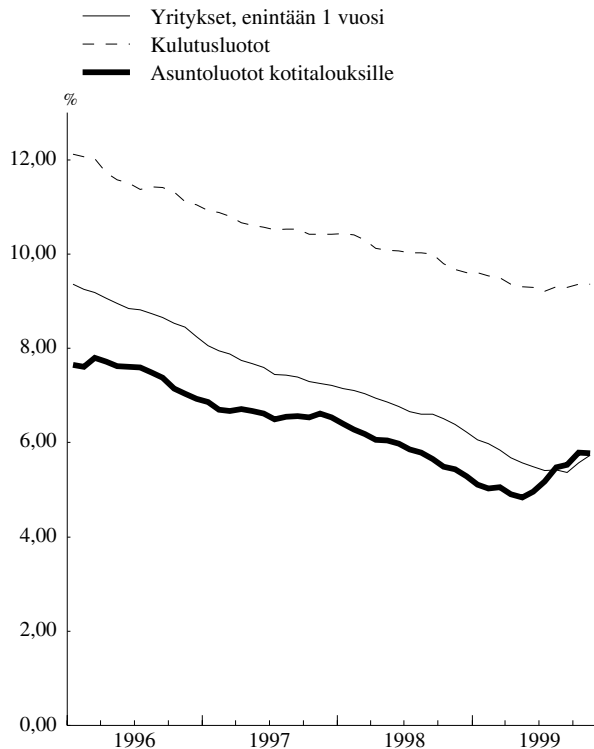
Talletuskorot

(kuukausittain)

Luottokorot

(kuukausittain)

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luottokannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastotiedoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella laskettuna kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset³⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat											
	Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset			
	Liikkeeseen-laskut	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1998 joulukuu	.	.	.	526,1	.	.	.	517,1	.	.	.	8,9
1999 tammi	205,3	191,2	14,1	539,2	198,6	185,7	12,9	529,0	6,7	5,5	1,2	10,2
helmi	174,8	174,9	-0,1	539,2	170,3	172,0	-1,8	527,2	4,5	2,8	1,7	12,0
maaliskuu	184,1	179,8	4,3	543,6	179,5	176,3	3,2	530,4	4,7	3,5	1,2	13,2
huhti	217,6	199,5	18,0	561,7	212,7	195,4	17,3	547,7	4,9	4,2	0,7	14,0
touko	171,8	172,3	-0,5	561,1	165,4	167,5	-2,1	545,5	6,4	4,8	1,6	15,6
kesä	173,5	185,6	-12,1	548,9	167,8	181,0	-13,2	532,0	5,7	4,6	1,1	16,8
heinä	206,0	208,1	-2,2	545,2	199,6	202,0	-2,5	528,1	6,4	6,1	0,3	17,1
elokuu	180,9	162,0	18,8	563,6	174,1	156,7	17,4	545,1	6,7	5,3	1,4	18,5
syyskuu	186,1	181,6	4,5	566,2	179,0	176,8	2,2	545,4	7,1	4,8	2,3	20,8

2. Pitkäaikaiset³⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat											
	Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset			
	Liikkeeseen-laskut	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1998 joulukuu	.	.	.	5 284,2	.	.	.	4 988,4	.	.	.	295,9
1999 tammi	149,9	107,0	43,0	5 340,7	144,0	98,5	45,5	5 043,4	5,9	8,5	-2,5	297,2
helmi	123,7	86,6	37,1	5 392,9	114,6	84,8	29,9	5 084,2	9,0	1,8	7,2	308,7
maaliskuu	117,5	83,9	33,6	5 433,6	111,2	77,9	33,3	5 119,3	6,3	5,9	0,4	314,3
huhti	118,6	79,1	39,6	5 462,7	113,0	77,3	35,7	5 141,9	5,6	1,7	3,9	320,7
touko	107,4	69,6	37,8	5 509,6	98,0	64,9	33,1	5 185,0	9,4	4,7	4,7	324,6
kesä	101,5	70,8	30,7	5 551,1	97,3	68,4	28,8	5 221,8	4,2	2,4	1,8	329,3
heinä	122,3	98,4	23,9	5 586,8	117,3	91,5	25,8	5 262,1	5,0	6,9	-1,9	324,7
elokuu	67,5	52,2	15,3	5 608,9	60,3	47,5	12,7	5 280,1	7,3	4,7	2,6	328,8
syyskuu	129,2	80,4	48,8	5 664,9	114,9	74,4	40,5	5 329,3	14,3	6,0	8,4	335,6

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat											
	Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset			
	Liikkeeseen-laskut	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1998 joulukuu	.	.	.	5 810,3	.	.	.	5 505,5	.	.	.	304,8
1999 tammi	355,2	298,1	57,1	5 879,9	342,6	284,2	58,4	5 572,4	12,6	13,9	-1,3	307,5
helmi	298,4	261,4	37,0	5 932,1	284,9	256,8	28,1	5 611,5	13,5	4,7	8,9	320,7
maaliskuu	301,6	263,7	38,0	5 977,2	290,7	254,2	36,4	5 649,7	10,9	9,4	1,5	327,5
huhti	336,2	278,6	57,6	6 024,4	325,7	272,7	53,0	5 689,6	10,5	5,9	4,6	334,8
touko	279,3	242,0	37,3	6 070,7	263,4	232,4	31,0	5 730,4	15,9	9,6	6,3	340,3
kesä	275,0	256,5	18,5	6 100,0	265,0	249,4	15,6	5 753,9	10,0	7,0	2,9	346,2
heinä	328,3	306,5	21,7	6 132,0	316,8	293,5	23,3	5 790,2	11,4	13,0	-1,6	341,8
elokuu	248,4	214,3	34,1	6 172,5	234,4	204,2	30,2	5 825,2	14,0	10,0	3,9	347,3
syyskuu	315,4	262,0	53,3	6 231,1	293,9	251,3	42,6	5 874,7	21,5	10,8	10,7	356,4

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

- 1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Kattavuuden oletetaan lisääntyvän seuraavien kuukausien aikana, vaikka lyhyellä aikavälillä tilastoja ei saada täysin kattaviksi.
- 2) Nettoluvut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun tai muiden tarkistusten vuoksi.
- 3) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pidempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritetty.
- 4) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erot.

Taulukko 3.5

jatkoa

Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
13	14	15	16	17	18	19	20	
.	.	.	12,4	.	.	.	529,5	1998 joul
.	1999 tammi
23,3	11,1	12,2	25,4	571,7	545,2	26,5	555,8	helmi
.	maalis
19,2	22,7	-3,5	22,8	565,0	566,5	-1,5	554,9	huhti
.	touko
.	kesä
27,8	18,4	9,4	31,7	580,5	554,0	26,6	577,1	heinä
								elo
								syys

Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
13	14	15	16	17	18	19	20	
.	.	.	426,7	.	.	.	5 415,1	1998 joul
.	1999 tammi
53,4	16,8	36,5	462,6	423,2	278,0	145,2	581,9	helmi
.	maalis
56,1	11,4	44,7	506,9	364,4	222,0	142,3	5 728,7	huhti
.	touko
.	kesä
62,5	8,2	54,3	561,4	354,9	221,7	133,2	5 890,7	heinä
								elo
								syys

Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseenlaskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseenlaskut; netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	
13	14	15	16	17	18	19	20	
.	.	.	439,1	.	.	.	5 944,6	1998 joul
.	1999 tammi
76,7	27,9	48,7	488,0	994,8	823,2	171,6	6 137,7	helmi
.	maalis
75,2	34,0	41,2	529,7	929,3	788,5	140,8	6 283,6	huhti
.	touko
.	kesä
90,3	26,6	63,7	593,1	935,5	775,6	159,8	6 467,8	heinä
								elo
								syys

4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

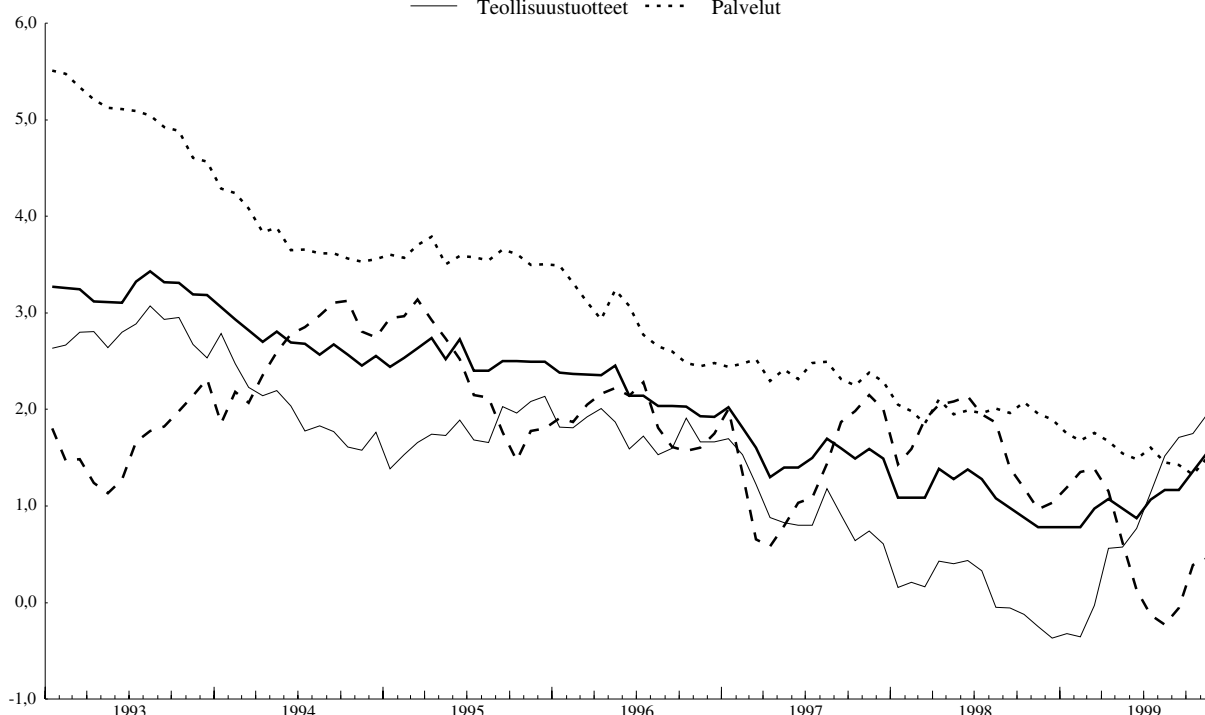
Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Kokonais- indeksi 1996 = 100	Kokonais- indeksi	Tavarat							Palvelut
			Elin- tarvikkeet ¹⁾	Jalostetut elin- tarvikkeet ¹⁾	Jalostamat- tomat elin- tarvikkeet	Teollisuus- tuotteet				
						Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia			
Paino kokonais- indeksissä (%) ²⁾	100,0	100,0	63,6	22,4	13,4	9,0	41,2	32,5	8,7	36,4
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1995	97,9	2,5	2,1	2,4	2,4	2,2	1,8	1,9	1,4	3,6
1996	100,0	2,2	1,8	1,9	2,0	1,7	1,8	1,5	3,0	2,9
1997	101,6	1,6	1,1	1,4	1,4	1,4	1,0	0,5	2,8	2,4
1998	102,7	1,1	0,6	1,6	1,4	2,0	0,1	0,9	-2,6	2,0
1998 III	102,9	1,1	0,7	1,7	1,4	2,1	0,1	1,0	-3,2	2,0
1998 IV	102,8	0,8	0,2	1,1	1,2	0,8	-0,2	0,9	-4,4	2,0
1999 I	103,1	0,8	0,3	1,3	1,2	1,5	-0,2	0,8	-3,8	1,7
1999 II	103,8	1,0	0,6	0,6	0,9	0,3	0,6	0,6	0,8	1,6
1999 III	104,1	1,1	0,9	-0,1	0,7	-1,4	1,5	0,5	4,9	1,5
1998 marras	102,8	0,8	0,2	1,0	1,2	0,6	-0,2	0,9	-4,4	2,0
1998 joul	102,9	0,8	0,1	1,0	1,1	0,9	-0,4	0,9	-4,8	1,9
1999 tammi	102,8	0,8	0,2	1,2	1,3	1,1	-0,3	0,8	-4,4	1,8
1999 helmi	103,1	0,8	0,2	1,3	1,3	1,5	-0,4	0,7	-4,3	1,7
1999 maal	103,4	1,0	0,5	1,4	1,1	1,8	0,0	0,7	-2,8	1,8
1999 huhti	103,7	1,1	0,8	1,2	1,2	1,2	0,6	0,6	0,3	1,7
1999 touko	103,8	1,0	0,6	0,6	0,8	0,4	0,6	0,6	0,5	1,5
1999 kesä	103,8	0,9	0,5	0,1	0,7	-0,7	0,8	0,6	1,4	1,5
1999 heinä	104,0	1,1	0,7	-0,1	0,7	-1,4	1,1	0,6	3,2	1,6
1999 elo	104,1	1,2	0,9	-0,2	0,7	-1,6	1,5	0,6	5,0	1,5
1999 syys	104,1	1,2	1,1	-0,1	0,7	-1,2	1,7	0,4	6,4	1,4
1999 loka	104,2	1,4	1,3	0,4	0,9	-0,4	1,8	0,5	6,4	1,3
1999 marras	104,4	1,6	1,4	0,5	0,9	-0,2	2,0	0,5	7,2	1,5

— YKHI yhteensä - - - Elintarvikkeet ¹⁾
 — Teollisuustuotteet ····· Palvelut

Lähde: Eurostat. Kansallisiin kuluttajahintaindekseihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia vuodesta 1995 käytettävissä olleen YKHI-indeksin kanssa.

1) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.

2) Viittaa ajanjaksoon 1999.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttamuutos, ellei toisin mainita)

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat								Raaka-aineiden maailmanmarkkina-hinnat ²⁾		Öljyn hinta ³⁾ (euroa/barreli)	
	Teollisuus yhteensä pl. rakennusteollisuus		Tehdasteollisuus						Rakentaminen ¹⁾	Kokonaisindeksi		Kokonaisindeksi pl. energia
	1995 = 100		Väli-tuotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutus-tavarat	Kulutus-tavarat						
						Kesto-kulutus-tavarat	Ei-kesto-kulutus-tavarat					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1995	100,0	3,6	3,9	5,0	1,8	-	-	2,4	-	0,2	2,1	13,0
1996	100,4	0,4	1,0	-1,1	1,2	1,7	1,7	1,7	1,3	6,5	-6,9	15,9
1997	101,4	1,1	0,6	1,2	0,3	0,8	0,1	1,2	1,3	10,0	12,9	17,1
1998	100,6	-0,8	-0,7	-2,2	0,5	0,4	0,1	0,6	0,2	-21,2	-12,5	12,0
1999	17,8	-3,1	17,1
1998 IV	99,4	-2,3	-2,2	-4,5	0,4	-0,2	0,1	-0,3	0,1	-30,0	-20,5	10,1
1999 I	98,8	-2,6	-2,1	-4,8	0,2	-0,1	0,2	-0,2	0,8	-17,6	-16,0	10,3
II	99,7	-1,3	-1,0	-2,8	0,0	-0,2	0,1	-0,3	.	5,9	-8,2	15,0
III	101,0	0,6	0,8	0,6	-0,1	0,1	0,1	0,1	.	31,0	1,1	19,7
IV	61,5	14,0	23,0
1998 tammi	99,1	-2,6	-2,3	-4,9	0,4	-0,1	0,2	-0,3	-	-30,8	-19,5	8,8
1999 tammi	98,8	-2,7	-2,4	-5,1	0,2	-0,1	0,3	-0,3	-	-23,4	-17,3	9,6
helmi	98,7	-2,7	-2,3	-5,1	0,3	0,0	0,2	-0,2	-	-20,6	-16,0	9,4
maalis	99,0	-2,3	-1,8	-4,3	0,2	-0,1	0,2	-0,2	-	-8,4	-14,6	11,8
huhti	99,6	-1,6	-1,2	-3,3	0,2	-0,1	0,2	-0,3	-	0,3	-12,5	14,4
touko	99,7	-1,4	-1,0	-2,8	-0,1	-0,2	0,1	-0,3	-	5,1	-7,8	14,9
kesä	99,8	-1,0	-0,7	-2,1	0,0	-0,1	0,0	-0,2	-	12,8	-4,2	15,6
heinä	100,5	-0,1	0,1	-0,6	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-	22,7	-2,3	18,1
elo	101,0	0,6	0,9	0,6	-0,1	0,0	0,0	0,0	-	29,2	-0,5	19,2
syys	101,5	1,3	1,5	1,7	-0,1	0,3	0,3	0,3	-	41,4	6,6	21,8
loka	101,9	2,1	2,1	3,2	0,0	0,4	0,4	0,4	-	44,3	10,7	20,8
marras	-	60,4	11,9	23,5
joulu	-	81,3	19,3	24,8

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit ja työvoimakustannukset

	Bruttokansantuotteen deflaattorit ⁴⁾ (kp.)								
	BKT		Kotimainen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Vienti	Tuonti	
	1995 = 100								
	13	14	15	16	17	18	19	20	
1995	100,0	2,6	2,5	2,6	2,9	1,5	2,6	2,3	
1996	102,1	2,1	2,1	2,5	2,2	0,8	0,9	0,8	
1997	103,6	1,5	1,7	1,9	1,8	1,0	2,2	2,7	
1998	105,3	1,6	1,1	1,3	1,5	0,5	-0,1	-1,5	
1997 II	103,5	1,6	1,6	1,8	2,0	0,9	1,9	2,2	
III	103,9	1,6	1,9	2,1	1,7	1,1	2,7	3,8	
IV	104,2	1,5	1,7	1,9	1,8	1,2	2,4	2,9	
1998 I	104,8	1,6	1,4	1,6	1,2	0,7	1,3	0,9	
II	105,2	1,6	1,4	1,6	1,4	0,7	0,5	-0,3	
III	105,5	1,6	0,9	1,2	1,8	0,4	-0,6	-2,4	
IV	105,8	1,5	0,7	0,9	1,6	0,1	-1,7	-4,2	
1999 I	106,2	1,4	0,9	1,0	1,9	0,1	-2,1	-4,0	
II	106,3	1,0	0,9	1,2	1,9	0,2	-1,0	-1,3	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 10 ja 11 (HWWA, Institut für Wirtschaftsforschung, Hampuri), sarakkeessa 12 (International Petroleum Exchange) ja sarakkeissa 13–20 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

4) Tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een; vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisessa valuutassa laskettuihin kansallisiin deflaattoreihin.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihteluista puhdistettu)

	BKT	Kotimainen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8
1995	5 307,4	5 219,5	2 995,9	1 097,0	1 093,9	32,7	1 548,8	1 461,0
1996	5 528,7	5 412,6	3 138,6	1 147,4	1 119,6	7,0	1 636,6	1 520,5
1997	5 641,4	5 502,8	3 190,1	1 152,8	1 134,7	25,2	1 804,0	1 665,3
1998	5 863,9	5 729,5	3 313,7	1 180,4	1 188,5	46,8	1 909,7	1 775,3
1998 II	1 458,0	1 422,4	823,5	294,2	292,2	12,5	480,5	444,9
1998 III	1 474,0	1 438,2	833,6	296,0	299,9	8,7	481,2	445,4
1998 IV	1 487,9	1 457,7	843,5	298,1	302,6	13,5	472,3	442,0
1999 I	1 501,6	1 472,6	850,8	303,9	309,2	8,6	471,1	442,1
1999 II	1 510,3	1 484,7	857,6	306,3	312,5	8,4	482,1	456,5
1999 III

2. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hintoina, kausivaihteluista puhdistettu)

	BKT	Kotimainen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾
	9	10	11	12	13	14	15	16
1995	5 307,4	5 219,5	2 995,9	1 097,0	1 093,9	32,7	1 548,8	1 461,0
1996	5 378,4	5 265,8	3 039,1	1 117,0	1 103,8	5,9	1 618,6	1 506,1
1997	5 496,5	5 353,7	3 081,2	1 122,6	1 126,9	23,0	1 779,9	1 637,2
1998	5 646,2	5 530,2	3 170,9	1 137,2	1 175,1	47,0	1 892,3	1 776,3
1998 II	1 409,3	1 376,0	790,1	284,5	290,0	11,4	476,4	443,0
1998 III	1 416,2	1 387,7	795,8	284,4	296,3	11,2	475,5	446,9
1998 IV	1 418,8	1 396,7	801,0	284,2	296,9	14,6	470,2	448,1
1999 I	1 426,1	1 406,5	806,0	288,1	302,8	9,6	471,3	451,6
1999 II	1 434,6	1 412,7	808,1	287,7	304,5	12,5	480,2	458,3
1999 III	1 448,9	1 420,6	814,6	289,0	307,5	9,6	494,2	466,0

(prosenttia edellisvuotisesta)

1995	2,2	2,2	1,8	0,8	2,5	—	6,5	6,8
1996	1,3	0,9	1,4	1,8	0,9	—	4,5	3,1
1997	2,2	1,7	1,4	0,5	2,1	—	10,0	8,7
1998	2,7	3,3	2,9	1,3	4,3	—	6,3	8,5
1998 II	2,8	3,0	2,7	1,5	3,2	—	8,7	9,8
1998 III	2,6	3,5	3,3	1,1	4,6	—	4,5	7,7
1998 IV	1,9	3,0	3,1	1,1	3,5	—	1,6	5,0
1999 I	1,7	2,7	2,8	1,4	3,7	—	0,2	3,1
1999 II	1,8	2,7	2,3	1,1	5,0	—	0,8	3,5
1999 III	2,3	2,4	2,4	1,6	3,8	—	3,9	4,3

Lähde: Eurostat.

1) Tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een. Yleistä-osan alussa selostetaan lyhyesti käyvin hinnoin ilmaistuja tietoja, jotka on esitetty ecuna vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaaliatalouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ml. rakentaminen)		Yhteensä (pl. rakentaminen)		Tehdasteollisuus						Rakenta- minen
	1995 = 100 (kp.)		1995 = 100 (kp.)		Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Kestokulutus- tavarat		Ei- kestokulutus- tavarat	
	1	2	3	4				5	6		
1995	100,1	2,8	100,1	3,4	3,5	2,6	7,3	0,8	-1,1	1,8	-0,4
1996	100,0	-0,1	100,4	0,3	0,0	-0,2	1,4	-0,2	-0,2	-0,4	-2,5
1997	103,8	3,8	104,8	4,4	5,0	5,4	5,0	2,7	2,8	2,6	-0,5
1998	107,4	3,5	109,1	4,1	4,6	3,7	6,7	3,1	6,3	1,5	-0,9
1998 III	107,7	3,2	109,4	3,9	4,3	2,8	6,6	3,4	6,6	1,9	-1,1
1998 IV	107,2	0,8	109,1	1,5	1,4	0,3	4,2	1,3	4,6	-0,3	-3,7
1999 I	107,7	0,3	109,3	0,5	0,2	-0,1	1,1	1,1	1,9	0,8	-1,1
1999 II	108,2	0,8	109,8	0,4	0,3	0,2	-0,3	1,2	2,7	0,2	0,8
1999 III	.	.	110,8	1,4	1,3	1,6	0,4	2,0	3,3	1,8	.
1998 marras	107,4	1,5	109,5	2,3	2,0	1,3	4,7	1,8	4,4	0,3	-3,6
1998 joul	106,6	-0,8	108,2	-0,2	-0,7	-1,9	2,4	-0,7	0,6	-1,3	-4,7
1999 tammi	108,1	1,4	109,3	1,4	1,4	0,2	3,5	2,4	4,7	1,3	1,1
1999 helmi	107,1	-0,8	108,9	-0,3	-0,9	-0,8	0,4	-0,1	0,9	-0,5	-4,5
1999 maal	107,9	0,3	109,8	0,3	0,1	0,2	-0,3	1,1	0,6	1,7	0,0
1999 huhti	107,9	0,1	109,1	-0,3	-0,3	-0,5	-0,1	0,1	1,1	-0,2	0,9
1999 touko	108,1	0,3	109,8	0,0	-0,1	-0,2	-1,2	1,4	3,2	-0,2	0,0
1999 kesä	108,6	1,9	110,5	1,5	1,3	1,3	0,3	2,1	3,9	0,8	1,5
1999 heinä	108,6	0,8	110,4	0,4	0,3	0,8	-1,2	1,3	1,5	1,4	1,1
1999 elo	108,3	0,3	110,9	2,6	2,6	2,3	1,1	4,6	11,1	3,1	1,6
1999 syys	.	.	111,0	1,4	1,4	1,9	1,5	0,8	0,7	1,1	.
1999 loka
1999 marras

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti									Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin			Kiintein hinnoin						Tuhansia ²⁾ (kp.)	
	Yhteensä		1995 = 100 (kp.)	Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet				
	1995 = 100 (kp.)	13		14	15		16	17	Tekstiilit, vaatteet, jalkineet		
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
1995	100,0	.	100,0	777	0,8
1996	102,0	2,1	100,4	0,4	0,7	.	-1,0	0,0	0,0	826	6,2
1997	104,3	2,2	101,6	1,2	1,2	0,9	0,6	1,1	1,1	861	4,2
1998	108,0	3,6	104,5	2,8	1,9	2,7	1,7	3,8	3,8	923	7,1
1998 III	108,7	4,3	105,1	3,6	2,1	3,8	4,6	3,8	3,8	937	6,7
1998 IV	109,3	3,3	105,4	2,8	3,1	2,6	0,3	2,9	2,9	946	6,3
1999 I	109,9	3,0	105,8	2,3	2,5	2,0	1,9	1,1	1,1	977	7,1
1999 II	110,5	2,7	106,2	2,1	2,8	1,6	1,9	2,5	2,5	980	8,3
1999 III	111,5	2,6	107,0	1,8	3,8	0,6	-1,2	3,2	3,2	992	6,3
1998 marras	110,3	5,4	106,4	5,3	5,9	4,1	4,5	4,5	4,5	972	10,0
1998 joul	108,9	2,3	104,9	1,7	2,1	1,7	-1,7	1,9	1,9	916	3,9
1999 tammi	109,2	2,3	105,5	2,1	1,6	0,9	1,7	2,7	2,7	983	8,9
1999 helmi	109,4	2,3	105,4	1,6	2,4	0,9	-2,2	0,3	0,3	964	5,5
1999 maal	111,0	4,3	106,4	3,0	3,4	4,0	5,6	0,6	0,6	982	6,7
1999 huhti	109,7	2,3	105,6	1,6	1,3	1,4	2,5	3,5	3,5	991	11,2
1999 touko	110,5	1,6	106,1	1,0	1,0	0,6	-0,3	1,0	1,0	971	5,9
1999 kesä	111,4	4,2	106,9	3,6	6,1	2,7	3,6	3,0	3,0	980	7,8
1999 heinä	111,5	2,7	107,0	2,0	2,6	1,4	0,0	3,1	3,1	1 047	10,4
1999 elo	111,8	2,7	107,2	1,8	6,0	1,9	1,1	3,7	3,7	963	5,3
1999 syys	111,3	2,5	106,8	1,7	2,7	-1,3	-4,2	2,7	2,7	966	1,9
1999 loka	974	2,9
1999 marras	962	-1,3

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 20–21 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA/A.A.A., European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

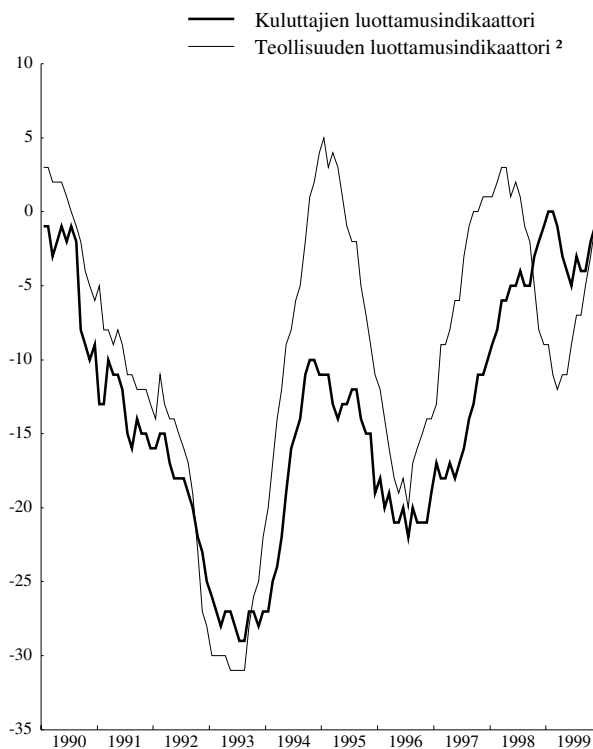
Suhdannekselyt

(saldoprosenttia, kausivaihteluista puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Tehdasteollisuus				Rakentamisen luottamus- indikaattori	Vähittäiskaupan luottamus- indikaattori	Kuluttajien luottamus- indikaattori
	Luottamus- indikaattori	Tuotanto- odotukset	Tilaukanta	Kapasiteetin käyttöaste ¹⁾ (%)			
	1	2	3	4	5	6	7
1995	-2	10	-8	82,6	-27	-12	-14
1996	-16	-1	-30	80,6	-36	-11	-20
1997	-4	11	-15	81,0	-33	-9	-15
1998	-1	11	-5	83,0	-19	-3	-5
1999	.	.	.	81,8	.	.	.
1998 IV	-7	3	-13	82,8	-15	-3	-2
1999 I	-11	1	-20	82,0	-9	-3	0
II	-10	3	-21	81,8	-7	-4	-4
III	-6	8	-17	81,6	-7	-7	-4
IV	.	.	.	81,9	.	.	.
1998 marras	-8	2	-14	-	-14	-4	-2
joulu	-9	2	-15	-	-14	-4	-1
1999 tammi	-9	2	-16	-	-9	0	0
helmi	-11	1	-20	-	-9	-4	0
maalis	-12	0	-23	-	-9	-6	-1
huhti	-11	2	-20	-	-7	-1	-3
touko	-11	3	-22	-	-8	-3	-4
kesä	-9	5	-22	-	-6	-9	-5
heinä	-7	7	-18	-	-5	-6	-3
elo	-7	7	-17	-	-9	-7	-4
syys	-5	10	-15	-	-8	-7	-4
loka	-3	13	-11	-	-6	-9	-2
marras	-1	15	-9	-	0	-9	-1

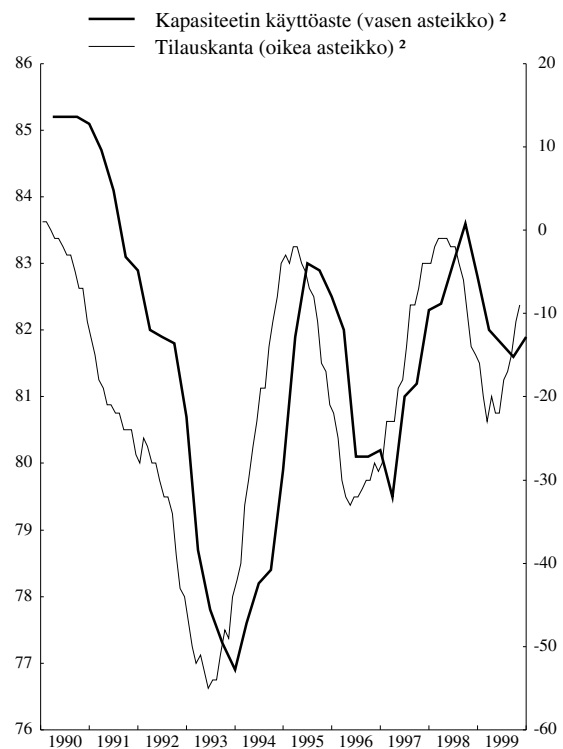
Kuluttajien ja teollisuuden luottamusindikaattorit

(saldoprosenttia, kuukausittain, kausivaihteluista puhdistettu)

Kapasiteetin käyttöaste ja tilaukanta

(kapasiteetin käyttöaste, prosenttia, neljännesvuosittain; tilaukanta, saldoprosenttia, kuukausittain; kausivaihteluista puhdistettu)

Lähde: Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisen kyselyjen keskiarvoja.

2) Tehdasteollisuus.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys¹⁾

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

	Työllisyys						Työttömyys (kp.)				
	Koko kansantalous				Teollisuus- tuotanto (pl. rakenta- minen)	Palvelut	Yhteensä		Aikuis- väestö ²⁾	Nuoriso ²⁾	
	1995 = 100		Palkan- saajat	Yrittäjät			Miljoonaa	% työvoimasta	% työvoimasta	% työvoimasta	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1995	100,0	-	-	-	-	-	14,286	11,3	9,5	23,2	
1996	100,3	0,3	0,3	0,4	-1,2	1,3	14,702	11,6	9,8	23,9	
1997	100,8	0,5	0,7	0,0	-0,4	1,1	14,788	11,6	9,9	23,2	
1998	102,1	1,3	1,4	0,6	0,9	1,7	14,004	10,9	9,4	21,3	
1998 III	.	.	1,3	.	.	.	13,901	10,8	9,3	21,1	
1998 IV	.	.	1,6	.	.	.	13,613	10,6	9,2	20,7	
1999 I	.	.	1,6	.	.	.	13,263	10,3	9,0	20,0	
1999 II	.	.	1,7	.	.	.	13,025	10,1	8,9	19,3	
1999 III	12,864	10,0	8,7	19,0	
1998 marras	-	-	-	-	-	-	13,631	10,6	9,2	20,8	
1998 joul	-	-	-	-	-	-	13,496	10,5	9,1	20,5	
1999 tammi	-	-	-	-	-	-	13,361	10,4	9,0	20,3	
1999 helmi	-	-	-	-	-	-	13,298	10,3	9,0	20,1	
1999 maal	-	-	-	-	-	-	13,131	10,2	8,9	19,7	
1999 huhti	-	-	-	-	-	-	13,086	10,2	8,9	19,4	
1999 touko	-	-	-	-	-	-	13,002	10,1	8,8	19,2	
1999 kesä	-	-	-	-	-	-	12,989	10,1	8,8	19,2	
1999 heinä	-	-	-	-	-	-	12,924	10,0	8,8	19,2	
1999 elo	-	-	-	-	-	-	12,917	10,0	8,8	19,1	
1999 syys	-	-	-	-	-	-	12,752	9,9	8,7	18,8	
1999 loka	-	-	-	-	-	-	12,652	9,8	8,6	18,5	
1999 marras	-	-	-	-	-	-	12,587	9,8	8,6	18,4	

2. Työkustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosentimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja alaevät (kp.)			Työkustannusindeksit ja alaevät ³⁾					Palkat työntekijää kohden tehdas- teollisuudessa
	Yksikkötyö- kustannukset	Työkustan- nukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä	Palkat ja palkkiot	Muut	Teollisuus	Palvelut	
							Yhteensä	Yhteensä	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1995	1,5	3,4	1,9	-	-	-	-	-	3,7
1996	2,0	3,2	1,2	3,4	3,1	4,5	3,3	4,1	3,7
1997	0,7	2,4	1,7	2,6	2,5	3,3	2,5	2,6	2,8
1998	0,0	1,6	1,5	1,7	2,2	1,1	1,8	1,3	2,4
1997 II	0,6	2,6	2,1	3,0	2,7	3,9	2,5	3,6	3,2
1997 III	0,4	2,1	1,9	2,4	2,4	2,9	2,5	2,2	2,6
1997 IV	0,0	2,1	2,2	2,5	2,4	3,1	2,5	2,0	2,7
1998 I	-1,4	1,3	2,8	1,8	2,4	1,1	1,5	1,6	2,0
1998 II	-0,1	1,4	1,4	1,7	2,3	0,8	1,9	1,2	2,5
1998 III	0,3	1,5	1,2	1,6	2,0	1,1	1,9	1,1	2,3
1998 IV	0,7	1,4	0,6	1,8	2,2	1,1	2,1	1,3	2,7
1999 I	1,6	1,8	0,2	2,0	2,0	2,1	2,1	1,4	2,4
1999 II	1,7	2,1	0,4	1,9	2,0	1,6	1,8	1,8	2,2

Lähteet: Sarakkeet 1–6 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarakkeet 11–13 ja 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystiedot perustuvat EKT 95:een. Työttömyystilastot ovat ILO:n suositusten mukaisia.

2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.

3) Työkustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä, ellei toisin mainita)

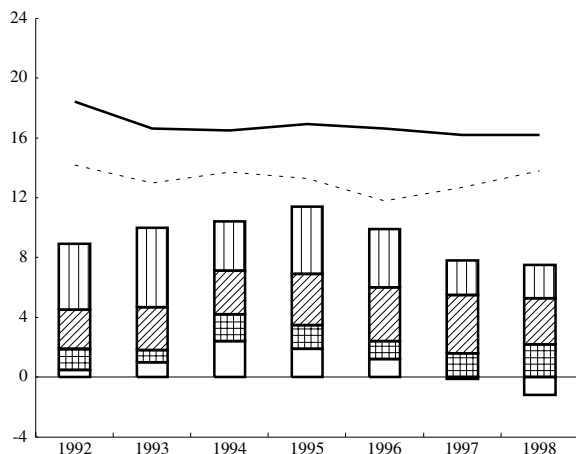
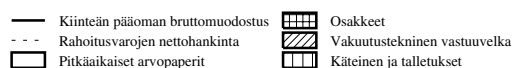
	Euroalueen säästäminen ja investoinnit ¹⁾			Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) investoinnit ^{1) 2)}							
	Brutto-säästäminen	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Nettoluotonanto rahaliiton ulkopuolisille	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Yritykset (pl. rahoitussektori)	Rahoitusvarojen nettohankinta	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkäaikaiset arvopaperit	Osakkeet	Vakuustekninen vastuuvélka
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1991	21,9	23,0	-1,3	19,1	14,3	16,7	3,9	3,0	2,5	1,7	2,5
1992	20,9	22,2	-1,0	18,4	13,7	14,2	4,4	1,7	0,5	1,4	2,6
1993	20,0	20,2	0,5	16,6	12,3	13,0	5,3	0,6	1,0	0,8	2,9
1994	20,4	19,8	0,3	16,5	12,3	13,7	3,3	2,2	2,4	1,8	2,9
1995	21,3	20,1	0,8	16,9	12,6	13,3	4,5	2,2	1,9	1,6	3,4
1996	20,9	19,8	1,2	16,6	12,3	11,8	3,9	0,2	1,2	1,2	3,6
1997	21,6	19,2	1,9	16,2	12,0	12,7	2,3	-0,8	-0,1	1,6	3,9
1998	21,9	19,3	1,3	16,2	12,1	13,8	2,2	-2,1	-1,2	2,2	3,1

	Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoitus ^{1) 2)}							Nettorahoitusinvestoinnit (sar. 6 - 14)	Rahoitusinvestoinnit, % bruttoinvestoinneista (sar. 6 / (4+6))	Nettovelkaantuminen, % rahoituksesta (sar. 14 / (12+14))	
	Bruttosäästäminen	Kotitaloudet	Nettovelkaantuminen	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkäaikaiset arvopaperit	Osakkeet	Lainat				
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1991	21,0	12,1	13,3	0,4	0,4	1,6	9,1	5,0	3,4	46,6	38,8
1992	20,7	12,1	10,6	0,7	0,6	1,4	6,8	4,7	3,6	43,6	33,9
1993	20,4	11,5	7,4	1,3	1,4	1,6	3,6	4,4	5,6	43,9	26,6
1994	20,3	10,6	9,6	1,0	1,1	1,8	3,6	3,5	4,1	45,4	32,1
1995	21,1	10,9	7,0	-1,8	-1,8	1,4	5,4	3,6	6,3	44,0	24,9
1996	20,3	10,7	8,0	0,2	0,0	1,7	5,3	4,3	3,8	41,5	28,3
1997	19,8	9,4	9,3	0,1	0,0	1,5	6,5	4,8	3,4	43,9	32,0
1998	18,7	8,7	11,9	0,5	0,3	2,6	7,5	5,6	1,9	46,0	38,9

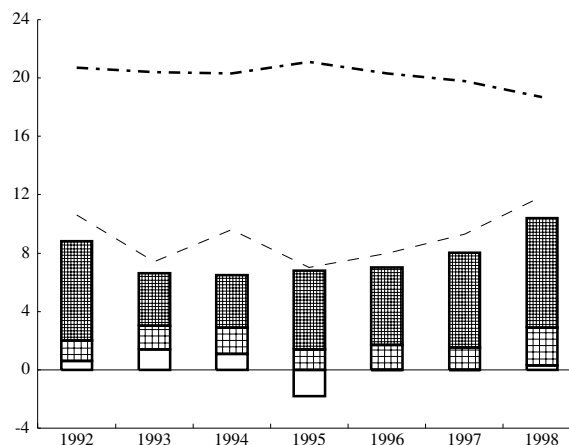
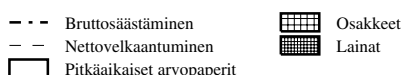
Yksityisen ei-rahoitussektorin investoinnit ja rahoitus^{1) 2)}

(prosenttia BKT:stä)

Investoinnit

Rahoitus

Lähde: EKP.

1) Keskeisiä investointien ja rahoituksen eriä.

2) Yksityinen ei-rahoitussektori sisältää yritykset, kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7

Julkisen talouden rahoitusasema

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue^{1), 2)} – tulot ja menot

	Tulot						Pääoma- tulot	Menot					Pääoma- menot	Inves- toinnit	
	Yhteensä	Tulot	Välittömät verot	Välilliset verot	Sosiaali- turva- maksut	Myyntit		Yhteensä	Menot	Palkan- saaja- korvauk- set	Välituote- käyttö	Korko- menot			Tulon- siirrot koti- talouksille
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1991	46,4	46,1	11,9	12,9	16,8	2,2	0,4	50,9	46,1	11,2	5,4	5,0	20,5	4,8	3,1
1992	47,6	46,8	12,0	12,9	17,1	2,3	0,7	52,2	47,5	11,4	5,5	5,5	21,4	4,7	3,1
1993	48,3	47,8	12,1	13,2	17,6	2,4	0,5	53,9	49,2	11,6	5,7	5,8	22,3	4,7	2,9
1994	47,7	47,2	11,6	13,4	17,5	2,3	0,4	52,7	48,3	11,3	5,5	5,4	22,3	4,4	2,8
1995	47,4	46,8	11,7	13,3	17,4	2,4	0,5	52,4	48,0	11,2	5,3	5,7	22,3	4,5	2,6
1996	48,2	47,7	12,1	13,4	17,7	2,5	0,5	52,4	48,5	11,2	5,4	5,6	22,8	3,9	2,5
1997	48,5	47,8	12,3	13,5	17,6	2,4	0,7	51,0	47,3	11,0	5,3	5,1	22,6	3,7	2,3
1998	48,1	47,5	12,5	14,2	16,6	2,4	0,5	50,0	46,2	10,7	5,2	4,6	22,1	3,8	2,3

2. Euroalue^{1), 2)} – säästäminen, rahoitusjäämä ja velka

	Brutto- säästä- minen	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)				Perus- alijäämä/ -ylijäämä	Alijäämä/ velka- oikaisu ³⁾	Velan muutos ⁴⁾				Konsolidoitu nimellinen bruttovelka			
		Yhteensä	Valtion- hallinto	Paikallis- hallinto	Sosiaali- turva- maksut			Yhteensä	Käteinen, talletukset ja lainat	Lyhyt- aikaiset arvo- paperit	Keskipit- kät/pitkä- aikaiset arvo- paperit	Yhteensä	Käteinen, talletukset ja lainat	Lyhyt- aikaiset arvo- paperit	Keskipit- kät/pitkä- aikaiset arvo- paperit
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1991	0,0	-4,4	-4,3	-0,4	0,3	0,5	0,7	5,1	1,3	0,0	3,9	58,1	18,5	8,5	31,2
1992	-0,7	-4,6	-4,1	-0,5	-0,1	0,8	2,1	6,7	1,7	0,8	4,2	61,7	19,2	8,9	33,6
1993	-1,4	-5,6	-4,9	-0,6	0,0	0,2	2,5	8,1	1,5	-0,3	6,9	68,2	20,2	8,3	39,7
1994	-1,1	-5,1	-4,4	-0,7	0,0	0,4	0,9	5,9	0,2	0,6	5,1	70,7	19,4	8,5	42,8
1995	-1,1	-5,1	-4,3	-0,5	-0,3	0,6	2,1	7,2	2,0	-0,2	5,4	74,7	20,5	7,9	46,3
1996	-0,8	-4,2	-3,6	-0,4	-0,2	1,4	-0,3	3,9	0,3	0,2	3,4	76,0	20,2	7,8	48,0
1997	0,5	-2,5	-2,3	-0,3	0,1	2,6	-0,3	2,2	-0,1	-1,0	3,2	75,3	19,3	6,5	49,4
1998	1,4	-2,0	-2,1	0,1	0,1	2,7	-0,4	1,6	-0,3	-0,7	2,6	73,5	18,1	5,6	49,8

3. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1991	-6,3	-3,1	-4,4	-2,0	-2,3	-10,1	1,9	-2,9	-3,0	-6,0	-1,0
1992	-7,0	-2,6	-4,0	-3,8	-2,5	-9,6	0,7	-3,9	-2,0	-3,0	-5,9
1993	-7,3	-3,2	-6,8	-5,7	-2,2	-9,5	1,6	-3,2	-4,2	-6,1	-7,1
1994	-4,9	-2,4	-6,2	-5,8	-1,7	-9,2	2,7	-3,8	-5,0	-6,0	-6,4
1995	-3,8	-3,3	-7,1	-4,9	-2,1	-7,7	1,8	-4,1	-5,1	-5,7	-4,6
1996	-3,1	-3,4	-4,5	-4,1	-0,2	-6,6	2,8	-1,8	-3,7	-3,3	-3,1
1997	-1,6	-2,7	-2,5	-3,0	1,0	-2,7	3,8	-1,0	-1,8	-2,5	-1,2
1998	-0,9	-2,0	-1,7	-2,9	2,4	-2,7	2,5	-0,7	-2,2	-2,2	0,9

4. Euromaat – konsolidoitu nimellinen bruttovelka

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1991	128,5	41,4	44,6	35,7	94,3	101,5	4,0	79,0	57,9	62,9	23,1
1992	130,1	44,0	47,1	39,6	91,1	108,7	4,9	80,0	57,9	56,3	41,3
1993	136,8	48,0	59,0	45,7	92,6	119,1	5,9	81,2	62,7	61,0	57,6
1994	135,1	50,2	61,3	48,5	86,1	124,9	5,5	77,9	65,4	63,8	59,3
1995	132,0	58,3	64,2	52,8	78,4	125,3	5,8	77,9	69,4	65,9	58,1
1996	128,8	60,8	68,5	55,7	68,6	124,6	6,3	76,1	69,8	64,9	57,6
1997	123,4	61,5	67,1	58,1	59,9	122,4	6,4	70,8	64,1	61,7	55,0
1998	118,2	61,1	65,1	58,8	49,5	118,7	6,9	67,5	63,0	57,8	49,7

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP; euroalueen maiden ali-/ylijäämä ja velkaa koskevat tiedot: vuosilta 1995–1998: Euroopan komissio (talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto ja Eurostat) ja vuosilta 1991–1994: EKP.

1) Tuloja, menoja ja alijäämää koskevat tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een.

2) Euroalue pl. Luxemburg. Euroalueen jäsenmaiden keskinäisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.

3) Alijäämän vuosimuutos / konsolidoidun nimellisen bruttovelan muutos, % BKT:stä.

4) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: (velka [t] - velka [t-1])/BKT (t).

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

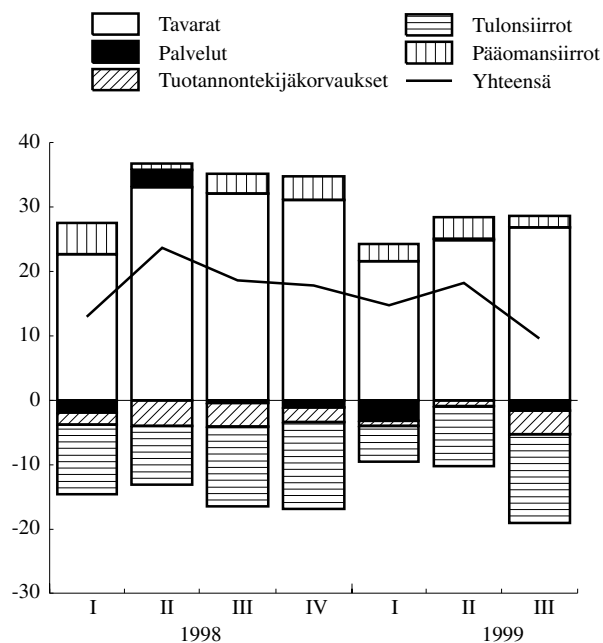
Maksutase

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Rahoitustase ¹⁾						Virheelliset ja tunnistamatomat erät ³⁾
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon- tekijä- korvaukset	Tulonsiirrot		Yhteensä ²⁾	Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset ²⁾	Johdannaiset ²⁾	Muut sijoitukset ^{2), 3), 4)}	Valuuttavaranto ²⁾	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1998	60,3	118,8	-0,9	-11,9	-45,8	12,7	-69,1	-102,6	-85,3	-8,2	118,5	8,5	-3,8
1998 III	15,5	32,0	-0,4	-3,7	-12,5	3,1	-15,6	-20,0	8,8	1,1	-8,2	2,6	-3,0
1998 IV	14,2	31,0	-1,2	-2,3	-13,4	3,7	-36,2	-56,5	-39,7	-5,3	58,7	6,7	18,3
1999 I	11,9	21,5	-3,2	-0,8	-5,5	2,8	-33,1	-15,6	-54,7	-1,4	33,0	5,5	18,4
1999 II	14,8	24,8	0,2	-0,9	-9,3	3,4	-28,3	-52,6	-7,0	-0,6	25,3	6,6	10,1
1999 III	7,8	26,8	-1,6	-3,6	-13,8	1,7	-3,4	-18,6	25,0	2,6	-13,9	1,5	-6,1
1998 elo	4,3	9,0	0,1	0,2	-4,9	1,5	4,3	-7,6	8,0	2,2	3,7	-2,0	-10,1
1998 syys	0,7	7,9	-0,8	-1,6	-4,9	0,5	-37,2	-6,5	-12,6	0,3	-22,9	4,5	36,0
1998 loka	3,7	10,6	-1,0	-1,0	-4,9	0,8	-9,7	-18,0	-30,7	-2,9	44,8	-2,9	5,3
1998 marras	4,4	10,2	-0,3	-1,0	-4,6	0,9	7,4	-35,3	3,1	-2,3	47,8	-5,8	-12,6
1998 joul	6,1	10,3	0,1	-0,3	-3,9	2,0	-33,8	-3,2	-12,0	-0,1	-33,9	15,4	25,7
1999 tammi	-0,5	4,8	-2,9	-0,4	-2,0	2,7	0,4	-4,7	8,8	-1,9	0,3	-2,1	-2,6
1999 helmi	4,1	6,9	0,0	-0,6	-2,2	-0,1	6,8	-6,2	-26,4	-0,4	34,8	5,0	-10,8
1999 maal	8,3	9,8	-0,4	0,2	-1,4	0,2	-40,3	-4,6	-37,1	0,9	-2,1	2,7	31,8
1999 huhti	6,8	8,0	-0,4	2,1	-2,9	0,5	-5,1	-14,6	13,6	3,5	-9,3	1,8	-2,3
1999 touko	0,5	5,9	0,7	-2,9	-3,2	1,4	-11,0	-19,1	-28,5	-3,9	37,0	3,5	9,1
1999 kesä	7,4	11,0	-0,1	-0,2	-3,2	1,4	-12,2	-18,9	7,9	-0,1	-2,3	1,3	3,3
1999 heinä	8,2	13,3	0,8	-1,5	-4,4	0,7	-3,4	-5,7	3,0	1,8	-1,8	-0,7	-5,5
1999 elo	1,5	7,0	-1,1	0,4	-4,8	0,6	32,9	-5,9	1,8	1,5	34,9	0,5	-35,0
1999 syys	-1,9	6,5	-1,3	-2,5	-4,6	0,4	-32,8	-7,0	20,2	-0,7	-47,0	1,7	34,3
1999 loka	3,6	10,2	-0,6	-1,9	-4,0	1,6	30,5	-11,6	-14,4	-1,4	57,9	0,1	-35,7

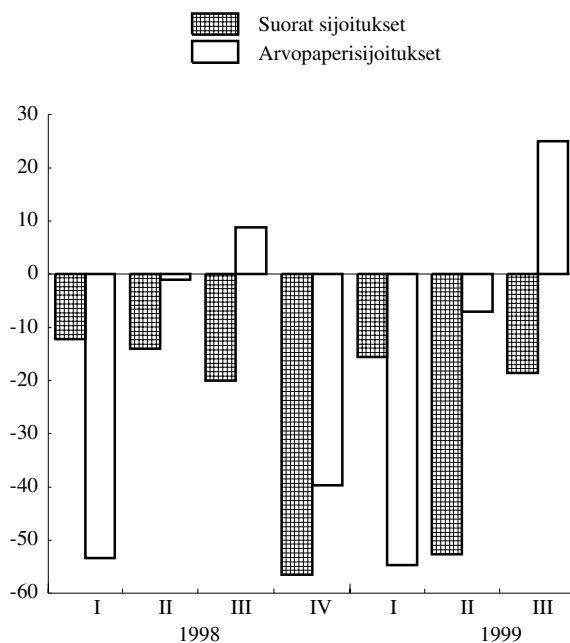
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Havainnot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa.

3) Tiedot tammikuuta 1999 edeltävältä ajalta sisältävät arvioita.

4) Erää tarkistetaan.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], bruttovirrat)

	Vaihtotase										Pääomansiirrot	
	Yhteensä		Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot
	Tulot	Menot	Vienti	Tuonti	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1998	1 264,0	1 203,7	772,4	653,6	232,0	232,8	198,5	210,4	61,1	106,9	17,8	5,1
1998 III	310,8	295,2	189,4	157,4	61,6	62,0	47,5	51,2	12,2	24,6	4,3	1,2
1998 IV	316,6	302,4	195,7	164,7	58,1	59,3	50,3	52,6	12,4	25,9	5,2	1,6
1999 I	299,7	287,7	179,7	158,2	50,7	53,9	45,5	46,3	23,8	29,3	4,4	1,7
1999 II	324,0	309,2	193,1	168,2	59,3	59,1	56,8	57,8	14,8	24,2	4,6	1,2
1999 III	314,7	306,9	193,3	166,5	62,4	64,0	46,3	50,0	12,6	26,4	3,1	1,4
1998 elo	93,8	89,4	55,7	46,7	20,3	20,2	14,0	13,9	3,7	8,7	1,8	0,3
1998 syys	103,6	102,9	63,6	55,7	19,6	20,4	16,6	18,2	3,7	8,6	0,9	0,4
1998 loka	105,7	101,9	67,1	56,5	19,4	20,4	15,7	16,7	3,4	8,4	1,2	0,4
1998 marras	101,5	97,1	64,4	54,2	17,9	18,1	15,3	16,3	4,0	8,5	1,3	0,5
1998 joulu	109,4	103,3	64,3	54,0	20,8	20,8	19,3	19,6	5,0	9,0	2,7	0,6
1999 tammi	95,0	95,5	53,5	48,7	14,9	17,8	14,4	14,8	12,3	14,3	3,1	0,4
1999 helmi	94,7	90,5	57,4	50,5	17,2	17,2	13,8	14,5	6,2	8,4	0,7	0,8
1999 maaliskuu	110,0	101,7	68,8	59,0	18,7	19,0	17,3	17,1	5,3	6,6	0,6	0,5
1999 huhti	105,4	98,5	63,3	55,3	18,5	18,9	18,7	16,6	4,9	7,8	1,0	0,4
1999 touko	102,2	101,7	60,7	54,9	19,2	18,5	16,9	19,7	5,4	8,6	1,8	0,3
1999 kesä	116,4	109,0	69,1	58,1	21,6	21,7	21,2	21,4	4,6	7,8	1,9	0,5
1999 heinä	111,9	103,7	69,4	56,0	22,7	21,9	15,4	16,9	4,4	8,8	1,3	0,6
1999 elokuu	96,0	94,5	57,3	50,3	19,9	21,0	14,8	14,4	4,0	8,8	1,0	0,4
1999 syys	106,8	108,7	66,6	60,2	19,8	21,1	16,2	18,7	4,2	8,8	0,9	0,5
1999 loka	111,2	107,6	71,7	61,6	19,7	20,4	15,1	17,1	4,6	8,6	2,1	0,5

Lähde: EKP.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999 I	45,5	46,3	2,3	0,9	43,2	45,4	7,8	8,8	12,5	15,0	23,0	21,6
II	56,8	57,8	2,3	1,3	54,5	56,5	12,7	8,1	16,2	24,1	25,5	24,3

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot							
	Oman pääoman tuotot		Korot		Osingot		Korot velkapapereista					
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Yhteensä		Joukkolainat		Rahamarkkinapaperit	
							Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1999 I	6,9	8,0	0,9	0,9	1,6	3,6	10,9	11,3	10,5	10,9	0,5	0,5
II	11,5	7,0	1,2	1,1	3,4	10,9	12,9	13,1	12,3	12,5	0,6	0,7

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia eua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Suorat sijoitukset; arvopaperisijoitukset vaateittain

	Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset ²⁾									
			Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Ulko- maille	Euro- alueelle	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
							Yhteensä	Joukko- lainat	Raha- markkina- paperit	Yhteensä	Joukko- lainat	Raha- markkina- paperit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1998	-183,0	80,4	-302,1	216,8	-98,7	98,3	-203,3	-187,1	-16,3	118,5	102,7	15,8
1998 III	-25,3	5,3	-60,2	69,1	-13,2	5,5	-47,1	-42,2	-4,8	63,5	47,0	16,6
1998 IV	-70,0	13,5	-61,4	21,7	-20,1	41,6	-41,2	-29,2	-12,0	-19,9	-18,0	-1,9
1999 I	-36,3	20,8	-65,3	10,7	-21,7	-5,4	-43,6	-43,8	0,1	16,1	2,9	13,2
1999 II	-76,9	24,3	-85,6	78,6	-40,9	31,3	-44,7	-52,5	7,8	47,3	33,7	13,7
1999 III	-19,8	1,2	-56,9	82,0	-24,2	20,5	-32,7	-22,3	-10,5	61,5	24,8	36,7
1998 elo	-4,1	-3,5	-16,4	24,4	-0,6	-3,4	-15,8	-14,2	-1,6	27,8	22,1	5,8
1998 syys	-19,2	12,7	-19,5	6,9	-8,1	-2,0	-11,4	-7,8	-3,6	8,9	9,4	-0,6
1998 loka	-13,0	-5,0	-9,6	-21,1	-2,0	-2,0	-7,6	-6,7	-0,9	-19,1	-24,7	5,6
1998 marras	-42,7	7,4	-32,0	35,0	-10,0	36,4	-21,9	-13,8	-8,2	-1,4	-0,8	-0,6
1998 joul	-14,2	11,0	-19,8	7,7	-8,1	7,1	-11,7	-8,8	-2,9	0,6	7,5	-6,9
1999 tammi	-11,8	7,1	-19,1	27,9	-6,4	9,5	-12,7	-9,3	-3,4	18,4	15,7	2,7
1999 helmi	-12,0	5,8	-16,2	-10,2	-4,3	1,9	-11,9	-13,2	1,3	-12,1	-18,0	6,0
1999 maal	-12,5	7,9	-30,0	-7,1	-11,0	-16,9	-19,0	-21,2	2,3	9,7	5,2	4,5
1999 huhti	-23,3	8,7	-22,2	35,8	-11,7	8,2	-10,5	-14,8	4,3	27,6	27,7	-0,1
1999 touko	-28,3	9,1	-37,9	9,4	-15,7	10,8	-22,2	-23,3	1,1	-1,4	-9,2	7,8
1999 kesä	-25,3	6,4	-25,5	33,4	-13,5	12,3	-12,0	-14,4	2,4	21,1	15,2	5,9
1999 heinä	0,1	-5,8	-19,0	22,1	-5,2	9,5	-13,9	-13,3	-0,5	12,6	0,7	11,9
1999 elo	-9,4	3,5	-20,7	22,5	-10,3	3,1	-10,3	-5,7	-4,6	19,4	7,7	11,7
1999 syys	-10,5	3,5	-17,2	37,5	-8,7	8,0	-8,5	-3,2	-5,3	29,5	16,4	13,1
1999 loka	-18,5	6,9	-15,3	0,8	-12,2	9,2	-3,0	2,7	-5,7	-8,4	-13,3	4,9

2. Arvopaperisijoitukset: saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit							
	Euro- järjes- telmä	Julkis- yhteisöt	Raha- laitokset (pl. euro- järjes- telmä)	Muut sektorit	Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
					Euro- järjes- telmä	Julkis- yhteisöt	Raha- laitokset (pl. euro- järjes- telmä)	Muut sektorit	Euro- järjes- telmä	Julkis- yhteisöt	Raha- laitokset (pl. euro- järjes- telmä)	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999 I	0,1	-0,4	1,1	-22,5	0,1	-0,4	5,1	-48,6	1,4	-0,2	-1,1	0,0
1999 II	0,0	-0,3	-3,0	-37,7	0,8	-0,3	-10,5	-42,5	0,5	-0,5	1,1	6,6

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Havainnot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa ja sisältävät arvioita.

Taulukko 8.5

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain²⁾

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä) ³⁾						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
	1	2	3	4	5	6	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	13	14
1998	-67,5	186,0	-0,7	3,5	-1,4	-7,7	-22,6	178,1	-34,2	34,8	11,6	143,3	-42,8	12,1
1998 III	-84,3	76,1	0,4	-0,6	0,6	-1,9	-71,2	77,8	-13,2	1,7	-58,0	76,2	-14,0	0,8
1998 IV	59,1	-0,4	-0,5	2,9	3,0	-2,5	53,7	-4,1	-3,7	14,2	57,4	-18,3	2,9	3,2
1999 I	-34,6	67,7	2,9	0,0	-3,3	-4,2	-13,4	58,6	-13,9	7,1	0,6	51,5	-20,9	13,3
1999 II	1,0	24,4	4,4	0,0	3,9	-2,9	8,2	19,4	-15,6	13,2	23,9	6,2	-15,6	7,8
1999 III	-35,1	21,2	0,0	0,0	-0,1	-3,1	-19,0	24,8	-13,6	7,4	-5,4	17,4	-16,0	-0,6
1998 elo	-12,5	16,2	0,1	-0,2	0,5	0,5	-22,0	17,1	-5,6	-1,5	-16,4	18,6	8,9	-1,2
1998 syys	-65,1	42,2	0,1	-0,4	-0,2	0,9	-56,4	39,2	-4,8	2,3	-51,6	36,9	-8,5	2,4
1998 loka	3,5	41,3	0,0	0,4	0,0	0,2	13,5	38,5	-1,3	2,8	14,8	35,7	-10,1	2,2
1998 marras	6,7	41,1	-0,1	-2,6	1,2	2,2	1,6	39,8	-0,8	1,8	2,4	38,0	4,1	1,7
1998 joul	49,0	-82,8	-0,4	5,2	1,9	-4,9	38,6	-82,4	-1,6	9,6	40,3	-92,0	8,9	-0,7
1999 tammi	-64,7	65,1	8,4	0,0	0,0	-4,8	-65,0	65,2	-6,2	3,4	-58,8	61,7	-8,2	4,6
1999 helmi	30,9	3,9	-4,5	0,0	-2,2	-0,6	48,5	1,5	-0,6	-3,2	49,1	4,6	-10,9	3,1
1999 maal	-0,8	-1,3	-1,0	0,0	-1,1	1,2	3,2	-8,1	-7,1	6,8	10,3	-14,9	-1,8	5,6
1999 huhti	10,5	-19,8	0,4	0,0	-0,2	0,3	15,0	-20,8	-4,7	2,7	19,7	-23,5	-4,8	0,7
1999 touko	-10,7	47,6	3,1	0,0	1,0	-0,9	-13,4	50,4	-3,9	6,1	-9,5	44,3	-1,4	-1,9
1999 kesä	1,1	-3,5	0,9	0,0	3,0	-2,3	6,6	-10,1	-7,1	4,5	13,7	-14,6	-9,4	9,0
1999 heinä	-16,6	14,8	0,6	0,0	-1,4	-1,7	-8,3	16,7	-2,3	2,3	-6,0	14,4	-7,5	-0,2
1999 elo	-3,3	38,3	-1,2	0,0	0,3	-0,1	0,2	38,1	-6,1	3,4	6,3	34,7	-2,7	0,3
1999 syys	-15,1	-31,9	0,6	0,0	1,0	-1,2	-10,9	-30,0	-5,2	1,6	-5,7	-31,6	-5,8	-0,7
1999 loka	-20,0	77,9	-0,1	0,0	-1,1	-0,6	-22,9	73,2	-4,7	4,2	-18,1	68,9	4,1	5,4

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	1	2	3	4	5	6
1999 I	3,6	0,0	3,6	-0,7	0,0	-0,7
1999 II	4,3	0,0	4,3	0,1	0,0	0,1

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Havainnot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa ja sisältävät arvioita.

3) Erää tarkistetaan.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1999 I	-0,2	0,0	-0,2	-2,9	-4,1	-7,0	-0,3	-0,1	-0,4
II	-0,1	0,0	-0,1	5,7	-2,7	3,0	-1,8	-0,2	-2,0

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)¹⁾

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	16	17	18	19	20	21
1999 I	-17,1	61,3	44,2	3,7	-2,7	1,0
II	9,1	18,4	27,4	-0,8	1,1	0,2

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1999 I	-3,5	4,1	0,6	-11,8	3,4	-8,4	-5,5	5,8	0,2
II	-6,2	-2,9	-9,1	1,4	9,6	11,1	-10,8	1,0	-9,7

3. Valuuttavaranto²⁾

	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset	
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999 I	5,5	0,0	2,5	0,0	3,3	1,5	3,0	0,0	1,3	-2,5	0,0	-0,3
II	6,6	0,0	-1,1	0,8	6,8	-4,6	-2,4	0,0	11,0	2,8	0,0	0,1

Lähde: EKP.

1) Erää tarkistetaan.

2) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.6

Ulkomainen varallisuus

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Suorat sijoitukset				Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset ²⁾	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto ²⁾
	Yhteensä	Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit ²⁾				Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat/ käteinen ja talletukset ²⁾	Muut saamiset/ velat	
							Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit						
1997	42,2	114,4	129,9	-15,5	-599,6	-361,8	-237,8	-210,7	-27,0	-5,7	169,8	80,0	0,4	89,3	363,3
1998	-132,4	164,6	175,4	-10,8	-609,1	-475,5	-133,6	-125,5	-8,2	-3,6	-13,8	86,5	-172,2	71,9	329,4

2. Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset³⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset						Muut saamiset		
		Miljoonaa troy- unssia	Yhteensä			Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset			
						Rahaviran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1998 joul ⁴⁾	329,4	99,6	404,131	5,1	23,4	199,8	12,5	18,3	0,0	116,7	52,4	0,0	1,5	7,6
1999 tammi	337,3	101,3	404,084	5,3	23,0	206,5	-	-	-	-	-	0,0	1,2	7,6
helmi	339,6	105,3	404,084	2,3	23,0	208,7	-	-	-	-	-	0,0	0,2	9,6
maalis	348,6	105,1	404,084	3,8	23,3	215,2	-	-	-	-	-	0,0	1,3	10,4
huhti	352,1	109,3	404,084	5,4	23,8	212,4	-	-	-	-	-	0,0	1,2	11,7
touko	344,3	103,8	404,084	4,9	23,9	210,4	-	-	-	-	-	0,0	1,2	12,7
kesä	346,9	102,0	403,730	3,9	25,1	214,8	-	-	-	-	-	0,0	1,1	12,6
heinä	339,4	96,5	403,730	3,6	24,3	213,8	-	-	-	-	-	0,0	1,2	12,7
elo	340,9	96,9	403,730	3,7	24,1	215,0	-	-	-	-	-	0,0	1,1	12,4
syys	353,5	113,2	403,730	3,7	23,6	212,2	-	-	-	-	-	0,0	0,9	12,9
loka	357,6	115,5	403,731	3,7	23,5	214,0	-	-	-	-	-	0,0	0,8	13,5
marras	362,5	116,5	403,730	3,8	23,5	217,9	-	-	-	-	-	0,0	0,9	12,5

Lähde: EKP.

1) Tiedot on saatu laskemalla yhteen kansalliset tilastot.

2) Vuoden 1997 lopun ja vuoden 1998 lopun tiedot eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia.

3) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuihin.

4) Tilanne 1.1.1999.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Vienti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], fob-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Vienti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾	Määrä ²⁾	Yksikkö- arvo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	669,7	49,2	14,2	13,1	85,5	195,5	295,9	16,3	107,6	104,7	102,8
1997	762,8	52,8	16,3	14,4	99,0	216,6	342,8	20,9	122,5	115,9	105,7
1998	794,3	53,6	15,7	12,6	104,2	221,2	370,2	16,9	127,6	119,7	106,6
1997											
I	170,7	12,0	3,8	3,7	22,6	48,9	74,7	5,0	109,7	104,2	105,3
II	191,8	13,4	4,1	3,6	25,1	53,9	86,4	5,3	123,3	117,3	105,1
III	193,5	13,0	4,2	3,4	25,6	55,6	86,5	5,1	124,3	116,6	106,6
IV	206,8	14,4	4,2	3,7	25,6	58,2	95,1	5,5	132,9	125,7	105,7
1998											
I	194,1	13,2	4,1	3,4	26,6	54,7	87,8	4,2	124,7	115,7	107,8
II	204,0	14,0	3,9	3,3	26,9	56,5	95,2	4,2	131,1	122,8	106,8
III	195,2	12,9	3,9	3,0	25,7	55,1	90,6	4,2	125,5	117,8	106,5
IV	200,9	13,5	3,8	2,9	24,9	55,0	96,5	4,3	129,1	122,5	105,4
1999											
I	187,4	12,1	3,8	2,6	25,8	50,9	86,4	5,9	120,4	112,3	107,3
II	202,4	13,2	3,9	3,1	27,9	54,7	93,7	6,0	130,1	119,3	109,0
III	204,4	131,3	.	.
1998											
tammi	58,5	4,1	1,3	1,2	8,4	16,3	25,9	1,3	112,7	104,6	107,7
helmi	63,7	4,3	1,4	1,0	8,6	18,1	28,9	1,4	122,7	113,8	107,8
maalis	72,0	4,8	1,5	1,2	9,6	20,3	33,0	1,5	138,7	128,5	108,0
huhti	68,0	4,7	1,3	1,1	9,2	19,0	31,2	1,5	131,0	122,6	106,9
touko	65,7	4,6	1,3	1,1	8,6	18,2	30,6	1,4	126,7	118,5	106,9
kesä	70,4	4,7	1,3	1,1	9,1	19,3	33,5	1,4	135,6	127,1	106,7
heinä	72,9	4,6	1,3	1,1	9,2	21,1	34,1	1,4	140,5	131,4	106,9
elo	56,3	4,0	1,2	0,9	7,7	15,5	25,6	1,3	108,6	102,5	105,9
syys	66,0	4,3	1,3	0,9	8,8	18,4	30,8	1,5	127,3	119,4	106,6
loka	68,9	4,6	1,3	1,0	8,6	19,6	32,4	1,4	132,9	125,6	105,8
marras	66,9	4,5	1,3	1,0	8,1	18,1	32,4	1,5	128,9	123,0	104,8
joulu	65,1	4,4	1,2	0,9	8,2	17,3	31,7	1,4	125,6	119,0	105,5
1999											
tammi	54,5	3,6	1,2	0,8	7,8	14,6	24,9	1,6	105,0	98,3	106,8
helmi	60,1	3,9	1,2	0,8	8,3	16,5	27,3	2,1	115,9	108,5	106,9
maalis	72,8	4,6	1,4	1,0	9,8	19,8	34,1	2,2	140,4	130,0	108,0
huhti	65,8	4,3	1,3	1,0	9,1	17,7	30,6	1,8	126,8	116,4	109,0
touko	63,6	4,4	1,3	1,0	9,0	17,3	28,8	1,9	122,6	112,9	108,6
kesä	73,0	4,5	1,3	1,1	9,8	19,7	34,3	2,3	140,7	128,6	109,4
heinä	75,1	4,4	1,4	1,1	10,1	20,5	35,3	2,4	144,8	131,0	110,5
elo	60,2	4,0	1,3	1,1	9,2	15,8	27,0	1,7	116,0	105,6	109,9
syys	69,1	133,2	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

- 1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).
- 2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

2. Tuonti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], cif-arvo)

	Yhteensä 1	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka 2	Raaka- aineet 3	Energia 4	Kemi- kaalit 5	Muut teollisuus- tuotteet 6	Koneet, kuljetus- laitteet 7	Muut 8	Tuonti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾ 9	Määrä ²⁾ 10	Yksikkö- arvo 11
1996	593,9	46,6	36,5	71,6	54,1	167,0	193,6	24,6	105,5	102,9	102,6
1997	674,2	49,7	41,3	81,2	62,0	188,1	228,8	23,1	119,8	110,3	108,6
1998	712,4	50,8	41,2	62,1	67,6	201,5	269,0	20,1	126,6	123,3	102,7
1997 I	159,1	11,4	9,7	21,2	14,7	44,6	51,8	5,8	113,1	106,0	106,7
II	168,0	12,6	11,0	18,6	16,0	46,5	57,5	5,7	119,4	111,4	107,2
III	166,6	12,2	10,0	20,0	15,2	48,9	55,6	4,7	118,5	106,9	110,8
IV	180,4	13,5	10,6	21,4	16,1	48,2	63,8	6,8	128,2	117,0	109,6
1998 I	180,8	12,7	10,9	17,5	17,6	51,5	65,3	5,3	128,5	119,8	107,3
II	179,6	12,7	11,1	15,9	17,2	50,3	67,0	5,3	127,7	121,9	104,7
III	171,4	12,3	9,7	14,7	16,4	50,5	63,2	4,6	121,8	119,7	101,8
IV	180,6	13,1	9,6	13,9	16,4	49,1	73,5	4,9	128,3	131,8	97,4
1999 I	177,1	11,7	9,1	13,4	16,9	49,8	70,3	5,7	125,9	127,4	98,8
II	187,7	12,4	10,0	16,8	17,6	50,3	74,6	6,0	133,4	128,4	103,9
III	186,8	132,8	.	.
1998 tammi	58,0	4,1	3,5	6,2	5,6	16,5	20,3	1,7	123,7	115,0	107,6
helmi	58,2	4,0	3,5	5,7	5,5	16,7	20,9	1,9	124,2	115,1	107,9
maalis	64,5	4,6	3,8	5,6	6,5	18,3	24,1	1,7	137,7	129,1	106,6
huhti	60,2	4,4	3,7	5,4	5,7	16,8	22,5	1,7	128,4	121,7	105,5
touko	57,1	4,0	3,5	5,5	5,6	15,8	21,1	1,5	121,9	116,2	104,9
kesä	62,3	4,2	3,9	4,9	5,9	17,8	23,4	2,1	132,8	128,0	103,7
heinä	59,4	4,4	3,6	4,9	5,9	17,8	21,1	1,6	126,6	123,9	102,2
elo	50,1	3,7	2,8	4,7	4,7	14,9	18,0	1,3	106,9	105,8	101,1
syys	61,9	4,2	3,3	5,0	5,8	17,9	24,0	1,7	132,0	129,6	101,9
loka	62,5	4,4	3,3	5,0	5,8	17,3	25,0	1,8	133,3	134,0	99,5
marras	59,6	4,2	3,1	4,4	5,4	16,2	24,7	1,6	127,2	131,6	96,6
joulu	58,4	4,5	3,1	4,5	5,3	15,7	23,9	1,5	124,6	129,8	96,0
1999 tammi	54,4	3,6	2,9	4,5	5,1	15,4	21,1	1,8	116,1	118,3	98,1
helmi	55,8	3,7	2,9	4,1	5,4	16,0	21,8	2,0	119,0	120,9	98,4
maalis	66,8	4,4	3,3	4,9	6,4	18,5	27,4	2,0	142,5	142,8	99,8
huhti	61,0	4,0	3,3	5,6	5,7	15,9	24,4	2,0	130,1	127,2	102,3
touko	61,8	4,1	3,3	5,7	5,7	16,4	24,7	1,9	131,8	126,0	104,6
kesä	64,8	4,3	3,5	5,4	6,1	18,0	25,5	2,1	138,3	132,0	104,7
heinä	63,0	4,1	3,3	6,5	5,6	18,0	23,5	2,0	134,4	124,4	108,0
elo	57,2	3,8	2,6	6,8	5,1	15,9	21,2	1,8	121,9	111,5	109,3
syys	66,6	142,0	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

3. Kauppatase¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], vienti (job) – tuonti (cif))

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemikaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8
1996	75,8	2,7	-22,3	-58,5	31,4	28,5	102,3	-8,3
1997	88,6	3,2	-25,0	-66,8	37,0	28,5	114,0	-2,2
1998	81,9	2,8	-25,5	-49,5	36,5	19,7	101,1	-3,2
1997 I	11,6	0,6	-5,8	-17,5	7,9	4,3	22,8	-0,8
II	23,8	0,7	-6,9	-15,0	9,1	7,4	28,9	-0,4
III	26,8	0,9	-5,9	-16,6	10,4	6,8	30,9	0,3
IV	26,3	1,0	-6,4	-17,7	9,5	10,0	31,3	-1,3
1998 I	13,3	0,5	-6,7	-14,1	9,0	3,2	22,5	-1,1
II	24,5	1,3	-7,2	-12,6	9,7	6,1	28,2	-1,1
III	23,8	0,5	-5,8	-11,7	9,3	4,5	27,4	-0,5
IV	20,4	0,4	-5,7	-11,0	8,5	5,8	23,0	-0,7
1999 I	10,4	0,4	-5,3	-10,8	8,9	1,0	16,1	0,2
II	14,7	0,8	-6,1	-13,7	10,3	4,4	19,1	-0,1
III	17,6
1998 tammi	0,4	-0,1	-2,2	-5,0	2,8	-0,2	5,6	-0,4
helmi	5,4	0,4	-2,2	-4,7	3,1	1,4	8,0	-0,5
maalis	7,4	0,2	-2,3	-4,4	3,1	2,0	8,9	-0,1
huhti	7,8	0,3	-2,4	-4,3	3,4	2,2	8,7	-0,2
touko	8,6	0,5	-2,3	-4,5	3,1	2,4	9,4	-0,2
kesä	8,1	0,5	-2,6	-3,8	3,2	1,5	10,1	-0,7
heinä	13,5	0,2	-2,2	-3,9	3,3	3,3	13,0	-0,2
elo	6,2	0,3	-1,6	-3,8	3,0	0,7	7,6	0,0
syys	4,1	0,1	-2,0	-4,1	3,0	0,5	6,8	-0,3
loka	6,4	0,2	-2,0	-4,0	2,9	2,2	7,5	-0,4
marras	7,3	0,3	-1,9	-3,5	2,7	2,0	7,8	-0,1
joulu	6,7	-0,2	-1,9	-3,5	2,9	1,6	7,8	-0,1
1999 tammi	0,0	0,0	-1,8	-3,7	2,6	-0,8	3,8	-0,2
helmi	4,3	0,2	-1,7	-3,2	2,8	0,5	5,6	0,2
maalis	6,0	0,1	-1,9	-3,9	3,4	1,3	6,7	0,2
huhti	4,8	0,2	-1,9	-4,6	3,4	1,7	6,2	-0,2
touko	1,8	0,3	-2,0	-4,8	3,3	0,9	4,1	0,0
kesä	8,2	0,3	-2,1	-4,3	3,6	1,7	8,8	0,2
heinä	12,1	0,2	-1,9	-5,4	4,5	2,4	11,9	0,4
elo	3,0	0,2	-1,3	-5,7	4,1	-0,1	5,9	-0,1
syys	2,5

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksuasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.1). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999 I = 100 [efektiivinen])

	Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾		Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾					
	Nimellinen 1	Reaalinen 2	USA:n dollari 3	Japanin jeni 4	Sveitsin frangi 5	Englannin punta 6	Ruotsin kruunu 7	Tanskan kruunu 8
1996	107,9	108,8	1,270	138,1	1,568	0,814	8,51	7,36
1997	99,1	99,4	1,134	137,1	1,644	0,692	8,65	7,48
1998	101,5	101,3	1,121	146,4	1,622	0,676	8,92	7,50
1999	95,7	95,7	1,066	121,3	1,600	0,659	8,81	7,44
1998 IV	104,2	103,8	1,177	140,6	1,600	0,702	9,38	7,44
1999 I	100,0	100,0	1,122	130,7	1,599	0,687	8,98	7,44
II	96,1	96,0	1,057	127,7	1,600	0,658	8,90	7,43
III	94,6	94,7	1,049	118,7	1,602	0,655	8,71	7,44
IV	92,2	92,0	1,038	108,4	1,600	0,636	8,65	7,44
1998 joul	103,4	103,2	1,172	137,4	1,594	0,702	9,45	7,45
1999 tammi	102,0	101,8	1,161	131,3	1,605	0,703	9,08	7,44
helmi	99,9	99,9	1,121	130,8	1,598	0,689	8,91	7,44
maalis	98,3	98,3	1,088	130,2	1,595	0,671	8,94	7,43
huhti	97,1	96,9	1,070	128,2	1,602	0,665	8,91	7,43
touko	96,6	96,5	1,063	129,7	1,603	0,658	8,97	7,43
kesä	94,7	94,7	1,038	125,3	1,595	0,650	8,83	7,43
heinä	94,8	95,1	1,035	123,7	1,604	0,658	8,74	7,44
elo	95,4	95,6	1,060	120,1	1,600	0,660	8,75	7,44
syys	93,6	93,4	1,050	112,4	1,602	0,647	8,63	7,43
loka	94,4	94,2	1,071	113,5	1,594	0,646	8,73	7,43
marras	92,0	91,9	1,034	108,2	1,605	0,637	8,63	7,44
joul	90,1	90,0	1,011	103,7	1,601	0,627	8,59	7,44
Muutos ed. kuukaudesta, % ³⁾								
1999 Dec.	-2,1	-2,1	-2,2	-4,2	-0,2	-1,6	-0,5	0,1
Muutos ed. vuodesta, % ³⁾								
1999 Dec.	-12,9	-12,8						

	Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾						
	Kreikan drakma 9	Norjan kruunu 10	Kanadan dollari 11	Australian dollari 12	Hongkongin dollari ⁴⁾ 13	Etelä-Korean won ⁴⁾ 14	Singaporen dollari ⁴⁾ 15
1996	305,5	8,20	1,731	1,623	9,68	1 007,9	1,765
1997	309,3	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,8	1,678
1998	330,7	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876
1999	325,8	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806
1998 IV	331,5	8,82	1,814	1,887	9,16	1 516,6	1,942
1999 I	322,7	8,60	1,696	1,770	8,69	1 342,6	1,911
II	325,0	8,24	1,557	1,618	8,19	1 258,8	1,810
III	326,1	8,22	1,558	1,613	8,14	1 252,8	1,772
IV	329,2	8,19	1,528	1,613	8,07	1 217,4	1,737
1998 joul	328,8	8,91	1,807	1,893	9,11	1 426,3	1,941
1999 tammi	323,6	8,65	1,765	1,839	8,99	1 362,4	1,950
helmi	322,0	8,65	1,679	1,751	8,68	1 330,2	1,905
maalis	322,5	8,51	1,651	1,726	8,43	1 336,2	1,881
huhti	325,5	8,32	1,594	1,668	8,30	1 292,2	1,834
touko	325,2	8,23	1,553	1,605	8,24	1 272,1	1,820
kesä	324,2	8,17	1,524	1,580	8,05	1 212,6	1,775
heinä	325,0	8,18	1,540	1,576	8,03	1 229,4	1,756
elo	326,4	8,26	1,583	1,645	8,23	1 269,1	1,779
syys	327,0	8,23	1,552	1,619	8,15	1 260,1	1,781
loka	329,2	8,29	1,581	1,641	8,32	1 289,9	1,793
marras	328,7	8,19	1,516	1,618	8,04	1 215,9	1,727
joul	329,7	8,10	1,491	1,580	7,86	1 149,6	1,694
Muutos ed. kuukaudesta, % ³⁾							
1999 Dec.	0,3	-1,1	-1,7	-2,4	-2,2	-5,5	-1,9

Lähde: EKP.

- 1) EKP:n laskelmat. Tiedot perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäynti-tilastoihin vuosilta 1995–1997, ja laskelmissa ovat mukana ne kaupakumppanit, joiden valuutat on esitetty taulukossa. Painoissa on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Reaaliset kurssit on laskettu käyttäen kansallisia kuluttajahintaindeksiä (KHI). Euroalueen ja muiden EU-maiden osalta käytetään yhdenmukaistettua kuluttajahintaindeksiä (YKHI). Jos KHI-tilastot eivät ole vielä saatavissa, käytetään arvioita.
- 2) Joulukuuhun 1998 asti ecuvaluuttakurssit (lähde BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.
- 3) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja (ainoastaan efektiivisten valuuttakurssien osalta) vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista.
- 4) Koska EKP ei ilmoita virallisia viitekursseja, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit.

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko II

Taloudellinen kehitys

(prosenttia edellisvuotisesta, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden alijäämä (-)/ylijäämä (+), BKT:stä	Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä	Valtion pitkäaikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valuuttakurssi ²⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääomataase ³⁾ , % BKT:stä	Yksikkötyö- kustannukset ⁴⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyymin- indeksi ⁵⁾	Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ⁶⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tanska												
1996	2,1	-0,9	67,7	7,19	7,36	.	1,4	2,8	2,0	6,8	7,2	3,98
1997	1,9	0,4	63,9	6,26	7,48	0,6	2,8	3,1	5,6	5,6	4,7	3,73
1998	1,3	1,0	58,0	4,94	7,50	-1,1	2,4	2,7	2,2	5,1	4,6	4,28
1999	.	.	.	4,91	7,44	3,44
1998	IV	1,1	.	4,51	7,44	-3,7	3,5	2,5	-0,3	4,7	3,7	4,51
1999	I	1,4	.	4,22	7,44	1,5	6,3	0,5	-0,9	4,8	4,5	3,64
	II	1,8	.	4,50	7,43	1,3	4,3	1,8	5,7	4,5	4,9	3,12
	III	2,3	.	5,35	7,44	1,0	3,6	1,0	-0,9	4,4	3,4	3,19
	IV	.	.	5,57	7,44	3,78
1999	kesä	1,9	.	4,81	7,43	.	.	.	-1,8	4,5	5,5	3,13
	heinä	2,0	.	5,11	7,44	.	.	.	-3,4	4,4	3,1	3,17
	elo	2,4	.	5,38	7,44	.	.	.	-2,7	4,4	4,9	3,21
	syys	2,4	.	5,55	7,43	.	.	.	3,7	4,3	2,2	3,18
	loka	2,6	.	5,76	7,43	.	.	.	-0,9	4,2	2,0	3,69
	marras	2,7	.	5,45	7,44	6,3	3,85
	joulu	.	.	5,50	7,44	3,80
Kreikka												
1996	7,9	-7,5	112,3	.	305,5	-3,7	10,6	2,4	0,6	7,5	9,8	13,54
1997	5,4	-4,0	109,5	9,92	309,3	-3,9	7,2	3,4	1,0	7,9	14,5	12,48
1998	4,5	-2,5	106,3	8,48	330,7	-3,1	5,5	3,7	3,4	10,0	4,0	13,53
1999	325,8	10,08
1998	IV	4,0	.	7,76	331,5	.	.	.	0,8	9,8	5,7	11,94
1999	I	3,4	.	6,08	322,7	.	.	.	-0,8	.	.	10,56
	II	2,2	.	5,87	325,0	.	.	.	0,5	.	.	9,80
	III	1,7	.	6,56	326,1	.	.	.	1,5	.	.	9,86
	IV	.	.	.	329,2	10,13
1999	kesä	1,8	.	6,02	324,2	.	.	.	0,0	.	.	9,84
	heinä	1,8	.	6,37	325,0	.	.	.	0,2	.	.	9,83
	elo	1,6	.	6,66	326,4	.	.	.	4,7	.	.	9,90
	syys	1,5	.	6,64	327,0	.	.	.	0,2	.	.	9,85
	loka	1,9	.	7,03	329,2	10,11
	marras	2,2	.	6,61	328,7	10,71
	joulu	.	.	.	329,7	9,57
Ruotsi												
1996	0,8	-3,5	76,7	8,03	8,51	.	4,7	1,3	1,8	9,6	10,0	6,03
1997	1,8	-0,7	76,1	6,62	8,65	.	0,7	1,8	7,2	9,9	4,2	4,43
1998	1,0	1,9	74,2	4,99	8,92	3,4	2,0	2,6	4,2	8,3	3,5	4,36
1999	.	.	.	4,98	8,81	3,26
1998	IV	0,1	.	4,50	9,38	3,7	2,2	3,2	1,3	7,6	4,5	3,94
1999	I	0,2	.	4,21	8,98	2,5	0,2	3,7	1,3	7,5	5,4	3,31
	II	0,3	.	4,54	8,90	0,9	-0,1	3,6	1,0	7,0	6,4	3,07
	III	0,7	.	5,48	8,71	.	.	.	-0,8	6,9	6,1	3,23
	IV	.	.	5,69	8,65	3,75
1999	kesä	0,4	.	4,87	8,83	.	.	.	0,4	7,0	5,9	3,12
	heinä	0,2	.	5,26	8,74	.	.	.	-0,4	6,8	4,5	3,23
	elo	0,8	.	5,49	8,75	.	.	.	-6,7	6,9	6,5	3,25
	syys	1,1	.	5,69	8,63	.	.	.	4,2	6,8	7,3	3,22
	loka	1,0	.	5,92	8,73	.	.	.	4,7	6,6	9,9	3,74
	marras	0,8	.	5,56	8,63	6,6	.	3,79
	joulu	.	.	5,59	8,59
Iso-Britannia												
1996	2,5	-4,4	53,1	7,94	0,814	0,0	1,7	2,6	0,4	8,2	9,9	6,11
1997	1,8	-1,9	51,5	7,13	0,692	0,9	2,9	3,5	1,3	7,0	11,2	6,92
1998	1,5	0,5	48,7	5,60	0,676	0,0	3,8	2,2	0,3	6,3	9,6	7,43
1999	0,659	5,54
1998	IV	1,4	1,5	48,1	4,82	0,702	-0,2	4,3	1,6	-0,5	6,3	8,5
1999	I	1,6	4,0	46,6	4,39	0,687	-1,9	4,3	1,3	-1,2	6,3	7,1
	II	1,4	-2,6	46,7	4,82	0,658	-1,0	4,0	1,4	-1,2	6,1	6,5
	III	1,2	.	45,9	5,39	0,655	.	3,4	1,8	0,2	5,9	3,3
	IV	0,636	5,98
1999	kesä	1,4	2,9	46,7	5,09	0,650	.	.	-1,5	6,0	5,2	5,22
	heinä	1,3	-5,2	46,1	5,27	0,658	.	.	-0,5	5,9	3,3	5,17
	elo	1,3	2,2	45,9	5,31	0,660	.	.	0,3	5,9	4,1	5,25
	syys	1,2	-0,4	45,9	5,60	0,647	.	.	0,9	5,9	2,6	5,41
	loka	1,2	-8,9	44,8	5,78	0,646	.	.	1,3	.	.	6,02
	marras	1,2	3,7	44,9	5,23	0,637	5,87
	joulu	0,627	6,06

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8 ja 10 pl. Kreikka), Euroopan komissio (talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain]), 4, 5, 7 [pl. Ruotsi], 9, 10 [Kreikka] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

1) Ajanjakson keskiarvoja.

2) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

3) BPM5; BPM4 Kreikan osalta.

4) Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työnantajan sosiaaliturvamaksuja.

5) Tehdasteollisuus; korjattu työpäivien määrällä.

6) Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

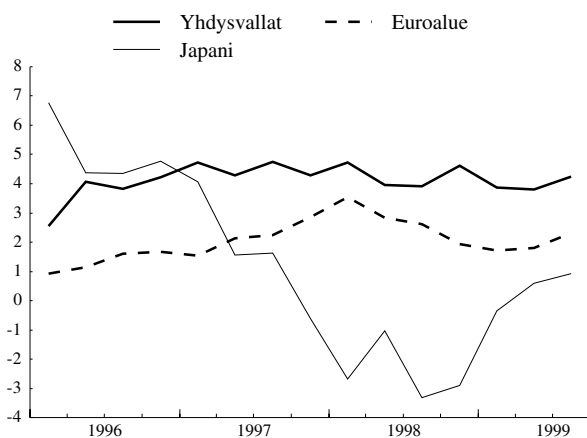
Taloudellinen kehitys

(prosenttia edellisvuotisesta, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö- työ- kustannuk- set ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyymi- indeksi ¹⁾	Työttö- myysaste, % työ- voimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien- välisten 3 kk:n talletusten korke ³⁾ , vuotuinen korke	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korke	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , kansallinen/ valuutta/ ecu tai euro	Julkisen talouden rahoitus- asema alijäämä (-)/ ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto- velka ⁵⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1996	2,9	-2,3	3,7	4,7	5,4	4,8	5,43	6,54	1,270	-2,2	58,8
1997	2,3	0,0	4,5	7,0	4,9	5,0	5,62	6,45	1,134	-0,9	56,5
1998	1,6	0,7	4,3	4,9	4,5	7,4	5,00	5,33	1,121	0,4	53,5
1999	2,1	-0,9	-22,5	3,9	4,2	7,2	5,41	5,64	1,066	.	.
1998	III	1,6	1,4	3,9	4,2	7,3	5,20	5,27	1,118	0,6	53,7
	IV	1,5	-0,8	4,6	3,7	8,4	5,00	4,72	1,177	0,7	53,5
1999	I	1,7	-1,6	3,9	3,5	8,4	4,99	5,00	1,122	0,8	53,1
	II	2,1	-1,4	3,8	4,1	7,9	5,04	5,54	1,057	1,0	51,4
	III	2,3	-0,8	4,2	4,4	7,5	5,44	5,88	1,049	1,2	50,6
	IV	2,6	.	.	4,3	5,6	6,15	6,13	1,038	.	.
1999	heinä	2,1	-	-	5,4	7,8	5,30	5,80	1,035	-	-
	elo	2,3	-	-	3,7	4,2	7,6	5,94	1,060	-	-
	syys	2,6	-	-	4,1	4,2	7,0	5,91	1,050	-	-
	loka	2,6	-	-	4,1	6,5	6,20	6,10	1,071	-	-
	marras	2,6	-	-	4,6	6,0	6,09	6,03	1,034	-	-
	joulu	.	-	-	.	.	6,15	6,26	1,011	-	-
Japani											
1996	0,1	-1,9	5,1	2,3	3,4	3,3	0,31	3,03	138,1	-4,2	-
1997	1,7	-2,2	1,6	3,6	3,4	3,1	0,36	2,15	137,1	-3,4	-
1998	0,6	6,3	-2,5	-7,1	4,1	4,4	0,18	1,30	146,4	-6,0	-
1999	0,22	1,75	121,3	.	-
1998	III	-0,2	7,6	-3,3	-8,5	4,2	0,12	1,14	156,3	-	-
	IV	0,5	5,1	-2,9	-6,8	4,4	0,18	1,03	140,6	-	-
1999	I	-0,1	3,6	-0,4	-4,2	4,1	0,31	1,96	130,7	-	-
	II	-0,3	-1,3	0,6	-1,0	4,8	0,13	1,50	127,7	-	-
	III	0,0	-4,6	0,9	2,6	4,7	0,13	1,78	118,7	-	-
	IV	0,31	1,78	108,4	-	-
1999	heinä	-0,1	-2,6	-	0,2	4,9	0,12	1,69	123,7	-	-
	elo	0,3	-6,9	-	5,2	4,7	0,13	1,89	120,1	-	-
	syys	-0,2	-4,0	-	2,7	4,6	0,14	1,75	112,4	-	-
	loka	-0,7	.	-	1,3	4,6	0,24	1,79	113,5	-	-
	marras	-1,2	.	-	.	4,5	0,31	1,81	108,2	-	-
	joulu	.	.	-	.	.	0,39	1,73	103,7	-	-

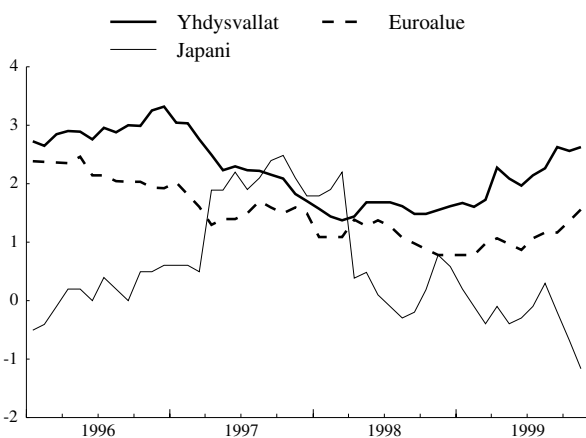
Bruttokansantuotteen määrä

(prosenttia edellisvuotisesta; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(prosenttia edellisvuotisesta; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10 [Yhdysvallat]), OECD (sarake 2 [Japani] ja sarake 10 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

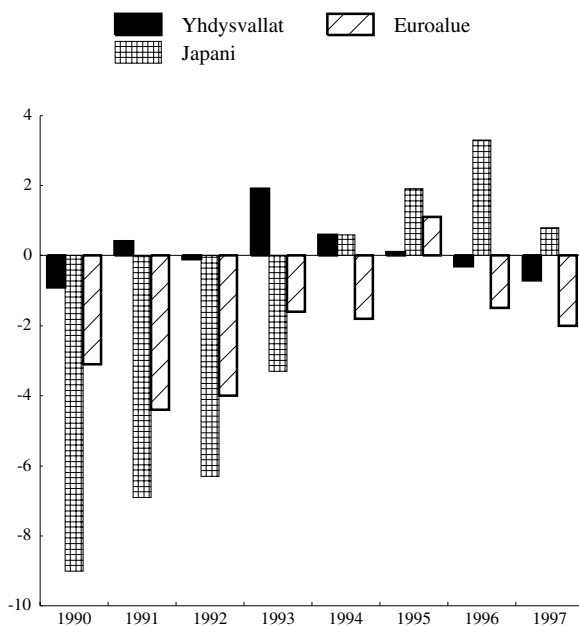
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen netto-hankinta	Brutto-säästäminen	Netto-velkaantuminen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen netto-hankinta	Brutto-säästäminen	Netto-velkaantuminen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1995	17,0	18,7	-1,3	8,6	7,9	5,4	8,4	5,3	2,5	11,7	6,3	13,6	4,9
1996	17,3	19,1	-1,4	8,7	8,3	4,8	8,7	5,1	1,2	11,8	5,2	12,9	4,9
1997	18,3	19,8	-1,5	9,1	8,3	3,5	8,8	4,2	2,2	11,6	4,0	12,5	4,5
1998	18,8	20,5	-2,3	9,5	8,7	3,1	8,7	4,2	1,7	12,1	5,4	12,1	5,7
1997 IV	18,6	19,9	-1,7	8,9	8,1	2,7	8,8	3,3	3,3	11,6	3,5	12,5	4,1
1998 I	18,9	20,6	-1,8	9,8	8,6	4,1	8,8	5,8	3,3	11,9	3,8	12,3	5,8
1998 II	18,6	20,3	-2,2	9,3	8,7	3,3	8,7	4,0	3,9	12,1	8,9	12,1	5,6
1998 III	18,9	20,6	-2,6	9,4	8,5	4,1	8,7	4,4	0,7	12,0	5,1	12,0	5,4
1998 IV	18,8	20,7	-2,6	9,5	8,9	1,1	8,6	2,6	-0,9	12,3	3,6	12,2	6,1
1999 I	19,0	20,8	-2,8	9,4	8,9	6,3	8,7	7,8	6,0	12,5	3,0	11,8	6,5
1999 II	18,7	20,5	-3,3	9,6	9,4	4,2	8,7	5,6	-0,5	12,8	6,9	11,6	6,7
1999 III	18,7	20,8	-3,6	9,7	9,2	4,4	8,7	5,9	3,4	12,6	5,9	11,2	6,1
Japani													
1995	30,8	28,6	2,1	14,9	14,9	3,0	13,5	2,3	0,5	5,3	10,2	13,1	1,9
1996	31,5	30,0	1,4	14,6	15,3	1,7	15,2	0,3	1,0	6,7	6,4	12,7	1,1
1997	30,9	28,7	2,2	15,5	16,1	3,3	15,2	1,2	0,1	5,6	7,1	12,3	0,7
1998	-6,9	.	-8,8	-1,4	.	5,9	.	-0,3
1997 IV	29,0	29,3	2,6	.	.	6,6	.	10,7	-0,3	.	19,8	.	1,5
1998 I	33,2	27,9	2,4	.	.	-16,0	.	-18,6	-0,7	.	-4,3	.	3,2
1998 II	.	24,1	.	.	.	-25,6	.	-10,4	0,4	.	11,5	.	-6,3
1998 III	.	26,7	.	.	.	2,6	.	-2,0	1,3	.	2,7	.	0,8
1998 IV	9,6	.	-4,4	-6,3	.	13,1	.	1,0
1999 I	3,6	.	-17,7	-3,3	.	-4,4	.	12,5
1999 II	-13,4	.	-3,0	2,1	.	15,9	.	-3,5
1999 III

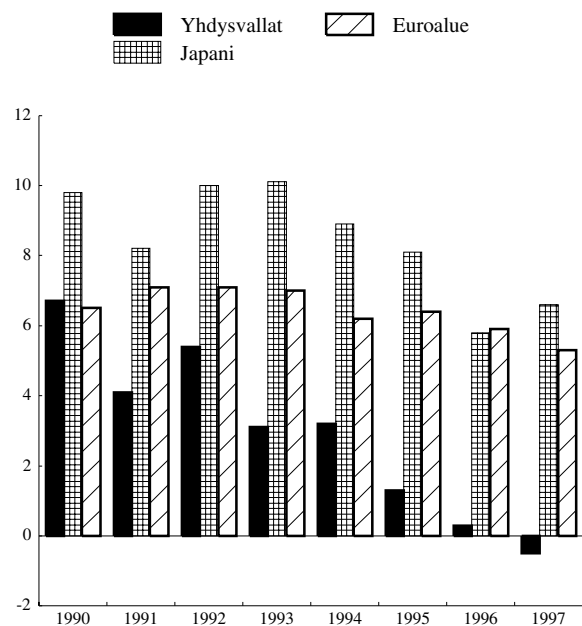
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic Planning Agency.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Japanin osalta kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen säästäminen sisältyy yritysten (pl. rahoitussektori) säästämiseen.

Tekninen huomautus

taulukkoon 2.4

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihteluista

Raha-aggregaattitiedot puhdistetaan kausivaihteluista joko X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2¹) tai TRAMO/SEATS-ohjelmalla² (beetaversio, heinäkuu 1998). Kausitasoituksessa käytetään menetelmien multiplikaatiivisia malliversioita. Teknisistä syistä on päädytty julkistamaan X-12-ARIMA:n tulokset virallisina tietoina. Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihteluista epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2–M1) ja (M3–M2) kausivaihteluista puhdistetut sarjat, jotta alaerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihteluista puhdistettujen kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauseriä. Näin saadaan kantojen, korjauserien ja virtojen kausipuhdistetut arvot (taulukko 2.4.1.).

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko (a) virtatietojen tai (b) kausivaihteluista puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t suhteellista muutosta kuukaudessa t , eli $X_t = (F_t/L_{t-1} + 1)$, ja jos I_t on kuukauden t kausivaihteluista puhdistettu kanta, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos viimeisten 12 kuukauden aikana laskea seuraavasti

$$(a) \quad a_t = ((X_t * X_{t-1} * X_{t-2} * X_{t-3} * X_{t-4} * X_{t-5} * X_{t-6} * X_{t-7} * X_{t-8} * X_{t-9} * X_{t-10} * X_{t-11}) - 1) * 100$$

$$(b) \quad a_t = (I_t / I_{t-12} - 1) * 100$$

Pyöristysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihteluista puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n Internet-kotisivulta (<http://www.ecb.int>) sivun ”Euro area statistics-download” csv-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

1 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), ”New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program”, *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai ”X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2” (joulukuu 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

2 Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), ”Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User”, *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid.*

Euroopan keskuspankin (EKP) keräävät ja julkaisemat tilastot perustuvat asiakirjaan ”Implementation package (Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union)”. Euroopan rahapoliittinen instituutti (EMI) ja kansalliset keskuspankit saattoivat tämän asiakirjan pankkiyhdistysten ja muiden kolmannen vaiheen tilastoinnin valmisteluun osallistuvien saataville heinäkuussa 1996. Asiakirjassa käsitellään raha- ja pankkitilastoja, maksutasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja, rahoitustilinpitoa, hinta- ja kustannustilastoja sekä muita taloustilastoja.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuudessaan. Pidemmän aikavälin yksityiskohteisempia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n kotisivuilla (<http://www.ecb.int>) ja EKP:n Kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tai yksityiskohtaisempia tietoja heti tuoreeltaan.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.6 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on laskettu yhteen ja/tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi) tarpeen mukaan.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 4.1.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan liittyviä tilastoja. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioita ei ole esitetty, mutta niiden saamisten ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 esitetään rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joitakin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuosittilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltyinä käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 tarkastellaan joitakin rahalaitossektorin tase-eriä valuuttoittain. Laajemmat neljännesvuositilastot tullaan julkaisemaan piakkoin. Tilastoinnissa käytettävien rahalaitosten luettelo on kokonaisuudessaan EKP:n kotisivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikirjassa ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EMI, huhtikuu 1998). Raha- ja pankkitilastojen kokoamisohjeissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EKP, marraskuu 1999) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot kerätään ja tilastot laaditaan 1.1.1999 alkaen Euroopan keskuspankin rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun asetuksen (EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (taulukot 3.1–3.3) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohdat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksutasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

Arvopaperimarkkinoiden liikkeeseenlaskuja, kuoletuksia ja kantoja koskevat tilastot esitetään taulukossa 3.5. Yksityiskohtaiset tilastot julkaistaan piakkoin.

Hinnat ja reaalityalouden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Vertailukelpoisten tietojen saatavuus vaihtelee tilastosta toiseen, mutta yleisesti ottaen vertailukelpoista tietoa on paremmin saatavissa viime ajoilta kuin aikaisemmilta ajanjaksoilta.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. Se perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindeksihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Kansallisiin kuluttajahintaindeksihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenvedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoisiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitajärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat pääasiassa EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 esitetään muita keskeisiä reaalityalouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano tulee kasvattamaan käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Koska kaikki euroaluetta koskevat tiedot eivät olleet käytettävissä tätä Kuukausikatsausta laadittaessa, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia.

Rahoitustilinpitotilastot

Tilastovaatimusten toteutusta koskevassa julkaisussa ("Implementation package") todetaan, että rahatalouden analysointia ja rahapolitiikan tutkimusta täydentämään tarvitaan yksityiskohtaisia tietoja euroalueen rahoitustaloustoimista ja rahoitustaseista. Tarkoituksena on julkaista laaja, joskaan ei täydellinen, EKT 95:n mukainen euroalueen rahoitustilinpito raha- ja pankki-, maksutase-, pääomamarkkina-, rahoituslaitosten (ilman rahalaitoksia) ja julkisyhteisöjen rahoitustilastojen perusteella. Taulukossa 6 esitetään kansallisiin pääomatilastoihin ja rahoitustilinpitoon perustuvat euroalueen aggregaatit.

Yksityiskohtaisemmat ja yhtenäisemmät euroalueen rahoitustilinpitoa koskevat tilastot tullaan julkaisemaan EKP:n Kuukausikatsauksessa tämän vuoden aikana.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukossa 7 esitetään BKT:hen suhteutettuna euroalueen julkisen talouden rahoitusasemaa kuvaavat julkisen talouden tuloja ja menoja, sääntämistä, alijäämää ja velkaa koskevat tilastot. Tiedot perustuvat jäsenvaltioiden toimittamiin yhdenmukaistettuihin tilastoihin, jotka lasketaan yhteen EKP:ssä.

Euroopan komission toimittamat julkistalouden alijäämää ja julkista velkaa koskevat tiedot esitetään lisäksi maittain, koska ne ovat tärkeitä vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto), ulkomaankauppa ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.5) ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät ovat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitoksen (lokakuu 1993), EKP:n 1.12.1998 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevien suuntaviivojen (EKP/1998/17) ja Eurostatin ohjeiden mukaisia. Yhteistä metodologiaa, josta EKP ja Euroopan komissio (Eurostat) ovat keskenään sopineet, sekä euroalueen maksutasetilastojen aggregointimenetelmää esiteltiin Kuukausikatsauksen toukokuun 1999 numeron sivuilla 26–27 olleessa kehikossa 2 ja EKP:n kotisivuilla.

Euroalueen maksutasetilastot ovat EKP:n laatimia. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu ecuina. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat luonteeltaan ennakkotietoja, joita tarkistetaan yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot (taulukko 8.6.1) on saatu laskemalla kansalliset nettomääräiset tiedot yhteen. Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja lukuun ottamatta suorien sijoitusten kantatietoja, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin. Vuoden 1997 lopun tilannetta osoittavat tilastot ja erityisesti valuuttavarantoa koskevat tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuoden 1998 lopun tilannetta osoittavien tilastojen kanssa. Ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen laadintamenetelmä esiteltiin Kuukausikatsauksen joulukuun 1999 numeron sivulla 56.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat esitetään taulukossa 8.6.2. Näitä vastaavat nettovirrat esitetään taulukossa 8.1 ja yksityiskohtaiset neljännesvuosittilastot taulukossa 8.5.3. Joulukuuhun 1998 asti ulottuvat tilastot on laadittu laskemalla yhteen kansallisten määritelmien mukaiset tiedot, ja niihin sisältyy euroalueella liikkeeseen laskettuja vaateita, joten ne eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen ulkomaan-

kauppa sekä kokonaisvientiä ja -tuontia koskevat indeksit (arvo, määrä ja yksikköarvo). Arvoindeksin laskee EKP. Määräindeksi lasketaan Eurostatin ilmoittaman yksikköarvoindeksin ja arvoindeksin perusteella. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia maksutasetilastojen tavarakaupan erien kanssa (taulukot 8.1 ja 8.2).

Taulukossa 10 esitetään EKP:n laatima euron nimellinen ja efektiivinen valuuttakurssi-indeksi. Taulukossa esitetään euron kurssi suhteessa laskelmissa käytettyihin kolmeentoista valuuttaan. Kurssit ovat Hongkongin ja Singaporen dollaria ja Etelä-Korean wonia lukuun ottamatta EKP:n julkaisemia päivän viitekursseja. EKP:n uutta efektiivistä valuuttakurssi-indeksiä esiteltiin lokakuun 1999 Kuukausikatsauksen sivuilla 29–31 olevassa kehikossa 5.

Euroalueen maksutasetta, ulkomaista varallisuutta, ulkomaankauppaa ja valuuttakursseja koskevien tilastojen laatimisessa käytettyjä menetelmiä esitellään yksityiskohtaisesti EKP:n kotisivuilla. Lisäksi täydelliset maksutase-, ulkomaankauppa- ja valuuttakurssitilastot mahdollisimman kattavine historiatietoineen, joita Kuukausikatsauksessa ei esitetä, ovat saatavissa EKP:n kotisivuilta (csv-muodossa).

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot/kuviot 12.1 ja 12.2) perustuvat kansallisiin lähteisiin. Tiedot, jotka koskevat säästämistä, investointeja ja rahoitusta Yhdysvalloissa ja Japanissa (taulukko/kuvio 12.2.), on ryhmitelty samalla tavalla kuin euroalueen vastaavat tiedot taulukossa/kuviossa 6.

Taulukkomerkitöjen selityksiä

”-”	Ei sovellettavissa.
”.”	Tiedot puuttuvat.
”..”	Nolla tai merkityksetön.
”miljardia”	10 ⁹
(p)	Ennakkotieto.
kp.	Kausivaihteluista puhdistettu.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet

22.12.1998

EKP:n neuvosto päättää, että eurojärjestelmän ensimmäinen perusrahoitusoperaatio toteutetaan kiinteäkorkoisena huutokauppana 3,0 prosentin korolla, millä tasolla se aikoo pitää koron näköpiirissä olevan ajan. Rahoitusoperaatio käynnistetään 4.1.1999, likviditeetin jaosta päätetään 5.1.1999 ja maksut suoritetaan 7.1.1999. Lisäksi päätetään, että ensimmäisestä pitempiaikaisesta rahoitusoperaatiosta ilmoitetaan 12.1.1999 (maksupäivänä on 14.1.1999) ja että se toteutetaan vaihtuvakorkoisena huutokauppana siten, että jakomenettelyssä käytetään yksikorkoista huutokauppaa.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko asetetaan 4,5 prosenttiin ja talletuskorko 2,0 prosenttiin kolmannen vaiheen alusta eli 1.1.1999 alkaen. Ajanjaksona 4.–21.1.1999 maksuvalmiusluoton korko asetetaan tilapäisesti 3,25 prosenttiin ja talletuskorko 2,75 prosenttiin. EKP:n neuvosto aikoo lopettaa tämän tilapäisjärjestelyn 21.1.1999 pidettävän kokouksen jälkeen.

31.12.1998

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 109 I kohdan 4 mukaisesti EU:n neuvosto yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden kanssa, joita ei koske poikkeus, Euroopan komission ehdotuksesta ja ottaen huomioon EKP:n lausunnon hyväksyy euron peruuttamat muuntokurssit, jotka ovat voimassa 1.1.1999 klo 0.00 (paikallista aikaa) alkaen.

Euroalueen jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät keskinäisellä menettelyllä yhdessä Euroopan komission kanssa ja EU:n rahoasiain komiteaa kuultuaan määrätä 1.1.1999 voimaan tulleeseen valuuttakurssimekanismiin osallistuvien valuuttojen keskuskurssit euroa vastaan. Tämän eurokeskuskurssija koskevan päätöksen lisäksi EKP sekä Tanskan ja Kreikan keskuspankit asettavat yhteisellä sopimuksella Tanskan kruunun ja Kreikan drakman pakolliset interventio-
kurssit. Tanskan kruunun vaihteluväli eurokeskus-
kurssiin nähden on $\pm 2,25$ %. Kreikan drakman

vaihteluväli eurokeskuskurssiin nähden on normaali ± 15 %.

7.1.1999

EKP:n neuvosto päättää, että 11.1. ja 18.1.1999 ilmoitettaviin perusrahoitusoperaatioihin sovelletaan samoja ehtoja kuin ensimmäiseen perusrahoitusoperaatioon, jonka maksut suoritettiin 7.1.1999, eli ne toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla.

12.1.1999

EKP:n neuvoston 22.12.1998 tekemän päätöksen mukaisesti EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmän ensimmäiset pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa noudatetaan yksikorkoista menettelyä. Jotta pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot voitaisiin ottaa käyttöön vaiheittain, ensimmäinen operaatio toteutetaan kolmena rinnakkaisena huutokauppana, joiden eräpäivät ovat 25.2., 25.3. ja 29.4.1999. EKP ilmoittaa, että se aikoo jakaa 15 miljardia euroa kussakin näistä huutokaupoista. Sama 15 miljardin euron suuruinen määrä aiotaan jakaa jatkosakin kussakin vuoden 1999 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa.

21.1.1999

EKP:n neuvosto päättää, että sen kolmannen vaiheen alkaessa eurojärjestelmän maksuvalmiusluoton koroksi asettama 4,5 prosentin korko ja talletuskoroksi asettama 2 prosentin korko otetaan jälleen käyttöön 22.1.1999 lukien. Neuvosto päättää niin ikään, että kahteen perusrahoitusoperaatioon, joiden maksut suoritetaan 27.1.1999 ja 3.2.1999, sovelletaan samoja ehtoja kuin niihin kolmeen perusrahoitusoperaatioon, joiden maksut suoritettiin aikaisemmin tammikuussa. Ne siis toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla.

4.2.1999

EKP:n neuvosto päättää, että kahteen perusrahoitusoperaatioon, joiden maksut suoritetaan 10.2. ja 17.2.1999, sovelletaan samoja ehtoja kuin ensimmäisiin perusrahoitusoperaatioihin, joiden maksut on suoritettu aikaisemmin tänä vuonna. Ne siis toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla. Maksuvalmiusluoton korko on edelleen 4,5 % ja talletuskorko 2,0 %.

18.2.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioihin, joiden maksut suoritetaan 24.2. ja 3.3.1999, sovelletaan samoja ehtoja kuin edellisiin perusrahoitusoperaatioihin. Ne siis toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla. Maksuvalmiusluoton korko on edelleen 4,5 % ja talletuskorko 2,0 %.

4.3.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioihin, joiden maksut suoritetaan 10.3. ja 17.3.1999, sovelletaan samoja ehtoja kuin edellisiin perusrahoitusoperaatioihin. Ne siis toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla. Maksuvalmiusluoton korko on edelleen 4,5 % ja talletuskorko 2,0 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että eurojärjestelmän pitempiäaikaisen rahoitusoperaatioiden likviditeetin jaossa käytetään jatkossa monikorkoista menettelyä seuraavasta pitempiäaikaisesta rahoitusoperaatiosta (jonka maksut suoritetaan 25.3.1999) lähtien, kunnes toisin ilmoitetaan.

18.3.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioihin, joiden maksut suoritetaan 24.3., 31.3. ja 7.4.1999, sovelletaan samoja ehtoja kuin aiempiinkin tänä vuonna toteutettuihin perusrahoitusoperaatioihin. Ne siis toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina 3,0 prosentin korolla. Maksuvalmiusluoton korko on edelleen 4,5 % ja talletuskorko 2,0 %.

8.4.1999

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaation korkoa 0,5 prosenttiyksiköllä 2,5 prosenttiin alkaen perusrahoitusoperaatiosta, jonka maksut suoritetaan 14.4.1999. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa lasketaan 1 prosenttiyksiköllä 3,5 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,5 prosenttiyksiköllä 1,5 prosenttiin 9.4.1999 lähtien.

22.4.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %. Lisäksi EKP:n neuvosto ilmoittaa, että pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa, joiden maksut suoritetaan seuraavien kuuden kuukauden aikana, aiotaan edelleen jakaa 15 miljardia euroa kussakin.

6.5.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %.

20.5.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää muuttaa sen pitempiäaikaisen rahoitusoperaation maturiteettia, jonka maksut on tarkoitus suorittaa 30.9.1999. Tämän operaation lunastuspäivää aikaistetaan joulukuun 30. päivästä joulukuun 23. päivään 1999. Vastavasti muutetaan myös sen pitempiäaikaisen rahoitusoperaation aikataulua, josta oli alun perin tarkoitus ilmoittaa 27.12.1999 ja jonka likviditeetti oli tarkoitus jakaa ja maksut suorittaa 30.12.1999. Tästä pitempiäaikaisesta rahoitusoperaatiosta ilmoitetaankin jo 21.12.1999, likviditeetti jaetaan 22.12. ja maksut suoritetaan 23.12.1999. Tällä aikataulumuutoksella on tarkoitus helpottaa rahoitusmarkkinaosapuolten työtä vuodenvaihteessa.

2.6., 17.6., 1.7., 15.7., 29.7., 26.8., 9.9.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %.

23.9.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %.

EKP julkaisee eurojärjestelmän ohjeellisen huutokauppakalenterin vuodeksi 2000. Se myös ilmoittaa, että vuoden 2000 ensimmäisellä viikolla ei toteuteta uusia perusrahoitusoperaatioita ja että sillä viikolla ei myöskään eräänny yhtään perusrahoitusoperaatiota. Joulukuun 21. päivänä 1999 toteutettavan perusrahoitusoperaation maturiteetti pidennetään tästä syystä poikkeuksellisesti kolmeksi viikoksi. Jotta kaksi perusrahoitusoperaatiota ei eräänny yhtään päivänä eli 12.1.2000, myös 30.12.1999 toteutettavan perusrahoitusoperaation maturiteetti pidennetään kolmeksi viikoksi. Muutokset tehdään, jotta ongelmat, joita vastapuolille ja rahoitusmarkkinoille voi aiheutua suuren operaation toteuttamisesta ja sen maksujen suorituksesta heti uudelle vuosituhannele siirtymisen jälkeen, olisivat mahdollisimman pienet.

7.10.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %.

21.10.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 2,5 %, maksuvalmiusluoton korko 3,5 % ja talletuskorko 1,5 %.

Se myös päättää, että pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa, joiden maksut suoritetaan 28.10.1999, 25.11.1999 ja 23.12.1999, aiotaan jakaa 25 miljardia euroa kussakin. Tämä määrä

on suurempi kuin kaikissa aikaisemmissa vuonna 1999 toteutetuissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaettu määrä, joka on ollut 15 miljardia euroa. Tässä päätöksessä on otettu huomioon EKP:n aikomus myötävaikuttaa siihen, että siirtyminen vuoteen 2000 sujuisi ongelmitta.

4.11.1999

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,5 prosenttiyksikköä 3,0 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 10.11.1999. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,5 prosenttiyksikköä 4,0 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,5 prosenttiyksikköä 2,0 prosenttiin 5.11.1999 lähtien.

18.11.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

2.12.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös pitää rahan määrän kasvun eli lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon $4\frac{1}{2}$ prosentissa. Päätös perustuu siihen, että ne tekijät, joiden perusteella viitearvo ensimmäisen kerran laskettiin, eli eurojärjestelmän hintavakauden määritelmä (euroalueen YKHI:n vuotuinen nousuvauhti on alle 2 %) sekä BKT:n määrän trendikasvua ($2-2\frac{1}{2}$ % vuodessa) ja M3:n kiertonopeuden hidastumista ($\frac{1}{2}-1$ prosenttiin vuodessa) koskevat arviot, ovat periaatteessa pysyneet ennallaan. EKP:n neuvosto tulee entiseen tapaan arvioimaan rahan määrän kehitystä suhteessa viitearvoon vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden liukuvan keskiarvon perusteella. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää tästä lähtien tarkistaa viitearvon vuosittain. Seuraava tarkistus on joulukuussa 2000.

Tarkasteltuaan eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmää uusimman saatavissa olevan tilastoaineiston valossa EKP:n neuvosto päättää suurentaa varantopohjaan kuuluviin rahamarkkinapapereihin ja maturiteetiltaan enintään kahden vuoden velkapapereihin sovellettavan vakiovähennyksen 10 prosentista 30 prosenttiin. Päätös astuu voimaan siitä ajankohdasta, jolloin 24.1.2000 alkavan vähimmäisvarantojen pitoajanjakson varantovelvoite määritellään.

15.12.1999

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n lehdistöpalvelusta (Press Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivuiltamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
 - 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
 - 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
 - 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
 - 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
 - 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
 - 7 de Bandt, O. ja Davis E.P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
 - 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
-

Muita julkaisuja

The TARGET service level. Heinäkuu 1998.

Report on electronic money. Elokuu 1998.

Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.

Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKPJ:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.

Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.

Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.

Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.

Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.

The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.

Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.

Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.

Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Compilation Guide, Addendum I: Money market paper. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Sector Manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999. (Ei saatavissa painettuna; julkaisun sähköinen versio on nähtävissä EKP:n Internet-sivuilla.)

Cross-border payments in TARGET: A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Esitteitä

TARGET. Heinäkuu 1998.

Eurosetelit ja -metallirahat. Heinäkuu 1999.

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.

